

A TÖRÖKSZENTMIKLÓSI REFORMÁTUS OKTATÁSI KÖZPONT

*Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Technikum,
Szakképző Iskola, Kollégium és Bölcsőde*

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA **2024/25 tanévre**

TARTALOM

ALAPÍTÓ OKIRAT	7
NEVELÉSI PROGRAM	33
<i>Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai</i>	<i>37</i>
<i>I.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink</i>	<i>37</i>
<i>I.2. Célok, feladatok:</i>	<i>37</i>
<i>I.3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszköz-és eljárásrendszere:</i>	<i>38</i>
<i>A tanulók nemzeti nevelése</i>	<i>42</i>
<i>A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok.....</i>	<i>43</i>
<i>A különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelése-oktatása</i>	<i>50</i>
<i>A korai iskolaelhagyás megelőzését célzó intézményi tevékenységek</i>	<i>54</i>
<i>A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban történő részvételei jogai gyakorlásának rendje</i>	<i>55</i>
<i>A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése</i>	<i>59</i>
<i>A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, valamint középfokú iskola esetében a szóbeli felvételi vizsga követelményei.....</i>	<i>60</i>
<i>A felvétel és az átvétel helyi szabályai</i>	<i>67</i>
<i>Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv</i>	<i>68</i>
EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM	71
<i>Az egészségfejlesztéssel és - neveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatok</i>	<i>71</i>
HELYI TANTERV/OKTATÁSI PROGRAM	77
<i>AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE.....</i>	<i>77</i>
<i>1. A választott kerettanterv megnevezése.....</i>	<i>77</i>
1. A választott kerettanterv megnevezése.....	77
<i>A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások meghatározása</i>	<i>81</i>
<i>3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei</i>	<i>82</i>
<i>4. A Nemzeti alaptantervben (NAT) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai</i>	<i>83</i>
<i>5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja</i>	<i>83</i>
<i>6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai</i>	<i>84</i>
<i>7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei</i>	<i>92</i>

<i>Az ismeretek számonkérésének, a tanuló teljesítménye értékelésének követelményei és formái</i>	<i>92</i>
<i>A tanulók munkájának szöveges értékelése</i>	<i>94</i>
<i>Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya</i>	<i>95</i>
<i>Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai</i>	<i>98</i>
<i>A magasabb évfolyamba lépés feltételei</i>	<i>99</i>
<i>A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei</i>	<i>100</i>
<i>Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek</i>	<i>100</i>
<i>A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések</i>	<i>104</i>
Az esélyegyenlőség elvének érvényesülése:	104
<i>A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek</i>	<i>104</i>
A tanulók jutalmazásának elvei és formái	107
Tanév végi jutalmazások	108
<i>A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek</i>	<i>108</i>
<i>A TROK – SZÉKÁCS ELEMÉR KÖZÉPISKOLA TAGINTÉZMÉNY HELYI TANTERVE/OKTATÁSI PROGRAMJA</i>	<i>109</i>
<i>GIMNÁZIUMI KÉPZÉS.....</i>	<i>109</i>
<i>TECHNIKUMI KÉPZÉS</i>	<i>115</i>
<i>SAKKÉPZŐ ISKOLAI KÉPZÉS.....</i>	<i>117</i>
<i>A nemzeti alaptantervben meghatározott feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai</i>	<i>119</i>
<i>A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....</i>	<i>120</i>
<i>A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai</i>	<i>121</i>
<i>Választható és kötelező érettségi vizsgatárgyak</i>	<i>126</i>
<i>Azon választható vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből iskolánk tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését kötelezően vállaljuk, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát:</i>	<i>126</i>
<i>A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái</i>	<i>126</i>
<i>A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezése</i>	<i>128</i>
<i>A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések</i>	<i>133</i>
<i>A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....</i>	<i>135</i>
A magatartásjegyek minősítése:	136
A tanulók szorgalmának minősítése:	136
<i>Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje</i>	<i>139</i>
<i>Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása</i>	<i>139</i>

<i>A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....</i>	<i>140</i>
KÉPZÉSI PROGRAM.....	141
<i>Jogsabályi környezet</i>	<i>141</i>
<i>A szakmai képzés általános feltételei</i>	<i>141</i>
<i>Duális képzés iskolai megvalósítása:</i>	<i>142</i>
<i>A tanulók teljesítményének mérésére, értékelésére vonatkozó általános szabályozás</i>	<i>144</i>
<i>A szakképzés struktúrája az intézményben</i>	<i>145</i>
KOLLÉGIUMI PROGRAM.....	149
<i>A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései</i>	<i>149</i>
<i>A kollégiumi nevelés alapelvei.....</i>	<i>149</i>
<i>A kollégiumi nevelés értékei</i>	<i>149</i>
<i>A kollégiumi nevelőmunka célkitűzései.....</i>	<i>150</i>
<i>A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei.....</i>	<i>154</i>
<i>A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenység elvei</i>	<i>154</i>
<i>A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenység elvei.....</i>	<i>154</i>
<i>A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei.....</i>	<i>154</i>
<i>A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei</i>	<i>155</i>
<i>A tevékenység szervezésének alapelvei</i>	<i>155</i>
<i>A segítő foglalkozások terve</i>	<i>156</i>
<i>A továbbhaladás, az önálló életkezdés feltételeinek biztosítása</i>	<i>156</i>
<i>A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei</i>	<i>156</i>
<i>A művelődési és sportolási tevékenység szervezése</i>	<i>157</i>
<i>Intézményen belüli kapcsolattartás és együttműködés formái</i>	<i>159</i>
<i>A szülőkkel való kapcsolattartás és együttműködés formái</i>	<i>159</i>
<i>Az intézmény külső partnereivel történő kapcsolattartás.....</i>	<i>160</i>
Az óvoda helyi nevelési programja	173
Az intézmény alaptevékenysége	174
A református óvoda szellemisége	174
A református óvoda speciális értékei:	174
Küldetésünk.....	175
Az óvoda dolgozói:	175
<i>Gyermekeképünk.....</i>	<i>177</i>
<i>Óvodaképünk.....</i>	<i>178</i>
<i>Pedagógusképünk.....</i>	<i>178</i>
<i>Óvodai nevelésünk célrendszere</i>	<i>179</i>
<i>Az egészséges életmód alakítása - Egészségfejlesztési program.....</i>	<i>182</i>
<i>Az anyanyelvi, értelmi nevelés megvalósulása</i>	<i>188</i>
<i>Néphagyományőrzés</i>	<i>190</i>
<i>Játék.....</i>	<i>191</i>

<i>A külső világ tevékeny megismerése</i>	<i>197</i>
<i>Verselés, mesélés</i>	<i>201</i>
<i>Olvasóvá nevelés</i>	<i>203</i>
<i>Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - Vizuális nevelés</i>	<i>205</i>
<i>Ének, zene, énekes játék, gyermektánc - Zenei nevelés</i>	<i>206</i>
<i>Munka jellegű tevékenységek.....</i>	<i>212</i>
<i>Kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek</i>	<i>216</i>
<i>Sajátos nevelési igényű gyermekek:</i>	<i>216</i>
<i>Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek.....</i>	<i>216</i>
<i>Kiemelten tehetséges gyermekek.....</i>	<i>216</i>
<i>A tehetséggondozás mérési pontjai.....</i>	<i>217</i>
<i>Az óvodai élet megszervezése.....</i>	<i>218</i>
<i>Az óvodai élet szervezeti kerete – napirend, hetirend</i>	<i>218</i>
<i>Az óvoda ünnepei.....</i>	<i>221</i>
<i>Az óvoda szakmai dokumentumai</i>	<i>223</i>
Felvételi és mulasztási napló	223
A fejlődés nyomonkövetésének dokumentuma.....	224
<i>Sajátos nevelési feladataink</i>	<i>224</i>
<i>Gyermekevédelem az óvodában.....</i>	<i>224</i>
<i>Óvodánk speciális szolgáltatásai.....</i>	<i>225</i>
<i>A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység</i>	<i>225</i>
<i>Egészség és környezeti nevelés</i>	<i>225</i>
A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	228
<i>Az óvoda kapcsolatai</i>	<i>229</i>
<i>Az óvoda és a Fenntartó Gyülekezet kapcsolata.....</i>	<i>229</i>
<i>Az óvoda és a családok kapcsolata.....</i>	<i>229</i>
<i>Kapcsolat az intézmény iskoláival.....</i>	<i>232</i>
<i>Társintézményekkel való kapcsolattartás</i>	<i>232</i>
<i>Kapcsolat a helyi közművelődési intézményekkel:</i>	<i>232</i>
<i>Kapcsolat az egészségügyi szervekkel:</i>	<i>233</i>
<i>Kapcsolat a szakmai szervekkel:.....</i>	<i>233</i>
<i>Kapcsolatunk a civil szervezetekkel:.....</i>	<i>233</i>
<i>Óvodánk programjának megvalósításához biztosított eszközrendszer</i>	<i>234</i>
Záró rendelkezések	235
Legitimációs záradék	236
1. intézmény adatai	240
<i>1.1. Bevezető.....</i>	<i>241</i>
<i>1.2. A Református bölcsőde szellemisége</i>	<i>242</i>
<i>1.3. Küldetésünk.....</i>	<i>242</i>
2. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	243

2.1. Az intézmény földrajzi elhelyezkedése	244
2.2. A bölcsődénk nyitvatartási rendje	244
3. Az ellátás igénybevételének módja	245
3.1. A gyermekek felvételének rendje	245
4. A Bölcsőde bemutatása	247
4.1 Noé Bölcsőde elhelyezkedése, megközelíthetősége	247
4.2 Személyi feltételek	248
4.3 Tárgyi feltételek	249
4.4 A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek:	251
4.4. Bölcsődei dokumentáció.....	253
5. Az ellátás célja, alapelvei, feladatai, főbb helyzetei.....	254
5.1 A bölcsődei nevelés alapelvei	255
5.2 A bölcsődei nevelésünk feladatai	259
5.3 A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	262
•..... Tanulás	262
•..... Gondozás	263
•..... Játék	264
•..... Mozgás	264
•Mondóka, ének	266
•Vers, mese	267
•Alkotó tevékenységek	268
•Egyéb tevékenységek	268
5.4 A bölcsődei nevelés megvalósításának feltételei	269
5.4.1. „Saját kisgyermeknevelő”-rendszer	269
5.4.2. Gyermekcsoportok szervezése	269
5.4.3. Napirend.....	270

6.	Családok támogatásának módszerei és lehetőségei	271
6.1.	Családlátogatás	272
6.2.	Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás.....	272
6.3.	Napi kapcsolattartás.....	272
6.4.	Egyéni beszélgetés	273
6.5.	A szülőcsoportos beszélgetések.....	273
6.6.	Szülői értekezlet	273
6.7.	Indirekt kapcsolattartási formák.....	274
7.	A Bölcsőde kapcsolatrendszere, intézményekkel történő együttműködése.....	274
8.	Hagyományok, ünnepek	276
9.	A fejlődés várható jellemzői bölcsődés kor végére	278
10.	Élelmezés	279
11.	Házirend.....	280
12.	Szakmai továbbképzés	280
13.	Igénybevevők és személyes gondoskodást végző személyek jogai és kötelezettségei	281
14.	Záró rendelkezés	284

**A Törökszentmiklósi Református Egyházközség
a Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ – Óvoda, Általános Iskola,
Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola, Kollégium és Bölcsőde
Alapító Okiratát az alábbiak szerint állapítja meg:**

ALAPÍTÓ OKIRAT

Preambulum

Az 1720-ban alapított iskola fenntartói jogát 1991-ben, a Törökszentmiklósi Református Egyházközség Presbitériuma 64/1991 számú határozattal, a helyi önkormányzattól vette át és alapította újra Bethlen Gábor Általános Iskola néven. 2011.08.31-án a 19/2010 számú presbitériumi határozattal került a Petőfi utca 33. szám alatt lévő Óvoda az egyházközség fenntartásába, majd ezt követően az óvoda és az általános iskola többcélú, közös igazgatású köznevelési intézményként működött tovább.

A Földművelésügyi Minisztérium Alföldi Agrárszakképzési Centruma fenntartásában működő Székács Elemér Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium fenntartói jogának a Törökszentmiklósi Református Egyházközség részére 2020. augusztus 31. napjával történő átadásáról a felek az ASZF/367-23/2020 számú megállapodásban döntöttek.

A Törökszentmiklósi Református Egyházközség Presbitériuma 13/2021 számú határozatával döntött a fenntartásában lévő nevelési-oktatási intézmények összevonásáról, s létrehozta 2022. szeptember 1-től a Törökszentmiklósi Református Oktatási Központot. 2023-ban átadásra kerül a Noé bölcsőde, amely a Bethlen Gábor óvodai egységben, annak részeként működik.

A Törökszentmiklósi Református Egyházközség az egyházakról szóló 2011. évi CCVI. törvény 11.§ (1) bekezdésében, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 21.§ (3) bekezdésében, valamint a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény, továbbá a Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvényében (1995. évi I. törvény) foglaltak alapján a **Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ** Alapító Okiratát a következők szerint állapítja meg:

Jelen Alapító Okirat száma: 17/2024 – 06.23.

A hatályba lépés időpontja: 2024. szeptember 1.

1.) Az alapító/fenntartó neve:	Törökszentmiklósi Református Egyházközség
Az alapító/fenntartó székhelye:	5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos utca 114.
2.) Az intézmény hivatalos neve:	
Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ
– Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium,
Technikum, Szakképző Iskola, Kollégium és
Bölcsőde	

rövid neve: Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ

rövidített név: Törökszentmiklósi ROK

3.) Az intézmény képvisletére jogosult személy:

A Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ – Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola, Kollégium és Bölcsőde mindenkori főigazgatója.

4.) Az intézményvezető megbízásának rendje:

Az intézményt a fenntartó által meghatározott időre megbízott főigazgató képviseli, aki az intézmény egyszemélyi felelős vezetője, az ügyek meghatározott körére eseti jelleggel, illetve általánosan a képviseleti jogát átruházhatja intézményegység-vezetőkre, tagintézmény-igazgatókra a fenntartó egyidejű tájékoztatásával, a szervezeti és működési szabályzatban rögzítettek szerint.

A főigazgató megbízásáról a nevelőtestület és a fenntartói Igazgatótanács véleményének kikérésével a Törökszentmiklósi Református Egyházközség Presbitériuma dönt.

A főigazgató megbízása a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 31. § (2) bekezdés d) pontja, a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 46. §-a és a Magyarországi Református Egyház köznevelési törvénye alapján történik.

A főigazgató felett a kiemelt munkáltatói jogokat - kinevezés, felmentés - a Törökszentmiklósi Református Egyházközség Presbitériuma, az egyéb munkáltatói jogkört - többek közt, de nem kizárólagosan bérezés, jutalomban/elismerésben részesítés, fegyelmi vizsgálat indítása, a jogviszonyhoz kapcsolódó igazolások kiadása, beszámoltatás - a Törökszentmiklósi Református Egyházközség elnöksége gyakorolja.

5.) Az intézmény felügyeleti szerve:

Fenntartói felügyelet: Törökszentmiklósi Református Egyházközség Presbitériuma

6.) Az intézmény működési területe: (felvételi körzet): Országos

7.) Az intézmény jogállása: Önálló jogi személy

8.) Az intézmény típusa:

Többcélú, közös igazgatású köznevelési intézmény, amely szakképzési és szociális alapfeladatot is ellát.

9.) Az intézmény feladatellátási helyei:

9.1 Az intézmény székhelye:

5200 Törökszentmiklós, Almásy út 50.

9.2 Az intézmény tagintézményei:

Tagintézmény 1. Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ - Székács Elemér Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

5200 Törökszentmiklós, Almásy út 50.

Tagintézmény 2. Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ – Bethlen Gábor Általános Iskola

5200 Törökszentmiklós, Bethlen Gábor utca 1.

Tagintézmény 3. Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ – Bethlen Gábor Óvoda és Noé Bölcsőde

5200 Törökszentmiklós, Petőfi utca 33.

9.3 Az intézmény telephelyei:

Tagintézmény 1. telephelyei:

a) Bartapusztai Tangazdaság

5200 Törökszentmiklós, Bartapuszta 0220/2 hrsz.

b) 5200 Törökszentmiklós, Bethlen Gábor u. 1. (gimnázium-4+4 évfolyam általános feltételek szerinti nevelés-oktatás))

Tagintézmény 2. telephelyei:

a) 5200 Törökszentmiklós, Bethlen Gábor u.1. (általános iskola)

b) 5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos u. 103. (általános iskola)

c) 5200 Törökszentmiklós, Kutas Bálint u. 9. (tornaterem, sportudvar)

d) 5200 Törökszentmiklós, Kutas Bálint u. 3. (tornaterem)

e) 5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos u. 114. (hittanterem)

f) 5200 Törökszentmiklós, Bocskai út 7. (ebédlő)

Tagintézmény 3. telephelyei:

- a) 5200 Törökszentmiklós, Petőfi u. 33. (óvoda)
- b) 5200 Törökszentmiklós Kutas Bálint u. 3. (Noé Bölcsőde)

10.) Az intézmény alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezése:

10.A Az intézmény köznevelési alapfeladatai:

- óvodai nevelés,
- általános iskolai nevelés-oktatás,
- gimnáziumi nevelés-oktatás,
- kollégiumi ellátás,
- felnőttoktatás (érettségire felkészítés),
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása, kollégiumi ellátása:
 - **sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátása:** sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd [nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 25. pont].
 - **Az intézmény által ellátható SNI státuszok:**
 - A) mozgásszervi fogyatékos tanuló,
 - B) beszéd fogyatékos tanuló,
 - C) egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanuló.
- **Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók iskolai ellátása:** beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási

hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek [a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 3. pont].

- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló ellátása.
- Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló ellátása. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 14. pontja szerint kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

10.A.1. Székhely (5200 Törökszentmiklós, Almásy út 50.)

- gimnáziumi nevelés-oktatás
- kollégiumi ellátás
- felnőttoktatás (érettségire felkészítés)
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása, kollégiumi ellátása: (SNI státuszok A, B, C)

10.A.2. Telephely (5200 Törökszentmiklós, Bethlen Gábor u. 1.)

- általános iskolai nevelés-oktatás
- gimnáziumi nevelés-oktatás
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása, kollégiumi ellátása: (SNI státuszok A, B, C)

10.A.3. Telephely (5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos u. 103.)

- általános iskolai nevelés-oktatás
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása, kollégiumi ellátása: (SNI státuszok A, B, C)

10.A.4. Telephely (5200 Törökszentmiklós, Kutas Bálint u. 9.)

- általános iskolai nevelés-oktatás
- gimnáziumi nevelés-oktatás
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása, kollégiumi ellátása: (SNI státuszok A, B, C)

10.A.5. Telephely (5200 Törökszentmiklós, Kutas Bálint u. 3.)

- általános iskolai nevelés-oktatás
- gimnáziumi nevelés-oktatás

- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása, kollégiumi ellátása: (SNI státuszok A, B, C)

10.A.6. Telephely (5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos u. 114.)

- általános iskolai nevelés-oktatás
- gimnáziumi nevelés-oktatás
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása, kollégiumi ellátása: (SNI státuszok A, B, C)

10.A.7. Telephely (5200 Törökszentmiklós, Petőfi u. 33.)

- óvodai nevelés
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása, kollégiumi ellátása: (SNI státuszok A, B, C)

10.A.8. Telephely (5200 Törökszentmiklós, Kutas Bálint u. 3.)

- bölcsődei ellátás
- A családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása és nevelése. A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42. §-a alapján.

10.B Az intézmény szakképzési alapfeladatai

- technikumi szakmai oktatás,
- szakképző iskolai szakmai oktatás,
- felnőttek szakmai oktatása (szakmajegyzékben szereplő alapszakmákra, részsakmákra történő felkészítés, nappali, esti és /vagy levelező tagozaton)
- felnőttképzés
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók szakmai oktatása:
 - **sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátása:** az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi – látási, hallási –, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral – súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral – küzd [szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 7. § 5. pont].
 - **Az intézmény által ellátható SNI státuszok:**
 - A) mozgásszervi fogyatékos tanuló
 - B) beszéd fogyatékos tanuló

C) egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanuló.

- **Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók iskolai ellátása:** az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek [a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 7. § 1. pont].

10.B.1 Székhely (5200 Törökszentmiklós, Almásy út 50.)

- technikumi szakmai oktatás
- szakképző iskolai szakmai oktatás
- felnőttek szakmai oktatása (szakmajegyzékben szereplő alapszakmákra, részsakmákra történő felkészítés, nappali, esti és /vagy levelező tagozaton)
- felnőttképzés
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók szakmai oktatása (SNI státuszok A, B, C)

10.B.2 Telephely (5200 Törökszentmiklós, Bartapuszta 0220/2 hrsz.)

- technikumi szakmai oktatás,
- szakképző iskolai szakmai oktatás
- felnőttek szakmai oktatása (szakmajegyzékben szereplő alapszakmákra, részsakmákra történő felkészítés, nappali, esti és /vagy levelező tagozaton)
- felnőttképzés
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók szakmai oktatása (SNI státuszok A, B, C)

11.) Az intézmény kiegészítő és kisegítő tevékenységei:

11.A Kormányzati funkció szerint:

11.B Az államháztartás szakágazati rendje szerint:

11.C TEÁOR'08 - TESZOR'15 szerint:

12.) A nevelési-oktatási feladatot ellátó feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermek-, tanulólétszám:

Összesen: óvodai nevelés 90 fő; általános iskolai nevelés oktatás 420 fő; középiskolai nevelés oktatás 1220 fő.

12.1 Székhely - Székács Elemér Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium
(5200 Törökszentmiklós, Almásy út 50.)

	feladatellátási hely megnevezése	tagozat/szakfeladat megjelölése	maximális gyermek-,
	Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ - Székács Elemér Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium (székhely)	nappali 092221 Közismereti és szakképesítés megszerzésére felkészítő szakmai elméleti oktatás szakmai feladatai a szakképző iskolákban 092231 Szakképesítés megszerzésére felkészítő szakmai gyakorlati oktatás szakmai feladatai a szakképző iskolákban ebből: - technikumi szakmai oktatás - szakképző iskolai szakmai oktatás - felnőttek szakmai oktatása (szakmajegyzékben szereplő alapszakmákra, részsakmákra történő felkészítés) 092211 gimnáziumi oktatás, nevelés szakmai feladatai	985 fő 500 fő 245 fő 40 fő

			200 fő
		092212 Sajátos nevelési igényű tanulók gimnáziumi nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 092222 Sajátos nevelési igényű tanulók közismereti és szakképesítés megszerzésére felkészítő szakmai elméleti oktatásának szakmai feladatai a szakképző iskolákban 092232 Sajátos nevelési igényű tanulók szakképesítés megszerzésére felkészítő szakmai gyakorlati oktatásának szakmai feladatai a szakképző iskolákban	40 fő
	feladatellátási hely megnevezése	tagozat/szakfeladat megjelölése	maximális gyermek-, tanulólétszám
	Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ - Székács Elemér Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium (székhely)	esti, és/vagy levelező 092221 Közismereti és szakképesítés megszerzésére felkészítő szakmai elméleti oktatás szakmai feladatai a szakképző iskolákban 092231 Szakképesítés	90 fő

		megszerzésére felkészítő szakmai gyakorlati oktatás szakmai feladatai a szakképző iskolákban ebből: - felnőttoktatás (érettségire felkészítő) - felnőttek szakmai oktatása (szakmajegyzékben szereplő alapszakmákra, részs szakmákra történő felkészítés) felnőttképzés	20 fő 40 fő 30 fő
	Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ - Székács Elemér Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium (kollégium)	bármely tagozatról	85 fő

12.2 Telephely -Székács Elemér Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium
(5200 Törökszentmiklós, Bartapuszta 0220/2 hrsz.)

	feladatellátási hely megnevezése	tagozat/szakfeladat megjelölése	maximális gyermek-,
	Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ - Székács Elemér Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium (tangazdaság)	nappali 092231 Szakképesítés megszerzésére felkészítő szakmai gyakorlati oktatás szakmai feladatai a szakképző iskolákban ebből: - technikumi szakmai oktatás - szakképző iskolai szakmai oktatás - felnőttek szakmai oktatása (szakmajegyzékben szereplő alapszakmákra, részzszakmákra történő felkészítés)	200 fő 120 fő 60 fő 20 fő
	feladatellátási hely megnevezése	tagozat/szakfeladat megjelölése	maximális gyermek-, tanulóléts zám
	Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ - Székács Elemér Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	092232 Sajátos nevelési igényű tanulók szakképesítés megszerzésére felkészítő szakmai gyakorlati oktatásának szakmai feladatai a szakképző iskolákban	40 fő

	(tangazdaság)	esti, és/vagy levelező	70 fő
		felnőttek szakmai oktatása (szakmajegyzékben szereplő alapszakmákra, részzszakmákra történő felkészítés)	40 fő
		felnőtteképzés	30 fő

12.3 Telephely – Bethlen Gábor Általános Iskola

(5200 Törökszentmiklós, Bethlen Gábor u.1.)

feladatellátási hely	alapfeladat	szakfeladat	maximális létsz	oktatás munkar
Bethlen Gábor Általános Iskola	általános iskolai nevelés- oktatás	091211 Köznevelési intézménybe n tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon	120 fő	nappali
		092111 Köznevelési intézménybe n tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai	180 fő	nappali

feladatellátási hely	alapfeladat	szakfeladat	maximális létsz	oktatás munkar
		feladatai 5-8. évfolyamon		
		091212 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon	10 fő	nappali
		092112 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 5-8. évfolyamon	10 fő	nappali
Székács Elemér Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	középiskolai nevelés-oktatás	092211 Gimnáziumi oktatás, nevelés szakmai feladatai	60 fő	nappali
		092212 Sajátos nevelési igényű tanulók gimnáziumi nevelésének,	5 fő	nappali

feladatellátási hely	alapfeladat	szakfeladat	maximális létsz	oktatás munkar
m		oktatásának szakmai feladatai		

12.4 Telephely – Bethlen Gábor Általános Iskola
(5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos u. 103.)

feladatellátási hely	alapfeladat	szakfeladat	maximális	oktatás munk
Bethlen Gábor Általános Iskola	általános iskolai nevelés-oktatás	091211 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon	120 fő	nappali
		091212 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon	10 fő	nappali

12.5 Telephely – Bethlen Gábor Általános Iskola

(5200 Törökszentmiklós, Kutas Bálint u. 9.)

feladatellátási hely	alapfeladat	szakfeladat	maximális létszám	oktatás munk
Bethlen Gábor Általános Iskola	általános iskolai nevelés - oktatás	091211 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon 092111 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 5-8. évfolyamon 092211 Gimnáziumi oktatás, nevelés szakmai feladatai	360 fő	nappali

12.6 Telephely – Bethlen Gábor Általános Iskola
(5200 Törökszentmiklós, Kutas Bálint u. 3.)

feladatellátási hely	alapfeladat	szakfeladat	maximális létszá	oktatás munk
Bethlen Gábor Általános Iskola	általános iskolai nevelés - oktatás	091211 Köznevelési intézménybe n tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon 092111 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 5-8. évfolyamon 092211 Gimnáziumi oktatás, nevelés szakmai	120 fő	nappali

		feladatai		
--	--	-----------	--	--

12.7 Telephely – Bethlen Gábor Általános Iskola
(5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos u. 114.)

feladatellátási hely	alapfeladat	szakfeladat	maximális létszám	oktatás munk
Bethlen Gábor Általános Iskola	általános iskolai nevelés - oktatás	Hittanoktatás 091211 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon 092111 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai	30 fő	nappali

		feladatai 5-8. évfolyamon		
		092211 Gimnáziumi oktatás, nevelés szakmai feladatai		

12.8 Telephely – Bethlen Gábor Óvoda és Noé Bölcsőde

(5200 Törökszentmiklós, Petőfi u. 33.)

feladatellátási hely	alapfeladat	szakfeladat	maximális létszá	oktatás munk
Bethlen Gábor Óvoda és Noé Bölcsőde	óvodai nevelés	091110 Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai	90 fő	nappali
		091120 Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai	4 fő	nappali

12.9 Telephely – Bethlen Gábor Óvoda és Noé Bölcsőde (5200 Törökszentmiklós. Kutas Bálint u. 3.)

feladatellátási hely	alapfeladat	szakfeladat	maximális létszám	oktatás munk
Bethlen Gábor Óvoda és	bölcsődei ellátás	889110 Bölcsődei ellátás	28 fő	nappali

13.) Iskolatípusonként az évfolyamok száma:

13.1 Köznevelési alapfeladat ellátás

	iskolatípus	évfolyamok száma
1	óvodai nevelés	folyam
2	általános iskolai nevelés-oktatás	folyam
3	gimnázium	folyam
4	gimnázium	évfolyam (nyelvi előkészítő évfolyammal)
5	gimnázium	évfolyam

13.1.1 Székhely (5200 Törökszentmiklós, Almásy út 50.)

- gimnázium 4 évfolyam - általános feltételek szerinti nevelés-oktatás
- gimnázium 1+4 évfolyam nyelvi előkészítő évfolyammal
- gimnázium 4+4 évfolyam - általános feltételek szerinti nevelés-oktatás

13.1.2 Telephely (5200 Törökszentmiklós, Bethlen Gábor u. 1.)

- általános iskolai nevelés-oktatás [1-8. évfolyam] - általános feltételek szerinti nevelés-oktatás

- gimnázium 4+4 évfolyam - általános feltételek szerinti nevelés-oktatás

13.1.3 Telephely (5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos u. 103.)

- általános iskolai nevelés-oktatás [1-4. évfolyam] - általános feltételek szerinti nevelés- oktatás

13.1.4 Telephely (5200 Törökszentmiklós, Kutas Bálint u. 9.)

- általános iskolai nevelés-oktatás [1-8. évfolyam] - általános feltételek szerinti nevelés-oktatás
- gimnázium 4+4 évfolyam - általános feltételek szerinti nevelés-oktatás

13.1.5 Telephely (5200 Törökszentmiklós, Kutas Bálint u. 3.)

- általános iskolai nevelés-oktatás [1-8. évfolyam] - általános feltételek szerinti nevelés-oktatás
- gimnázium 4+4 évfolyam - általános feltételek szerinti nevelés-oktatás

13.1.6 Telephely (5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos u. 114.)

- általános iskolai nevelés-oktatás [1-8. évfolyam] - általános feltételek szerinti nevelés-oktatás
- gimnázium 4+4 évfolyam - általános feltételek szerinti nevelés-oktatás

13.1.7 Telephely (5200 Törökszentmiklós, Petőfi u. 33.)

- óvodai nevelés (halacska, bárányka, csillag) vegyes korosztályú csoportban általános feltételek szerinti nevelés

13.1.8 Telephely (5200 Törökszentmiklós, Kutas Bálint utca 3.)

- bölcsődei ellátás (szívecske, napsugár)

13.2 Szakképzési alapeladat ellátás

	iskolatípus	évfolyamok száma
--	-------------	------------------

1	technikum	5 évfolyam
2	technikum	1+5 évfolyam (nyelvi előkészítő
3	szakképző iskola	3 évfolyam
4	felnőttek szakmai oktatás	
5	felnőtteképzés	

13.2.1 Székhely (5200 Törökszentmiklós, Almásy út 50.)

- technikum 5 évfolyam - általános feltételek szerinti nevelés-oktatás
- technikum 1+5 évfolyam nyelvi előkészítő évfolyammal
- szakképző iskola 3 évfolyam
- felnőttek szakmai oktatása
- felnőtteképzés

13.2.2 Telephely (5200 Törökszentmiklós, Bartapuszta 0220/2 hrsz.)

- technikum 5 évfolyam - általános feltételek szerinti nevelés-oktatás
- technikum 1+5 évfolyam nyelvi előkészítő évfolyammal
- szakképző iskola 3 évfolyam
- felnőttek szakmai oktatása
- felnőtteképzés

Induló, illetve indítható technikumi ágazati képzések

	ágazati kódja / ágazati	megnevezése
1	09.	Gazdálkodás és menedzsment
2	13.	Kereskedelem
3	17.	Mezőgazdaság és erdészet
4	05.	Élelmiszeripar
5	15.	Közlekedés és szállítmányozás

6	20.	Sport
7	22.	Szociális ágazat

Az intézményben folyó szakképzés és indítható képzések

OKJ azonosító/	szakképesítés megnevezés	szakmacsoport / ágazat
508111709	Mezőgazdasági technikus	Mezőgazdaság és erdészet
507210503	Élelmiszer-ellenőrzési technikus	Élelmiszeripar
507210513	Sütő- és cukrászipari technikus	Élelmiszeripar
504110901	Pénzügyi-számviteli ügyintéző	Gazdálkodás és menedzsment
504110902	Vállalkozási-ügyviteli ügyintéző	Gazdálkodás és menedzsment
408111704	Gazda	Mezőgazdaság és erdészet
408101707	Mezőgazdasági gépész	Mezőgazdaság és erdészet
508101708	Mezőgazdasági gépész technikus	Mezőgazdaság és erdészet
404161303	Kereskedő és webáruházi technikus	Kereskedelem
510411506	Logisztikai technikus	Közlekedés és szállítmányozás
407210508	Hentes és húskészítmény-készítő	Élelmiszeripar
407210511	Pék	Élelmiszeripar
407210512	Pék-cukrász	Élelmiszeripar
510142002	Sportedző- sportszervező	Sport
509232204	Szociális és gyermekvédelmi	Szociális

14.) Gyermek és tanulóétkezés megvalósításának módja

14.1 Székhely (5200 Törökszentmiklós, Almásy út 50.)

feladatellátási hely megnevezése	szakfeladat	maximál	oktatás
Székács Elemér Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	096015 Gyermekétke- ztetés köznevelési intézménybe n - saját főzőkonyha üzemeltetésé- vel	600 fő	nappali

14.2 Telephely – Bethlen Gábor Általános Iskola

(5200 Törökszentmiklós, Bocskai út 7.)

feladatellátási hely megnevezése	szakfeladat	maximál	oktatás
Bethlen Gábor Általános Iskola	096015 Gyermekétke- ztetés köznevelési intézménybe n – vásárolt szolgáltatás útján	440 fő	nappali

14.3 Telephely – Bethlen Gábor Óvoda és Noé Bölcsőde

(5200 Törökszentmiklós, Petőfi u. 33.)

feladatellátási hely megnevezése	szakfeladat	maximál	oktatás
---	--------------------	----------------	----------------

Bethlen Gábor Óvoda és Noé Bölcsőde	096015 Gyermekétkeztetés és köznevelési intézményben –	90 fő	nappali
-------------------------------------	---	-------	---------

14.4 Telephely – Bethlen Gábor Óvoda és Noé Bölcsőde

(5200 Törökszentmiklós, Kutas Bálint u. 3.)

feladatellátási hely megnevezése	szakfeladat	maximál	oktatás
Bethlen Gábor Óvoda és Noé Bölcsőde	104035 Gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében - vásárolt szolgáltatás útján	28 fő	nappali

15.) A feladatellátást szolgáló vagyon, továbbá a vagyon feletti rendelkezés vagy a vagyon használati joga

Az ingatlanok feletti rendelkezési jog a hatályos állami és egyházi jogszabályok alapján a fenntartót illeti meg.

16.) Az önálló költségvetéssel rendelkező intézmény esetében a gazdálkodással összefüggő jogosítványok

Az intézmény önálló gazdálkodású intézmény.

Az intézmény, a mindenkor hatályos jogszabályok rendelkezései, a Magyarországi Református Egyház gazdálkodására vonatkozó egyházi törvények, valamint a fenntartó által elfogadott költségvetés szerint köteles gazdálkodni. A gazdálkodásról, működésről fenntartójának köteles beszámolni, elszámolási kötelezettség terheli. Köteles negyedéves, féléves és éves beszámolókat készíteni. Az éves működési és költségvetési-gazdálkodási beszámolót a főigazgató terjeszti a presbitérium elé.

A fejlesztési beruházási előirányzat és gazdálkodási általános tartalék tekintetében a fenntartó rendelkezései szerint köteles gazdálkodni.

Az intézmény vállalkozási tevékenységet, és bérleti jogviszony létesítését csak a fenntartó engedélyével folytathat.

17.) Záró rendelkezések:

Az Alapító Okiratot 17/2024 – 06.23. határozatával jóváhagyta a Törökszentmiklósi Református Egyházközség Presbitériuma. Hatályba lépés időpontja: 2024. szeptember 1.

Az Alapító Okiratot felül kell vizsgálni, ha erre a fenntartót jogszabály kötelezi, illetve ha az intézmény szervezetében és működésében változtatást tervez.

Törökszentmiklós, 2024. június 23.

egyházközségi főgondnok

elnöklelkész

NEVELÉSI PROGRAM

„Boldog az ember, aki megtalálta a bölcsességet, És az az ember, aki értelmet kap. Mert több haszna van ennek, mint az ezüstnek, És nagyobb jövedelme, mint a színarany.”
(Péld 3, 13-14)

A Magyarországi Református Egyház közoktatási intézményeinek közös nevelési célkitűzései

A Magyarországi Református Egyház- Jézus Krisztus missziói parancsának engedelmeskedve, az évszázados gyakorlat folytatásaként, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti- és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján- közoktatási intézményeket tart fenn.

Működésük és rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes azokkal a jogszabályokkal, amelyek a fenntartótól függetlenül valamennyi magyarországi közoktatási intézményre vonatkoznak, ha azok nincsenek ellentétben a Szentírás parancsaival.

A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A keresztelekor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református közoktatási intézmény, amely a gyereket Krisztusban testvérnek fogadja el.

Jézus Krisztus missziói parancsa: „... **tegyetek tanítványokká minden népet...**”(Mt 28,19) nem csupán az Egyháznak szól, hanem a családnak, az iskolának is. A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezetet abban, hogy valóra válthassák a gyermek keresztelesekor tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, hogy ha majd felnőtt, a konfirmáció alkalmával ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt”.

A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló (lehetőleg református) pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni a tanítványait.

A Magyarországi Református Egyház református vallású diákjaiból **öntudatos, hitvalló magyar reformátusokat** kíván nevelni iskoláiban.

- **Reformátusokat**, tehát olyan keresztyéneket, akik életének zsinórmértéke a Szentírás, elfogadják ősi hitvallásaikat, a Heidelbergi kátét és a II. Helvét hitvallást; s akik tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Szent Lélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.
- Olyan **magyar** reformátusokat, akik a magyar kultúrát — elsősorban rendkívül gazdag anyanyelvünket és népi kultúránkat — megbecsülik, azt tisztán megőrizni, gazdagítani és továbbadni kívánják; ismerik és szeretik hazájukat, az itt élők és a határainkon kívülre szorult magyarok múltját, jelenét, értékeit, szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatokra készek.
- **Öntudatos, hitvalló** magyar reformátusokat, akik tudják, hogy Kiben és miért hisznek; képesek önállóan, logikusan gondolkodni, cselekedni; törekednek önmaguk és környezetük megismerésére, megóvására, jellemük, erkölcsi ítélőképességük és ízlésük fejlesztésével a jó és a rossz, az igaz és a hamis, a szép és a rút egyre biztosabb megkülönböztetésére, a valódi értékek felismerésére és tiszteletére, a különböző tudományterületeken és művészetekben alapos ismeretek megszerzésére, testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre, embertársaik segítségére, a hit ajándékának elfogadásához szükséges ismeretek, élmények, tapasztalatok megszerzésére, felelős helytállásra.

A Magyarországi Református Egyház, iskoláiban **a nem református vallású diákjait** öntudatos magyar keresztyénekké kívánja nevelni. Lehetővé teszi számukra saját vallásuk, felekezetük hitvallásainak megismerését, ugyanakkor elvárja tőlük a református értékek ismeretét és tiszteletét.

A református iskola **úgy tudja elérni fenti nevelési céljait**, hogy megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival; a hiteles krisztuskövetés vonzó személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja; hitéletének közösségi alkalmai révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít; növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét; növendékeit a tudományok segítségével rávezeti a teremtet világ megismerésének és megőrzésének fontosságára; a kultúra időtálló értékeinek közvetítése által fogékonnyá teszi őket a szépre; a reál és humán tudás átadásával kifejleszti bennük a józan, kritikus és önálló gondolkodás és a felelős cselekvés képességét; gondosan ápolja az anyanyelvet és a magyar nemzeti hagyományokat; megérteti tanítványaival, hogy a világ megismeréséhez elsősorban saját nyelvükön, kultúrájukon keresztül vezet az út; rendszerességgel és következetességgel a személyes és társadalmi szintű kötelességtudat és áldozatvállalás mintáját állítja növendékei elé.

A fenti célok elérése érdekében a Magyarországi Református Egyház iskoláinak az a **feladata**, hogy imádsággal, igényes nevelő-oktató munkával, a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelő erejének, a legfejlettebb tudományos és technikai eredményeknek-eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezetekkel

kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőtől.

Hitvallásaink tézisei alapján az alábbiakban határozzuk meg identitásunkat:

Sola scriptura

Református atyáinkkal együtt valljuk, hogy Istent nem lehet másképp megismerni, csak a kijelentésből. Annyit tudunk róla, amennyit önmagáról kijelentett. Ennek a kijelentésnek írott dokumentuma a teljes Szentírás, melyben az isteni kijelentés olvasható. Ebben az értelemben mondhatjuk, hogy hitünk és életünk zsinórmértéke a Biblia. A református iskolát, tehát oktató tevékenységünket a Bibliához való igazodás határozza meg.

Nem csupán arról van szó, hogy a hittanórákon és az istentiszteleti alkalmakon beszélünk a Bibliáról, hanem mindig és mindenütt. Így elkerülhető az a veszély, hogy elválik egymástól a hit és a tudás.

Ezt a következő formában kívánjuk kivitelezni:

- a tanítási hetek áhítattal kezdődnek,
- a kötelező hittan- és egyházzenei óra beépül az órarendbe,
- megemlékezünk iskolai keretben vagy gyülekezeti közösségben az egyházi ünnepekről,
- a tanév csendes nappal kezdődik és végződik,
- komoly odafigyeléssel választjuk meg a tankönyveket a Református Pedagógiai Intézet ajánlásaira tekintettel,
- a tantárgyak közül a magyar, a történelem, az ének tantervekben a bibliai ismeretek átadása is helyet kap,
- minden oktató tananyagot a Biblia mérlegére állítunk.

Sola gratia

Református atyáinkkal együtt valljuk, hogy életünk, üdvösségünk egyedül Isten Krisztusban nyújtott kegyelmének köszönhető. A magunk erejéből Őt meg nem ismerhetjük, életünk, munkánk neki köszönhető. Ilyen módon mindannyian kegyelemben részesülünk. Ez a tény iskolánk légkörének a meghatározója. A kegyelem azt is jelenti, hogy nem rászolgáltunk, mert akkor nem lenne kegyelem. Kegyelemre azért szorulunk, mert bűnösök vagyunk, s ebből az állapotból másképp nem szabadulhatunk (Róma 3,10-12).

Ezért iskolánk légkörére az alábbiak lesznek jellemzőek:

- szeretetteljes emberi kapcsolatok megvalósítására törekszünk tanár és diák, diák és diák, tanár és szülők, tanár és tanár tekintetében,

- a fegyelmezés dolgaiban tudni kell a megbocsátással is élni, mert mindannyian bocsánatból élünk,
- a tanulók személyiségét tiszteletben tartjuk, mert ők is Isten kegyelmének részesei,
- diákjaink előre megismerik a velük szemben áhított követelményeket,
- a tanulókat bevonjuk az iskolai élet szervezésébe az őket érintő területeken,
- a tanulók egymás közötti kapcsolatában hangsúlyozzuk és felügyeljük az Isten előtti egyenlőséget.

Sola fide

Reformátor atyáinkkal együtt valljuk, hogy Isten Krisztusban felkínált kegyelme csak hit által lehet a miénk. A keresztyén hit Isten ígéjének meghallásából fakad (Róma 10,17). Tudjuk, hogy a hit nem tanítható, egyedül Isten ajándéka. Munkánkat az alábbiak szerint végezzük:

- a nevelők magatartásukkal református keresztyénhez illő módon élnek és dolgoznak,
- beszédünkben Krisztus lelke árad,
- az istentiszteleti alkalmak látogatása a nevelők számára legyen magától értetődő,
- református tanulóink esetében arra törekszünk, hogy egyházunk hitvalló tagjaivá lehessenek,
- nem református tanulóinkat saját vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett református egyházunk értékeinek megbecsülésére neveljük,

Solus Christus

Református atyáinkkal együtt valljuk, hogy Jézus Krisztus Isten egyetlen Igéje. Róla szól a Biblia, mint írott ige, róla beszélnek a sákramentumok. Ő az egyház feje és a világ Ura. Övé minden hatalom mennyen és földön (Mt 28,18). Általa juthatunk csak el Istenhez (Jn 14,6).

Iskolai tevékenységünkben a dicsőséges Úrhoz fordulhatunk. Református iskolánk feladata egyetlen mondatban összefoglalható: Krisztus követésére odaszánjuk magunkat.

Soli Deo Gloria

Hitvallásaink szerint minden Isten munkája, amiről eddig számot adtunk. Ezáltal iskolánkban:

- magunkat hálából szánjuk Krisztus követésére,
- mivel Isten minden megtett értünk, mi is mindent megteszünk érte,
- munkánkat nem a „kell” kényszere, hanem a „lehet” szabadsága határozza meg, elért eredményeinkért Istent dicsőítjük.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

I.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink

A református iskola a hagyományt, az értékeket, az értékrendet védi, ezzel magát az embert védi.

- Olyan feltételeket igyekszünk teremteni, és olyan munkát végezni, hogy tanulóink testileg – lelkileg egészséges, felelős közösségi emberként tudjanak élni a mindennapokban.
- Kiemelt feladatnak tekintjük a tanulókra való személyes odafigyelést, a személyre szabott foglalkozást mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás terén.
- Arra törekszünk, hogy iskolánkban jó hangulatban, szép környezetben tanuljanak a gyerekek. Tevékenységünket szolgáltatnak tekintjük, melyet a társadalmi és a partneri igényeknek megfelelően szeretetteljes, keresztyén légkörben végzünk.
- Kiemelt feladatnak tartjuk, hogy az egészséges életmód megismert elemei épüljenek tanulóink személyiségébe.
- Célunk: a szilárd alapkészségek kialakítása mellett megtartani, keresni a szépet, a jót, az érdekeset, a hasznosat; kedvvel, örömmel szerezni az ismereteket; s kitartással eljutni a kitűzött célig.
- Azért dolgozunk, hogy diákjaink harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában boldogulni tudó emberekké váljanak. Olyanokká, akik a megszerzett tudást értéknek tekintik és használják. Akik egyéni értéknek tekintik boldogulásukat, a családjukat, a nemzetüket, a keresztyén egyházat és az emberiséget szolgálva tudják elérni, önmagukat és környezetüket mindig fejlesztve, jobbítva.
- Arra törekszünk, hogy ápoljuk, tovább vigyük hagyományainkat, a családi tradíciókat, a felelősségtudatot, a felnőttek tiszteletét, a szülőföld, a szabadság, a keresztyén értékek, a munka szeretetét.

I.2. Célok, feladatok:

1. Korszerű, **keresztyén** természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használnak a valóság viszony-rendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
2. Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
3. Fontos a tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés, és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a különleges bánásmódot igénylő tanulók számára is.

4. A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az egész életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása. Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
5. Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával.
6. Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
7. Az IKT-eszközök alkalmazásának folyamatos bevezetése /Internet, e-tananyagok, projektmunkák/.
8. A fenntartható, környezettudatoság mellett elkötelezett magatartásra nevelés.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elérését, és a célok megvalósítását elősegítse. Ezt szolgálják tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó rendszeres és komplex értékelés valamint az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre, közösségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek. Mivel iskolánk nevelő-oktató tevékenysége 1-12. évfolyamig terjed, ez fokozottan szükségessé teszi az egységes cél- és feladatrendszer mellett az életkorhoz, a nevelő-oktató munka négy szakaszához alkalmazkodó eszközök, eljárások kialakítását, alkalmazását.

I.3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszköz-és eljárásrendszere:

A célok megvalósulását szolgáló módszerek, szervezési módok, tanulás-szervezési eljárások:

- *tevékenykedtetésre épülő tanulásszervezés,*
- *témahét,*
- *az info-kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz alkalmazása.*

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében az integrált nevelést segítő **sérülés specifikus fejlesztés**, egyéni továbbhaladás, értékelés biztosítása.

A nevelési-oktatási feladatok aktuális **eljárásrendjét** minden tanév elején a munkatervben határozzuk meg.

Céljaink és feladataink eredményes teljesítése érdekében fontos számunkra:

- A NAT szabályozásának megfelelően a kulcskompetenciák fejlesztése.
- A kompetenciamérések tapasztalataiból kiindulva a tanulói különbségek idejében történő felismerésével, a szervezeti keretek biztosította lehetőségek függvényében, egyénre szabott haladási ütem biztosítása.

- A tanítási órákon differenciált tevékenységi formák szervezése, a rendelkezésre álló éves órakeret racionális felhasználásával csoportbontásos oktatás, korszerű taneszközök, hatékony, változatos tanítási módszerek alkalmazása, a tanulás tanítása, sikeres új pedagógiai eljárások, módszerek kipróbálása, „honosítása”, elterjesztése, a tanulói tevékenykedtetés előtérbe helyezése.
- IKT eszközök használata, digitális készségek fejlesztése, azaz a digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése.
- A hátrányos helyzetű és a különleges bánásmódot igénylő tanulók esélyegyenlőségének javítása, a gyerekek integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az elsajátítottak intézményi adaptációjának megvalósítása, a szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.
- Az intézmények közötti horizontális tanulás elősegítése érdekében, az iskolánk sajátosságainak megfelelő, a tervezett fejlesztésekhez illeszkedő, már kifejlesztett, kipróbált és jól bevált pedagógiai módszerek, eljárások megismerése, adaptációja, "jó gyakorlatok" átvétele, alkalmazása és terjesztése.
- Az intézmények közötti szakmai együttműködések, más bázisintézményekkel való együttműködések kialakítása. A pedagógusok horizontális együttműködési, tanulási lehetőségeinek megteremtése.
- Az intézmény saját innovációinak megvalósítása, amely a helyi igényekhez igazodva, az egyéni fejlesztéseket, a nevelés-oktatás eredményességének fokozását, az esélyegyenlőség kiteljesítésére hatékony és sikeres, az egyéni fejlődést támogató oktatási utak, programok, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok kidolgozását, azok gyakorlati megvalósítását szolgálja.
- Átfogó intézményfejlesztés megvalósítása, a fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztését, a pedagógiai szemléletváltást segítő tevékenységek megvalósítása, ezen belül az intézmény pedagógiai dokumentumainak módosítása, oly módon, hogy az iskola pedagógiai innovációjának fenntarthatóságát biztosítsa.
- Az iskola pedagógiai programjának és informatikai stratégiai tervének összehangolása az IKT alapú kompetenciafejlesztés céljaival.
- Következetes, fokozatosan nehezedő követelménytámasztás, és a tanulói teljesítmények változatos formájú, személyre szóló folyamatos ellenőrzése, értékelése.
- Szakértői vélemény alapján, a központilag biztosított illetve a fenntartótól kapott órakeret felhasználásával fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások szervezése különösen a különleges bánásmódot igénylő gyermekek számára.
- Tehetséges tanulók korai felismerése, differenciált foglalkoztatásuk, fejlesztésük biztosítása és „menedzselése”, a kimagasló teljesítmény elismerése, jutalmazása.
- Városi, iskolai szintű rendezvények, ünnepélyek, megemlékezések, projektzáró rendezvények szervezése, változatos programkínálat biztosítása, valamint a szabadidő hasznos eltöltésének változatos módon történő segítése.

- A diákönkormányzat hatékony működéséhez nélkülözhetetlen információk, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelés-oktatás folyamán alakulnia kell a gyermekek személyiségének, vagyis szükséges, hogy átéljék emberi méltóságukat, szabadságuk következményeként a felelősséget.

Nem beszélhetünk addig a személyiségfejlesztésről, amíg nem biztosítjuk az alapvető készségek, képességek fejlesztését. Tudatában kell lennünk annak, hogy a személyiségfejlesztést csak a szülőkkel együtt tudjuk megvalósítani; ill. annak, hogy a gyerekekre hatnak az iskolán kívüli közösségek is.

A személyiségfejlesztés feladatait a következő területekre bontva adjuk meg, összhangban a pedagógiai program alapelveivel, cél- és feladatrendszerével, valamint a NAT-ban képviselt értékekkel és a helyi sajátosságokkal:

Az értelem művelése

Segítő életmódra nevelés

Egészséges és kulturált életmódra nevelés

Nemzeti nevelés

Az egyes területekhez a következő konkrét feladatok elvégzését látjuk fontosnak:

Az értelem művelésénél fontos *a megismerési vágy, a felfedezési vágy, a játékszeretet és az alkotás vágy* fejlesztése. Ezzel egyidejűleg fejlesztenünk kell a tanulási képességeket is: *a kognitív műveleteket, a megismerést, a gondolkodást, a kommunikációt, valamint a tapasztalati és értelmező tanulást, mindezt a következetes kompetencia alapú oktatáson keresztül.*

A segítő életmódra nevelés *a keresztyén értékrend megismerését, ennek elfogadását, e szerinti viselkedés kialakítását, valamint a viselkedéshez szükséges képességek kiépülését* jelenti. Az igazon, a jón, a szépen, nyugszik, példát maga Jézus adott:

"Példát adtam nektek: amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek."/Jn. 13, 15/

Jézus példájának *megismerése és elfogadása* fokozatosan történik. Először a gyerekeknek el kell sajátítaniuk a keresztyén viselkedés alapvető szabályait, meg kell érteniük a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét. Olyan iskolai életrendet kell kialakítanunk, amely a hétköznapi életben elősegíti, hogy a tanuló megtapasztalhassa a kölcsönös megértés, együttérzés, segítőkészség előnyeit, hiányuk következményeit. A közvetlen megtapasztalás mellett nagy szerepük van a közvetett hatásoknak, élményeknek is (élő és történelmi személyek; a szentírás alakjai, példázatai, eseményei; irodalmi hősök, csoportok)

Ahhoz, hogy *a jézusi ember szokásait ki tudjuk alakítani*, szükséges olyan légkörnek a megteremtése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak. Fontos az élményszerű, pozitív minták felkínálása személyes példamutatással, irodalmi, bibliai, történelmi szereplők tetteinek, magatartásainak átélési lehetőségével; a negatív, antiszociális minták hatásának a csökkentése.

Meghatározó a pozitív érzelmi légkör kifejlesztése és fenntartása az osztályokban, a tantestületben, az iskolában, amelyben úgy a tanulók, mint a pedagógusok biztonságban és jól érzik magukat.

A segítőképeség fejlesztéséhez az iskolának fel kell kínálni a segítség sokféle lehetőségét és módját

Az együttműködési képesség fejlesztéséhez a pedagógusnak rendszeresen kell élnie a segítő együttműködés formáival, (együtt cselekvés, közös kirándulás, közös feladatmegoldás). Az iskolának úgy kell szerveznie a tevékenységeit, hogy az osztályok legalább havonta egyszer részt vehessenek olyan tevékenységben, amely a segítő együttműködés által valósul meg.

Egészséges és kulturált életmódra nevelés

- A református iskola a teljes ember nevelésére hivatott. A teljes ember kifejezés magába foglalja azt, hogy az ember testből és lélekből áll. Feladatunk tehát úgy nevelni a ránk bízottakat, hogy testileg-lelkileg egészségesek legyenek. Közvetve vagy közvetlenül, minden tevékenységünkkel ezt kell elősegíteni.
- Mindezt a közösségben, a közösség által kívánjuk elérni. Ezért célunk az iskolai formális közösségek fejlesztése:

Ennek érdekében feladatunk:

- minden tevékenységünket – az oktatás és a nevelés területén egyaránt – a gyerekek szeretete hassa át,
- meglássuk, megláttassuk és továbbfejlesszük a gyermekek személyiségében rejlő értékeket,
- a tárgyi tudás mellé a gyermek szerezzon olyan kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását önmaga és mások számára hasznosítani tudja,
- tanítsuk meg őket az egyéni és csoportos versenyzésre,
- elsősorban személyes példamutatással neveljük gyermekeinket,
- lehetőségeink szerint a gyermekek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének megfelelő változatos programokat, tevékenységi formákat, - kiemelten hangsúlyt fektessünk a kulcskompetenciák fejlesztésére,
- jól együttműködjünk a térség iskoláival,
- a szülőkkel olyan szemléletben tudjunk együttműködni, hogy az iskola és a szülő egyaránt érezze: közösek a céljaink.

A tanulók nemzeti nevelése

Tamási Áron „Ábel Amerikában” című könyvében írja: „Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.”. Talán ezért is fontos feladatunk a szülőhely és a haza múltjának, jelenének megismertetése, a nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra továbbadása, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése, a hazaszeretet érzésének kialakítása. Nagyon hasznosak e téren testvériskolai kapcsolataink:

Arra törekszünk, hogy tanulóink – akár kirándulások formájában is - megismerjék a határon túli magyarok kultúráját és szívükön viseljék sorsukat

A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az ember társas lény, közösségre van szüksége, az Istenhez is csak a közösségen keresztül jut el. Az iskolára - hiszen a gyerek ideje nagy részét ott tölti - óriási szerep hárul, amelyet nem lehetne elhibázni: közösségi embert formálni az egyénből és egyben olyan közösséget formálni a csoportból, amely a közösség erejét a keresztyén értékrend szerint, pozitív célok eléréséért, használja fel.

Ahogy a személyiség fejlesztésnél a jézusi ember az eszményi, úgy a közösségformálásnál a jézusi közösség a cél. Alaptörvény: a szeretet - igazi értelmében véve. **"Arról ismerje meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt."** /Jn. 13, 35/

A közösségfejlesztést nem lehet beszűkíteni egy tanórára. **Fontos a tanórán kívüli foglalkozásokon** (napközi, kirándulás, tábor, szakkörök...) törekedni a közösség formálására. Aki ezt a folyamatot irányítja az a pedagógus. Nem szabad elfelejtenie, hogy megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, példaként áll a diákok előtt; s csak akkor tud sikeresen közösséget formálni, ha ő is közösségi ember. Ezért fontos, hogy a tantestület is közösséggé váljon.

Feladataink:

- A tanuló ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.
- A közösségben találja meg az igazi helyét. Tanuljon meg engedelmeskedni, alkalmazkodni, ha vezetésre termett, ezt szolgálatnak tekintse.
- Tudjon és merjen a konfliktusokról beszélni - a felnőttekkel is -, tapasztalja meg, hogy ezek természetesek, s hogy van rájuk megoldás. Tanítsuk meg a konfliktusok kezelésére, megoldására.
- Tanítsuk meg, hogy társát tisztelje, szeresse. Tanítsuk meg arra, hogy felismerje: szeretve van Isten által és az emberek által; segítsük, hogy a ráirányuló szeretetet el is tudja fogadni. Segítsük, hogy tudjon bízni a társaiban, az emberekben; hogy megtapasztalja, hogy igazi biztonságot az Istenbe vetett bizalom ad.
- Tapasztalja meg, és tudatosítsa, hogy a közösségnek milyen nélkülözhetetlen szerepe van a személyisége formálódásában.
- Igazodjék el az emberi kapcsolatok, közösségek világában. Minél szűkebb egy közösség, annál nagyobb a felelősség, ugyanakkor maradjon nyitott a nagyobb közösségek irányában is (iskola, egyház).
- Fejlesszük a beteg, sérült, és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Alapozzuk meg a nemzettudatot, mélyítsük el a lakóhely, a közvetlen és tágabb környezet megismerését; a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet.
- Ösztönözzük a hagyományok (családi, iskolai, népi) feltárására, ápolására, készítsük az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységekre.

- Alakítsuk ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás legyen életvitelüket meghatározó erkölcsi alapelv.

A közösségfejlesztés tanórán kívüli színterei

a) Hagyományőrző tevékenységek

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1849. október 6-a, 1956. október 23-a, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapja - február 25-e, 1848. március 15-e évfordulóján, karácsonykor, a holokauszt áldozatainak emléknapja- április 16-a, a Nemzeti Összetartozás Napján (június 4-e), illetve a ballagáskor. Iskolánk református, egyházi jellegéből adódóan a tanévnyitó- és tanévzáró istentisztelet, valamint a Reformáció emléknapja (október 31.) is iskolai ünnepnap.

b) Diákönkormányzat.

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat (mely az évfolyamok küldötteiből áll) munkáját a megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja.

A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

c) Iskolai Diáksportkör

Az iskolai diáksportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai diáksportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

d) Szakkörök.

A különféle szakkörök működése a tanulók képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

f) Versenyek, vetélkedők, bemutatók.

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

g) Tanulmányi kirándulások.

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A szülők által finanszírozott tanulmányi kirándulás nem kötelező a tanulók számára.

h) Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

i) Szabadidős foglalkozások.

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

j) Iskolai könyvtár.

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

k) Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

l) Hitéleti alkalmak:

Hétkezdő áhítatok, csendesnapok, istentiszteleti alkalmak.

A közösségi szolgálat szerepe a közösségi nevelésben

- A közösségi szolgálat megszervezésével és lebonyolításával iskolánk fő pedagógiai célja, hogy növelje a szociális érzékenységet és a másoknak való segíteni akarás szándékát tanulóiban, Albert Schweitzer gondolatának szellemében. „Időt kell szakítanod embertársaidra, tégy valamit másokért, még ha oly apróságot is, amiért fizetséget nem kapsz, csupán a kitüntető érzést, hogy megtehetted.”

A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezhető.

- A tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie. A jelentkezési lap tartalmazza a jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét, idejét és a szülő egyetértő nyilatkozatát (nagykorú tanuló esetén ez utóbbi nem szükséges).
- A közösségi szolgálatot végző tanuló köteles naplót vezetni, melyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben, milyen tevékenységet folytatott, ezt a fogadóintézmény által kijelölt mentor aláírásával igazolja.
- A közösségi szolgálati napló alapján a koordináló tanár az osztálynaplóban folyamatosan dokumentálja a közösségi szolgálat teljesítését.
- Az osztályfőnök minden tanév végén dokumentálja a bizonyítványban és a törzslapon, hogy az adott tanévig a tanuló hány óra közösségi szolgálatot teljesített.
- A közösségi szolgálat teljesítésekor az osztályfőnök a törzslapon ezt igazolja.
- A tanulói jogviszony megszűnésekor valamint a rendes érettségi vizsga megkezdése előtt az iskola igazgatója két példányban igazolást állít ki a közösségi szolgálat teljesítéséről, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad.

A pedagógusok/oktatók helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1. A pedagógusok/oktatók feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

1. A pedagógusok alapvető feladatai:

- A magasabb rendű jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával tölt.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tart.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején főként részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lát el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerzi az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

2. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

3. A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

4. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. osztályépítő tréning).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

5. Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

6. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

7. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

8. Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

9. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.
- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiben.

10. Az iskola képviselete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.

11. A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

12. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

2. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.

- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermek-védelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók maga-tartás és szorgalom osztályzatára.
- A tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovíóban részesíti. Fegyelmi előtti elbeszélgetést szervez az érintett tanulók, tanulók szülei és az osztályban tanító kollégák részvételével. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Kitölti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelése-oktatása

1. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása

Az intézmény a *sajátos nevelési igényű tanulók köréből az alábbiak ellátását biztosítja:*

- A) mozgásszervi fogyatékos tanuló
- B) beszéd fogyatékos tanuló
- C) egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanuló.

Az iskola fejlesztő tevékenységének jellege:

- órai differenciált foglalkozás,
- komplex képességfejlesztés,
- pedagógiai célú fejlesztő foglalkozások egyéni fejlesztési terv szerint szakértői vélemény alapján.

Az együttnevelés szubjektív tényezői

A törvényi háttér meglehetősen elengedhetetlen, de önmagában kevés, ennél sokkal nagyobb jelentőséggel bírnak a **szubjektív tényezők**.

Biztosítani kell:

- a **különleges bánásmódot igénylő tanuló beilleszkedését és együttthaladását a többi tanulóval**, ez segíti a nyitottabb személyiség formálását,
- a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság által adott javaslatok beépítését az **egyéni fejlesztési tervekbe**,
- a **pedagógusok, a szülők és a többi gyermek felkészítését**,
- a **fejlesztő szemlélet** érvényesítését, **dysfunkció-specifikus módszerek alkalmazását, folyamatos értékelést, együttműködést a szakemberekkel**.

Elengedhetetlen, hogy a fejlesztésben résztvevő szakemberek **team-munkában** dolgozzanak, együtt kell meghatározni a tennivalókat.

Alapvető tényező továbbá, hogy a pedagógusok jártasak legyenek **differenciált tanulásszervezésben**.

A differenciálás az a folyamat, melynek során a pedagógus a tanulási folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez rendeli.

Ezáltal tudja a tanulóhoz igazítani a tananyag tartalmát, szintjét, a tanulás ütemét, az alkalmazott módszereket, az ellenőrzés, értékelés, számonkérés típusát stb.

Ez a fajta tanulásszervezés az osztály valamennyi tagjának számára kedvező.

A pedagógus így kaphat képet arról, hogy ki milyen téren kiemelkedő, tehetséges, illetve ki és miben marad el társaitól.

Az erősségekre építve és támaszkodva határozhatja meg azokat az eljárásokat, módszereket, amelyekkel az elmaradott területek fejleszthetők.

A szülők szerepe, befolyásoló hatása is jelentős a fejlesztés hatékonysága szempontjából. Elsősorban az egyéni igényekhez szabott, **optimális, támogató környezetet** kell biztosítaniuk. Nagy szerepet játszanak abban, hogy a beilleszkedés sikeres legyen, kapcsolatot tartanak az osztálytanítóval és a fejlesztő pedagógussal.

Az iskola és a szülők közti ideális kapcsolatnak a következő alapelvekre kell épülnie: a szülő és a szakember kölcsönösen tiszteljék egymást, az információáramlás kölcsönös legyen, érezzék a szülők, hogy a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő pedagógusok elfogadják gyermekük egyediségét, érezzék, hogy ők is részesei a nevelési - oktatási folyamatnak.

A pedagógusoknak nem szabad figyelmen kívül hagyniuk az ép (nem különleges bánásmódot igénylő) gyermekek szüleit sem, empátiás készséget kell kialakítani bennük, mert fontos, hogy a szülők támogassák gyermeküket a sajátos nevelési igényű tanulók elfogadásában. A pedagógusok feladata, hogy ismertessék az **osztálytársakkal** a dyszfunkció mibenlétét, a segítségnyújtás lehetőségeit, a különbözőség fogalmát, a miben vagyok erős, miben vagyok gyengébb nézőpontjából. Meg kell találni azt az egyensúlyt, hogy a **különleges bánásmódot igénylő** tanuló pont annyi segítséget kapjon, amennyire szüksége van: se többet, se kevesebbet.

Együttműködés a szakemberekkel: az iskolánk a sajátos nevelési igénynek, létszámnak megfelelő szakembereket biztosít.

2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelése, oktatása

A beilleszkedési zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés. Pontos meghatározása nehéz, mert a társadalomban sokféle párhuzamos normatíva és elvárás-rendszer létezik. Szoros összefüggés van az adott társadalom helyzete, életszínvonala és a normaszegés mértéke, jellege között.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelnünk:

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása.

- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása),
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e,
- iskolai ártalmakra vezethető-e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszegyenyítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye

Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Nagyon fontos az együttműködés az egészségügy, a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel.

A beilleszkedési, magatartási zavarok megoldását, ill. enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával (lásd „a tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának rendszerét”);
- az ifjúságvédelmi felelőssel való együttműködéssel;
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevétele

Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához:

- Egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt-módszer
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése
- Az alapozó időszak elnyújtása

- Fejlesztő értékelés alkalmazása
- Napközi, szakkorpetálás biztosítása
- a pedagógiai munkát segítő szakemberekből álló team létrehozása – gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, gyermek-és ifjúságvédelmi szakember, családgondozó
- tanulásmódszertan tanítása
- kreatív tevékenységek
- sport tevékenységek
- kommunikáció fejlesztése
- önismereti foglalkozások
- drámajáték
- Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások

A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználatával.

3. A kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók nevelése

A tehetséggondozás feladatainak megvalósítása iskolánkban differenciálással és egyéni tehetséggondozással történik. A differenciálás áthatja az iskola egész nevelési folyamatának feladatait, tartalmát, követelményeit, módszereit, eszközeit, szervezeti formáit, értékelési rendszerét.

Alapfeladataink:

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos **tanulás-szervezési eljárások** alkalmazása:

- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projekt módszer
- tevékenységközpontú pedagógiák

Bizonyos területeken tehetséges SNI tanulók célirányos fejlesztése.

Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekszenek, hogy a differenciálás módszerével teljes mértékben kibontakoztassák a tanulóknak rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat, kognitív és affektív szférájukat.

Ennek érdekében:

- A tanítási órákon alkalmazzuk a differenciált foglalkozást,
- A közösségi nevelés mellett nagy figyelmet fordítunk az egyéni bánásmódra,
- Egyéni feladatok adásával igyekszünk kibontakoztatni a gyermek képességeit, tehetségét,
- A tanulók érdeklődésének, adottságainak megfelelően szakköröket szervezünk a tanítási órákba be nem illeszthető ismeretek és készségek elsajátítása érdekében. A szakkörök szervezésénél a sokoldalúságra, a változatosságra törekszünk.
- Folyamatosan részt veszünk az iskolák számára kiírt pályázatokon, tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön.

- Lehetővé tesszük tanítványainknak, hogy bekapcsolódjanak az iskolán kívül megszervezett tanfolyamokba, tevékenységekbe, ha azok összeegyeztethetőek iskolai kötelezettségeikkel.
- A közművelődési intézmények által biztosított lehetőségek kihasználása (múzeum-, hangverseny-, és színházlátogatások; könyvtárakban, levéltárakban végzett kutatómunka stb.).
- Diákönkormányzati tevékenység, diákújság szerkesztése, iskolai rendezvények szervezése.
- A tananyag lehetőségeinek függvényében projekt módszer alkalmazása.

A korai iskolaelhagyás megelőzését célzó intézményi tevékenységek

Az iskolai lemorzsolódás megelőzését szolgáló országos korai jelző- és pedagógiai támogató rendszerben azokra a tanulókra vonatkozóan történik statisztikai adatgyűjtés, akik a nemzeti köznevelésről 2011. évi CXCV. törvény 4. § 37. pontja szerint lemorzsolódással veszélyeztetettek, és megfelelnek a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 44/J. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott szempontnak, azaz akiknél az alábbi feltételek legalább egyike vagy mindkettő teljesül: **lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló: az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszerű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé**

Középfokú nevelés-oktatás esetén- a félév értékelésénél, minősítésénél a tanuló egy tizedes jegyig számított tanulmányi átlageredménye (a magatartás és szorgalom értékelését, minősítését nem beleszámítva) nem éri el a 2,5 szintet;- a félév értékelésénél, minősítésénél a tanuló egy tizedes jegyig számított tanulmányi átlaga (a magatartás és szorgalom értékelését, minősítését nem beleszámítva) egy félév alatt 1,1 mértékben romlott.

A lemorzsolódás csökkentésére tett intézkedések

1. Pedagógiai tevékenységek:

- Egyéni fejlesztési terv készítése a lemorzsolódással leginkább érintett 9-es tanulók körében: ennek keretében az érintett tanuló, szülő, pedagógus, lehetőség szerint családgyógyász, pszichológus fejlesztő csapat hoz létre.
- Fejlesztés, felzárkóztatás, fejlesztő foglalkozások felzárkóztató oktatás szervezése a szakértői vélemény és a Nevelési Tanácsadó javaslata alapján.
- A tanuló értékelésének és minősítésének meghatározása a szakértői vélemény alapján.
- Segítségnyújtás, felzárkóztatás, egyéni foglalkozás keretében.
- Helyes tanulási módszerek kialakítása.
- Könyvtár- és számítógép használat lehetősége.
- A nevelési értekezleteken eszmegbeszélések: az évfolyamokon tapasztalt problémák megbeszélése, eredmények ismertetése, tapasztalatok átadása.
- Pedagógusoknak évfolyam értekezletek: az általános tapasztalatok megbeszélése és szükség esetén eszmegbeszélő csoport létrehozása.

- Életkori sajátosságok, eltérések, fejlődési folyamatok megismerése, értelmezése, az életfolyamatok figyelemmel kísérése.
- Pedagógiai jellegű eseteleírás, esetelemzés készítése: A szülők, gyermekek problémáinak értő meghallgatása, bizalmas információk megőrzése.
- A gyermek, a család igyekezetének, kedvező változásainak elismerése.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban történő részvételei jogai gyakorlásának rendje

Az iskolai diákönkormányzat, a továbbiakban DÖK! a diákok érdekvédelmi, érdekérvényesítési szerve, amely önálló szervezeti és működési szabályzattal rendelkezik. A köznevelési törvény szerint az IDÖ kötelező feladata a tanulók, és közösségeinek érdekképviselése. Emellett a törvény lehetőséget ad arra, hogy minden olyan kérdéssel foglalkozzanak, ami a tanulókat érinti.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni

2011. évi 190. tv 48.§ (4) alapján:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

58.§ (9) a fegyelmi eljárás során.

20/2012. EMMI r. alapján:

- 15. § (1) Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak, középiskolában tájékoztatást ad továbbá az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni az iskolaszék, ennek hiányában a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat vélemény
- 16. § (1) Az első tanítási órát reggel nyolc óra előtt – az iskolaszék, ennek hiányában az iskolai szülői szervezet, közösség és az iskolai diákönkormányzat véleményének kikérésével – legfeljebb negyvenöt perccel korábban meg lehet kezdeni. Véleményét minden fontos döntés esetében kikéri, és ilyenkor javaslattétellel élhet a tanulókat érintő helyi döntések meghozatala előtt. Az iskolai szervezeti és működési szabályzat (SZMSZ) szabályozza a diákönkormányzat és az iskola vezetői közötti kapcsolattartás formáját és rendjét. Véleményezési joguk van az iskolát érintő dokumentumok módosításánál: 2011. évi 190. tv 25.§ (4) szerint az SZMSZ-nél, a nevelési-oktatási intézmény házirendjénél, a 43. § (1) szerint az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál.

120.§ (5) alapján Az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat véleményét – az Nkt. 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl –

- a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- b) a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- c) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,

- d) az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- g) az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben ki kell kérni.

Az iskolai diákközség

Az iskolai diákközséget évente legalább 1 alkalommal össze kell hívni, melyen az intézmény igazgatójának vagy megbízottjának a tanulókat tájékoztatnia kell az intézményi élet egészéről, az intézményi munkatervről a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről, az intézményi házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól.

Az évi rendes diákközség összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározott időben. A rendkívüli diákközség összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője vagy az intézmény igazgatója kezdeményezheti.

- Az évi rendes diákközségen a diákönkormányzat és az intézmény képviselője beszámol az előző diákközség óta eltelt időszak munkájáról, különös tekintettel a gyermeki jogok, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről.
- A diákközségen a tanulók az intézmény életét érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat, illetve az intézmény vezetéséhez.
- A diákközség napirendi pontjait a megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákközség összehívásáért az igazgató felelős. A diákközség 1 tanév időtartamra a tanulók javaslatai alapján 3 fő diákképviselőt választ.

Az iskolai diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételeket (helyiségek, berendezések használata stb.) az intézmény vezetése (ill. fenntartója) **teljes körűen térítésmentesen biztosítja.**

Az iskolai diákönkormányzat működését az intézmény saját költségvetéséből teljes körűen finanszírozza. A diákönkormányzat egyéb bevételeinek felhasználásáról maga dönt.

A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése

1. A nevelőtestület/oktatótestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató irányításával a megbízott pedagógusok/oktatók útján valósul meg.
2. Az együttműködés fórumai:
 - az igazgatóság ülései,
 - a különböző értekezletek,
 - megbeszélések
3. Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.
4. Az igazgatóság az aktuális feladatokról a II. emeleti tanárban elhelyezett hirdetőtáblán, valamint az elektronikus naplóban/közösségi média felületén (zárt csoport) írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti az oktatókat.
5. Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:
 - az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó oktatókat az ülés döntéseiről, határozatairól,
 - az irányításuk alá tartozó oktatók kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, az iskolavezetőség felé.
6. A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetésével.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

1. Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
2. A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
 - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
 - iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
 - iskolán kívüli továbbképzések,
 - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
3. A szakmai munkaközösségek vezetői munkaközösség vezetői értekezleten rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A diákönkormányzat, mint a tanulók érdekvédelmi szerve működik az iskolán belül. Választott diákképviselőin keresztül véleményt nyilvánít a tanulóközösséget érintő kérdésekben (pl. Házirend).

A diákönkormányzat munkáját egy pedagógus (DMSP) segíti.

Az IDÖ működését és a diákjogokat az IDÖ Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

Iskolánkban két diákönkormányzat működik. Egy a kollégiumban, ahol a KDÖ a kollégisták érdekeit jobban ismerve képviseli, szabályozza, szervezi, a kollégisták életét, egy pedig az iskolában.

A Kollégiumi Diákönkormányzat elnöke tagja az Iskolai Diákönkormányzatnak (IDÖ), mely által biztosítva van a két külön egység egybetartozása, a közöttük szükséges információáramlás.

Kialakult rendszer szerint az osztályközösségek 1-1 választott képviselőt küldenek, akikkel havi rendszerességgel találkozunk és igyekszünk minden felmerülő problémát megbeszélni, az elkövetkezendő programokat megtervezni. A megvalósítható ötleteket, panaszokat eljuttatjuk az iskolavezetéshez és az érintett tanárokhoz. A diákoknak személyesen is van lehetőségük a vezetőségtől választ kapni a kérdéseikre az évente megrendezésre kerülő diákparlamenten. Véleményezési joguk van az iskolát érintő dokumentumok módosításánál: 2011. évi 190. tv 25.§ (4) 2 szerint az SZMSZ-nél, a nevelési-oktatási intézmény házirendjénél, a 43. § (1) szerint az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál.

Az iskolai közösség fejlődésében rendkívül fontos ez az önkormányzati rendszer. Diákjaink egy része már tudja, hogy a jogok érvényesítése természetesen a kötelezettségek teljesítése mellett történhet meg.

Programjaink:

- Gólyaavató
- Adventi programok (iskola díszítése, mézeskalácssütés, betlehemes játék)
- Farsang
- Kézműves foglalkozások
- Diáknap
- Egészségnevelési programok
- DÖK gyűlések
- Diákparlament

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az iskola egyik vezetőségi tagja legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diák-önkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.

- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetben keresztül írásban) tájékoztatják.
- A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola igazgatóságához, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi tanácshoz, illetve az iskolaszékhez fordulhatnak.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

1. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén.
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

2. A szülők és a pedagógusok/oktatók együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

b) Szülői értekezlet.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok/oktatók közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c) Fogadóóra.

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozója, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

d) Nyílt tanítási nap.

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka minden-napjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató.

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

3. A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munka-terv évenként határozza meg.
4. A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz, vagy az igazgatótanácshoz, illetve a fenntartóhoz fordulhatnak.
5. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy igazgatótanáccsal, illetve a fenntartóval.
6. A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
7. Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.
8. A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola honlapján;
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola irattárában;
 - az iskola könyvtárában;
 - az iskola igazgatójánál;
 - az iskola igazgatóhelyetteseinél;
 - a pedagógusok/oktatók szakmai munkaközösségeinek vezetőinél

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, valamint középfokú iskola esetében a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A vizsgaszabályzat célja, általános szabályok

Vonatkozó jogszabályok – lebonyolítás és tartalmi szabályozás:

- a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet ide vonatkozó paragrafusainak (64-72. §)
- a 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről figyelembevételével.
- 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- a hatályos Programtantervek és Képzési és Kimeneti Követelményekben rögzítettek
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- **Osztályozóvizsga** - 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet 64.§ (2-4) bek.

- **Különbözeti vizsga** - 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet 64.§ (5) bek.
- **Pótló vizsga** - 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet 64.§ (6) bek.
- **Javítóvizsga** - 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet 64.§ (7-8) bek.
- **Szakmai vizsgák**
- **Ágazati alapvizsgák**
- **Érettségi vizsgák**

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgák fajtái

I. Osztályozóvizsga

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához, vagy egy adott tantárgyból félévi vagy év végi osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha

- előrehozott érettségire kíván jelentkezni, de még nem teljesítette az adott tantárgy tanulmányi vizsgakövetelményeit; nem szerezte meg a helyi tantervben előírt osztályzatot.
- a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet; (összesen 250 órát meghaladó hiányzás; az adott tantárgyból, a hiányzás meghaladja az éves óraszám 30%-át)
- külföldi tartózkodás, magántanulói státusz illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét;
- felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, de osztályozóvizsga letételére kötelezték (pl. sportolók esetében testnevelés)
- tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték (egy vagy több tantárgyból, illetve valamennyi tantárgyból az előírtnál rövidebb idő alatt tehet)
- más iskolából lépett át, és az előzőekben nem tanult tantárgyakból (pl. idegen nyelv) vizsga letételére kötelezték

Az osztályozóvizsgával kapcsolatban a következők szerint kell eljárni:

- Osztályozóvizsga évente 2 vizsgaidőszakban tehető: januárban és áprilisban, az aktuális tanév munkatervében megjelölt időpontban. Az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet. A vizsga pontos időpontjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő a vizsga előtt két héttel értesítést kap (e-napló vagy/és honlap vagy/és faliújság).
- Egy vizsgaidőszakban általában legfeljebb 2 évfolyam tananyagából tehető osztályozóvizsga.
- Az osztályozóvizsga letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozóvizsgára való jelentkezés kérelmét az áprilisi vizsgaidőszakra március 31-ig; a januári időszakra pedig december 15-ig kell beadni az iskola által készített formanyomtatványon.

- Az igazgató a vizsgázó külön kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.
- Abból a tantárgyból, mely az iskola pedagógiai programjában nem szerepel, igazgatói engedéllyel más iskolában, vendégtanulói jogviszonyban lehet osztályozóvizsgát tenni. (A vendégtanulói jogviszonyt a fogadó intézmény igazgatója létesíti a tanulóval.) Ez esetben az osztályozóvizsgákra a fogadó intézmény vizsgaszabályzatának rendelkezései vonatkoznak.
- Vendégtanulói jogviszonyban-iskolánkban vizsgázó tanuló vizsgáira e vizsgaszabályzat vonatkozik.
- Indokolt esetben a tanuló más iskolában is jelentkezhet a vizsga letételére. Erre az engedélyt az igazgató adja.
- Az osztályozóvizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

II. Különbözeti vizsga

Csoportváltztatás, osztályváltás, iskolaváltztatás, külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként előírhatja az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet iskolánkban a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanítunk, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg. Alapesetben az osztályozóvizsgák számára kijelölt időpont.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az igazgatónak határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében. A vizsga letétele feltétele lehet az adott évfolyamon, adott csoportban/osztályban a következő évfolyamba lépésnek.

III. Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga augusztus 21. és augusztus 31. között szervezhető. A vizsganapokat az aktuális tanév munkaterve határozza meg. Különleges esetben ettől eltérő időpontot az igazgató, a tanuló kérésére kijelölhet.

A tanulót a vizsga eredményéről tájékoztatni kell legkésőbb az adott vizsgaidőszak utolsó szóbeli vizsgáját követő napon.

A javítóvizsgával kapcsolatosan az alábbiak szerint kell eljárni:

- A javítóvizsgára utasított tanuló az igazgató által megállapított napon javítóvizsgát tehet.
- A javítóvizsga követelményeiről, témaköreiről a tanuló a vizsgára utalást követő két héten belül, de legkésőbb július 5-ig írásbeli tájékoztatást kap. A tájékoztatás formája lehet honlap és/vagy e-napló és/vagy papír alapú.
- A vizsga pontos időpontjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő a vizsga előtt értesítést kap (e-napló vagy/és honlap vagy/és faliújság), illetve a tanévzáró ünnepélyen.

- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést jelent.
- A tanuló – előzetes jelentkezéssel – bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt a vizsga előtt legalább 15 perccel.
- A rendkívüli okból, igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsgára készülő tanulónak részt kell vennie a következő felsőbb osztály tanulmányi munkájában, mulasztásait szabályosan igazolnia kell, munkáját a többi tanulóhoz hasonlóan kell elbírálni. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztálynak végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az előző osztályt kell megismételnie.
- Ha a vizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedély nélkül eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné vizsgája eredménytelen, így az osztályismétlést von maga után. Szabálytalanság esetén az érettségi vizsgaszabályzatban foglaltakhoz hasonlóan kell eljárni.

IV. Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.

A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell. A pótló vizsgára jelentkezéskor a tanuló írásban nyilatkozik arról, hogy az eddig teljesített vizsgarész beszámítását kéri-e.

A pótló vizsga időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

V. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A köznevelésről szóló törvény 46.§ (6) bekezdés 'm' pontja a tanuló alapvető jogaként mondja ki, hogy tanulmányai során tehet az intézménytől, annak pedagógusaitól független tanulmányok alatti vizsgát, amely osztályozóvizsga és javítóvizsga lehet. A vizsgára való jelentkezés szabályait a 20/2012. EMMI rendelet 73. §-a szabályozza.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi. A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőzi harmincadik napig, a rendelet 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követi öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormány-hivatalnak.

A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Akkor is, ha a tanuló független vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról, magasabb évfolyamra jutásáról – a vizsgabizottság által adott osztályzat figyelembevételével – az Intézmény dönt.

Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

Az osztályozóvizsga követelményeit az iskola nevelőtestülete a helyi tantervében határozza meg.

A vizsgatárgyak követelményrendszere minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Az írásbeli vizsgák általános szabályai

Egy vizsganapon három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 15 perc pihenőidőt kell biztosítani. A lebonyolítás szabályai a következők:

- Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként és évfolyamonként max. 60 perc. (Általában 45 perc, de legfeljebb 60 perc áll a tanuló rendelkezésére.)
- A tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.
- A tanuló csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron, feladatlapon dolgozhat. A feladatlapon fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a vizsga dátumát, a tanuló nevét, osztályát, az évfolyamot, melynek tananyagából vizsgázik a tanuló.
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával
- Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést.

Az írásbeli vizsga javítása

- Az igazgató által megbízott javítótanár az írásbeli dolgozatot piros tollal kijavítja, a tanuló hibáit jelöli.
- Ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapja és értesíti az igazgatót.

Az írásbeli jellegű gyakorlati vizsgán (pl. informatika) az írásbeli szabályai szerint kell eljárni.

A szóbeli vizsgák általános szabályai

A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság legalább háromtagú, s amennyiben lehetőség van, a vizsgabizottságba leg-alább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította. Az elnöki teendőket az igazgató megbízottja látja el.

A legfontosabb szabályok a következők:

- Egy napon legfeljebb három szóbeli vizsga tehető le.
 - A vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie
 - Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a kérdező tanár gondoskodik (kivétel számológép, azt a vizsgázónak kell hoznia).
 - A szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz egy adott évfolyam tananyagából, majd a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre. A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására min. 30 percet kell biztosítani (kivéve az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő). A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
 - A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik.
 - A feleletek maximális időtartama 15 perc. A felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja.
 - A feleletek alatt legalább három vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
 - Az a tanuló, aki a húzott tétel anyagában teljes tájékoztatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, egy alkalommal póttételt húzhat. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pont-számot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
 - A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat. A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő el-telt.
 - Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból, vagy ugyanazon tantárgy következő évfolyamának anyagából történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenő-időt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
 - Ha a tanuló csak szóbeli vizsgát tesz, teljesítményéről a kérdező tanár rövid írásos értékelését a bizottság a vizsga jegyzőkönyvéhez mellékel, vagy abban rögzíti.
 - Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyv-ében fel kell tüntetni. A szabálytalanság elbírálásában a 20/2012. EMMI rendelet 69.§ (6-7), illetve 71.§ (6) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.
 - Osztályozóvizsga esetén a szóbeli vizsgát évfolyamonként általában más-más napon kell lebonyolítani, hiszen a felsőbb évfolyam vizsgájának szóbeli részére csak akkor bocsátható a vizsgázó, ha az alacsonyabb évfolyam vizsgáján megfelelt. A vizsgázó kérésére az igazgató engedélyezheti, hogy ilyen esetben vizsga egy napon legyen.
- A szóbeli jellegű gyakorlati vizsgán (pl. testnevelés) a szóbeli szabályai szerint kell eljárni.

A vizsga értékelése

A vizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközösség által elfogadott értékelési rendszere szerint történik. A vizsga nem ismételtető meg. A vizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni.

Az eredményhirdetés

- javítóvizsga esetén a bizonyítvány kiosztásával történik, legkésőbb az adott vizsgaidőszak utolsó szóbeli vizsgáját követő napon,
- egyéb vizsga esetén legkésőbb az utolsó vizsgát követő napon az igazgató vagy megbízottja hirdeti ki az eredményt (az e-naplóban, a honlapon vagy faliújságon kihirdetett formában).

Záró rendelkezések

A tanulmányok alatti vizsgán sajátos nevelési igényű tanulóknál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az Intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta. A jogorvoslatra a 20/2012. EMMI rendelet rendelkezéseinek megfelelően van lehetőség.

A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A felvétel feltételeit mindenkor az adott beiskolázási időszakot megelőzően a fenntartó által jóváhagyott módon hozzuk nyilvánosságra. A szülővel a beiskolázás időszakában megismertetjük követelményeinket, feltételeinket.

Érvényesítjük az egyenlő bánásmód követelményét a felvételi kérelmek elbírálása során, az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározásakor.

A felvételi eljárás szabályai

A felvételi követelményeket, a tanulói jogviszony létesítésének tanulmányi feltételeit, az ún. felvételi követelményeket, a tanulmányi követelményekkel összefüggésben állapítjuk meg. Olyan követelményeket állapítunk meg, amelyek megismerésére, elsajátítására minden jelentkezőnek lehetősége van.

A szakképzésben tanulók (technikum, szakképző iskola) felvételiző tanulóinak rangsora az általános iskolai, 7. év végi és 8. félévi átlagok alapján kerül kialakításra.

Nem támasztunk olyan követelményt, amelyre a családi háttér, a szociális körülmények befolyással /pl: nyelvvizsga/vannak.

A szakképzésbe való bekapcsolódást a köznevelési törvény és a szakképzési törvény alapján előírt egészségügyi és pályaalakmassági követelményekhez kötjük, illetve figyelembe vesszük a tanuló szerződéssel való rendelkezésüket.

A felvételi pontok számítása

- **GIMNÁZIUMI KÉPZÉS**

A felvételi eljárás során az általános iskola **7. osztály év végi és a 8. osztály első félévi eredményét** vesszük figyelembe.

- **TECHNIKUMI SZAKMAI OKTATÁS**

Felvételi vizsgát nem tartunk. A felvételi eljárás során az általános iskola **7. osztály év végi és a 8. osztály első félévi eredményét** vesszük figyelembe.

- **SNI-s és BTM-s tanulók esetében alkalmazott speciális szabályok**

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 51. § (5) pontja alapján a felvételi vizsgán indokolt esetben biztosítjuk a törvényben előírtakat. Ha a tanuló élni akar az NKT 51. § (5) bekezdésében biztosított jogával, a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 33. § (3) pontja szerint a jelentkezési laphoz csatolni kell, az erre vonatkozó kérelmet, valamint a szakértői bizottság véleményét.

Az iskola köznevelési megállapodás alapján biztosítja a SNI tanulók (Alapító Okirat szerint) ellátását. Az egyéb, más tanulókkal együtt nevelhető-oktatható tanulók esetében szaktanárok, egyéni fejlesztési tervek alapján foglalkoznak a tanulókkal.

- **Jogorvoslati lehetőségek**

A központi írásbeli vizsgával kapcsolatos észrevételeket a tanuló a megtekintés napját követő munkanapon, 16⁰⁰ óráig nyújthatja be az iskola igazgatójának címezve.

A jelentkezés elutasítása esetén a szülők a döntés ellen jogorvoslattal élhetnek. A jogorvoslati eljárást megindító kérelmet, az iskola fenntartójához kell benyújtani, melynek elbírálását a tárgyév június 1-jéig kell elvégezni.

Átvétel útján jogviszony létesíthető abban az esetben, ha a kérdéses évfolyam adott osztályában van szabad férőhely, valamint a jelentkező azonos képzésfajtából érkezik. Amennyiben a képzésfajta nem teljesen megegyező, abban az esetben a szükséges tantárgyak vonatkozásában, sikeres különbözeti vizsga letétele után vehető át a tanuló. A szakképzés területén átvétel kizárólag azonos szakma tanulása esetén lehetséges, kivételt képez a szakképzés kezdő évfolyamán az az eset, ha a gyakorlati foglalkozások a tanévben még nem haladták meg az éves gyakorlati óraszám 20%-át.

Ebben az esetben sikeres különbözeti vizsga, és egészségügyi vizsgálat után átvehető a tanuló.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Általános iskola

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

A fenti ismeretek elsajátítása nem önálló tantárgyként, hanem a természetismeret, biológia, testnevelés és osztályfőnöki órák keretei között folyamatosan, a tantárgyi tanterveknek megfelelően történik. A tanulmányi kirándulások is kiváló lehetőséget kínálnak az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítására.

A helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés

Kémia: mérgezések, gyógyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés

Fizika: égési sérülések, forrázás

Testnevelés: magasból esés

Környezetismeret, technika: közúti balesetek

A foglalkozások során a tanulók konkrétan ismerjék meg:

- a korszerű elsősegélynyújtás elsajátításának jelentőségét;
- saját ténykedésük lehetséges életmentő értékét;
- az újraélesztés fogalmát és az idő határaiból következő emberi kötelezettséget;
- az alapvető életműködések biológiai lényegét;
- az alapvető életműködések legfőbb zavarait;
- az elsősegélynyújtás általános szabályait;
- a legfontosabb egyéb elsősegély-nyújtási tudnivalókat;
- a segélyhívás helyes módját, a mentőszolgálat felépítését és működését

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel,
- fejleszteni kell a gyermek biztonságra törekvő viselkedését

1. Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek a tantárgyak rendszerében

NAT 2020 - TERMÉSZETTUDOMÁNY TANULÁSI TERÜLET

Természetismeret (5-6. évf.) Élő környezetünk, Anyagok és folyamatok

Biológia (7-8. évf.) Életmód és egészség,

Fizika (7-8. évf.) Fontosabb mechanikai, hőtani, elektromos és optikai eszközeink működésének alapjai, fűtés és világítás a háztartásban, Az energia megjelenési formái, megmaradása, energiatermelés és felhasználás

Kémia (7-8. évf.) Kémiai reakciók, Kémia a természetben, Kémia a mindennapokban

BIOLÓGIA (9–10. évfolyam)

TÉMAKÖRÖK: Életmód és egészség. Az ember szervezete és egészsége.

Egészségmegőrzés, elsősegélynyújtás

FIZIKA (9–10. évfolyam)

TÉMAKÖRÖK: Elektromosság a háztartásban. Elektromosság a környezetünkben.

Áramütés-veszélyes helyzetek a lakásban: A rövidzár, a biztosíték és a földelés szerepe az elektromos eszközök biztonságos használata során.

KÉMIA (9–10. évfolyam)

TÉMAKÖR: Kémia a mindennapokban

Veszélyes anyagok és kezelésük a háztartásban.

2. *Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek a tanórán kívüli oktatásban-nevelésben*

Az intézmény Házi rendjében, Szervezeti és Működési Szabályzatában, valamint a Munkavédelmi- és Tűzvédelmi Szabályzataiban foglaltak szerint baleset-megelőzési oktatás a tanév kezdetén, az osztályfőnöki órákon, s szükség szerint pl. kirándulások, üzemlátogatások alkalmával, illetve fokozott figyelemmel a testnevelés, a technika és tervezés, a fizika, a kémia, az informatika/digitális kultúra tantárgyak tanításakor.

- a) Elsősegélynyújtó szakkör – tanévenként és intézmény-egységenként 1-1 csoport
- b) Alapszintű elsősegélynyújtó tanfolyam szervezése tanévenként

Tematika:

- vészhelyzetek felismerése
- helyszínbiztosítás
- általános betegvizsgálat
- vérzéscsillapítás, végtagsérülések felismerése és ellátása
- komplex újraélesztés és félautomata defibrillátor használata
- égési és marási sérülések - mérgezések
- stroke, infarktus, angina
- görcsrohamok
- egyéb belgyógyászati esetek

3. Elsősegély mobil alkalmazások

Javasoljuk a tanulók mobiltelefonjára ennek letöltését. Ilyen: „ÉletMentő” applikáció.

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Az egészségfejlesztéssel és -neveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészségfejlesztés és egészségnevelés feladatai egymással szoros kölcsönhatásban vannak. A gyermeket szellemileg, érzelmileg és testi aktivitását figyelembe véve a kiegyensúlyozottságra kell nevelni, ami alapos és kitartó munkát igényel pedagógustól és szülőtől egyaránt. Pozitív példamutatással kell a fiatal nemzedék elé kiállni.

Az egészség minden ember alapvető joga, mely az egész társadalomnak a figyelme elé kell, hogy táruljon. A gyermek nevelésében egyik legfontosabb feladat a megfelelő életminta mutatása és a személyiség pozitív irányba történő befolyásolása, amely tevékenységek fejlesztését a családban kell elkezdni.

Az egészség a mindennapi élet forrása, az egész emberre vonatkozó fogalom, nem valami külső tényező, hanem saját fizikai és pszichikai lényünk belső, lényegi tartozéka, amely céltudatos folyamatos tevékenység árán őrizhető csak meg. Az ember életmódja, életvitele meghatározó az egészség megőrzésében.

Az egészségfejlesztés magában foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés és az önsegítés feladatait, módszereit.

Az egészségnevelést nem lehet korlátozott keretekben elképzelni, nem merül ki az oktatásban és a tények tanulásában. Egyéni életünk alakulását, nemzetünk sorsát döntően befolyásolja, hogy önpusztító életet élünk-e, vagy törekszünk testi-lelki egészségünk megőrzésére. Nem csupán önmagunkért, hanem embertársainkért és utódainkért is felelősséggel tartozunk. A felelősségteljes magatartás felkészültséget, együttműködési szándékot, akaratot feltételez. Az egészségi nevelés az egészségtudatos életvitel alapjainak megtanítását, a veszélyforrások megnevezését, a felelősségre ébresztést tűzte ki célul, tanórai és tanórán kívüli keretek között.

Egészségfejlesztéssel és -neveléssel kapcsolatos céljaink

- Testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése, személyiségfejlődésük, a társadalomba való beilleszkedésüknek segítése.
- Az egészséges életmód, életvitel szokásrendszerének kiépítése úgy, hogy ezek számukra értékke váljanak, az ehhez szükséges ismeretek, készségek, attitűdök elsajátítása, kialakítása.
- Primer prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása.
- Megismertetni a tanulókkal az egészségre kedvező és káros tényezőket, a betegség-megelőzési módokat, tudatosítani a tanulóknál az egészséges életmód szabályait, normáit, a pozitív beállítódásokat.
- Megértetni a tanulókkal a rend, a tisztaság, a fegyelmezett élet élethosszabbító szerepét, jelentőségét.
- A családi életre felkészülés, felelősségteljes szexuális kultúra kialakításának elősegítése.

- Játékos, egészségfejlesztő testmozgás tanulói igényének elősegítése.
- A pedagógusok kompetenciájának erősítése az egészségnevelés területén.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

- A mindennapos testmozgás megszervezése.
- A tanulók egészségi ismereteinek, műveltségének fejlesztése meglévő ismereteikre alapozva.
- Pozitív egészséges életfelfogás megalapozása, előkészítése.
- A biztonság és veszélyhelyzetek felismertetése, a helyes döntés elősegítése.
- Szemlélet kialakítása a diákokban („az egészség érték”).
- Az ember legfontosabb biológiai, pszichológiai, szociálpszichológiai jellemzőinek megismertetése.
- Mentálhigiéné, krízisprevenció – önismeret, önkontroll, pozitív életszemlélet elsajátíttatása.
- A konfliktus- és válságkezelés lehetséges megoldásainak megismertetése, elsajátíttatása.
- A szabadidő egészséges, kulturált felhasználásának megtanítása.
- Ösztönzés környezetkímélő magatartás és életmód kialakítására, a környezeti higiéné fenntartására.
- Gondoskodás az osztálytermek és a gyakorlólhelyek megfelelő és rendszeres szellőztetéséről, tisztaságáról és az egyéb ergonómiai követelmények biztosításáról.
- A tanulók egyéni testi adottságainak és egészségi állapotának a tantermi és a gyakorlati oktatás során (gerincferdülés, szemészeti rendellenesség stb.) történő figyelembe vétele.
- Kiemelt figyelem fordítása az egészséges táplálkozás követelményeire az iskolai menza működtetése során.
- Az iskolai büfé üzemeltetőjének ösztönzése az egészséges élelmiszerek forgalmazására.

Az egészségnevelést végzők

- Pedagógusok
- Iskolaorvos
- Védőnő
- Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
- Diákönkormányzatot segítő tanár
- Külső szakemberek

Az egészségnevelés színterei

Egészségnevelés a tanórákon

Fontos a megfelelő pedagógiai módszer, a személyes példaadás, a következetesség, az egységes követelményrendszer közvetítése, hogy az egészséges életvitel elemeit a tanulóink belsővé alakítsák.

Külön figyelmet fordítunk minden tantárgy esetében a tananyagtartalom és az egészségfejlesztési feladatok csatlakozási pontjára. Kiemelt jelentőségűek a biológia, a testnevelés, a fizika, a kémia, a földrajz, a történelem tantárgyak és az osztályfőnöki órák. A szakképzésben fontos szerep jut a szakmai tantárgyaknak is.

A szakképző évfolyamon tanuló diákok a szakmai képzésük során megismerkednek a munkavégzésük során fellépő egészségkárosító hatásokkal és azok megelőzésének lehetőségeivel. A gyakorlati foglalkozások keretén belül megtörténik a tanulók általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatására. Az iskola biztosítja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeit. Műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések révén. A szakoktatáshoz illeszkedő tantárgyak tanítása során nagy hangsúlyt fektetünk minden egészséget veszélyeztető tényezőre /környezetszennyezés egészségkárosító hatásai/, továbbá az egészséget óvó ételmisszer alapanyag előállítási és feldolgozási technológiák elsajátíttatására.

Biológia

A tanulók ismerjék meg:

- az emberi test felépítését és működését, az egyes szervrendszerekhez kapcsolódó betegségeket és azok tüneteit, megelőzésük és a lehetséges gyógykezelések módját,
- a tápanyagok, vitaminok, ásványi anyagok szervezetre gyakorolt hatását, fontosságát,
- a gyógyhatású növényeket,
- az életmód és az egészség összefüggéseit.

Testnevelés

- Épüljön be a diákok életébe a mozgás rendszerességének öröme, testi-lelki életre gyakorolt pozitív hatása.
- Tudatosuljon, hogy a mozgásnak fontos szerepe van a különböző (pl.: mozgásszervi, keringési) betegségek megelőzésében.
- Alakuljon ki a tudatos, egészséges énképük és tudjanak nemet mondani a káros szenvedélyekre.
- Fel kell hívni a tanulók figyelmét a személyi higiéne fontosságára.

Kémia

A tanulók ismerjék meg:

- a civilizált élethez kapcsolódó azon anyagokat, amelyekkel a mindennapi élet során találkozunk (ételmisszer-adalékanyagok, háztartási vegyszerek),
- az egészségre káros környezeti hatásokat (vegyi anyagok, sugárzások), a velük való érintkezés elkerülésének módjait,

- az ismert gyógyszerek, drogok összetételét, hatásait, a legális és illegális drogok rövid és hosszú távú, testet és lelket is érintő negatív hatásait,
- a kémiai kísérletek során betartandó egészség-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat.

Földrajz

A tanulók legyenek tisztában:

- a lokális környezetükre gyakorolt hatásukkal,
- a szennyezések földrajzi, társadalmi és gazdasági következményeivel,
- a globális problémák előzményeivel és kezelési lehetőségeivel,
- a klímaváltozás és a társadalmi lét kapcsolatrendszerével.

Idegen nyelvek

Sajátítsák el a következő témaköröket:

- sport, mozgás, kirándulás,
- egészségi ellátás, gyógykezelés,
- környezetszennyezés,
- az életkornak megfelelő napirend és időbeosztás.

Történelem

- Ismerjék meg a különböző korok életkörülményeit, egészségügyi állapotait, világjárványait.

Osztályfőnöki óra

Az egészségvédelemmel kapcsolatos témakörök évfolyamok szerint:

- **5-8. évfolyamon: Egészséges életmód, környezettudatosság**
- 9. évfolyamon:
 - társas kapcsolatok (a család szerepe régen és ma, a szűk család jelentése),
 - a szerelem, (mi jellemzi az igaz szerelemet, létezik-e örök szerelem, a szex és a szerelem kapcsolata),
 - az egészséges életmód és a szándékos egészségrombolás,
 - szenvedélybetegségek (a dohányzás, az alkohol és drogfogyasztás ártalmai),
 - a környezetszennyezés egészségkárosító hatásai és a megelőzés lehetőségei,
 - a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségei.
- 10. évfolyamon:
 - szenvedélybetegségek,
 - a dohányzás élettani hatásai,
 - a leszokás lehetőségei,
 - alkoholizmus és a kulturált alkoholfogyasztás,
 - az alkoholizmus elleni küzdelem,
 - az alkoholizmus társadalmi veszélyei,
 - a kábítószer és fajtái, veszélyei,
 - küzdelem a kábítószerrel szemben,
 - egészséges önkép, önkifejezés (testékszerek, tetoválás, szolárium, műköröm, divatkövetés),
 - mozgás, a sport jelentősége,
 - trauma, sokk elkerülése, segítségkérés és elfogadás.
- 11. évfolyamon:

- szexualitás,
 - a szexuális élet zavarai, a kulturált szexuális magatartás, internet és párkapcsolat,
 - nemi kapcsolatok, nemi erkölcs,
 - nemi betegségek,
 - az AIDS veszélyei, terjedése, tünetei,
 - védekezés a nemi betegségek ellen,
 - a fogamzásgátlás módszerei,
 - a művi terhesség-megszakítás veszélyei,
 - a lelki betegségek típusai, felismerése, kezelése,
 - munkahelyi, iskolai stressz okai, kivédési lehetőségek,
 - egészséges étrend, életmódváltás.
- 12. évfolyamon:
 - párválasztás, házasságkötés,
 - életmód, életvitel a családban,
 - egészséges életmód és életminőség,
 - a magyar lakosság egészségügyi mutatóinak elemzése,
 - rizikófaktorok felismerése, megelőzése,
 - a magyar egészségvédelem története,
 - mentálhigiéné (problémák, következmények), stressz.

Egészségnevelés a tanórákon kívül

- Délutáni szabadidős foglalkozások, sportprogramok, vetélkedők, előadások (pl. drogrevenió) szervezése, kiállítások megtekintése.
- Osztályszintű kirándulások megszervezése.
- Szervezett veradalón való részvétel nagykorú diákjaink bevonásával.
- „TeSzedd!” akcióba való bekapcsolódás.

Az iskola kapcsolatai az egészségnevelésben

Belső kapcsolatok

Az egészségfejlesztés - és nevelés résztvevői:

- iskolavezetés,
- nevelőtestület, ezen belül a munkaközösségek,
- diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- vöröskeresztes nevelő,
- iskolai könyvtáros,
- iskolaorvos, fogorvos, iskolai védőnő.

Külső kapcsolatok

A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, a különböző szakemberek, szakértők bevonására.

- A Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve
- Gyermekjóléti Szolgálat
- A Vöröskereszt városi szervezete
- Művelődési intézmények

- Rendőrség
- Járási gyámhatóság
- Törökszentmiklós Város Önkormányzata

HELYI TANTERV/OKTATÁSI PROGRAM

AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE

1. A választott kerettanterv megnevezése

Intézményünk helyi tantervét a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló EMMI rendelet figyelembevételével az alábbiak szerint határozza meg:

1. A választott kerettanterv megnevezése

Intézményünk helyi tantervét a Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló rendelet figyelembevételével az alábbiak szerint határozza meg:

Általános iskola – 1-4 évfolyam:

2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben bevezetve				
Tantárgyak	1.	2.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Idegen (angol) nyelv	0	0	0	2
Matematika	4	4	4	4
Digitális kultúra	0	0	1	1
Környezetismeret	0	0	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5

Kötelező alapóraszám	21	21	21	23
Szabadon tervezhető (2 óra) órakeret 1-2. évf.-on:	1	1		
1 óra angol nyelv,	1	1		
1 óra robotika				
Szabadon tervezhető (2 óra) órakeret 3. évf.-on:			1	
1 óra magyar nyelv és irodalom			1	
1 óra angol nyelv				
Szabadon tervezhető (2 óra) órakeret 4. évf.-on:				1
1 óra magyar nyelv és irodalom,				
1 óra képességfejlesztés				1
Református hit-és erkölcsstan	2	2	2	2
Egyházi ének	0	0	1	1
Összes óra	25	25	26	28

Általános iskola 5-8. évfolyamon

„A” osztályok

2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben bevezetve				
Tantárgyak	5.	6. évf.	7.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Dráma és színház	1	0	0	0
Matematika	4	4	3	3

Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Hon és népismeret	0	1	0	0
Természettudomány	2	2	0	0
Fizika	0	0	2	1
Biológia	0	0	1	2
Kémia	0	0	1	2
Földrajz	0	0	2	1
Idegen (angol) nyelv	3	3	3	3
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	0
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám (szabadon tervezhető nélkül)	27	28	27	27
Szabadon tervezhető (1 óra) órakeret 5. évf.-on:				
1 óra képességfejlesztés	1			
Szabadon tervezhető (2 óra) órakeret 6. évf.-on:				
1 óra képességfejlesztés		1		
1 óra digitális kultúra/angol		1		
Szabadon tervezhető (2 óra) órakeret 7. évf.-on:				
1 óra képességfejlesztés			1	
1 óra matematika			1	

Szabadon tervezhető (2 óra) órakeret 8. évf.-on:				
1 óra képességfejlesztés				1
1 óra matematika				1
Református hit-és erkölcsstan	2	2	2	2
Összes óra:	30	32	31	31

Általános iskola 5-8. évfolyamon

„B” osztályok

2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben bevezetve				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Dráma és színház	1	0	0	0
Matematika	4	4	3	3
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Hon és népismeret	0	1	0	0
Természetismeret	2	2	0	0
Fizika	0	0	1	2
Biológia	0	0	2	1
Kémia	0	0	1	2
Földrajz	0	0	2	1
Idegen (angol) nyelv	3	3	3	3
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1

Technika és tervezés	1	1	1	0
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám (szabadon tervezhető, emelt szint és tehetséggondozás nélkül)	27	26	27	27
Szabadon tervezhető (1 óra) órakeret 5. évf.-on: 1 óra magyar	1			
Szabadon tervezhető (2 óra) órakeret 6-8. évf.-on: 1 óra magyar nyelv és irodalom		1	1	1
1 óra matematika		1	1	1
Emelt szint 5-8. évf.-on: angol nyelv 2 óra	2	2	2	2
Tehetséggondozó délutáni foglalkozások (modul foglalkozások):				
-osztályszinten (K: kötelező)	1	1	1	1
-csoportbontásban: (KV: kötelezően választható)	1	1	1	1
Református hit-és erkölcstan	2	2	2	2
Összes óra:	34	34	35	35

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások meghatározása

A két évfolyamra megfogalmazott **tantárgyi óraszámok tanévenkénti meghatározása** is az iskola szakmai feladata közé tartozik. A két tanévre előírt ismeretek és fejlesztési követelmények szétválasztása megtörténhet a tematikai egységek mentén is, de bizonyos esetekben (elsősorban képességfejlesztésre irányuló egységek tekintetében) a tematikai egységek meg is bonthatók. A tanévekre történő bontás során a megadott óraszámot annak

figyelembevételével szükséges meghatározni, hogy a fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végére teljesüljenek.

A köznevelési törvény 32.§ (1) bekezdésének d) szakasza szerint az egyházi fenntartású iskola pedagógiai programjába beépítheti a vallási, világnézeti elkötelezettségének megfelelő ismereteket.

A tanuló napi és heti max. terheltségével összefüggésben meghatározottak alkalmazásakor fontos szabály, hogy figyelmen kívül kell hagyni az egyházi köznevelési intézményben szervezett hitéleti oktatásra vonatkozó tantárgy óraszámait (református hit-és erkölcstan, egyházi ének).

3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

- A.** Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket.
- B.** Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.
- C.** A tankönyvrendelés elkészítését az iskolában működő szakmai munkaközösségek koordinálják. A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:
 - a)** pedagógusaink a tankönyvválasztásnál figyelembe veszik az Oktatási Hivatal által összeállított és közzétett hivatalos tankönyvjegyzéket (az Oktatási Hivatal az Emberi Erőforrások Minisztériuma honlapján teszi közzé a tankönyvek hivatalos jegyzékét, amelyet folyamatosan felülvizsgál és frissít), valamint a Református Pedagógiai Intézet által ajánlott tankönyveket.
 - b)** a tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak;
 - c)** a pedagógiai munka egysége és az iskolán belüli átjárhatóság biztosítása érdekében azon tanulók számára, akik az adott tantárgyat az adott évfolyamon azonos tanterv szerint tanulják, egységesen ugyanazt a tankönyvet kell megrendelni.

A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskola aulájában elhelyezett listán írásban tájékoztatjuk a szülőket.

A tankönyvek térítésmentes igénybevétele minden tanuló számára biztosított.

4. A Nemzeti alaptantervben (NAT) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A köznevelési rendszer egyes feladataira és intézményeire vonatkozó külön szabályok

Iskolai nevelési módszerek/eszközök:

Tanulóinkat igyekszünk pozitív tevékenységekre készíteni, gyengítve a negatív hatásokat, a kompetencia alapú nevelés-oktatás fokozatos bevezetésével. Az alábbi nevelési eljárásokat alkalmazzuk céljaink elérése érdekében:

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás érdekében alkalmazott módszereink:

- minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép;
- értéktisztázás, önismeret, bírálat, önbírálat;
- beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás;
- előadás, vita, beszámoló.

Ösztönző módszerek:

- helyeslés, biztatás, megbízás, elismerés, ígéret, dicséret;
- gyakorlás, követelés;
- ellenőrzés, értékelés szóban vagy írásban, osztályozás;
- játékos, dramatikus módszerek.

A pozitív magatartásra ható módszereink:

- helyeslés, ösztönzés, biztatás; elismerés, dicséret, jutalmazás;
- osztályozás; értékelés
- felszólítás.

A negatív viselkedés kialakulását megelőző módszerek:

- felügyelet;
- ellenőrzés;
- figyelmeztetés;
- intés, elmarasztalás, tiltás;
- büntetés.

A hit- és erkölcstan oktatására vonatkozó szabályok

Intézményünkben a tanulók (szülők) választása alapján **az általános iskolában és az óvodában református felekezeti hitoktatás folyik**, felekezeti hitoktatás folyik valamennyi évfolyamon, heti 2-2 órában.

5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, testnevelés óra megtartásával biztosítjuk, heti 3 alkalommal. A heti 3 testnevelés óra a kerettanterv

testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, oktatással; történik, a további két iskolai sportkörben történik. A versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

A gyógytestnevelésben részt vevő tanulók mindennapos óraszámába bevonódik a gyógytestnevelés órák száma, az ő óraszámuk így teljesül.

6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Az iskola a tanulók számára – a tanórai foglalkozások mellett – az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat szervezi:

Napközi, tanulószoba– megfelelő létszám esetén a közoktatási törvény előírásainak megfelelően, - ha a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az elsőől negyedik osztályig napközis foglalkozás, ötödiktől nyolcadik osztályig tanulószoba működik.

Tehetséggondozó, felzárkóztató és egyéni foglalkozások az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a rászoruló felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó, képességfejlesztő blokkok, modulok, felvételi előkészítő és felzárkóztató foglalkozások segítik.

Szükség szerint a tanulók igénybe vehetik a pedagógiai szakszolgálat speciális szolgáltatásait. A felzárkóztató foglalkozásokra, valamint az egyéni foglalkozásokra kötelezett tanulókat képességeik, tanulmányi eredményeik alapján a pedagógiai vizsgálatokat követően a szakemberek, pedagógusok jelölik ki. A tanulók részvétele a felzárkóztató foglalkozásokon, valamint az egyéni foglalkozásokon kötelező, ez alól felmentést csak a szülő írásbeli kérelmére az iskola igazgatója adhat.

Iskolai sportkör – Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör csoportjainak foglalkozásai a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítják a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Szakkörök – A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. Szakkör vezetését – az iskola igazgatójának megbízása alapján – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

Versenyegek, vetélkedők, bemutatók – A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük.

Kirándulások – évi egy alkalommal iskolai kirándulás szerveződik, amin a részvétel minden tanuló számára ajánlott. Osztálykirándulások osztályonként projektnap keretében, a munkatervben tervezetten szerveződhetnek, évi egy alkalommal, igazgatói engedéllyel.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás – Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését segítik a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. A tanulók részvétele ezeken a foglalkozásokon – ha az tanítási időn kívül esik és költségekkel jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Szabadidős foglalkozások – A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok stb.) A tanulók részvétele a szabadidős rendezvényeken önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Iskolai könyvtár – A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. Az iskolai könyvtár a tanulók számára a könyvtár aiján kifüggesztett rend szerint tart nyitva. A könyvtár szolgáltatásait csak az iskolai dolgozók és az iskolai könyvtárba beiratkozott tanulók vehetik igénybe. A beiratkozás minden tanév elején egyénileg történik, és egy tanévre szól.

Családi Nap – melyet évente egyszer szervezhet az iskola és a Szülői Szervezet. Tehetségbemutató, melyet évente egyszer a szülők számára szervez az intézmény, ahol a tanulók vers, zene, tánc, egyéb bemutatását tekinthetik meg a szülők.

A tanórán kívüli foglalkozásokat a tanulók az iskola nevelési programja és helyi tanterve szerint választhatják, a tehetséggondozó programban kötelezően választják.

Tehetséggondozó program az iskolában

Tudatosan biztosítjuk az átlagosnál egy-egy területen jobb képességekkel rendelkező tanulók fejlesztését.

A tehetséggondozó program 1987/88-as tanévtől működik. A program kidolgozását és működtetését a Debreceni Egyetem Pedagógiai-Pszichológiai Tanszékének támogatásával végezzük. A program megújítása a komplexitás irányában folyamatos.

A program elsődleges célja, a gyermekek képességeinek feltárása és intenzív fejlesztése a leghatékonyabb pedagógiai módszerek, eszközök alkalmazásával. Fontos a személyiség fejlesztése /pl. önismeret, alkalmazkodás, moralitás, viselkedéskultúra/.

A program jellemzői:

Gyorsítás: A tanulók jó képességeikből adódóan gyorsabb tempóban képesek elsajátítani az ismereteket. Így a felszabaduló időben több lehetőség nyílik a gyakorlásra, egy téma sokoldalúbb megközelítésére.

Dúsítás: Mélyebb és átfogóbb tanulási tapasztalatokról gondoskodik a tehetséges tanulók számára, melyek a gondolkodásnak és a kreativitásnak az átlagosnál jóval magasabb szintjeit igénylik illetve fejlesztik.

Speciális stratégiák: A tehetségesekkel való foglalkozás megköveteli a pedagógusoktól, hogy a kiemelkedő képességű tanulókat megfelelően leterhelje, testhezálló feladatok adásával. Olyan stratégiák alkalmazása mely során szükség van a problémák elemzésére; a megoldás igényli a tanulóktól az általánosítást, szintetizálást, az értékek vizsgálatát stb.

A tevékenységhez fűződő viszony, vagy motiváció:

Nagyon fontos szerepe van a tanulók feladatalkötelezettségének, hiszen számtalan esetben tapasztaljuk, hogy a gyerek intellektuális képességeit mérő teszt eredmények jók, mégsem teljesít jól tanulmányi munkája során

Program megvalósulása

Tanulásszervezési eljárások:

Az alsó tagozaton differenciált tanulásszervezési eljárások, módszerek alkalmazásával a tanulók egyéni fejlesztése történik.

A 3-4.évfolyamon a délutáni napközis foglalkozások keretében a korai tehetség-felismerés,-gondozás történik. 4. évfolyamon órarendbe épített képességfejlesztés, és a 4-5. évfolyam átmenetét segítő szabadon választott foglalkozássorozat segíti a tehetséggondozást.

„Felső leszek!” program az alsó tagozaton

Az alsó-felső tagozat átmenetét segítő tréningyszerű foglalkozás-sorozat, melynek témái: játékos önismeret-társismeret, figyelem, együttműködés, kommunikáció, szabálytartás, felelősségtudat, tanulás-szervezés, konfliktuskezelés, véleménynyilvánítás stb.

A tematika összeállításában, a foglalkozások vezetésében a felső tagozaton tanító kollegák is részt vesznek, ezáltal megismerik a tanulókat, egy előzetes kapcsolat alakul ki közöttük. A foglalkozások alatt információkat szerzünk a tanulók érdeklődéséről, az egyes témák iránti motiváltságáról, szocializációjáról. A két negyedikes osztályból kialakított közös csoportok jó alkalmat teremtenek a leendő osztálytársak közelebbi megismerésére, a feladatok megoldásában való együttműködések által közös élmények szerzésére.

A felső tagozaton a délelőtti tanítási órákon elsődleges feladat a tantervi követelmények minél magasabb szintű teljesítése. Ennek érdekében alkalmazzuk a csoportos és egyénre szabott fejlesztést. A tananyag gyorsabb elsajátítása, elmélyítése lehetőséget biztosít a differenciált munkára, többletismeretek szerzésére. Az idegen nyelv oktatása emelt szinten történik. Angol nyelv heti 4 órában, csoportbontásban, a német nyelv heti 2 órában, szakköri keretek között.

A délutáni foglalkozásokon érdeklődésüknek megfelelően kapnak lehetőséget az egyéni fejlődésre matematika, természettudományok, magyar nyelv és irodalom, valamint társadalomtudományok területén. Kiemelt szerep jut a képességfejlesztésnek, a tanulástechnikának az 5.-6. osztályokban, míg 7.-8. osztályokban a felvételi előkészítés is zajlik. Lehetőség nyílik sportfoglalkozásra és a néptánc megismerésére. A képességek fejlesztése speciális modulok segítségével is történik.

Programba való bekerülés

A tanulók kiválasztása a megismerő képességek (figyelem, emlékezet, problémamegoldó gondolkodás) szintje, szövegértés, helyesírási és matematikai ismeretek, valamint a 4. osztályos félévi eredmény alapján, tanítói javaslat alapján történik.

Értékelés

A felvételt nyert tanulóknál a tanév elején a következő hatásvizsgálatokra kerül sor: intelligencia, a tanulás motivációja, tanulási stratégiák, szorongásvizsgálat, személyiségvizsgálat. Négy év múlva ugyanezen vizsgálatok ismétlése történik. A hatásvizsgálatok a Debreceni Egyetem Pszichológiai Tanszékének vezetője irányításával folyik.

Modulrendszer

A tehetséggondozás célja:

- tantárgyi keretek között célirányosan fejleszteni a tanulók tudását, lehetőséget biztosítani az egyéni képességek, érdeklődés kibontakoztatására, az alapképességek további fejlesztésére.
- megalapozott tudással és keresztyén értékrenddel felkészíteni őket az önálló információszerzés és felhasználás módszereire, a középiskolai tanulmányokra.
- esélyegyenlőség, a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása.
- **egy idegen nyelv alapszintű kommunikációjának elsajátítása A2 szinten**
- a továbbtanulási és az országos kompetencia mérés eredményeinek megtartása.
- egyéni képességek szerinti, egyéni fejlesztés
- alapképességek kiemelt fejlesztése.

A délelőtti tanítási órákon elsődleges feladat a tantervi követelmények minél magasabb szintű teljesítése. Ennek érdekében alkalmazzuk a csoportos és egyénre szabott fejlesztést. A tananyag gyorsabb elsajátítása, elmélyítése, illetve többletismeretek szerzése differenciált munkával valósul meg. Ezt szolgálja az idegen nyelv emelt szintű oktatása **csoportbontásban** is. Az iskola délutáni, szabadidős szolgáltatásai között kínál egy speciális választható modulokból álló rendszert, valamint angol nyelvből alapfokú nyelvvizsga letételét, középiskolára előkészítő, versenyre felkészítő szakköröket, táncoktatást, sportköröket, könyvtári, internetezési lehetőséget. A modulok a délutáni foglalkozásokat ölelik fel. A modulok egy részén való részvétel minden tanuló számára kötelező, míg másokat – kötelezően – választhat.

2009 szeptemberében az országban elsőként Miniszteri Elismerő Oklevelet és Kitüntetést kapott az iskola a tehetséggondozás területén 22 év óta végzett kiemelkedő munkájáért.

A délutáni foglalkozások modulrendszere

5. évfolyam

Egész osztály	Képességfejlesztés, Önismeret, Tanulástechnika Kompetenciafejlesztés			
Csoportbontásban	Játékos logika- logikai/stra	Játékos anyanyelv	Játékos anyanyelv	Játékos logika- logikai/strat

	tégiai táblajátéko k	lvünk	lvünk	égiai társasjátéko k
--	----------------------------	-------	-------	----------------------------

6. évfolyam

Egész osztály	Képességfejlesztés, Önismeret, Tanulástechnika Kompetenciafejlesztés			
Csoportbontásban	Játék az anyanyelvvel	Természettudományos kísérletek	Természettudományos kísérletek	Játék az anyanyelvvel

7. évfolyam

Egész osztály	Képességfejlesztés, Önismeret, Tanulástechnika Kompetenciafejlesztés	
Csoportbontásban (egész tanévben)	Idegen nyelvi kommunikáció	Természettudomány

8. évfolyam

Egész osztály	Életpálya-építés	Kompetenciafejlesztés
Választható	Felvételi-előkészítő	1. félév
	Idegen nyelvi kommunikáció	2. félév
	Anyanyelvünk csodái	

A választható tevékenységek, foglalkozások köre a feltételrendszernek megfelelően módosulhat.

Az intézmény mérési rendje a 2024/25. tanévtől
Mérési naptár- alsó tagozat

	1. oszt.	2. oszt.	3. oszt.	4. oszt.
DIFER	dec.			
Matematika	Bemeneti mérés év elején, félévi mérések, tanév végi mérés			
		számolási		Év végi vizsga

		alap műv. márc.		Országos mérés jogszabály által meghatározott
Olvasás - szövegértő	Bemeneti mérés év elején (kivéve 1. évf.), félévi mérések, tanév végi mérés			
			április	Évvégi vizsga/szövegért és memoriter, kommunikáció
				Országos mérés jogszabály által meghatározott
Másolás/helyesírás, nyelvtani ismeretek	Bemeneti mérés év elején (kivéve 1. évf.), félévi mérések, tanév végi mérés			
		ápr./ helyesírás	ápr./ nyel vtan	nyelvtani ismeretek év végi vizsga
Református hit- és erkölcstan	illetmtan vizsga	illetmtan vizsga	illetmtan vizsga	illetmtan vizsga

Általános iskolai Reál-testnevelés munkaközösség mérési és vizsganaptár

Mérések, vizsgák

Vizsgarendszer a 8. évfolyamon

Tantárgy	A vizsga típusa	Időpontok	A vizsga jellege
Digitális kultúra	gyakorlati	május	kötelező
Földrajz	szóbeli	április-május	kötelező
Biológia	Vizsgadolgozat	április-május	kötelező
Fizika			
Kémia			
Matematika			

A tanévvégi vizsgák/dolgozatok alól felmentést kaphat az a tanuló, aki az adott tantárgy országos tanulmányi versenyén 1-10. a megyei versenyeken 1-6. helyezést ér el.

Mérési naptár- felső tagozat

	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfo lya m	8. évfolyam
Digitális mérés: szövegértés, matematika, természettudom ányok	országos mérések a tanév rendjét leíró jogszabály által meghatározott időpontokban			

Idegennyelvi mérés				
Biológia	-	-	bemeneti / félévi év végi fel mérés és	bemeneti/félévi i felmérés és év végén vizsgadol gozat
Fizika	-	-		
Földrajz	-	-		
Kémia	-	-		
Matematika	bemeneti/félévi / év végi felmérés	bemeneti/félévi / év végi felmérés		
Földrajz	-	-	bemeneti/félévi mérés és év végén szóbeli vizsga	
Természettudomány	bemeneti/félévi és év végi felmérés	bemeneti/félévi mérés és végén szóbeli vizsga	-	-
Vizsgák				
Természettudomány		szóbeli		
Földrajz			szóbeli	

Vizsgarendszer a 8. évfolyamon

Tantárgy	A vizsga típusa	Időpontok	A vizsga jellege
Angol nyelv	szóbeli	május	kötelező
Történelem	szóbeli	május	kötelező
Magyar irodalom	prezentáció szóbeli	április május	kötelező

Mérési naptár- felső tagozat

	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Helyesírás, anyanyelvi ismeretek	Bemeneti mérés év elején, félévi és év végi mérések			
Történelem	Félévi és év végi mérések+ országos digitális mérés			
		szóbeli mérés prezentáció	szóbeli mérés prezentáció	írásbeli teszt második félév
Angol nyelv	Félévi és év végi mérések			
	országos digitális mérések			
Kompetencia szövegértés, Idegennyelvi mérés	országos mérés jogszabály által meghatározott	országos mérés jogszabály által meghatározott	országos mérés jogszabály által meghatározott	országos mérés jogszabály által meghatározott

Ref.hit erkölcstan	és	év végi mérés	konfirm áció	ószövetség szóbeli vizsga	újszövetség szóbeli vizsga
-----------------------	----	---------------	-----------------	---------------------------------	-------------------------------

A nyolcévfolyamos gimnázium modulrendszere az 5-8. évfolyamra

5. évfolyam

Az egész osztály egész évben	Önismeret Tanulástechnika Képességfejlesztés - kompetencia	
1. félév csoportbontás	Játékos logika	Természettudományos kísérletek
2. félév csoportbontás	Kitekintés a „nagyvilágra”	A pénz világa

6. évfolyam

Az egész osztály egész évben	Önismeret Tanulástechnika Képességfejlesztés - kompetencia	
1. félév csoportbontás	Játékos magyar nyelv	Csillagászat
2. félév csoportbontás	Idegennyelv	Logika (a pénz világa folytatása)

7. évfolyam

Az egész osztály egész évben	Önismeret Tanulástechnika Képességfejlesztés - kompetencia	
1. félév csoportbontás	Érdekes fizika	A világirodalom érdekességei
2. félév csoportbontás	A matematika mindenkié (A pénz)	Idegennyelv

8. évfolyam

Az egész osztály egész évben	Pályaorientáció Tanulástechnika Képességfejlesztés - kompetencia	
1. félév csoportbontás	A matematika csodái (A pénz)	Kortárs irodalom
2. félév csoportbontás	Idegennyelv	Kutatás az anyagok világában

7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az ismeretek számonkérésének, a tanuló teljesítménye értékelésének követelményei és formái

A) Követelmények:

- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

B) Az értékelés formái:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a hagyományos osztályzások módszert használjuk, azaz a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük.

A szaktanár a tanuló teljesítményét, előmenetelét

a) heti egy órás tantárgynál félévenként legalább három érdemjeggyel,

b) heti kettő vagy több órás tantárgynál havonta legalább egy érdemjeggyel értékeli.

Az értékelés legyen folyamatos:

- visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében,
- jelzés a szülőknek a diák adott tantárgybeli előmeneteléről.

A folyamatos értékelés fajtái:

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése,
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (készletárgyak teljesítményének értékelésére),
- írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok),
- szülőknek üzenő füzet vagy ellenőrző útján küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy – esetleg – a kiemelkedően jó teljesítményért.
- félévi és tanév végi

Az értékelés módja:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a negyedik év félév végéig a szöveges értékelés helyett, a hagyományos osztályzatos módszert kell használni. (Tanév közben érdemjegyekkel, a félévkor és a tanév végén osztályzattal minősítjük a tanulókat.)

Az 5-8. évfolyamon a tanulók munkáját minden tantárgyból év közben érdemjegyekkel, a félév és a tanév végén osztályzattal minősítjük.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

Jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

A kiemelkedő tantárgyi teljesítmény, félév és tanév végén, tantárgyi dicsérettel fejezhető ki.

Az ellenőrzés fajtái:

- szóbeli feleltetés,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli számonkérési formák:
 - írásbeli felelet (egy anyagrészből),
 - beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
 - röpdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból),
 - dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),
 - témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő).
- a tanuló produktumának (pl.: rajz, technika órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása) ellenőrzése.

A tanulók munkájának szöveges értékelése

A törvényi szabályozás:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a negyedik év félév végéig a szöveges értékelés helyett, a hagyományos osztályzatos módszert kell használni. (Tanév közben érdemjegyekkel, a félévkor és a tanév végén osztályzattal minősítjük a tanulókat.)

A szöveges értékelés elvi kiindulópontjai:

- az értékelés a gyerekért, de elsősorban a szülőknek szól
- alakítja a helyes önértékelést, segíti a reális önismeretet
- nyitott, nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
- a gyerek aktív részese a saját fejlődésének
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodik a gyermek fejlődéséről

A szöveges értékelés elvi követelményei:

- minősítés-központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemzi
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat
- összhangban van a pedagógiai programmal, a helyi tantervi rendszerrel és a kimunkált értékelési koncepciókkal
- személyre szóló és ösztönző jellegű
- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet tölt be
- konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelöli meg a továbblépés útját és módját, nyelvi megformáltságában közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára

A szöveges értékelés rendszerének felépítése

A helyi értékelés alapelvei

- A teljes körű értékelések évente 2 alkalommal készülnek.
- A félévi és az év végi értékelés a tanév rendje szerint történik.

A szöveges értékelés módja:

1. Szóbeli: a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről a tanítási órákon és más iskolai foglalkozásokon.

Megfogalmazódhat:

- a tanító részéről
- a tanulótársak részéről
- önértékelés formájában

2. Írásbeli: például

- a tanulói produktumokra írt rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazásával,
- témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével,
- aktuális észrevételek bejegyzése a tanuló fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban (pl. üzenő füzetbe, digitális naplóba),

Szöveges értékelés dokumentumai:

- Az EMMI Oktatási Államtitkárság által jóváhagyott bizonyítvány.
Az első évfolyamon a tanuló szöveges minősítése a pótlapon történik. A kitöltött pótlap a bizonyítvány része, amit a bizonyítvány borítólapjának tárolójába kell elhelyezni.
- Az EMMI Oktatási Államtitkárság által jóváhagyott törzslap.
- Az elektronikus napló.
A digitális naplóba a negyedéves értékelések elektronikus példányai, a felmérők %-os eredményei és a tájékoztató füzetben megjelenő alkalmi értékelések kerülnek.

Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A tanév során ügyelni kell az írásbeli és a szóbeli számonkérések arányára. A tanév során minden tanuló minden hónapban legalább egyszer kapjon lehetőséget szóbeli beszámolóra. Azért kell minden területen törekedni arra, hogy rendszeres legyen a szóbeli számonkérés is, mert ez fejleszti a tanulók beszédkészségét, aktiválja a szókincsüket, módot ad a szóbeli megnyilatkozás különböző formáinak gyakorlására. Valamennyi pedagógus köteles a tanulóra vonatkozó minden érdemjegyet és írásos bejegyzést az osztálynaplón kívül a tanuló tájékoztató füzetében is feltüntetni. A tájékoztató füzetben a pedagógusnak minden bejegyzést dátummal és kézjeggyel kell ellátni.

A számonkérés gyakorisága legyen összhangban a heti óraszámmal:

- heti egy óraszám esetén legalább havi egy alkalommal kerüljön rá sor, minden más esetben természetesen többször.

A számonkérés formái

A tanórákon szóban és írásban számolnak be a tanulók a tudásukról. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult, de a tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Szóbeli számonkérés:

- szóbeli felelet: az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján
- óráközi munka: az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége
- önálló kiselőadás egy adott téma önálló feldolgozása és előadása

Írásbeli számonkérés: egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül. Fajtái:

- írásbeli felelet (max. 15 – 20 perc időtartamban)
- házi dolgozat
- témazáró dolgozat (45 perc időtartamban)

Gyakorlati számonkérések:

- A számonkérés ezen formája elsősorban a készségtárgyak esetében alkalmazható
- Ide tartozik az önállóan végzett gyűjtőmunkák ellenőrzése és értékelése is

Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje

Formái:

- írásbeli felelet: teszt, szódolgozat, tudáspróba
- házi dolgozat
- témazáró dolgozat
- év eleji és év végi felmérések

Írásbeli beszámoltatások rendje, korlátai

- Írásbeli számonkérés havonta legalább egyszer történjen.
- Írásbeli felelettel alkalomszerűen tájékozódunk a tanulók pillanatnyi tudásáról.
- Házi dolgozatot egy félévben legfeljebb egyszer írássunk.
- Témazáró dolgozat írására a témaköröknek megfelelően évente 3-4 alkalommal kerüljön sor.
- Két témazárónál többet egy napon nem lehet íratni.
- A témazáró dolgozatokat egy héttel előbb be kell jelenteni, és azokat a naplóban dokumentálni kell.
- Az év eleji felmérés célja az aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése. Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.
- Az év végi felmérés a tanév tananyagának alapkövetelményeit méri. Több óras ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Az év végi felmérések osztályzata témazáró értékű jegynek felel meg.

Az írásbeli beszámoltatások értékelésben betöltött szerepe, súlya:

A félévi és tanév végi osztályzatok kialakításánál kiemelt szerepe van a témazáró dolgozatnak.

A témazáró dolgozatok valamint az év eleji és év végi felmérők osztályzatánál az alábbi százalékos teljesítményeket kell figyelembe venni:

1.évfolyam és a 2. évfolyam 1. féléve		2.évfolyam 2. féléve és a 3 – 8. évfolyamon	
0 – 40 %	Nem felelt meg	0 - 40 %	elégtelen (1)
41 – 75%	Megfelelt	41 – 60 %	elégséges (2)
		61 – 75 %	közepes (3)
76 – 90 %	Jól megfelelt	76 - 90 %	jó (4)
91- 100%	Kiváló	91 – 100 %	jeles (5)

Értékelés módjai

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az értékelés kiterjed az iskolai élet egészére: a tanulmányi, a szabadidős, illetve a közösségi munkára. A tanulmányi munka értékelésének alapja a tantárgyanként megfogalmazott követelményrendszer. A nevelők a tanulók tanulmányi előmenetelének és teljesítményének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez. Emellett figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e, vagy hanyatlottak – az előzőértékelés óta. Az ellenőrzés és értékelés csak akkor tölti be szerepét, ha folyamatos, objektív és előre meghatározott, és az ismertetett követelményeken alapul.

Szöveges értékelés

Az értékelés ezen módját az első évfolyamon és a második évfolyam első félévének végéig alkalmazzuk. A szöveges értékeléssel lehetővé válik és alapvető elvként a gyakorlatban érvényesíthető a gyerek érdeklődésének, adottságainak, tulajdonságainak, életkori sajátosságainak, saját fejlődési ütemének, stb. figyelembe vétele. A hangsúly az érés, fejlődés, a tanulás folyamat jellegének az elfogadásán van. Ezeken az évfolyamokon az értékelés a gyermek önmagához képest mért fejlődését állítja középpontba:

- Szöveges bejegyzés a naplóban és a tájékoztató füzetekben negyedévente
- Fél év végén: tájékoztató füzetekben – fejlesztő értékelés
- Év végén: bizonyítványban – fejlesztő értékelés

Értékelés érdemjeggyel

A pedagógus a tanulók teljesítményét a tanítási év közben rendszeresen érdemjegyekkel értékeli. Alsó tagozaton a második évfolyam második félévének kezdetétől, valamint a 3-4. évfolyamon, felső tagozaton 5-8. évfolyamon használjuk az értékelés ezen módját.

Az érdemjegyek tartalma:

5 (jeles):

Kifogástalan tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, képesség az önálló ismeretszerzésre, anyagfeldolgozásra, tanórai aktivitás.

4 (jó):

Megfelelő tárgyi tudás, a tananyag összefüggéseinek értése, elfogadható kifejező készség, az önálló ismeretszerzés képessége, tanórai aktivitás.

3 (közepes):

Bizonytalan tudás, egyenetlen teljesítmény és aktivitás, önállótlanlás, a beszámoltatások alkalmával tanári segítség igénylése, hiányos füzetvezetés, kifogásolható külalak. Önálló tanulásra, ismeretszerzésre csak segítséggel képes, ismereteiről nem tud összefüggőszöveg formájában számot adni.

2 (elégséges):

Tudása töredékes, a tananyag összefüggéseit nem képes megérteni, ismereteinek alkalmazásában önállótlan, füzetvezetése tanulását nem segíti. Számonkérések

alkalmával jelentős segítséget igényel, csak kérdésekre válaszolva tud ismereteiről számot adni.

1 (elégtelen):

Tudása nagyon hiányos, a továbbhaladáshoz nem elegendő. Önálló ismeretfeldolgozásra segítséggel sem képes, taneszközei hiányosak. Füzetvezetése rendezetlen, összefüggéstelen, hanyag. Tanára segítőkérdéseire sem tud válaszolni a számonkérések alkalmával, a feladatok szövegét sem érti.

A házi feladat és a felszerelés hiányára illetve a tanuló magatartására nem adható tantárgyi elégtelen, kivétel az a házi dolgozat, melynek értékelését a szaktanár előre jelzi.

Értékelés osztályzattal

A tanuló osztályzattal történő értékelésére félév végén a tájékoztató füzetben, a tanév végén a bizonyítványban kerül sor. A tanév végi osztályzat az egész tanévben nyújtott teljesítményt minősíti. Az osztályzat az érdemjegyeken alapul, melyek közül a témazáró dolgozatok, a félévi- és év végi dolgozatok súlyozottan számítanak.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanulók tanulási folyamatának szerves része az otthoni önálló tanulás, a házi feladatok elvégzése. Alapelv, hogy a házi feladat a tanítási órán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó:

- gyakorlás, írásban vagy szóban,
- a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása, bevétele, mélyítése, rendszerezése, ismételése,
- önálló a tananyaghoz tartozó kutatómunka, előadás, portfólió készítése,
- a tantervben meghatározott definíciók, memoriterek megtanulása,
- az év végi vizsgákra való felkészülés tanári iránymutatás alapján,
- házi olvasmányok, rövid cikkek irányított feldolgozása
- önálló könyvtári, vagy elektronikus gyűjtőmunka.

A feladatok kijelölésénél törekednünk kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok esetén az életkoruknak megfelelő legyen.

- A házi feladat tantárgyanként nem haladhatja meg alsó tagozatban a 20 percet, felső tagozatban a 30 percet. Ez magában foglalja az írásbeli és szóbeli feladatokat is. A jobb képességű tanulóknak differenciált feladatokkal biztosítjuk a fejlődést, az önmaguk képességeihez mért előrehaladást. Ez szorgalmi feladatként jelentkezik.
- A napközis nevelőknek biztosítaniuk kell a másnapi felkészülést a délutáni tanulás keretei között.
- Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell adnunk.
- Az órarend összeállításánál – objektív lehetőségek figyelembe vételével – a nagyobb és kisebb otthoni felkészülést igénylő tantárgyak tanítási napok közötti

egyenletes elosztására törekszünk.

- Tanév elején az osztályfőnökök javaslatot tesznek a tanulónak otthoni felkészülésük egyenletes heti elosztására. Javaslatukat a szülőkkel is egyeztetik.
- A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében, pénteken csak annyi feladatot adunk, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznapi terhelését. Ugyanígy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.
- A szünetre adott feladatok önálló ismeretszerzésre ösztönözzenek, adjanak lehetőséget a megszerzett tudás alkalmazására

A házi feladat mennyisége a tanuló életkorának és a tantárgy jellegének megfelelő.

A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el.
- Ha a tanuló a tanév végén egy vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.
- A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie ha:
 - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
 - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
 - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott;
 - az adott tantárgy éves óraszámának a 30%-át meghaladta a hiányzása
 - magántanuló volt.
- Az első évfolyamon a köznevelési törvény előírásának megfelelően a tanuló csak abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamba, ha
- az adott tanév során 250 óránál többet mulasztott.
- a szülő a szorgalmi időszak vége előtt (legkésőbb az osztályozó értekezletet megelőző napon) írásban kérte az évismétlést
- A helyi tantervben nem szabályozott esetekben a köznevelési törvény és a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló rendelet előírásait kell alkalmazni.

Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról a törzslapon történő bejegyzés céljából három napon belül írásban értesíti azt az iskolát, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamra lépéséről – figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot – az az iskola dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Tanév elején szintfelmérés eredménye alapján bonthatók az osztályok kezdő és haladó szintű csoportokra az alábbi tantárgyakból: angol nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom.

Az adott félévben végzett munka, és a félévi és év végi tudásszint-mérés eredményeit figyelembe véve az osztályozókonferencia dönteni arról, hogy a tanuló melyik csoportban folytassa tovább tanulmányait, a csoportok átjárhatóak.

Tanév végén a tanulók körében igényszint felmérést végzünk, melyet alapul veszünk a következő tanév tanórán kívüli foglalkozásainak megtervezésekor. Tanév elején a tanulók a felkínált lehetőségek (szakkörök, felkészítő foglalkozások stb.) közül választhatnak, a választást írásos szülői beleegyezéssel is megerősítik.

A foglalkozások szakkörök száma az intézmény anyagi és személyi feltételeinek függvénye.

Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az egészségnevelésben legfontosabb célkitűzéseink

- Egészséges életmód iránti igény kialakítása
- Egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása
- Jártasságok, készségek kialakítása
- Egészséges életmódhoz szükséges szokások gyakoroltatása
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat
- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket és azok veszélyeit
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket
- Az egészséges és tiszta környezet iránti szükséglet kialakítása
- Egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása
- Testmozgás fontosságának tudatosítása.

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink

- Az egészséges életmódra nevelés az iskolai élet minden területén fontos feladat.
- Az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek és tevékenységek biztosítása.
- Egészségvédő lehetőségek bemutatása.
- Közérthető ismeretek nyújtása az egészség megvédése, és visszaszerzése érdekében.
- Alapvető érték az élet és az egészség, ezek megóvására magatartási alternatívák ajánlása, gyakorlás, példamutatás.
- Egészségvédelmi szokásrendszer kialakítása, helyes szokások folyamatos gyakoroltatása és ellenőrzése.
- Tanulók ösztönzése – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására.
- Segítség nyújtása az egészségvédő öntevékenységekben és az egészséges életmód kialakításában.
- Mozgás és játék lehetőségének biztosítása a szabad levegőn.
- A kultúrált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása, és az ízléses

terítés iránti igény felkeltése.

- Tanulóink fogyasztási szokásaikban helyezték előtérbe az egészséges élelmiszereket.

A környezeti nevelés alapelvei

Fenntartható fejlődés erősítése: a környezeti nevelés a fenntartható fejlődés feltételeinek megvalósítását szolgálja. A Teremtő a Föld őrzőjévé és gondozójává tette az embert, nem pedig a természet legyőzőjévé. Tudatosuljon, hogy kötelességünk környezetünk védelme, hiszen az ember, társul szegődött a teremtésben, folyamatosan átalakítja környezetét, de nem teheti tönkre semmilyen gazdasági, társadalmi, politikai céltól vezérelve.

Biológiai sokféleség nélkül nincsen emberi létezés. A környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönösségét, helyét és szerepét a környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezeti magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak.

E cél eléréséért biztosítanunk kell tanulóink számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassák a pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget, a környezet megvédéséhez szükséges értékrendszert, készséget, tudást.

A környezetben előforduló természeti és civilizációs veszélyhelyzetek megismerése, azok túlélési lehetőségei. Rész

– egész viszonyának megértése, az ember saját környezetének része. Nélküle nem tud létezni, így védelme, fenntartása minden ember kötelessége. Környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt.

Problémamegoldó szemlélet

A környezeti nevelésnek a valós életben kell gyökereznie. A problémák egyedül nem megoldhatók, ezért a környezeti nevelés fontos célja az együttműködésre nevelés, az egymásra figyelés, egymás elfogadása, a társadalomba való beilleszkedés képességének fejlesztése. Mivel a jövő ökológiai problémái előre sok esetben nem láthatóak, ezért fontos az problémamegoldó gondolkodás, kreativitás képességének kialakítása és fejlesztése. (matematikai kompetencia)

Környezeti nevelési program céljai

- Ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- Rendszerszemléletre nevelés
- Fenntarthatóságra nevelés
- Érzelmi, értelmi környezeti nevelés
- Tapasztalaton alapuló kreatív környezeti nevelés
- Tolerancia kialakítása
- Környezettudatos magatartás, életvitel segítése
- Személyes tapasztalatszerzési lehetőség nyújtása
- Egyéni, közösségi felelősségérzet kialakítása, fejlesztése
- Helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések megértetése
- Problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség, konfliktuskezelés fejlesztése
- Globális összefüggések megértése

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 80.§ (9) bekezdése szerint az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését,

vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tanítása folyik. Az érintett tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskolai testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi. A tanév rendjéről szóló 35/2014. (IV.30.) EMMI rendelet 9.§ (9) bekezdése szerint a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérésében a nappali rendszerű oktatásban tanulók vesznek részt.

A Magyar Diáksport Szövetség bevonásával kialakításra került a fizikai állapot új mérési rendszere. A fizikai fitsségi méréshez (NETFIT - Nemzeti Egységes Tanulói Fitsségi Teszt rövidítése) kapcsolódó adminisztrációs feladatokat és a mérések lebonyolítását az intézményeknek az aktuális tanévben január 5. és május 27. között kell végezniük. A NETFIT® program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.

A NETFIT® helyes felhasználásakor az alábbi alapelveknek kell megfeleltetni az alkalmazott módszereket:

- Fizikai és érzelmi szempontból egyaránt biztonságos környezet megteremtése.
- A NETFIT® a tanmenet tervezett része, amelyre megfelelő tanóraszám áll rendelkezésre. Felhasználása az őszi időszakban tipikusan diagnosztikus célú, míg az év közbeni alkalmazással folyamatközpontú értékelési lehetőséggé válik.
- A NETFIT® felmérések előtt fontos a diákok felkészítése az „éles” teszhelyzetre
- Nem szabad elfelejteni, hogy a teszteredményeket a testnevelésórán végzett „munka” mellett számos genetikai és környezeti tényező befolyásolja, amelyre a diákoknak nincs ráhatásuk.
- Az egyes felmérések alkalmával (kivéve a kötelező mérést) nem szükséges minden egyes NETFIT® tesztelemet elvégeztetni a diákokkal.
- A NETFIT® folyamatos alkalmazása lehetőséget teremt az eredmények portfóliószerű gyűjtésére és speciális szempontok szerinti összeállítására, amely kiváló tanulást támogató eszközzé formálja azt.
- A fitsséghez, fitsségi állapot fejlesztéséhez kapcsolódó ismeretek, a tesztek pontos végrehajtási módjainak ismerete, a hibák felismerése, a saját eredmények értelmezése az öntesztelés és önértékelés módja, az önálló edzésprogramok tervei, a társaknak nyújtott megfelelő segítség mind-mind képezhetik a szummatív értékelés alapját. Megfelelő szempontrendszer alapján így alkalmasak osztályozásra, szöveges értékelésre, vagyis beszámíthatók a féléves és év végi értékelésbe egyaránt.

A NETFIT® lehetővé teszi a diákok számára, hogy a fitsségi teszteredményeiket online környezetben, az összes mérési eredmény figyelembevételével kezelni tudják. A szülők számára is biztosítja, hogy követni tudják gyermekeik fizikai fitsségi adatait, és tájékozódni tudjanak fejlődésükről. A mérések, és adminisztrációs feladatok végrehajtása után az elektronikai rendszerben egy mérési azonosítóval juthatnak be, amelyet gyermekük a testnevelő tanárától kap majd meg.

A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az intézmény megfelelő szakmai feltételek mellett helyben biztosítja a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését. Ehhez megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel rendelkezik.

Az intézmény eredményei az országos kompetencia-mérésben jók. Minden évben az országos átlag körüli eredményt ért el.

AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG ELVÉNEK ÉRVÉNYESÜLÉSE:

Az intézmény folyamatosan felméri az intézménybe járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányát. Éves munkatervében tervezi a szükséges tanulásszervezési és módszertani lépéseket az esélyegyenlőség elvének biztosítása érdekében az alábbi területeken:

- A lemorzsolódás kockázatában érintett tanulók mentorálása
- Egyéni fejlesztési terv alkalmazása
- Pedagógiai módszertani fejlesztés
- Pályaorientációs programok
- A napközis foglalkozás és a tanulószoba lehetőségének felajánlása és biztosítása.
- A szakkörökbe történő bevonás
- A segítő programokban való részvétel bővítésére, a programok népszerűsítésére az érintettek körében (Arany János Program, Útravaló program, fenntartói és civil kezdeményezések, stb.)
- Pedagógus továbbképzések igénybevétele a hiányterületeken, módszertani adaptáció megtervezése és megvalósítása a tantestület aktív bevonásával.
- A kommunikáció és együttműködés hatékonyságának növelése a szülőkkel és segítő szolgáltatásokkal, társadalmi partnerekkel

A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei és célja

- Segítse az iskolai nevelés-oktatás folyamatát
- Segítse a tanulók önértékelésének fejlődését
- Személyre szabott legyen
- Vegye figyelembe a gyermek fejlődését.

Az értékelés folyamata

- Az osztályfőnökök havonta értékelik a tanulók magatartását és szorgalmát, kikérve a szaktanárok véleményét.
- Az írásos fegyelmező intézkedések (figyelmeztető, intő, rovó) és a dicséret, az osztályozó napló feljegyzések rovatába bejegyzésre kerülnek, dátummal ellátva.
- Az osztályzatok bekerülnek a tájékoztató füzetbe.

- Félévkor és év végén – a havi jegyek és a szaktanárok véleményének figyelembevételével – az osztályfőnök érdemjegyet javasol
- A magatartás és szorgalom jegyeiről a félévi és év végi osztályozó konferencia dönt.
- Vitás esetekben az osztályfőnök véleményének nagyobb súlya van.

Magatartás minősítése

példás:

- Az a tanuló, aki a házirendben megfogalmazott neveltségi követelményeknek, közösségi magatartási szabályoknak eleget tesz.
- Az iskolai feladatokból önként részt vállal azokat teljesíti.
- Társaival és a felnőttekkel szemben udvarias, segítőkész.
- Nincs igazolatlan mulasztása.
- Fizikai és szellemi erőfeszítésre egyaránt példát mutat.
- Fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben.

jó:

- Neveltségi szintjében, társas kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatóak, de törekszik ezek kijavítására.
- Iskolai közösségi feladatokat önként is vállal, vagy a számára kijelölteket precízen elvégzi.
- A házirendet igyekszik betartani, fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő és ezek is kismértékűek.
- Fegyelmi fokozata legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztető.

változó:

- Magatartásában több - kevésbé súlyos - fegyelmezési probléma adódik, többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen.
- A közösség munkájában való részvétele hullámzó.
- Társaival szemben időnként durva, goromba. Önértékelése kialakulatlan, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó.
- Legmagasabb fegyelmi fokozata igazgatói figyelmeztető.
- Igazolatlan mulasztása van

rossz:

- Fegyelmezetlen magatartásával árt a közösségnek, társainak rossz példát mutat.
- A nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja.
- A közösségi élet nem érdekli, a munkát inkább hátráltatja, mint segíti.
- Társaival sokszor durva és goromba.
- A felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik.
- Igazolatlan mulasztásaiért szabálysértési eljárás indult ellene
- Legmagasabb fegyelmi fokozata az előzőket meghaladja.

Szorgalom minősítése

példás:

- Kötelességteljesítése kifogástalan.
- Képességeihez mértén iskolai munkáit, házi feladatait a legjobban látja el.
- A munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredmény elérésére törekszik.
- Törekszik a pontos esztétikailag is tetszetős hiánytalan munkavégzésre.
- Felszerelése hiánytalan.
- Többször feladatokat vállal, feladatait önállóan és megbízhatóan elvégzi.

jó:

- Iskolai munkáját, házi feladatait maradéktalanul elvégzi, de ezek esztétikumuk kevésbé érdekli. Képességeihez mértén megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik.
- Órákon való aktivitása, a munkához való viszonya némileg a tőle elvárható szint alatt marad.

változó:

- Munkavégzésében törések mutatkoznak, a hanyag és jó munkák egymást váltogatják. Gyakran dolgozik képességei alatt. Önállóan, szétszórt.
- Felszerelése hiányos, rendszeres figyelmeztetést igényel.

hanyag:

- Képességeihez és körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében.
- Képességei alatt teljesít, a munkavégzésben megbízhatatlan, pontatlan, munkái gondatlanok, hanyagságról árulkodnak.
- Kötelességtudata hiányzik, munkafegyelem rossz, felszerelése hiányos.

Az értékelt félévben illetve a tanév végén kettőnél több elégtelen szaktárgyi minősítése van.

A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK ELVEI ÉS FORMÁI

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít
- és folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez
- vagy az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt
- vagy bármilyen más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola elismerésben részesíti.

Az iskolában – tanév közben – elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári
- osztályfőnöki
- igazgatói
- nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért
- példamutató magatartásért
- kiemelkedő szorgalomért
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért

Nevelőtestületi dicséretben részesíthetők. A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell jegyezni. A dicséretet írásba kell foglalni és azt a szülő tudomására kell hozni.

Diákönkormányzati dicséret: azoknak a tanulóknak, akik a DÖK által szervezett programokon, versenyeken, akciókban aktívan részt vesznek, szervezési és lebonyolítási feladatokat is vállalnak a közösségben: 5 DÖK dicséret után osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

Tanulmányi és sportversenyek résztvevőinek jutalmazása tanév közben

Városi/kistérségi versenyek:

- 1-3. helyezés: igazgatói dicséret
- 4-5. helyezés: osztályfőnöki dicséret
- 6. helyezés: szaktanári dicséret

Megyei/területi/régiós versenyek:

- 1. – 6. Igazgatói dicséret
- 7. – 10. Osztályfőnöki dicséret
- 11. – Szaktanári dicséret

Országos versenyek:

- 1. – 10. Igazgatói dicséret
- 11. – Osztályfőnöki dicséret

TANÉV VÉGI JUTALMAZÁSOK

Az iskola legjobb tanulója cím:

„Az iskola legjobb tanulója” címet az a tanuló kaphatja, akinek érdemjeggyel történő tanév végi minősítése nyolcadik osztály év végéig minden tanév végén az összes tantárgyból jeles, magatartása, szorgalma példás.

Díja: oklevél, tárgyjutalom

Átadás: az ünnepélyes tanévzáró Istentiszteleten a templomban

Általános dicséret:

A tantárgyak felénél legalább eggyel több tantárgyból kitűnő értékelést vagy osztályzatot kapott, magatartása, szorgalma példás.

Díja: oklevél, tárgyjutalom

Átadás: a tanulók nevének felolvasása az ünnepélyes tanévzáró Istentiszteleten, az oklevél átadása a bizonyítvánnyal együtt az osztályközösség előtt az osztályfőnök által.

Tanév végén legeredményesebb vizsgázó 8.

évfolyamos tanuló: Díja: oklevél,
tárgyjutalom

Átadás: az ünnepélyes tanévzáró Istentiszteleten a templomban

Év végi házi tanulmányi versenyek 7-8. évfolyamosok számára (legjobb helyesíró, matematikus, természettudományokban jártas, angol nyelvet legjobban tudó, legjobb hittanos)

Díja: oklevél, tárgyjutalom

Átadás: az ünnepélyes tanévzáró Istentiszteleten a templomban

Az alábbi tanulók fényképe és neve egy tanéven keresztül látható az iskola folyosóján elhelyezett tablókön:

- Országos levelező versenyeken: I-V. helyezés
- Országos versenyeken: I-X. helyezés,
- Megyei versenyeken: I-VI. helyezés,
- Városi, körzeti verseny: I-III. helyezés

A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

A hit és erkölcsi nevelés, az evangélium hirdetése, a Biblia történetei segítségével megismertetni a gyermekekkel Isten gazdag világát, az Ő tetteit. Minden pedagógus és minden studium feladata, annak sajátos eszközeivel. A tanítási órákon, órán kívüli foglalkozásokon, az iskolai élet minden egyes színterén célunk az imádkozás ajándékának megmutatása, a gyülekezeti életbe való bevezetés.

A TROK – SZÉKÁCS ELEMÉR KÖZÉPISKOLA TAGINTÉZMÉNY HELYI TANTERVE/OKTATÁSI PROGRAMJA

Jogszabályi háttér: az új szakképzési rendszerű Tartalmi szabályzók, Képzési és Kimeneti Követelmények.

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a nevelők szakmai munkaközösségeinek, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok feladata a helyi tanterv életbelépésének megfelelően évente felmenő rendszerben:

A választott szabályozóban szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontásához, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározásához iskolánk oktatói az egyes tantárgyak tanításához alkalmazott tankönyvek tankönyvkiadói által összeállított helyi tantervi ajánlásokat használják fel. Ezek elfogadásáról, iskolánkban történő alkalmazásáról az előbbi ütemezésnek megfelelően a nevelőtestület dönt.

Iskolánkban a tanulók az **idegen nyelvi órákon** az **angol** és a **német nyelvet tanulják**.

GIMNÁZIUMI KÉPZÉS

A 2021/2022 tanévtől felmenő rendszer bevezetésre kerülő gimnáziumi nevelés-oktatás

Óraterv a kerettantervekhez 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
I. idegen nyelv	3+1	3+1	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
Történelem	2	2	3+1	3
Állampolgári ismeretek				1

Biológia	3	2		
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Természettudomány*			2	
Református hittan	2	2	2	2
Egyházi ének**	1			
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és színház**				1
Mozgóképkultúra és médiaismeret***			1	
Digitális kultúra	2	1+1	2	1
Testnevelés	5	5	5	5
Kötött célú órakeret (érettségi felk.)			4	4
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Honvédelem			1	

* a 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak emelt óraszámú vagy fakultáción természettudományos tantárgyat, egy jelenségek vizsgálatán alapuló, komplex szemléletmóddal oktatott, a természettudományos műveltséget bővítő integrált természettudomány tantárgyat vagy a fizika, kémia, biológia, földrajz tantárgyak egyikét kell tanulniuk heti két óra időkeretben a kötött célú órakeret terhére. A választott tantárgyak ismeretanyaga nem képezi részét a tárgyak középszintű érettségi követelményeinek, ugyanakkor az érettségi vizsga letételéhez az itt megszerzett tudás és készségek segítséget jelentenek.

** 12. évfolyamon a dráma és színház tantárgy keretében a szalagavatós felkészülés valósul meg tömbösítve.

*** 11. évfolyamon a művészetekre tervezett heti 1 óra mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy keretében valósul meg.

Összes óra	37	37	35	34
Plusz óra	3	3	1	0
Kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Maximális órakeret	34	34	34	34

*** Csak azoknak a tanulónak kötelező a tantárgyi órán való részvétel vagy a különbözei vizsga formájában való teljesítés, aki korábbi tanulmányai során ezen tantárgy követelményeit meg nem teljesítette, pl. nem egyházi iskolában végezte a tanulmányait*

Tantárgyi struktúra és óraszámok az 5–12. évfolyamon

(nyolcosztályos gimnáziumi nevelés-oktatás)

Tantárgyak:	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3	3	4	4	4
I. Idegen nyelv	3+2	3+1	3+1	3+1	3+2	3+2	4+1	4+1
II. Idegen nyelv		1+1	1	2	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3	3	3	3	3
Történelem	2	2	2	2	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1				1
Hon- és népismeret		1*						
Természettudomány *	2	2					2*	
Biológia			2	1	3	2		

Fizika			1	2	2	3		
Kémia			2	1	1	2		
Földrajz			1	2	2	1		
Ének-zene	2	1	1	1	1	1		
Egyházi ének		1*	1*		1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1		
Dráma és színház			1*					1
Digitális kultúra	1	1	1	1	2+1	1+2	2+1	2
Technika és tervezés	1	1	1					
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Református hit- és erkölcsan	1+1	1+1	1+1	1+1	2	2	2	2
Mozgóképkultúra és médiaismeret ***							1	
Kötött célú órakeret							4	4
Kötelező alapóraszám	27	26+1*	28+1*	28	32	32	30	29
Szabadon tervezhető	1	2	2	2				

órakeret								
Maximális órakeret	28	28	30	30	34	34	34	34
Hittan óra többlet egyházi iskolában	1	1	1	1				
Összes óra	29	30	32	31	38	38	36	34
Plusz óra					3	4	2	1

* A **hon- és népismeret** tantárgyat heti 1 órában, intézményi döntés alapján, az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani. A **dráma és színház** tantárgyat heti 1 órában az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani.

* Az egyházi ének tantárgy 6. és 7. osztályban csak azoknak kötelező, akik nem korábbi tanulmányaik során még ilyen oktatásban nem vettek részt. Amennyiben az érintett tanulók létszáma nem éri el a fenntartó által meghatározott minimális létszámot, úgy különözeti vizsgával, egyéni felkészítés keretében is teljesíthető a tantárgy.

* a 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak emelt óraszámú vagy fakultáción természettudományos tantárgyat, egy jelenségek vizsgálatán alapuló, komplex szemléletmóddal oktatott, a természettudományos műveltséget bővítő integrált természettudomány tantárgyat vagy a fizika, kémia, biológia, földrajz tantárgyak egyikét kell tanulniuk heti két óra időkeretben a kötött célú órakeret terhére. A választott tantárgyak ismeretanyaga nem képezi részét e tárgyak középszintű érettségi követelményeinek, ugyanakkor az érettségi vizsga letételéhez az itt megszerzett tudás és készségek segítséget jelentenek.

** 12. évfolyamon a dráma és színház tantárgy keretében a szalagavatós felkészülés valósul meg tömbösítve.

*** 11. évfolyamon a művészetekre tervezett heti 1 óra mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy keretében valósul meg.

Kisgimis osztály modulrendszer

5. évfolyam

Az egész osztály egész évben	Önismeret Tanulástechnika
---------------------------------	------------------------------

	Képességfejlesztés - kompetencia	
1. félév csoportbontás	Játékos logika	Természettudományos kísérletek
2. félév csoportbontás	Kitekintés a „nagyvilágra”	A pénz világa

6. évfolyam

Az egész osztály egész évben	Önismeret Tanulástechnika Képességfejlesztés - kompetencia	
1. félév csoportbontás	Játékos magyar nyelv	Csillagászat
2. félév csoportbontás	Idegennyelv	Logika (a pénz világa folytatása)

7. évfolyam

Az egész osztály egész évben	Önismeret Tanulástechnika Képességfejlesztés - kompetencia	
1. félév csoportbontás	Érdekes fizika	A világirodalom érdekességei
2. félév csoportbontás	A matematika mindenkié (A pénz)	Idegennyelv

8. évfolyam

Az egész osztály egész évben	Pályaorientáció Tanulástechnika Képességfejlesztés - kompetencia	
1. félév csoportbontás	A matematika csodái (A pénz)	Kortárs irodalom
2. félév csoportbontás	Idegennyelv	Kutatás az anyagok világában

TECHNIKUMI KÉPZÉS

Technikumi szakmai oktatás: 5 évfolyam [9-13. évfolyam]

Heti óraterv – Technikum						
Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1 (Érettségire felkészítő tantárgy)	0
	Idegen nyelv	3	4	4	4	4
	Matematika	3+1 (matematikai logika fejl.)	3+1 (matematikai logika fejl.)	3+1 (Érettségire felkészítő tantárgy)	3+1 (Érettségire felkészítő tantárgy)	0
	Történelem	2	2	3+1(Érettségire felkészítő tantárgy)	3	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	2	1	0	0	0
	Testnevelés	4	4	3	3	1
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Egyházi ének	1	0	0	0	0
	Református hittan	2	2	2	2	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy Földrajz Fizika Biológia	1 1 1	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl.fizika,	0	2 Biológia	2 Kémia	0	0

kémia, biológia, idegen nyelv						
Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	2	
fentebb jelölve 9-12. évfolyamra			Matematika; Történelem	Matematika; magyar nyelv és irodalom		
Honvédelem	1					
Összes közismereti óraszám	26	24	24	23	6	
Ágazati alapozó oktatás	7	9	0	0	0	
Szakirányú oktatás	0	0	13	13	24	
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) – Pirossal jelölve	4	1	1	2	6	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31/36	31	
Heti összes óraszám	33	33	37	36	30	
Éves összes óraszám	1188	1188	1332	1181	930	
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	

SZAKKÉPZŐ ISKOLAI KÉPZÉS

Szakképző iskolai szakmai oktatás: 3 évfolyam

Heti óraterv – Szakképző iskola				
Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Közismereti oktatás	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	1	1
	Idegen nyelv	2	2	2
	Matematika	2	2	1
	Történelem és társadalomismeret	3	0	0
	Természetismeret		0	0
	Biológia	1		
	Fizika	1		
	Földrajz	1		
	Testnevelés	4	3	3*
	Osztályközösség-építő Program	1	1	1
	Összes közismereti óraszám	17	9	8
Ágazati alapoktatás		16	0	0
Szakirányú oktatás		0	22	23
Református hittan		2	2	2*
Egyházi ének		1		
Szabad órakeret		1 Alapkompetenciák fejlesztése	2 (testnevelés, idegen nyelv, fent hozzáadva)	2 (testnevelés, idegen nyelv, fent hozzáadva)
Honvédelem		1		
Tanítási hetek száma		36	36	31
Heti összes óraszám		38	33	33
Éves összes óraszám		1368	1188	1023
Rendelkezésre álló órakeret/hét		36	36	31

*A külső gyakorlóhelyen, duális képzőknél megvalósuló gyakorlati képzés miatt egyes szakmákban a 10. ill. a 11. évfolyamon az óraszámot 1-re csökkentettük.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított; amelyek a hivatalos tankönyvjegyzéken szerepelnek. Biztosításuk ingyenes.

A kiválasztás alapelvei és szempontjai:

- szakmai-tartalmi
- módszertani
- oktatásszervezési

Szakmai-tartalmi szempont érvényesítése megkívánja, hogy minden pedagógus térjen át a rendelkezésre álló új modern tankönyvek, tankönyvcsaládok használatára, amelyek koherensek a helyi tantervben megfogalmazott témakörökkel.

Módszertani szempont: a különböző segédletek beszerzésénél érvényesüljön oly módon, hogy (munkaközösségi szinten) az egységes pedagógiai és szakmódszertani eljárásmódok alkalmazására lehetővé váljon

(Felmérések típusai, időbeli szakaszai, előkészítő ill. önálló munkát követelő feladatlapok, felhasznált forrásmunkák.)

Oktatásszervezési szempont: egy osztályon, egy évfolyamon belül érvényesüljön az egy tankönyvűség, a csoportbontások, átmeneti vagy tartós, tervszerű vagy kényszerű összevonásainak megkönnyítésére, a záróvizsgák egységes szervezésének biztosítására.

Az iskolai könyvtárt el kell látni az új bemutató tankönyvek tanulmányozhatósága miatt egy-egy példánnyal.

A tankönyvek térítésmentes igénybevétele minden tanuló számára biztosított.

A nemzeti alaptantervben meghatározott feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Vezérelvünk, hogy iskolánk olyan értékeket közvetítsen, melyek által emberközpontú, humanista szemléletű fiatalokat nevel, szem előtt tartva egymás megértését, tiszteletét. Diákjainkban igyekszünk fejleszteni a kezdeményezőkészséget, innovativitást, közösségtudatot, felkészítve őket az élet kihívásaira és arra hogyan kell művelt, kulturált emberként tanulni és dolgozni.

A követendő értékek:

- Az erkölcsi nevelés:
 - példamutatás,
 - kölcsönös tisztelet,
 - tolerancia,
 - becsületesség, őszinteség, megbízhatóság.
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés:
 - megemlékezések fontossága,
 - magyarság – és európaiság-tudat,
 - a családhoz, iskolához való kötődés.
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés:
 - szabad, kulturált véleménynyilvánítás,
 - részvételi lehetőség az iskola diákönkormányzatában,
 - szűkebb, tágabb környezet szeretete, védelme.
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése:
 - tolerancia,
 - kíváncsiság, tudásvágy,
 - reflexív gondolkodás,
 - koncentrációképesség,
 - vitakészség, kifejezőkészség.
- A családi életre nevelés
 - megfelelő, konstruktív kapcsolattartás a szülői házzal,
 - együttműködés,
 - kötődés a családhoz, iskolához,
 - becsületesség, őszinteség,
 - szeretni tudás.
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
 - önzetlenség,
 - önálló feladatvállalás (közösségi szolgálat),
 - kifejezőkészség,
 - szorgalom, türelem,
 - megbízhatóság,
 - szűkebb, tágabb környezet szeretete, védelme.
- Pályaorientáció:
 - tehetséggondozás,
 - felzárkóztatás,

- különböző lehetőségek ismertetése (osztályfőnöki órák, külső előadók, beiskolázási nyílt napok),
- reális önismeret kialakítása.
- Gazdasági és pénzügyi nevelés:
 - szakemberek bevonása,
 - lényeglátás fejlesztése,
 - érték- talmi közötti választás képessége.
- Médiatudatosságra nevelés:
 - érték- hamis közötti választás képessége,
 - megfelelő tudásvágy kialakítása.
- A tanulás tanítása:
 - hosszútávú ismeretszerzés,
 - a nyelvtanulás fontossága,
 - gyakorlatiasság,
 - ismeretszerzés igénye.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

(Ha azt nem az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezik meg)

Nkt. 27.§ (11) előírásainak megfelelően Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

A törvény értelmében heti két testnevelési óra kiváltható:

- a) műveltségterületi oktatással (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás, hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok, stb.),
- b) iskolai sportkörben való sportolással,
- c) igazolt sportoló tanuló esetén az edzéssel,
- d) gyógytestneveléssel (EMMI rendelet 142.§ (3)).

Szakközépiskola és szakképző iskolai osztályoknál a gyakorlati képzés megszervezésének nehézségei miatt 10-11 évfolyamon heti 3 testnevelés órával számolunk.

Könnyített- és gyógytestnevelés

A tanulót, ha egészségi állapota miatt a testnevelési órák gyakorlatait csak részben vagy egyáltalán nem tudja elvégezni - az orvosi szakvéleményben foglaltak szerint - a kötelező testnevelési óra keretében vagy helyette könnyített testnevelésre, illetve a kötelező testnevelési óra helyett gyógytestnevelésre osztjuk be, vagy felmentjük mindenféle testnevelési órán való részvétel alól.

Könnyített testnevelési órán vesz részt a tanuló, ha hosszabb betegség miatt fizikai állapota leromlott, kismértékű mozgásszervi, belgyógyászati elváltozása van, s emiatt a testnevelési órák egyes gyakorlatait nem végezheti.

Gyógytestnevelési órán vesz részt a tanuló, ha mozgásszervi, belgyógyászati elváltozása van. Az iskola- és szakorvos által besorolt gyermekek egy része az egészségi állapota miatt szükséges fokozott fizikai kímélet miatt csak gyógytestnevelés órán vehet részt: II. B kategória. A fennmaradók – (II. A kategória – „iskolai testnevelés és gyógytestnevelés együtt”), szintén orvosi javaslatra, az iskolai testnevelés mellett, veszélyeztetett egészségi

állapotukat figyelembe vevő és/vagy további állapotromlást megakadályozó – preventív, valamint állapotjavító mozgásgyakorlatokkal is terhelendő gyermekek.

Felmentjük a tanulót a testnevelési órán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati, stb. elváltozása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelési órán való részvételét sem. Az orvos által vizsgált tanulókról nyilvántartást vezetünk, melyben feltüntetjük a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét. A külön órakeretben szervezett könnyített, illetve gyógytestnevelési tanítási órák száma megegyezik az azonos évfolyamra járó tanulók kötelező testnevelési óráinak számával. Felkészülnek az egészséges tanulók testnevelésóráira való visszatérésre. Arra törekszünk, hogy a nem ellenjavallt normál tantervi anyag elsajátításával károsodásukat kompenzáljuk, felkészítsük őket az iskola elhagyása utáni legmegfelelőbb, felnőtt életre és arra, hogy a munkaerőpiacon versenyképesek legyenek. Testnevelő tanáraink a tanulók diagnózisainak pontos ismeretében állítják össze a különböző, egyénekre szabott korrigáló gyakorlatsorokat. Céljuk, hogy a tanulók a deformitásaiknak, elváltozásaiknak javítását szolgáló speciális gyakorlatokat (torna, úszás, víziterápia) önállóan, tudatos, pontos kivitelben, rendszeresen végezzék, és szokjanak hozzá a megfelelő terheléshez.

Fontos feladatuknak tekintik, hogy tudatosítsák a tanulókkal a gyakorlatok végrehajtásához szükséges elemi funkcionális anatómiai ismereteket (pl. főbb izomcsoportok működése, mobilizálás-erősítés variálása, gerinc helyzetének függése a medence állásától), ellensúlyozzák a különböző elváltozásokból fakadó kisebbségi érzésüket, gátlásaikat.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezésének helyi módja az Nkt. 27.§ 11. bekezdése szerint történik –az igazolás módját is beleértve- az alábbi kiegészítéssel:

- Ha az óra első vagy utolsó, nem kell megjelennie a tanulónak az órán, ha ez napközben zajlik, úgy a tanuló köteles megjelennie az órán, de a foglalkozáson nem kell részt vennie.

Technikumi és szakképző iskolai képzésben – a fenntartó engedélyével – a duális képzőhelyi gyakorlati foglalkozások és az iskolai tanórák arányában csökkenthető a testnevelés órák száma.

A technikumi képzésben a testnevelés órák vonatkozásában a „Heti óraterv minta a szakképző intézmény oktatási programjának elkészítéséhez, a tantárgyfelosztáshoz, valamint az órarendek helyi szintű létrehozásához” című <https://ikk.hu/gyujto/intezmenyek#heti-oraterv-minta> oldalról letöltött dokumentumban leírtakat alkalmaztuk.

A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendeletben meghatározott tantárgyakon túl a tanulók tehetségüknek és érdeklődési körüknek megfelelő foglalkozásokon vehetnek részt. Érdeklődési kör szakkör szervezésének szabálya, hogy a jelentkezés önkéntes, viszont a program elindulása után a tanulóra kötelező jellegű. A tanulók szakkörbe szerveződéséhez minimum 12 fő szükséges, tanárukat, segítőjüket maguk választják, és az igazgató hagyja jóvá. A foglalkozásokon való részvétel ingyenes. A foglalkozásokról, jelenlévőkről és a tevékenységről naplót kell vezetni, ami a pénzügyi elszámolás alapdokumentuma.

Választható foglalkozások, melyek indítása a jelentkezők és a foglalkozást tartó pedagógus lekötöttsége mentén változhat:

Szakkör/érdeklődési kör megnevezése	Heti/havi óraszám
Irodalmi színpad	2 óra
Környezetvédelmi szakkör	2 óra
Egészségnevelési, elsősegélynyújtó szakkör	2 óra
Sportkör (versenysport) kézilabda, kosárlabda, torna, atlétika, labdarúgás	10 óra

Az iskola nevelési programjában az esélyegyenlőség, és a felzárkóztatás mellett fontos helyet foglal el a tehetséggondozás. Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik. A leggyengébbek számára 9. évfolyamon első félévben **felzárkóztató foglalkoztatásokat szervezünk, illetve a GINOP-2.6.3 keretében „Alapkompetenciák fejlesztése” tantárgy bevezetésre kerül a 2020/2021-es tanévtől a szakképző iskolai képzésben részesülők számára.**

Minden lehetséges módon motiváljuk tanulóinkat a tehetségük kibontakoztatására. Számukra iskolai programokat, versenyeket szervezünk és a legjobbakat megyei és országos versenyeken indítjuk el. Megyei és országos szervezésű tantárgyi tanulmányi versenyek felmenő rendszerben

- Szakmai érettségi tantárgyak országos versenye felmenő rendszerben
- Szakmai tanulmányi országos versenyek felmenő rendszerben
- Szakma kiváló tanulója szakiskolai tanulmányi versenyek
- Megyei és országos diákolimpia versenyszámaiba való bekapcsolódás
- Egyéb eseményekhez, szervezetekhez kapcsolódó területi versenyek

Az iskolai élet színesítése, a közösség formálása, nemzeti ünnepeink, hagyományaink ápolása érdekében több helyi programot szervezünk diákjaink számára, vagy öntevékeny szervezésüket támogatjuk.

HONVÉD KADÉT PROGRAM

Intézményünk 2024 augusztus 8-án csatlakozott a Honvéd Kadét Programhoz. A Honvéd Kadét Program középiskolában folyó, a hazafias és általános honvédelmi nevelés tartalmi elemeit kiegészítő rendszer, melyben a tanórai és szabadidős elemek egymásra épülve, egymást erősítve fejtik ki hatásukat, és teljesítik a nevelési és felkészítési célokat.

A tanórákon a tanulók megismerhetik és elsajátíthatják Magyarország biztonság- és szövetségi politikájának jellemzőit, a honvédelemmel összefüggő szabályokat, a Magyar Honvédség felépítését, technikai eszközeinek jellemzőit és feladatrendszerét, a katonai értékek és hagyományok alapjait. Ezen ismeretekkel kialakul és folyamatosan erősödik a haza és a honvédelem iránti elkötelezettségük. Ezen felül sok olyan, a mindennapi életben is alkalmazható ismereteket szerezhetnek, mint a terepen történő tájékozódás, a túlélés és menedékpépítés, az újra élesztés és az elsősegélynyújtás alapjai.

A tanórai elfoglaltságot szabadidős programok egészítik ki, amelyeken egyrészt az elsajátított ismereteket a honvéd kadétek a gyakorlatban is kipróbálhatják, másrészt részt vehetnek pl. laktanyalátogatáson, hagyományőrző programokon, gyalogtúrán és múzeumlátogatáson; megismerhetik a honvédelemhez kötődő sportokat, pl. a sportlövészetet vagy a küzdősportokat; részt vehetnek akadályversenyen, paintball vagy airsoft bajnokságokon vagy akár a túlélő tábornak is kipróbálhatják.

Intézményünk a Honvéd Kadét Program három színtere közül a honvéd kadét közismereti képzésben vesz részt, azaz diákjaink választható érettségi tantárgyként honvédelmi alapismeretek tantárgyat tanulhatnak heti 9-10. évfolyamon heti 1, majd 11-12. évfolyamon heti 2 órában, amelyen megismerkedhetnek azzal, hogy állampolgárként milyen honvédelmi feladataik vannak és azzal is, hogy mit tesz a Magyar Honvédség a haza védelméért. A kadétek a Béry-Balogh Ádám honvéd kadét ösztöndíjban részesülhetnek, tanulmányi eredménytől függően.

Évente megrendezésre kerülő programjaink a sajátos pedagógiai módszerek megvalósítása céljából:

- Diáknap, diákpárlament,
- „Te Szedd” hulladék gyűjtési akció, park gondozás, fa telepítés
- Tanulói vállalkozások bemutatkozása
- Kollégiumi rendezvények (bemutató est, kollégiumi mikulás Karácsony)
- Hagyományőrző disznóvágás és kemencés sütés bemutatása
- Március 15-höz kapcsolódó versmondó verseny, emlékfutás
- Városi ünnepek és iskolai rendezvények szervezése évfolyamonként nemzeti ünnepeinkre.
- Minden tanév folyamán az osztályok megemlékezést tartanak október 6-án, október 31-én (a reformáció világnapján), a magyar kultúra napján, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapján, a költészet napján, a holokauszt áldozatainak emléknapján, a Föld napján víz világnapján, madarak fák napján és a Nemzeti Összetartozás Napján.
- **Iskolai sportkör.** Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- **Szakkörök.** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek,

technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

- **Versenyek, vetélkedők, bemutatók.** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.
- **Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok).** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy hetes) témahetet (projekthetet) a tanulócsoporthoz – ismereteket összegző vagy művészeti – bemutatója zárja. Iskolánkban évente ismétlődnek azok a téma napok egészségneveléssel, a természet- és környezetvédelemmel, adventi programokkal, pénzügyi, digitális, illetve a honismerettel kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.
- **Tanulmányi kirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára gyalogos vagy kerékpáros tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhelyi és távolabbi természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából. Valamint szakmai ismeretek bővítésére (OMÉK, Határtalanul! stb.)
- **Osztálykirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szerveznek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- **Erdei iskolák, táborozások.** A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások. Az erdei iskolai

foglalkozásokon és a táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

- **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- **Szabadidős foglalkozások.** A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények Gólyabál, kollégiumi est, diáknapok stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- **Iskolai könyvtár.** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.
- **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

A tanulók szakmai tapasztalatainak bővítésére, kreativitásuk fejlesztésére, idegen nyelvi tudásuk gyakorlására, nemzettudat erősítésre kapcsolatokat építettünk ki az EU több tagállamával, és magyar lakta országokkal. Ezen kapcsolatokatba tanulóink hazai és uniós pályázatokon keresztül kapcsolódhatnak be.

Jelenleg is futó projektek:

- Külföldi szakmai gyakorlat Erasmus Plus program keretében
- Határtalanul! projekt
- Határokon átívelő szakképzés keretében

Választható érettségi tárgyak

Választható és kötelező érettségi vizsgatárgyak

Azon választható vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből iskolánk tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését kötelezően vállaljuk, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát:

A vizsgatárgyak követelményeit, az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet szabályozza.

Tantárgy neve	Középszintű érettségi vizsga	Emelt szintű érettségi vizsga
Magyar nyelv és irodalom	x	x
Idegen nyelv, angol	x	x
Idegen nyelv, német	x	
Matematika	x	x
Történelem	x	x
Biológia	x	x
Fizika	x	
Kémia	x	
Földrajz	x	
Digitális kultúra	x	
Testnevelés	x	x
Református hittan	x	

A tanulók csak az iskola helyi tantervében megtalálható tantárgyakat választhatják érettségi tantárgyként, akkor, ha abból a pedagógiai programban lefektetett követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

A vizsgatárgyak követelményeit, az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet szabályozza.

A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

A) Írásbeli feladatok értékelése

Az írásbeli számonkérés a tanulók tudásának mérésére szolgáló leggyakoribb mérési eljárás, mellyel a tanár ellenőrzi a tanulók elméleti és gyakorlati felkészültségét, feladatmegoldásban való jártasságát, problémamegoldó képességét.

Az írásbeli számonkérés formái:

- teszt, feladatlap nyílt és zárt végű feladatokkal,

- írásbeli feleletek a napi elméleti tananyagból valamennyi tantárgy esetén,
- szódolgozat, egyéb lexikai tudást mérő írásbeli munka mindhárom idegen nyelvből,
- nyelvtani tesztek magyar és idegen nyelvből, melynek témája lehet az érettségi, nyelvvizsga vagy egyetlen témakör,
- magyarról idegen nyelvre, idegen nyelvről magyarra fordítás,
- kisebb tananyagrészből feladatmegoldás,
- elméleti tudást mérő dolgozat valamennyi tantárgyból,
- számítógépes feladatmegoldás az informatika tárgy esetén,
- zenei írásbeli feladatok,
- otthoni jegyzetelés, önálló feladatmegoldás,
- esszé írása,
- otthon elkészítendő házi dolgozat minden tárgyból, feladatsorok megoldása,
- témazáró dolgozat minden tárgyból, melyek komplex módon ötvözik a teszt, az esszé, a feladatmegoldás jelleget,
- szakmai tárgyakhoz kapcsolódó feladatok (műszaki rajz, tervek, vizsgamunka) elkészítése,
- projektmunka elkészítése,
- matematikai eszközhasználat és kommunikációs gyakorlat - olvasás, szövegértés tantárgyakból speciális feladatlapok megoldása,
- a tantárgyaknak megfelelő speciális értékelési módszerek.

Szóbeli értékelés

- valamennyi tárgyból egy témakörön belül, egy vagy több óra anyagából történő szóbeli számonkérés,
- énekléssel és zenei olvasási képességek értékelése,
- vers, memoriterek kikérdezése.

Gyakorlatok értékelése:

- testnevelés tárgyból gyakorlatsor bemutatása,
- szakmai gyakorlat teljesítése minden szakma esetén.

A félévi és az év végi érdemjegy

- A fél év, illetve az év folyamán megszerzett érdemjegyek súlyozott számtani átlagából kiindulva kell meghatározni a félévi illetve az év végi érdemjegyeket.
- Az érdemjegyek kéttizedesig számított súlyozott számtani átlaga alapján, az alábbiak szerint határozandó meg a záró érdemjegy:
Amennyiben az átlagérték:
 - 1,00 - 1,70; ez esetben elégtelen (1) az érdemjegy, ha
 - 1,71 - 1,99; ez esetben javuló trend esetén elégséges (2) az érdemjegy, romló trend esetén elégtelen (1) az érdemjegy egyezőség esetén a szaktanár egyéb szempontok alapján, szabadon dönt az érdemjegyről, ha

- 2,00 - 2,49; ez esetben elégséges (2) az érdemjegy, ha
 - 2,50 - 2,74; ez esetben a szaktanár szabadon dönt az érdemjegyről, ha
 - 2,75 - 3,49; ez esetben közepes (3) az érdemjegy, ha
 - 3,50 - 3,74; ez esetben a szaktanár-szabadon dönt az érdemjegyről, ha
 - 3,75 - 4,49; ez esetben jó (4) az érdemjegy, ha
 - 4,50 - 4,74; ez esetben a szaktanár szabadon dönt az érdemjegyről, ha
 - 4,75 - 5,00; ez esetben jeles (5) az érdemjegy.
- Főtantárgy-altantárgy értékelése:
Az év végi bizonyítványba csak a főtantárgyak érdemjegyei kerülnek be. A főtantárgyak egyes esetekben az iskola óratervében kerülnek bontásra altantárgyakra. A főtantárgy érdemjegyének kiszámítása az altantárgyak átlaga alapján történik a matematika szabályai illetve a fenti szabályok szerint. Amennyiben valamely altantárgyból nem osztályozható, osztályozó vizsgára kell bocsátani, ha ott nem jelenik meg, akkor a főtantárgy minősítése: „n.o”, azaz nem osztályozható.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezése

Az osztály és tanulócsoporthok létszámát a Nemzeti köznevelésről szóló törvény. 4. számú melléklete szabályozza. A gyakorlati képzés esetében a létszám minimum 6 fő, maximum 12 fő. Szakképzési évfolyamok esetében lehetőség van két,- lehetőleg azonos szakmacsoportba tartozó- szakmát egy osztályba besorolni, a közismereti tárgyakat egy csoportban oktatni.

Csoportbontásban kell oktatni akkor is, ha egy osztályba járó tanulók különböző idegen nyelvet választanak, még akkor is, ha a nyelveket nem azonos létszámban tanulják. Lehetőség van egy tanulócsoporth, azonos évfolyam több osztályából való kialakítására is.

Csoportbontás alakítható ki akkor is, ha az osztálykeretben való oktatásnak technikai akadályai vannak. Ilyen lehet az informatika tantárgy, vagy a kémia-biológia laborgyakorlat, ahol a szaktantermek befogadó képessége kisebb az osztály létszámánál.

Csoportbontás szervezhető, ha egy tantárgyat közép és emelt szinten is oktatnak a tanulók választása szerint. Ekkor azonos évfolyam több osztályából is kialakíthatóak a csoportok.

Csoportbontás szervezhető 15 fő létszám felett, közismereti tárgyakból, amennyiben ezt előzetes tantárgyi felmérés indokolja és a lemorzsolódást, korai pályaelhagyást csökkenti.

A gyakorlati csoportok kialakítását a törvényi előírások betartása mellett a technikai feltételek megléte határozza meg. Törekedni kell a maximális csoportlétszámok kialakítására.

Az elméletigényes gyakorlati foglalkozás esetében az intézet igazgatója – a csoportok pontos létszámának ismeretében – dönthet a csoportok összevonásáról, ill. eltekinthet a csoportbontástól.

A tanulócsoporthok bontását vagy összevonását minden évben a tantárgyfelosztás összeállításakor kell megvizsgálni. Mivel ennek költség vonzata van, a fenntartóval kell engedélyeztetni.

Az tanulócsoporthoz indításának engedélyeztetését minden év augusztus 25-ig el kell végeztetni.

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egészségnevelési elvek: Lásd a nevelési programunk egészségneveléssel foglalkozó fejezetében.

A környezeti nevelés fejlesztési feladatai

- Az értékközvetítés, a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartás kialakítása és erősítése, az értékek megőrzésének igénye és tevékeny megvalósítása.
- A személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás és életvitel, a környezettudatos gondolkodás kifejlesztése.
- A környezetbarát életmód igényének kialakítása, az ehhez vezető módszerek és technikák elsajátítása.
- A fenntartható fejlődés etikai alapértékeinek megismerése és betartása. Mindenki felelősséget kell, hogy érezzen azért a hatásért, amit a természetre gyakorol. Meg kell óvni az ökológiai folyamatokat, a természet sokszínűségét és minden erőforrást takarékosan kell használni.

A környezeti nevelés fejlesztési követelményei

- Az együttműködés a környezeti nevelés helyi feladatainak megvalósításában, a pedagógusok részvétele a települési környezetgazdálkodásban, a település részvétele az iskola környezet-pedagógiai tevékenységében.
- A szülők, a szülői közösségek bevonása a környezettudatos gondolkodás kialakításába, a helyi problémák megoldásában való részvétele.
- Az iskola belső és külső kapcsolati rendszerének kialakítása a környezeti nevelésben és a helyi feladatok megvalósításában.
- Az iskolafenntartóval való együttműködés kialakítása a környezeti nevelés forrásának biztosítására, az iskola részvétele a települési programok végrehajtásában.
- A tanórákon minden lehetőséget megragadni a környezeti nevelésre. Minden tantárgynak van környezet-pedagógiai feladata, ezt a tanmenetekben meg kell jeleníteni.

A környezeti nevelés tartalma

Hosszú távú célunk, hogy tanulóink környezettudatos állampolgárrá váljanak. Ennek érdekében ki kell alakítani diákjainkban

- a környezettudatos magatartást és életvitelt,
- a környezetért érzett személyes felelősséget, a környezetkímélő magatartást,
- a természeti és mesterséges környezet értékeinek megőrzését, védelmét,
- a környezet sokszínűségének megőrzését, védelmét,
- az egészséges életmód igényét és kialakításának módszereit,

- a környezet védelme világméretű felelősséggel, amely túlnyúlik minden kulturális, ideológiai és földrajzi határon.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása és fejlesztése diákjainkban

- ökológiai szemléletmód és gondolkodásmód,
- problémaérzékenység és komplex megközelítés,
- a kreativitás és cselekvő részvétel,
- a segítő együttműködés és alkalmazkodó képesség,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás,
- kommunikáció, médiahasználat,
- konfliktuskezelés és megoldás,
- az értékelés és mérlegelés készsége.

Az iskola környezeti nevelési szemlélete

A Földünk sorsával való törődés és a fenntartható módon való életvitel függ az egyének meggyőződésétől és kötelességérzetétől, mégis a legtöbb ember elkötelezettségét a közösségen keresztül tudja kifejezésre juttatni.

Egy fenntartható módon gondolkodó közösség vigyáz a maga természetes környezetére, és nem teszi tönkre a másokét sem. Gyümölcsözően, de egyúttal fenntartható módon használja erőforrásait, újra és újra felhasználja anyagait a lehető legkevesebb hulladékot termel, és azokat biztonságosan helyezi el. Megőrzi az életfenntartó rendszereket és a helyi ökoszisztémák változatosságát. A saját szükségleteit fedezi, ameddig csak lehet, de tudja, hogy szüksége van arra, hogy együttműködjék más közösségekkel is.

A cél a termékeny helyi természetes környezet fenntartása, a talaj, a víz, a levegő és biológiai sokszínűség ápolása a helyi közösség hasznára és érdekében.

A fenntartható életforma új minta kell, legyen minden szinten, az egyének, a közösségek, a nemzetek számára.

A környezeti nevelés módszerei és színterei

A környezeti nevelés legfontosabb színtere a tantárgyi tanítási óra. Beépíthető valamennyi tantárgyba, mert minden tantárgynak közös a feladata. A különböző tantárgyakban megjelenő környezeti elemeket egésszé kell építeni, s ennek megvalósítása nagymértékben függ a tantestület személyi összetételétől, képzettségétől, orientáltságától és felkészültségétől.

Feladatok szakmai órán:

- megismertetni a tanulókat az ember és környezete kapcsolati rendszerével, a természetismeret és védelem feladataival,
- a természeti környezet állapotának megismerése, a károsító hatások mérése.

Kivédésének módszerei:

- a helyi környezetvédelmi problémák, s a megoldást célzó programok megismertetése,
- a környezetvédelmi témák életkori sajátosságnak megfelelő feldolgozása,
- az iskola környezetének megóvása, fejlesztése,
- a természetben való oktatás feltételeinek a megteremtése és végrehajtása,
- a tanórákon az óra jellegének megfelelően foglalkozunk az adott témához hozzárendelhető környezetvédelmi vonatkozásokkal.

A gyakorlati foglalkozások egy részének keretében a diákok tanári vezetéssel az iskola területét szépítik, rendezik.

A szakmai gyakorlati órákon elsajátítandó ismeretek

- Irányított, de önállóan végrehajtott környezetvédelmi megfigyelési feladatok elvégzése laboratóriumi, terepi és üzemi körülmények között, és ezekről beszámoló készítése.
- Az alkalmazandó mérő-, vizsgáló- és mintavevő eszközök, felszerelések megismerése, kiválasztása és alkalmazása.
- Feljegyzések, rajzok, jegyzőkönyvek készítése.
- A munkarend, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.
- Természeti környezeti elemek jellemzőinek mérése
- Mintavétel eljárásai, minták fajtái, minták előkészítése.
- Helyszíni talaj- és vízvizsgálatok, az eredmények értékelése, minősítés.
- Levegő fizikai állapothatározóinak mérése, üledő porvizsgálat, laboratóriumi talaj, víz- és levegővizsgálat.
- Élőhelyek, társulások vizsgálata, biotikus index meghatározása, természetvédelmi értékelés.
- Épített környezethez kapcsolódó környezetvédelmi mérések
- Hulladék mintavétel, a minta előkészítése, mennyiség, mechanikai összetétel, alapvető fizikai, kémiai jellemzők meghatározása helyszínen és laboratóriumban.
- Zajmérés, zajhatárértékek, zajtérkép készítés, háttérsugárzás mérés.
- Terepgyakorlatok: vízi ökoszisztéma vizsgálata, talajvédelem, víztisztítás, települési hulladékkezelés.

Tanórán kívüli keretben

Az iskolai környezeti nevelés nem szűkíthető le csupán a tanórák adta lehetőségekre. A nevelésnek sok olyan területe van, amely az iskola falain is túlnyúlik. A tanórán kívüli tevékenységek gyakran hatékonyabbak a tanórai tevékenységeknél, mert lehetőséget nyújtanak a valósággal való ismerkedésre, a motiváció fokozására.

A tanórán kívüli környezetnevelési lehetőségeink igen sokrétűek, amelyeket igyekszünk az iskola nevelési rendszerébe beépíteni.

Ezek a lehetőségek a következők:

- Szakkörök: az iskolánkban működő tudományos diákkör kiemelten foglalkozik a környezet- és természetvédelem kérdéseivel.
- Kirándulások: optimális színterei a természeti, az épített, a valós társadalmi környezet megismerésének. Az osztályoknak lehetőségük van tanulmányi kirándulásokon részt venni, amelyeknek célja a tanulók közösség összekovácsolása, az élmény- és tapasztalatszerzés, megismerkedhetnek közelebbi és távolabbi tájakkal, hazánk nevezetességeivel.
Környezeti nevelésünkben itt is ki kell használni a szemléletformálás lehetőségét: a kirándulásokon is fokozottan ügyeljenek a diákok arra, hogy maguk után ne hagyjanak szemetet, rendetlenséget.
- Erdei iskola: Az iskolánkban folyó képzési formák közül bármely szakos tanuló jelentkezhet arra, hogy a tanév végén 1 hetes erdei iskolába vegyen részt a közelben

lévő tiszapüspöki Tisza- parton lévő Ördögszekér Oktatási Központba, vagy egyéb, a program céljainak megvalósítását lehetővé tevő helyszínen.

- Üzem- és intézménylátogatások: Debreceni Agrártudományi Centrum Talajtani Kutatóintézete, Fűtéstechnikai Vállalat, Hulladékgazdálkodási Kft., Szennyvíztisztító telep, Vízmű, Kecseri-víztároló és környéke, Farkas-szigeti Arborétum meglátogatása.
- Akciók (ezek keretében szerepet vállalunk a helyi környezeti problémák feltárásában és megoldásuk kezdeményezésében), Bisel Program (folyó- és patakvizsgálat). A tanulókat hatékonyan bevonjuk a környezeti nevelési feladatok végrehajtásába a szelektív hulladékgyűjtési és a komposztálási programokon keresztül. (szárazelem, PET palack stb.).
- A természet- és környezetvédelmi “jeles” napok (a Föld Napja, a Víz Világnapja, a Madarak és Fák Napja, a Környezetvédelmi Világnap) helyi és iskolai megünneplése, vetélkedők.
- Versenyek, diákpályázatok, megyei és országos biológiai természetvédelmi és környezetvédelmi (Curie, Kitaibel Pál) versenyeken való részvétel, főleg a Tudományos Diákkör tagjainak bevonásával, az iskolai rendezvények szervezése, lebonyolítása.
- Idegen nyelveken fordítási versenyek rendezése, ahol szerepeljenek környezetvédelemmel foglalkozó cikkek is.

A mindennapi iskolai élet környezetbarátabbá tétele:

- tantermek és belső terek díszítéssel, virágokkal, növényekkel,
- környezeti ismeretterjesztés faliújság segítségével,
- energiatakarékos izzók használata,
- új kerékpártároló használata,
- ásványi örlemény használata a téli csúszásmentesítésre,
- elemgyűjtés,
- ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár.

Az iskola kollégiumában a legrendezettebb szoba lakóit oklevéllel jutalmazzuk, ezzel ösztönözzük őket, hogy környezetüket tisztán tartsák.

A nemzeti ünnepeken a pedagógusok a tanulókkal felkeresnek történelmi emlékhelyeket, ezzel erősítve a hagyományok iránti tiszteletet. Ennek környezetvédelmi aspektusa az emlékhelyek közvetlen környezetének megtisztítása, rendbetétele.

Az osztályoknak lehetőségük van tanulmányi kirándulásokon részt venni, amelyeknek célja a tanulóközösség összekovácsolása, az élmény- és tapasztalatszerzés, megismerkedhetnek közelebbi és távolabbi tájakkal, hazánk nevezetességeivel.

Humán erőforrások

Az iskolavezetőség támogatja a környezeti nevelési programokat, értékeli ezen tevékenységeket, anyagi forrásokat teremt, ösztönző rendszert teremt, és aktívan részt vesz az egyes programokban. Hiteles személyiségek a pedagógusok és a diákság számára.

Tanáraink kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti, egészségnevelési tartalmakat. Valamennyi szaktanár belátja, hogy mindannyiunk közös feladata a környezeti nevelés.

Az osztályfőnöki munkaközösség feldolgozza az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmakat, lehetőséget teremt az aktualitások azonnali megbeszélésére osztályközösségi szinten.

A diákönkormányzatot segítő tanár erősíti a környezeti nevelés egészségnevelési területeit, napi kapcsolatban van a tanulókkal, az egyedi problémákat azonnal kezeli.

Az iskolaorvos és a védőnő előadásokat tartanak az egészséges életmódról és a környezeti ártalmakról.

A technikai dolgozók biztosítják a programok tárgyi feltételeit, karbantartják a tantermeket, a laborokat, a vizesblokkokat, az elektromos hálózatot, az elektromos laboreszközöket. Részt vállalnak a zöldítési programban, a szelektív hulladékgyűjtésben, madáretető készítésben és a komposztálásban.

Iskolán belüli együttműködés

- a pedagógusok,
- diákok,
- szülők és
- a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak között.

Iskolán kívüli együttműködés

- a fenntartóval való egyeztetés,
- környezetvédelem kérdéseivel foglalkozó intézményekkel való
- kapcsolattartás,
- civil szervezetek szakmai rendezvényeibe való bekapcsolódás.

Anyagi erőforrások

- Költségvetés - normatív támogatás,
- pályázatok útján elnyerhető források,
- támogatói, szakmai szervezetek által nyújtott támogatások.

A környezeti nevelés folyamatának értékelése

A tanév rendje rendelet szerinti értékelő értekezleteken a nevelőtestület a környezeti nevelés hatékonyságát is áttekinti és értékeli.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőség biztosítása egyben pedagógiai tevékenységet is jelent: célja ugyanis az, hogy megelőzze, elhárítsa vagy enyhítse azokat a tanulókra ható károsodásokat, amelyek egészséges személyiségfejlődésüket zavarják vagy gátolják.

Az osztályfőnökök első feladata minden középiskolás osztályban a tanulók szociális helyzetének feltárása. Ennek javasolt szempontjai:

- a család létszáma,
- teljes vagy csonkacsalád,
- állami gondozottság,
- gyámság alatt élők,

- cigány vagy más nemzetiségűek,
- szociális körülmények (munkanélküliség, lakáskörülmények),
- családon belüli gondok (egészségügyi, tartós betegség),
- a tanuló saját egészségügyi gondjai (kapcsolattartás iskolaorvossal),
- a tanulók szülőkkel való kapcsolata,
- tanulási zavarok (írás-, olvasásképtelenség) és a tanulási lehetőségek törvényes eszközeinek megkeresése,
- szülők 8 általános alatti végzettsége.

Az iskola pedagógiai munkáján belül elsősorban ezen az esélyegyenlőtlenségen lehet javítani, bár az esélyegyenlőtlenség iskolán kívüli és iskolán belüli okokból is adódhat.

Iskolán kívüli okok

Az osztályfőnökök, tanulótársak, szülők, védőnő, iskolaorvos segítségével a meglévő problémákat fel kell tárni (ez nehéz feladat, mert nem beszélnek a tanulók szívesen az otthoni nehézségeikről):

- egészségtelen lakáskörülmények,
- családi közöny, nemtörődömség, brutalitás vagy kényeztetés,
- veleszületett idegrendszeri vagy más betegségek,
- az urbanizáció negatív hatása - garázdálkodás, játékszenvedély, galerik,
- alkohol, drog, korán megkezdett szexuális élet.

Iskolán kívüli okokból adódó probléma kezelésére az egyéni elbeszélgetés, az egyéni foglalkozás a célravezető.

Iskolán belüli okok, amelyek minden gyermeket károsíthatnak, hátrányos helyzetbe hozhatnak:

- a nevelő személyiségének didaktogén ártalmai,
- rossz tanár-diák viszony,
- egyes tanulók negatív hatása,
- a gyerekekkel való egyéni foglalkozás hiánya,
- a túlterhelés, főleg a gyengébb idegrendszerű tanulók tűrőképessége, teljesítőképessége és alkalmazkodóképessége kicsi.

Iskolánk a következő tevékenységeket végzi, hogy a hátrányos és veszélyeztetett helyzetek kialakulását az iskola falain belül megszüntesse, vagy legalábbis ellensúlyozza:

- felzárkóztató foglalkozások, az indulási hátrányok csökkentése,
- tehetséggondozás,
- differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- személyes egyéni tanácsadás tanulónak, szülőnek, melyet a gyermekvédelmi felelős munkanaplójában is rögzít,
- egészségvédő, mentálhigiénés és megelőzést segítő programok,
- biológiaórákon felvilágosítás,
- családi életre történő nevelés,
- egészségügyi szűrővizsgálatok (az iskolaorvos rendszeresen végzi, jelzi az osztályfőnöknek és a gyermekvédelmi felelősnek),
- a tanulók szabadidejének szervezése,

- a szülőkkel való együttműködés, pl. rendszeres telefonkapcsolatot tartanak az osztályfőnökök a szülőkkel, illetve levél útján értesítik őket a felmerülő problémákról,
- a tanuló szociális helyzetének javítása.

Az osztályfőnökök és a ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus a nehezen beilleszkedő (magatartási nehézségekkel küzdő) tanulókat súlyosabb esetekben irányíthatja:

- nevelési tanácsadóhoz,
- gyógypedagógiai tanácsadóhoz,
- tanulási képességeket vizsgáló intézmények felé (pl. diszlexiavizsgálat),
- továbbtanulási és pályaválasztási tanácsadóhoz.

Iskolánkban minden tanévben felmérést készítünk – tankönyvsegélyek, ingyenes tankönyvvellátás céljából, szociálisan rászorultak számára.

Feltételek:

- három vagy több gyermek a családban,
- tartós beteg,
- testi és érzékszervi szakértői és rehabilitációs bizottság igazolása alapján,
- tartósan és súlyosan akadályozott tanulási folyamatban,
- családi pótlékra való jogosult nagykorú és saját jogon,
- rendszeres gyermekvédelmi támogatás.

A kialakult helyzet kellő mérlegelése után kell adni lehetőséget a tanulónak (pl. témazáró, felmérő stb.) pótlásra, esetleges javításra akkor, ha:

- egészségügyi okok miatt,
- pszichés problémái miatt,
- az esetleges szociokulturális nehézségei miatt,

nem adott számot tudásáról, vagy eredménytelen, minimumszint alatti volt a teljesítménye.

A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök végzi a pedagógiai programban rögzített alapelvek szerint. A magatartás és szorgalom értékelésénél az osztályfőnök azt mérlegeli, hogy a tanuló a társadalom és az iskola által meghatározott értékrendszert milyen mértékben fogadja el, és milyen fokon képes ehhez alkalmazkodni. Elengedhetetlen azonban, hogy a tanulót önmagához mérje, figyelembe vegye családi körülményeit, örökletes vagy szerzett személyiségjegyeit.

Az osztályfőnök a magatartás és a szorgalom minősítése előtt kikéri az osztályban tanító pedagógusok, az osztály és a tanuló – önmagáról alkotott – véleményét.

A magatartás elbírálásnak szempontjai:

- felelősségérzet (társai, munkája, munkaeszközei iránt)
- önállóság (jó kezdeményezések)
- a közösség érdekében végzett munka (iskolai és iskolán kívüli)

- viselkedés (iskolában, órán, órán kívül, utcán, közösségi megmozdulásokon,
- hangneme (társaival, tanáraival, más felnőttekkel szemben)

A magatartásjegyek minősítése:

- példás /5/ aki jó kezdeményezéseivel segít tartalmasabbá tenni a közösségi életet. A társainak nyújtott segítségadása önzetlen. Felnőttekkel, diáktársaival szemben fegyelmezett magatartást tanúsít, kulturált viselkedésével példát mutat. A házirend előírásait maradéktalanul betartja.
- jó /4/ aki a rá bízott feladatot kifogástalanul látja el, ő maga azonban felkérés nélkül nem vállal feladatokat. Iskolai viselkedése általában kifogástalan, a házirendben leírt előírásokat betartja.
- változó /3/ aki a házirendben leírtakat nem mindig tartja be, magatartásával többször zavarja a tantárgyi órákat, és ezért szaktanári illetve osztályfőnöki figyelmeztetést vagy intőt kapott.
- rossz /2/ aki a házirend szabályait súlyosan* megsérti, a társadalmi normákkal összeütközésbe kerül, emiatt igazgatói figyelmeztetést vagy intőt kapott. Fegyelmezetlenségével rossz példát mutat társainak.

** A „súlyosan” kifejezés értelmezése: (pl. iskola területén illetve azon kívül szervezett iskolai rendezvényeken történő italozás, drogozás, garázda viselkedés, verekedés, lopás, nagyértékre elkövetett rongálás).*

Az adott év értékelése során figyelembe kell venni a fegyelmező intézkedéseket és a dicséreteket.

A tanuló magatartását és szorgalmát egymástól függetlenül kell elbírálni!

A szorgalom elbírálásnak szempontjai:

- A szorgalom elbírálásának alapja az egyéni képességek és körülmények figyelembevételével
- a tanulmányi munkához való viszony.
 - tanulmányi eredmény
 - aktivitás a tanórai munkában
 - a tanórai munka rendszeres, pontos kiegészítése és gyakorlása órán kívül
 - az órán kívül végzett egyéb rendszeres munka (diákkörök, szakkörök, tanulmányi verseny)

A tanulók szorgalmának minősítése:

- példás /5/ akinek a tanítási órákra való felkészülése képességéhez mértén – kifogástalan. Rendszeresen elősegíti aktivitásával a tanítási

folyamat eredményességét. Kiegyensúlyozott tanulmányi eredményt nyújt.

- jó /4/ aki iskolai munkáját teljesíti, vállalt feladatait elvégzi, megfelelő figyelemmel részt vesz a tanítási órák munkájában.
- változó /3/ aki nem folyamatos figyelemmel vesz részt a tanítási órák munkájában, kötelességét csak ismételt figyelmeztetés után teljesíti.
- hanyag /2/ aki képességéhez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, a tanítási óra munkájában nem vesz részt. Kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan. Teljesítménye valamely tantárgyból eredménytelen.

A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A tanulók jutalmazása

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat vagy példamutató magatartást tanúsít, közösségi munkája kiemelkedő, illetve hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

Az írásbeli dicséretnek formái:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Szaktanári – tantárgyi – dicséret adható a szaktanár javaslata alapján.

Osztályfőnöki dicséretet kaphat az a tanuló, aki

- tanulmányi munkáját jól teljesíti,
- szakköri munkáját figyelemre méltóan végzi,
- szaktárgyi versenyek, vetélkedők, sportversenyek stb. iskolai fordulóiban eredményesen szerepel,
- valamely területen szervezőmunkát végez,
- gyakorlati munkáját példamutatóan végzi, értéket ment vagy teremt,
- tárgyi és természeti környezetének rendjét figyelemreméltóan vigyázza.

Igazgatói dicséretet kaphat az a tanuló, aki

- tanulmányi munkáját kiemelkedően jól teljesíti,
- városi, területi, megyei, országos versenyen helyezést ér el,
- bármely olyan tevékenységet végez, amely az iskola hírnevének öregbítését szolgálja.

Nevelőtestületi dicséretet kaphat a tanuló

- kiemelkedő tanulmányi munkájáért, példás magatartásáért és szorgalmáért,
- minden olyan tevékenységért, amely az iskola hírnevének öregbítését magas szinten szolgálja.

A kollégiumban adható elismerési fokozatok:

- nevelőtanári dicséret (írásban),
- kollégiumi osztályfőnöki dicséret (írásban),
- kollégiumvezetői dicséret (írásban),
- igazgatói dicséret.

A jutalmazások formái:

- szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói és nevelőtestületi dicséret
- oklevél, vagy tárgyjutalom
- pénz, plakett.

Jutalmakat az adott esemény, rendezvény, program befejeztével, vagy ballagási és tanévzáró rendezvényeken, ünnepélyes keretek között adjuk át.

A tanulók a tanév végén könyvvvel jutalmazhatók. A jutalmak odaítéléséről az osztályfőnökök javaslatai alapján a tantestület dönt. A tanulók jutalmukat a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszik át. Végzős tanulóink legjobbjai a ballagási ünnepségen vehetik át jutalmaikat.

Jutalomkönyvben részesülhet az a tanuló,

- akinek tanulmányi eredménye
 - legalább 4,5 (gimnáziumi tanuló esetén),
 - legalább 4,0 szakgimnáziumi, illetve technikumi tanuló esetén, vagy
- kiemelkedő sporteredményt ért el: országos verseny 1-10 helyezés; megyei verseny 1-3 helyezés, vagy
- bármely országos tanulmányi verseny első tíz, bármely megyei tanulmányi verseny első három helyezettje között van, vagy
- bármely művészeti ágban (zene, képzőművészet, tánc stb.) kimagasló eredményt ért el, vagy
- kiemelkedő közösségi munkát végez (DÖK, énekkar, osztályközösség, stb).
- Jutalmazásuk az osztályfőnök, a vezetőtanár javaslata alapján történik.

Nem adható jutalomkönyv annak a tanulónak

- akinek az adott tanév első félévében az igazolatlan órái száma eléri, vagy meghaladja az öt órát, valamint tanév végén legalább tíz igazolatlan órája van,
- akinek igazgatói figyelmeztetése van,
- aki fegyelmi eljárás során elmarasztaltak,
- aki anyag szorgalmú,
- aki változó vagy annál rosszabb magatartású.

A felsoroltak bármelyikének teljesülése esetén a tanuló nem részesülhet jutalomkönyvben!

A tanulók elmarasztalása

Az a tanuló, aki a házirenddel, iskolai munkarenddel kapcsolatos kötelezettségeit szándékosan megszegi, tanulóhoz méltatlan magatartást tanúsít, büntetésben részesül.

A fegyelmező intézkedések a következők lehetnek:

- szaktanári figyelmeztetés (szóban és írásban),
- osztályfőnöki figyelmeztetés (szóban és írásban),

- igazgatói figyelmeztetés (szóban és írásban).

A fegyelmező intézkedéseket az osztályfőnök és a szaktanár köteles a naplóba és az ellenőrzőbe beírni.

Ha a tanuló a kötelességeit súlyosan megszegi, fegyelmi büntetésben részesítendő. A fegyelmi büntetést a nevelőtestület hozza, az eset kivizsgálására fegyelmi bizottságot hoz létre. A fegyelmező intézkedés során a 20/2012. EMMI rendelet (a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról) előírásai a mérvadóak. A fegyelmező intézkedést mindenkor nevelő eszközként lehet alkalmazni. A fegyelmező intézkedések alkalmazása során a tanuló emberi méltósága nem csorbulhat.

Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az ellenőrzés, értékelés alapelvei, kritériumai:

- folyamatosság, rendszeresség,
- korrektség,
- igényesség,
- objektivitás, empátia,
- csak a megtanított ismeretek számon kérése,
- a tanuló önmagához mérése,
- lehetőséget kell biztosítani a hiányosságok pótlására,
- megfelelő visszajelzés, tájékoztatás.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat egyik fontos része, mely akkor hatékony, ha rendszeres és megfelelően alapos.

Az otthoni feladatok szerepe:

- felkészülés a tanórai számonkérésre, a tudásszint mérés különböző formáira,
- az ismeretek bevétele, gyakorlatban való alkalmazása,
- a következő óra előkészítése,
- összefüggések felismerése,
- a problémamegoldó képesség fejlesztése,
- önellenőrzés,
- az önálló ismeretszerzés és alkalmazás készségeinek kialakítása,
- az adott tárgy tanítási céljainak megfelelő készségek, képességek fejlesztése.

Az otthoni felkészülés formái:

- az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag megtanulása (füzetbeli vázlat, tankönyv vagy órai feladatok alapján),
- az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szaktanár által megszabott kötelező házi feladatok megoldása,
- nagyobb, hosszabb felkészülést igénylő, pontos tanári szempontsorrall, formai és tartalmi megkötésekkel ellátott, írásos házi feladat (házi dolgozat),
- szaktanár által ajánlott gyakorló feladatok írásbeli megoldása (ajánlott házi feladat),
- a diákok által önállóan választott írásbeli házi feladat (szorgalmi házi feladat),

- felkészülés tanórai önálló kiselőadásra szaktanári szempont és szakirodalom alapján.

A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló magasabb évfolyamra lép, ha az évfolyam követelményeit minden tantárgyból – legalább elégséges osztályzattal – a szorgalmi időszakban rendszeren, osztályozó vizsgán vagy különbözeti vizsgán teljesítette. Nem léphet tovább az a tanuló, aki valamelyik tantárgy követelményrendszerét – neki felrőható vagy fel nem rőható okokból – nem teljesítette.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az adott osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi jegyek alapján a tanuló javára módosítja.

KÉPZÉSI PROGRAM

Iskolánk több mint nyolcvan éves fennállása alatt mindig a vidék, a vidéken élő emberek szolgálatában állt. Képzési struktúrája és tevékenységi köre folyamatosan követi a munkaerőpiac igényeit. A nappali rendszerű szakképzésen túl jelentős szerepet vállal a felnőttek továbbképzésében, az élethosszig tartó tanulás biztosításában. Szaktanácsadói hálózatával bekapcsolódik a mezőgazdasági tevékenységet folytatók támogatásába, segítségébe.

Iskolánk az évek során egy kreatív és innovatív, szakmailag és emberileg is inspiráló légkört alakított ki a diákok és kollégák számára, ahol az oktató-nevelő, korszerű körülmények között és magas színvonalon zajlik. Olyan szakmai feltételeket biztosítunk, ahol tanulóink a való világ körülményeit élhetik át hazai és uniós tapasztalatok alapján.

Az általános célok a szakmai és vizsgakövetelményekben, a kerettantervekben, illetve az új rendszer szerint a Képzési és Kimeneti Követelményekben, valamint a Programtervben megfogalmazottak alapján adóttak. Ezeket egészítik ki a regionális célok, amelyeket a helyi sajátosságok, a társadalmi-gazdasági környezet diktálta feltételek és a hagyományok határoznak meg.

Jogszabályi környezet

- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.) a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- A kormány által jóváhagyott Programtervek, Képzési és Kimeneti Követelmények

E Szakmai Programot **2024. szeptember 1-től** kell alkalmazni azzal, hogy a tanulmányaikat a Szakmai Program hatálybalépését megelőzően megkezdő tanulók tanulmányaikat az azok megkezdésekor életben lévő Szakmai Program alapján fejezik be, hacsak egyéb rendelkezések nem lépnek hatályba.

A szakmai képzés általános feltételei

A szakmai képzés iskolarendszerű, nappali tagozatos formában történik.

1. Az évfolyamok száma képzési szintenként
 - Érettségi utáni szakképesítések
 - 1 évfolyam szakmai érettséggel, vagy különbözeti vizsga esetén beszámítással
 - 2 évfolyam szakmai érettségi nélkül
 - Szakmai ráépülés 1 év
 - Szakközépiskolai/ szakképző iskolai képzés 3 év

2. Gyakorlati képzés megszervezésére rendelkezésre álló létesítmények:

a. Tanműhely, tangazdaság:

Mezőgazdasági ágazatba tartozó 9-12 évfolyam gyakorlatai Törökszentmiklós
Almágy út 50.; Bartapuszta

b. Tansütő műhely

Élelmiszeripari ágazatba tartozó 9-12 évfolyam gyakorlatai, Törökszentmiklós
Almágy út 50.

Duális képzés iskolai megvalósítása:

A duális képzés olyan középfokú szakképzési forma, amelynek során a tanintézetben folyó elméleti oktatás a vállalatoknál, cégeknél zajló gyakorlati képzéssel párhuzamosan történik. Szakközépiskolai tanuló - szakképesítéstől függetlenül - 9. osztályban az évközi szakmai gyakorlati képzését az iskola saját tanműhelyeiben, tanüzemeiben látja el. A szakképzési évfolyamok 9. évfolyamán a szakmai alapozó vizsga követelményeire készíti fel a tanulót. Szakmai alapozó vizsga teljesítése után lehetőség nyílik külső helyszíneken gyakorlatot teljesíteni. Azon tanulók esetében, akik tanulósz szerződést nem tudnak kötni külső gyakorlati hellyel és az iskolával sem, az iskola Kamarai nyilatkozat alapján saját maga oldja meg tanulói gyakorlati képzését.

A szakmai gyakorlati órásszám 80%-át köteles a tanuló teljesíteni, hogy az évfolyam követelményeinek eleget tegyen. Amennyiben a tanuló a gyakorlati időtartam legalább 80 %-át nem tudja teljesíteni, és az még pótolható, előre egyeztetett módon az iskola lehetőséget biztosít a kieső gyakorlati idő pótlására (tanítási időn kívüli időszakokban).

Nyári gyakorlatot az évfolyam követelményeinek teljesítése feltételeként a tanuló minden tanév kezdetéig köteles letölteni, és erről a gyakorlati helyen kiállított igazolást bemutatni. Az összefüggő nyári gyakorlatok szervezése a hatályos jogszabályok és Képzési és kimeneti követelmények alapján történik.

Az évközi és nyári gyakorlatok órásszámait a hatályos Képzési és kimeneti követelmények tartalmazzák.

A duális képzőhellyel és az Ágazati Képző Központtal való kapcsolattartás formái és rendje

A gyakorlati képzést folytató szervezet, valamint az iskola gyakorlati képzéssel kapcsolatos feladatait, kötelezettségeit a kölcsönös tájékoztatás módját és tartalmát a szakképzési törvény szabályozza.

Az iskola szakmai jellegéből adódóan széleskörű vállalati kapcsolatrendszerrel rendelkezik. A külső gyakorlati helyekkel az intézményvezető tart kapcsolatot.

A külső szervezetnél folyó gyakorlatok teljesítése munkaszerződés alapján történik. A gyakorlati oktatásban résztvevő gazdálkodó szervezetekkel telefonos és elektronikus kapcsolattartási formát alkalmazunk. Időnként az iskola képviselője személyesen is felkeresi a gyakorlati képzőhelyet.

A kapcsolat tartalmi elemei: – munkaszerződések megkötése, az intézményi kapacitások, a gazdálkodó szervezetek igényeinek és a jelentkező tanulók számának összehangolása, a duális képzés feltételrendszerének biztosítása

- együttműködés a gazdálkodó szervezetek tájékoztatásában
- a külső gyakorlati oktatás szakmai támogatása (tartalmi szabályozás, programtantervek, tanmenetek, foglalkozási tervek)
- tájékoztatás és közreműködés a tanulók értékelésében, a mulasztások kezelésében, az esetleges fegyelmi problémák kezelésében és a fegyelmi vizsgálat és eljárás lefolytatásában
- szakmai vizsga előkészítése, lebonyolítása, adminisztratív feladatok elvégzése, a szakmai vizsgára való felkészítés koordinációja

A duális képzőhelyeken a tanulók gyakorlati képzéséért felelős személy a tanulókat havonta legalább egyszer értékeli, melyet az iskolai elektronikus naplóba rögzít.

Kapcsolat a tanulók gyakorlati foglalkozását biztosító vállalkozásokkal

Iskolánk a duális képzés kiterjedtsége, valamint a gyakorlati képzés együttműködési megállapodással történő teljesülése miatt sok vállalkozással, gazdálkodó szervezettel áll kapcsolatban, melyek többségében az iskola regionális környezetében találhatóak. A rendszeres kapcsolattartást az elektronikus levélváltás, és a telefon biztosítja, az időszakos kapcsolattartási forma a vállalkozásnál tett személyes látogatás, konzultáció. A kapcsolattartás a szakmai-igazgatóhelyettesen, az osztályfőnökökön és a szakoktatókon keresztül valósul meg.

Kapcsolat a kamarával

A vállalkozásoknál folyó gyakorlati képzés személyi és tárgyi feltételeit a Jász-Nagykun Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamarával közösen ellenőrizzük.

A szakmai vizsgákon való kamarai részvétel élő kapcsolatot jelent az iskola és a gyakorlat között.

Pályázataikon részt veszünk és az elnyert összeget a gyakorlati képzés tárgyi feltételeinek javítására fordítjuk.

Külföldön töltött gyakorlatok beszámítása:

Mezőgazdasági és élelmiszeripari ágazatban tanuló diákoknak egyaránt biztosítunk lehetőséget külföldi szakmai gyakorlatok teljesítésére, mely Erasmus Plus támogatással iskolai konzorciumi tagság keretében valósul meg. Az összefüggő külföldi szakmai gyakorlat a kötelező szakmai gyakorlat óraszámába teljes mértékben beszámításra kerül, a koordinátor által kiállított tanúsítvány alapján.

A gyakorlatra való jelentkezés motivációs pályázati nyomtatvány kitöltésével történik, melynek véleményezésében és elbírálásában a szakmai munkaközösségek tagjai, a szaktanárok és az osztályfőnökök vesznek részt.

A program koordinátora és az adott tanévben az iskolánkból külföldre kiutazó diákok számának meghatározója a Dél-Alföld - Európai Unió Egyesület.

A tanulók teljesítményének mérésére, értékelésére vonatkozó általános szabályozás

Követelményszintek a szakmai alapozó vizsgán szakképző évfolyamon (induló-felmenő):

Teljesítmény:

0-40 %	1 (elégtelen)
41-49 %	2 (elégséges)
50-59 %	3 (közepes)
60-79 %	4 (jó)
80-100 %	5 (jeles)

Követelményszintek a 9-13 technikai képzés évfolyamán (induló-felmenő):

Teljesítmény:

0-40 %	1 (elégtelen)
41-49 %	2 (elégséges)
50-59 %	3 (közepes)
60-79 %	4 (jó)
80-100 %	5 (jeles)

Követelményszintek és szabályok az ágazati alapvizsgán:

„Az ágazati alapvizsga szabályzata és dokumentumai” c. dokumentum tartalmazza

A szakmai vizsga követelményszintjei:

Általános érvénnyel kimondható, az iskolánkban, ezeken az évfolyamokon, valamennyi szakmai tantárgy esetében, a mindenkorai szakmai vizsga jogszabályban, ill tartalmi szabályozóban meghatározott követelményszintjeit alkalmazzuk.

Házi feladatok

Házi feladat a diákoknak adható abból a célból, hogy a tanuló önálló tanulási képességét fejlesszük, erősítsük a tanórán tanultakat, ill. előkészítsük az új anyagot. Mindezek érdekében változatos házi feladatokat adunk, nagy hangsúlyt fektetünk az önálló kutatómunkára (internet), ill. önálló prezentáció elkészítésére, és időt fordítunk a tanórán való bemutatásra. A házi feladat elkészítése a diák számára kötelező, a házi feladat érdemjeggyel értékelhető, esetleges el nem készítése esetén elégtelen osztályzat adható a házi feladat pedig újra számonkérhető.

A szakképzés struktúrája az intézményben

- Technikumi képzések
- Szakképző iskolai képzések

Képzéseink táblázatosan

- 17. MEZŐGAZDASÁG ÉS ERDÉSZET – ÁGAZAT
- 09. GAZDÁLKODÁS ÉS MENEDZSMENT ÁGAZAT
- 13. KERESKEDELEM ÁGAZAT
- 20. SPORT ÁGAZAT
- 05 ÉLELMISZERIPARI ÁGAZAT

Technikum

képzés megnevezése és száma	vonatkozó SZVK/kerettanterv/PTT	melléklet száma
5 0811 17 09 Mezőgazdasági technikus	12/2020 (II. 7.) Korm. Rendelet alapján KKK https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/kkk_mezogazdasag_mezogazdasagi_tech_2020pdf-	1. SZ.

	1589887068502.pdf PTT https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_mezogazdasag_es_erdeszet_mezogazdasagi_techikus_2020pdf-1592386477459.pdf	
5 0411 09 01 Pénzügyi-számviteli ügyintéző	https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_gazdalkodas_es_menedzsment_penzugyi-szamviteli_ugyintezo_2020-1599123354176.pdf	2. SZ
5 0416 13 03 Kereskedő és webáruházi technikus	https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_kereskedelem_kereskedo_es_webaruhazi_techikus_2020pdf-1599123563868.pdf	3. SZ
5 1014 20 02 Sportedző (a sportág megjelölésével) – sportszervező	https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_sport_sportedzo_a_sportag_megjelolesevel_sportszervezo_2020pdf-1597240954407.pdf	4. SZ
Sütő – és cukrászipari technikus Szakmajegyzék azonosító sz: 5 0721 05 13	KKK: https://www.kormany.hu/hu/dok?page=2&type=415#!DocumentBrowse PTT: https://www.kormany.hu/hu/dok?page=3&source=11&type=416#!DocumentBrowse	5. SZ.

Szakképző iskola

képzés megnevezése és száma	vonatkozó SZVK/ kerettanterv/PTT	melléklet
4 0811 17 04 Gazda	12/2020 (II. 7.) Korm. Rendelet alapján KKK: https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/kkk_mezogazdasag_gazda_2020pdf-1589887007857.pdf PTT: https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_mezogazdasag_es_erdeszet_gazda_2020pdf-1592386380462.pdf	6. SZ.
4 0810 17 07 Mezőgazdasági gépész	12/2020 (II. 7.) Korm. Rendelet alapján KKK: https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/kkk_mezogazdasag_mezogazdasagi_gepesz_2020pdf-1589887046667.pdf PTT: https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_mezogazdasag_es_erdeszet_mezogazdasagi_gepesz_2020pdf-1592386442987.pdf	7. SZ.
Pék-cukrász	KKK:	8. SZ.

4 0721 05 12	https://www.kormany.hu/hu/dok?page=2&type=415#!DocumentBrowse PTT: https://www.kormany.hu/hu/dok?page=3&source=11&type=416#!DocumentBrowse	
----------------------------	---	--

KOLLÉGIUMI PROGRAM

A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégiumi nevelés alapelvei

A kollégium - céljai elérése érdekében - diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése,
- demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása,
- a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség,
- szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében,
- az alapvető erkölcsi normák érvényesítése,
- az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele,
- építés a tanulók aktivitására, öntevékenységre, önszerveződő képességre,
- az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása,
- a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés,
- a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése,
- a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

A kollégium - a szülővel és az iskolával együttműködve - hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A kollégiumi nevelés értékei

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat,
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására,
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével,
- kialakul reális társadalomképe,
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel,
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra,
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére,
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi,
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

A kollégiumi nevelőmunka célkitűzései

A kollégium - a kollégiumi jogviszony fennállása alatt - biztosítja diákjai számára az iskolai tanulmányaik folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátáson keresztül valósítja meg.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

- **A tanulás tanítása**

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit az iskola könyvtárában az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóban, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók felnőtt életére és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

- **Az erkölcsi nevelés**

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés életszerű, felkészít az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segít választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása elősegíti a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

- **Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**

A kollégium az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve elősegíti a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségeket, tudósokat, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Elsajátítják azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén kialakul bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve megismerik történelmét, sokszínű kultúráját.

- **Állampolgárságra, demokráciára nevelés**
A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvényisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Kollégiumunk megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diákönkormányzati rendszer.
- **Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése**
A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.
- **A családi életre nevelés**
A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a NAT-ban és a KNOAP-ban meghatározott szexuális kultúra kérdéseivel is.
- **A testi és lelki egészségre nevelés**
Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Kollégiumunk ösztönzi a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmód minta kiválasztásához.
- **Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**
A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

- **Fenntarthatóság, környezettudatosság**
A tanulónak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességeikre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.
- **Pályaorientáció**
A kollégiumnak - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos helyes magatartásmódokat. A kollégium - a pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve - valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.
- **Gazdasági és pénzügyi nevelés**
A kollégiumnak - a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan - segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékkeremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. A kollégium a diákönkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.
- **Médiatudatosságra nevelés**
Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

A kollégium - belső életének szabályozása során - biztosítja a diákok optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres és egészséges étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai - a jogszabályi keretek között - a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

A kollégium - igazodva az Nkt. 28. §-ának rendelkezéseihez - a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket - annak céljától, jellegétől függően - kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást illetve támogatást biztosít.

A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

- **Felkészítő foglalkozások:**
 - rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
 - differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás,
 - a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
 - a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök,
 - tematikus csoportfoglalkozás.
- **Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:**
 - **Csoportvezetői foglalkozások:**
 - közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára,
 - tematikus csoportfoglalkozások.
 - **A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:**
 - a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása,
 - kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek megbeszélései).
 - **A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:**
 - a foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére.
- **Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:**
 - Állandó vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.
 - A tanulói részvétel szempontjából a kollégiumi foglalkozás lehet:
 - kötelező,
 - szabadon választható.

A tanuló heti tizenhárom órában köteles részt venni a felkészítő foglalkozásokon, heti egy órában az egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozásokon. A tanuló a kollégium által biztosított lehetőségek közül további heti egy, szabadon választott foglalkozáson köteles részt venni. A felkészítő foglalkozások látogatása alól a tanuló - a kollégium házirendjében meghatározott elvek szerint, részben vagy egészben, kivéve az ebben a keretben szervezett tematikus csoportfoglalkozásokat - felmentést kaphat.

Pedagógiai felügyelet

A kollégium az ügyeletes nevelőtanár közreműködésével gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről, honvéd bevonása?

A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Lásd az egész intézményre vonatkozó nevelési programban.

A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei

A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei

- Önállóság kialakítása.
- Együttműködési képesség kialakítása.
- Az önismeret segítése (csak az az ember fejlődhet, aki ismeri önmagát).
- Átmenet- és szintéziskeresés a tantárgyi fejlődés és az általános tanulás között.
- Nyitottságra, új ismeretek iránti igényre nevelés.
- Az erkölcsi értékek elsajátításának elősegítése.
- A logikus érvelési készségek, a siker- és kudarcélmények feldolgozásának kialakítása.
- Cselekedeteik érzelmi és értelmi irányításának megtanítása.

A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenység elvei

- Minden tanuló tehetséges valamiben, ennek megtalálása.
- A tudatos önfejlődés segítése.
- A sokszínű, ingergazdag környezet elősegíti a tehetség kibontakozását.
- A tehetség magától nem tör a felszínre, fontos a segítő pedagógus szerepvállalása.

A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenység elvei

- A tanulási technikák megtanulhatóak.
- A felzárkózáshoz motiváció kell.
- A felzárkózás belső igényből fakadjon.
- A lemaradó tanuló a felzárkózásra kötelezhető.
- A felzárkóztatás hatékonysága a kisebb csoportokban nagyobb.
- A lemaradás mértékének megállapításául az egyén képességei adnak alapot.

A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei

- A társadalmi pozíciók mindenki számára nyitottak.
- A maga szerepében mindenki hasznos lehet.
- Önismeret nélkül nincs sikeres pályaválasztás.
- A pályaválasztás stratégiai döntés, megfelelő ismeretek nélkül nem biztos a siker.
- Az életpályák akár többször is módosíthatók.
- Hiteles információt csak a megélt valóság ad.
- A belső motiváltság felébresztése fontosabb, mint a környezet tanácsai.

A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei

- A sokoldalúság érték.
- Cselekedve könnyebb tanulni, mint magyarázatokból.
- A családban vannak férfi és női szerepek, ezeket ismerni, tudni kell.
- A munkahely nem csak a pénzről szól, az egyéni felelősség is.
- Az én-szerep teljes körű felelősséget jelent.

A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve

A hátrányos helyzetű tanulók hátránykompenzációs feladatainak ellátására a nevelési módszereinket a tanulók szükségleteihez, igényeihez igazítjuk, annak érdekében, hogy kialakítsuk az ismeretszerzés belső feltételrendszerét (kéességek, motiváció, teljesítményösztönzés).

Támogatjuk azokat a tanulókat, akik

- a hatályos jogszabály alapján vezetett tanulói nyilvántartás szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűek,
- beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségeik miatt a képességeiknek megfelelő iskolai teljesítmény elérésében átmenetileg akadályozottak.

A kollégiumi tevékenység célja: a hátrányos helyzetű tanulók képesség-kibontakoztató felkészítése. Célunk továbbá az alapkészségek és a tanulási képességek fejlesztése, és a szocializációs hátrányok csökkentésére irányuló pedagógiai tevékenységek.

A tevékenység szervezésének alapelvei

A tanév elején a tanulmányi gondokkal és szociális hátrányokkal küszködő tanulókat meg kell ismerni. Ez a csoportfoglalkozáson és az intézmény ifjúságvédelmi felelősének tájékoztatása alapján történik.

A szociálisan hátrányos tanulók esetén egyéni és kiscsoportos foglalkozások keretében pótolni kell a hiányosságokat. Alapvető követelmény ezekben az esetekben a nagyon jó és bizalmon, diszkréción alapuló tanár-diák kapcsolat.

Csoportfoglalkozások és egyéni beszélgetések keretében kell a kollégium - dohányzással, alkoholfogyasztással és kábítószer-használattal kapcsolatos - nevelési koncepcióját ismertetni. Ezekben a kérdésekben a lehető leghatározottabb lépéseket is meg kell tenni. Szükség esetén szakember segítségét is kérni kell.

Prevenációs tevékenységünk ismeretnyújtásra és a kollégium élet- és értékrendjére épül.

Intézményünkben igyekszünk olyan pedagógiai környezetet teremteni, melyet előítélet-mentesség, a másság elfogadása, tiszteletben tartása, társas tolerancia jellemez mind a diákok, mind a nevelők részéről.

A nevelőtanárok figyelemmel kísérik a tanulók fejlődését, az alkalmazkodási, magatartási illetve a beilleszkedési korrekció érdekében.

Az eredményesség érdekében szorosan együttműködünk: a szülői házzal, a pedagógiai szakszolgálatokkal, a gyermekvédelmi, egészségügyi intézményekkel és más érintett szervezetekkel, személyekkel.

A segítő foglalkozások terve

Önálló tanulást segítő felkészítés, fejlesztés

Szakmai tartalmak/tevékenységek:

- tanulási szokások, egyéni tanulásszervezési rend kialakítása,
- a kollégiumi közösségi, ezen belül a kiscsoportos tanulás munkaformáinak megismertetése, gyakoroltatása,
- tanulásmódszertani foglalkozások,
- szükség szerint egyéni fejlesztési terv készítése,
- személyiségfejlesztés: tanulási motiváció, énkép, önértékelés alakítása, jövőkép felvázolása.

Szociális kompetenciák fejlesztése

Szakmai tartalmak/tevékenységek:

- egyéni és csoportfoglalkozások keretében a társadalmilag elfogadott viselkedés, a közösséghez való alkalmazkodás, a fejlesztő problémamegoldás, konfliktuskezelés fejlesztése,
- egyéni és közösségi érdekek felismerésén alapuló érdekvédelem és érdekegyeztetés fejlesztése,
- személyiségfejlesztés: az önismeret-önbizalom fejlesztése, önelfogadáson alapuló reális, pozitív énkép kialakításának segítése foglalkozások keretében.

A továbbhaladás, az önálló életkezdés feltételeinek biztosítása

Szakmai tartalmak/tevékenységek

- az önálló életkezdést segítő ismeretek elsajátíttatása,
- a továbbtanulni nem szándékozó, a középfokú oktatásban szakmai végzettséget szerző tanulók felkészítése a foglalkozási szerepek betöltésére,
- életmódismeretek közvetítése – a felkészülés segítése a felnőtt életvitelre,
- személyiségfejlesztés: a tanulók segítése az egyéni személyiség-feltételeikhez igazodó pályaválasztásra.

Munkaformák: egyéni, kiscsoportos foglalkozások.

A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei

A tanulók a kollégiumi közösség tagjaiként számos területen lépnek interakcióba egymással és környezetükkel. Ezt a kapcsolatrendszert szabályozni, irányítani kell, ezáltal segítve fejlődésüket, későbbi beilleszkedésüket a társadalomba. Az irányított folyamatok célja, hogy kapcsolataikban, közösségi tevékenységük során vegyék észre egymás problémáit, tudjanak ebben segítő szándékkal részt vállalni. Alakuljon ki bennük az összetartozás érzése. Legyenek tekintettel egymás kívánságaira, igényeire, ne mindig csak a saját akaratuk érvényesüljön. Tudjanak lemondani bizonyos dolgokról a közösség vagy társuk javára. Segítsék egymást a mindennapi életben, a tanulásban, a helyes szokások kialakításában, a sportban és a játékban.

Ezen célok eléréséhez nyújtanak segítséget a kollégium nevelési módszerei, melyek a következők:

- egyéni beszélgetés,

- ösztönzés, bátorítás,
- beszélgetések, viták célirányos koordinálása,
- a diák felé fordulás, érdeklődés,
- fejlesztő kritika,
- képzeletet fejlesztő, alkotásra ösztönző feladatok adása.

A diákok személyiségfejlesztésének fontos színterei a tematikus csoportfoglalkozások. A kollégiumi csoportokon belül, ha az adott témakör megkívánja, kisebb létszámú foglalkozási csoportok kerülnek kialakításra.

A kollégiumi internetlabor fontos színtere a közösségi létnek. Nemcsak a szabadidő hasznos eltöltéséhez, a kikapcsolódáshoz biztosítja a feltételeket, de segíti a napi, rendszeres kapcsolattartást a családtagokkal, a barátokkal, és ismerősökkel is. A tanulók pihenésének biztonságos feltételeit teremti meg a két TV-szoba és a klubszoba is. Itt védett környezetben, kulturált körülmények között tölthetik el szabadidejüket a kollégisták.

A művelődési és sportolási tevékenység szervezése

A tanulók szabadidejükben aktív pihenésként sportolhatnak. A labdarúgás kedvelői az iskola füves pályáin hódolhatnak szenvedélyüknek. A kollégista tanulók 20:00-tól 21:00 óráig használhatják a tornatermet, ahol kosárlabdázhatnak, illetve edzhetnek a konditeremben. A kollégiumban a felsoroltakon kívül lehetőség van pingpongozni, tekézni és tollaslabdázni is. A kollégisták művelődés iránti igényeiket az iskola könyvtárában elégíthetik ki.

A tanulókról való gondoskodás, személyes törődés, gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek

A kollégium ifjúságvédelmi feladatai, amelyeket az intézmény ifjúságvédelmi felelősének a segítségével old meg:

Problémakezelő tevékenységek:

- a kollégiumba történő felvétel (a tanuló kiemelése a problémás környezetből),
- a kollégium hátránykompenzációs tevékenysége,
- gondoskodás (otthonos, biztonságot nyújtó környezet biztosítása),
- szocializációs tevékenység (társadalmi normák, szabályok, elvárások betartatása),
- kultúra- és tudásközvetítés (kiállítások látogatása, előadások szervezése),
- motivációfejlesztés (életpálya kialakítása, példaadás),
- kapcsolattartás az iskolával, szülővel,
- a speciális kezelést igénylő tanulók szakemberhez történő irányítása,

Problémamegelőző tevékenységek:

- a kollégium pozitív értékrendje, légköre,
- a kollégium tevékenységrendszer,
- a tanulási kultúra fejlesztése (tanulási technikák megismertetése),
- felzárkóztatás, tehetséggondozás, pályaorientáció (képességek, képességek felmérése, egyéni segítségnyújtás),
- egészséges, kulturált életmódra nevelés (példaadás, a kollégiumi házirend betartatása, ismeretek közvetítése),
- önismeret, világkép alakítása, önálló életvitel segítése (egyéni és csoportos beszélgetések, praktikus ismeretek elsajátítása, értékközvetítés),

- a kollégium védő-felügyelő tevékenysége (a kollégiumi házirend betartatása, közvetlen, folyamatos kapcsolat a tanulókkal, egyéni beszélgetések).

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatban a kollégiumvezető feladata, hogy az ifjúságvédelemmel megbízott pedagógus és az osztályfőnökök bevonásával rendszeresen tekintse át a tanulók szociális helyzetét.

A kollégista tanulók szüleit a tanév kezdetekor tájékoztatja a gyermek – és ifjúságvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy hol, és milyen időpontban kereshető meg. Segíti a rendszeres hatósági, intézményi és társadalmi kapcsolatok tartását.

A kollégiumi nevelőtanárok feladata, hogy folyamatosan figyelemmel kísérjék a tanulók sorsának alakulását, mulasztásaikat. Feltárják a hátrányt jelentő anyagi, szociális, erkölcsi tényezőket és jelezzék azokat az ifjúságvédelmi felelősnek. Szükség esetén javaslatot tesznek, illetve kérnek a segítség módjára. Munkájuk során együttműködnek a gyermek – és ifjúságvédelmi felelőssel.

A kollégium hagyományai és azok továbbfejlesztésének terve

A kollégium a nagy múltú intézmény szerves részeként már rendelkezik egy sajátos hagyományrendszerrel, amelynek megőrzése, ápolása és továbbfejlesztése az önálló arculat fenntartásához elengedhetetlenül szükséges.

Céljaink:

- tanulóink identitástudatának fejlesztése,
- hagyományaink, kulturális örökségünk tisztelete, ápolása,
- a szülőföld, a befogadó környezet szeretete, a lokálpatriotizmus és a patriotizmus fejlesztése,
- anyanyelvünk szeretetére, igényes használatára nevelés,
- a népi szokások, hagyományok, mesterségek iránti tisztelet felébresztése,
- az egymáshoz való alkalmazkodás, egymáshoz való kötődés erősítése.

Kollégiumunk értékei között jelentős szerepet töltenek be a következő rendezvények:

- a 9. évfolyamos tanulók szavalóversenye,
- az egészségnap rendezvények, sportvetélkedők,
- szobadíszítő verseny,
- a kollégiumi karácsony megrendezése a tanulók és az intézmény dolgozói számára,
- a 11. évfolyamosok elköszönő műsora ballagó kollégista társaiknak,
- végzős tanulóink búcsúztatása.
- kollégiumi évforduló megünneplése, a „Szekács kiváló kollégistája” cím átadása.

Az iskolai diákönkormányzat a kollégiumi diákönkormányzattal karöltve nemcsak a kollégiumi hagyományok ápolásában, a hagyományörzés feltételrendszerének biztosításában nyújt segítséget, de új programok, rendezvények szervezésében is. Ezen új programok, ha a diákok körében népszerűvé válnak, rendszeres megrendezésükkel az évek során hagyománnyá válhatnak, beépülve ezzel a kollégium éves rendezvénysorozatába.

Tevékenységeink:

- aktív részvétel ünnepeinken, megemlékezéseken és az ünnepek alkalmával szervezett vetélkedőkön,
- szakköri foglalkozás,
- népszokások felelevenítése kollégiumi rendezvényeken.

Szakkörök, érdeklődési körök foglalkozásainak terve

Alapelveink: kollégiumunk speciális ismereteket nyújtó, érdeklődésre épülő szakköri foglalkozásokat szervez, melyeken lehetőséget biztosítunk az alkotó tevékenységre. Támogatjuk a tánc, a zene és egyéb előadóművészeti vagy sportprodukciók létrehozását.

Céljaink:

- tehetségfejlesztés,
- nyitottságra, az értékek megbecsülésére nevelés,
- az esztétikai értékek, az alkotás élményeinek megismerése,
- a tanulók egyéni ízlésének formálása, külső és belső környezetük alakítása.

Tevékenységeink:

- irányított és kötetlen tevékenységek,
- egyéni és csoportos foglalkozások,
- rendszeres részvétel a foglalkozásokon.

Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

A kollégium hatékony működéséhez nélkülözhetetlen a megfelelő kapcsolatrendszer kiépítése és fenntartása.

Intézményen belüli kapcsolattartás és együttműködés formái

Az intézményen belüli kapcsolattartás folytonos, az információáramlás fenntartása zökkenőmentes. A kollégiumi nevelőtanárok napi szintű kapcsolatot tartanak a szaktanárokkal és az osztályfőnökökkel is. A tanulók megbetegedése, távolléte esetén az ügyeletes nevelőtanár jelzi a kimaradást a gazdasági hivatal felé az étkezési létszám módosítása céljából és tájékoztatja erről az iskolai osztályfőnököket is. A tanulók felkészültségéről, tanulmányi előmeneteléről, iskolai hiányzásairól az iskola elektronikus naplójából jutunk azonnali információhoz, a szaktanárok, és osztályfőnökök nyújtotta tájékoztatások mellett.

A szülőkkel való kapcsolattartás és együttműködés formái

A gyermek fejlődése szempontjából meghatározó a családi környezet. A nevelőmunka eredményessége összefügg a szülői nevelési feltételekkel, ezért fontos azok ismerete. A gyermek személyiségfejlődése szempontjából a családdal való együttműködés vezethet eredményhez. A kollégium célja és feladata tájékozódni a szülők véleményéről, elvárásairól, javaslatairól.

A szülők tájékoztatásának fórumai:

- Nyílt napon, beiratkozáskor:
a nyílt napon a szülő és a gyermek tájékozódhat a kollégiumról, megnézhetik a szobákat, közös helyiségeket. Megismerkedhetnek a beköltözés rendjével, a házi- és napirenddel. Beiratkozáskor részletes írásos tájékoztatást kapnak a 9. évfolyamosok a beköltözésre vonatkozóan.
- Beköltözéskor:
a tanulót elkísérő szülő megismerkedhet gyermeke nevelőtanárával. Tájékozódhat a tanulói jogokról és kötelezettségekről.
- Szülői értekezleten:

a kollégiumvezető a beköltözés napján az új kollégisták szüleinek tájékoztatást tart a kollégium házirendjéről, éves programokról, lehetőségekről, a kollégium elvárásairól. A nevelőtanárok az iskolai szülői értekezletek alkalmával tájékoztatják a szülőt gyermekük magatartásáról, tanulási szokásairól, szorgalmáról, beilleszkedéséről, baráti kapcsolatairól.

A szülőkkel való kapcsolattartás egyéb formái:

- telefonon történő megbeszélés,
- elektronikus napon keresztüli kapcsolattartás,
- levélben történő értesítés.

Az intézmény külső partnereivel történő kapcsolattartás

A kollégium jó kapcsolatok kialakítására törekszik az intézmény külső partnereivel is, melyek a következők:

- Kollégiumi Szövetség,
- A Magyar Vöröskereszt Jász-Nagykun-Szolnok megyei Szervezete,
- Szociális Szolgáltató Központ, Törökszentmiklós
- Törökszentmiklós Városi Önkormányzat Járási Gyámhatóság,
- Városi Rendőrkapitányság,
- JNSZ Megyei Kormányhivatal Törökszentmiklósi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége.
- Református Pedagógiai Intézet és társintézményei, egyéb református és ökumenikus hitéleti szervezetek
- Ipolyi Arnold Közművelődési Központ

A kapcsolatok kialakításában, és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező.

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium a diákok számára otthonos, kulturált közeget biztosít, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti is ízlésüket, igényességüket. Környezeti adottságai révén hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmód iránti igény kialakulásához.

A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékennyé váljanak környezetük állapota iránt, továbbá hogy életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt.

A kollégiumnak feladata a családi életre, a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés.

A tematikus csoportfoglalkozások témakörei

- A tanulás tanítása,
- az erkölcsi nevelés,

- nemzeti öntudat, hazafias nevelés,
- állampolgárságra, demokráciára nevelés,
- az önismeret és a társas kultúra fejlesztése,
- a családi életre nevelés,
- testi és lelki egészségre nevelés,
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség,
- fenntarthatóság, környezettudatosság,
- pályaaorientáció,
- gazdasági és pénzügyi nevelés,
- médiatudatosságra nevelés.

A tematikus csoportfoglalkozások éves óraszám (a kollégiumi foglalkozások keretprogramterve a tematikus csoportfoglalkozások szervezéséhez és tartalmának meghatározásához):

Témakör	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
Összesen	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények 9-14. évfolyamon:

- a tanuló sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat,
- legyen képes –pedagógus segítségével- a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani,
- tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között,
- alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához tudja megfelelően kiválasztani a szükséges szakirodalmakat,
- legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Programterv:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	3	2	2	2	1

Témák:

- különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása,
- a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése,
- a könyvtárhasználat rendje és módszerei.

Tartalmak, tevékenységek:

- ismertetjük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra,
- ismertetjük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő hatékony tanulási módokat,
- gyakoroltatjuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat,
- a gyakorlatban elsajátíttatjuk a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását,
- könyvtárlátogatással segítjük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudják használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket,
- felkészítjük a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra,
- számon kérjük a megszerzett ismereteket és összevetjük az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.

Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények 9-14. évfolyamon:

- a tanuló lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát,
- gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét,
- képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1

Témák:

- erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe,
- felelősség- és kötelességtudat,
- a munka megbecsülése,
- mértéktartás, együttérzés, segítőkészség.

Tartalmak, tevékenységek:

- bemutatjuk az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt,
- szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között,
- példákon keresztül utalunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban,
- irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertetjük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük,
- bemutatjuk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét,
- felismertetjük a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények 9-14. évfolyamon:

- a tanuló ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket,
- tudatosuljon benne a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága,
- váljon nyitottá más népek kultúrája iránt,
- ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait,
- ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit,
- legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1

Témák:

- közösséghez tartozás, hazaszeretet,
- nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai,
- a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene,
- nemzetünk kapcsolódása Európához.

Tartalmak, tevékenységek:

- bemutatjuk nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait,
- történeti előadásokon keresztül alakítunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez,
- ismertetjük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait,
- bemutatjuk a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket,
- ismertetjük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát,
- egyéni témafeldolgozások révén mutatjuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények 9-14. évfolyamon:

- a tanuló ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.),
- legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben,
- értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében,
- képes legyen belátni a kollégiumi diákönkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

Programterv:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	2

Témák:

- a demokratikus jogállam felépítése,
- a felelős állampolgári magatartás jelentősége,
- a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulásuk,
- cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet.

Tartalmak, tevékenységek:

- ismertetjük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat,
- szerepjátékokon keresztül megértjük a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytiszteltet jelentőségét,
- a diákönkormányzati munka révén gyakoroltatjuk a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát,
- a diák tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények 9-14. évfolyamon:

- a tanuló ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő illetve gátló személyiségvonásokat,
- legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben,
- életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra,
- alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni,
- váljék természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1

Témák:

- az önismeret és társas kapcsolati kultúra,
- az empátia és mások elfogadása,
- a tudás és tapasztalat jelentősége,
- társas kommunikáció.

Tartalmak, tevékenységek:

- ismertetjük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit,
- a csoport aktív közreműködésével segítjük elő a megalapozott önismeret kialakítását,

- bemutatjuk a kulturált társas kapcsolatok, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait,
- szerepjátékok segítségével alakítjuk ki, illetve fejlesztjük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket,
- csoport előtti megmérettetés révén segítjük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.

A családi életre nevelés

A család, mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepük van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, ezekben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények 9-14. évfolyamon:

- a tanuló ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban,
- tudatosuljon benne a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága,
- ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	2	2	3	3

Témák:

- a család szerepe, jelentősége az egyén életében,
- együttműködés és felelősségvállalás a családban,
- szexuális kultúra,
- családtervezés,
- konfliktusok a családban.

Tartalmak, tevékenységek:

- példákon keresztül mutatjuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon,
- ismertetjük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát,
- felmérjük, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon,
- szemléltetjük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben,
- ismertetjük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát,
- ismertetjük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban,

- szerepjátékokon keresztül mutatjuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.

Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények 9-14. évfolyamon:

- a tanuló legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével,
- ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait,
- tudatosuljon benne és váljon napi gyakorlatává az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód,
- legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2

Témák:

- egészséges életmód és életvitel,
- a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében,
- prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés.

Tartalmak, tevékenységek:

- ismertetjük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit,
- ismertetjük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit,
- bemutatjuk és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre,
- ismertetjük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén,
- diákköri tevékenységek révén a tanulók megtapasztalják az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények 9-14. évfolyamon.

- a tanulóban alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt,
- tudatosuljon benne az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága,
- legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1

Témák:

- társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás,
- önkéntes feladatvállalás másokért,
- összetartás és együttérzés.

Tartalmak, tevékenységek:

- ismertetjük a hátrányos helyzet fogalmát,
- példákon keresztül mutatjuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét,
- ismertetjük, hogy mit jelent fogyatékkal élni,
- a segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk,
- az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutatjuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását,
- ismertetjük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények 9-14. évfolyamon:

- a tanuló ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerülje is el ezeket,

- legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat,
- részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat,
- legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, ezekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat,
- felkészülve tudjon érvelni a környezetvédő megoldások mellett,
- váljék erkölcsi alapelvűvé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2

Témák:

- a természet és az emberi környezet egymásra hatása,
- természeti erőforrásaink védelme,
- az ipari termelés és a környezet védelme,
- „gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan”.

Tartalmak, tevékenységek:

- ismertetjük, és lehetőségeink szerint bemutatjuk a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket,
- bemutatjuk (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését,
- a gyakorlatban szervezünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat,
- bemutatjuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát,
- a tanulók számat adnak az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában,
- ismertetjük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.

Pályaaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények 9-14. évfolyamon:

- a tanuló legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit,
- legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit,
- tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban,

- legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat,
- tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust,
- tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek,
- rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2

Témák:

- tevékenységek és szakmák jellemzői,
- különféle életpályák bemutatása,
- a munka világa és jellemzői,
- továbbtanulási lehetőségek.

Tartalmak, tevékenységek:

- bemutatjuk a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat,
- önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit,
- bemutatjuk, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók,
- ismertetjük és gyakoroltatjuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázatírás stb.) különböző technikáit,
- bemutatjuk, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diákönkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények a 9-14. évfolyamon:

- a tanuló ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait,
- tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit,
- tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit,
- tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze,

- legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	3	3

Témák:

- a gazdaság működésének alapjai,
- a családi gazdálkodás,
- munka, fogyasztás és gazdálkodás,
- a pénzkezelés technikái,
- vállalkozás és kockázat.

Tartalmak, tevékenységek:

- a helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben,
- példákon keresztül ismertetjük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak,
- ismertetjük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltatjuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttutalás stb.),
- bemutatjuk a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit,
- ismertetjük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat,
- példákon keresztül mutatjuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége és melyek a veszélyei.

Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények 9-14. évfolyamon:

- a tanulóban alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához,
- képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására,
- ismerje a reklám hatását a fogyasztásra,
- tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és az egyéb online médiumok nyújtotta lehetőségeket,
- ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait,
- tudatosuljanak benne az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1

Témák:

- a média társadalmi szerepe,
- a reklám és a fogyasztás összefüggése,
- a médiatartalmak és a valóság összefüggése,
- az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség,
- a számítógép, az internetfüggőség veszélyei.

Tartalmak, tevékenységek:

- ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül,
- az elektronikus médiumok (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása,
- reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül,
- jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internethasználat esetében,
- gyakoroltatjuk különféle ismeretek hozzájutásának módjait az internetes keresők segítségével,
- az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése,
- az internet- és játékfüggőség kóros hatásainak bemutatása.

AZ ÓVODA HELYI NEVELÉSI PROGRAMJA

	Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja alapján	20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet alapján
1.	Az óvodahelyi nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései	6. § (2) a)
2.	A gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítését biztosító feladatok, tevékenységek	6. § (2) b)
3.	A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	6. § (2) b) i)
4.	A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek	6. § (2) c) d)
5.	A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái	6. § (2) e)
6.	Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	6. § (2) g)
7.	A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	6. § (2) a)
8.	A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek	6. § (2) a)

Bevezető

Az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról lehetővé tette, a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről meghagyta annak lehetőségét, hogy azok a szülők, akik a gyermekeiket vallási és világnézeti meggyőződésük alapján hitben kívánják nevelni, erre lehetőséget kapjanak az óvodai nevelés során is. Működjenek olyan óvodák, melynek programjában a keresztyén szellemben való nevelés kulcsfontosságú szerepet tölt be.

Mi elsősorban református családok számára kívánunk segítő kezet nyújtani gyermekeik neveléséhez, de nem zárkozunk el azoktól a családoktól sem, akik elfogadják értékrendünket és módszereinket. Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó.

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában (a továbbiakban Alapprogram) és a Református Óvodák keretprogramjában foglaltakkal összhangban, helyi pedagógiai programunk elkészítésénél a keresztyén világkép kialakítását, a keresztyén erkölcs megalapozását, a Bibliai integrációt tartjuk szem előtt.

AZ INTÉZMÉNY ALAPTEVÉKENYSÉGE

Óvodai nevelés, Magyarország Alaptörvényének, a hazai óvodai neveléstörténet értékeire, a magyar óvodai nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, a református keresztyén pedagógiai elvekkel és hagyományokkal kiegészítve az Alapprogram alapján.

A REFORMÁTUS ÓVODA SZELLEMISSÉGE

Tudatában vagyunk annak, a felelősségnek, mely a 3 éves kortól (2014. szeptember 01.-jétől kötelezően) óvodás kisgyermek nevelésével, fejlesztésével jár (pl.: ismeretek átadása, nehezen beilleszkedő gyermekek segítése, felzárkóztatása, tehetséggondozás).

A gyermek személyiségének kialakítása, ismereteinek megalapozása óvodás korban kezdődik el. Az emberi személyiségből indulunk ki, abból a tényből, hogy a gyermek egyedi személyiség, számon van tartva Istennél.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és a tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.

A Református Óvodai Keretprogram az óvoda szellemiségének tükrében látja a legértékesebb személyi tulajdonságok hangsúlyos megalapozását:

- másokat toleráló magatartás,
- együttérzés, segítőkészség;
- megértés, azonosulás,
- az egyéni szükségletek felismerése, és az érvényesítést szolgáló megegyezések stratégiájának elsajátítása.

Magunkénak valljuk a keretprogramban leírtakat.

A keresztyén óvoda felnőtt közösségének olyanná kell formálódnia a Szentlélek Isten segítségével, - ahol a gyermek megérez, megtapasztal valamit Jézus Krisztus szeretetéből.”
„A református óvoda szellemiségének gyökere a Szabadító Istenben van.”

A REFORMÁTUS ÓVODA SPECIÁLIS ÉRTÉKEI:

A gyermek Isten ránk bízott ajándéka. Szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevésbé ismerik.

A református óvoda is, mint minden más óvoda arra van rendelve, hogy teljes emberi személyiség kifejezésében munkálkodjék. Ezt a célt a keresztyén világszemlélet szerint igyekszik elérni.

A református óvoda a családi szellemre épít, módszere a prevenció, melynek belső tartalma a szeretet és a bizalom. A református óvoda épít népének keresztyén értékeire, hagyományaira, s átörökíti azokat a gyermek tárgyi, értelmi, szellemi és lelki világába.

A református óvoda a történelmi református egyház kis szelete, átlépi saját népének határait, s mivel minden embert testvérként él meg, segíti a jelenlévő különbözőségek elfogadására és tiszteletére nevelést, a nemzetiségi önzonosság érvényesülését, erősödését.

Óvodánk azzal válik reformátussá, hogy az óvodai közösség minden tagja osztozik a keresztyén világszemléletben. Ezért az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céljá.

Sok gyermek a református óvodában szerzi első vallásos ismereteit. Életkori sajátosságaiból fakadóan fontos, hogy kezdetben az őt körülvevő felnőttek élete példájából tapasztalja meg Isten szeretetét.

Megfelelő alkalmat szeretnénk teremteni az első közös vallásos tapasztalatok, élmények megszerzéséhez, melyeket életkoruknak megfelelően közösen értelmezünk.

KÜLDETÉSÜNK

Óvodánk a keresztyén értékekre, a református szellemiségre alapozva, szeretetteljes légkörben boldog, kiegyensúlyozott gyermekeket kíván nevelni. Ebben a folyamatban kiemelt szerepet kap a játék, mint a legfontosabb életkori tevékenység, a hagyományörzés, valamint a hitoktatás. A nevelőtestület elkötelezetten támogatja a magyarsággal, nemzettel összefüggő értékeket, ezért (figyelembe véve az életkori sajátosságokat) a néphagyomány egyes elemeit kiemelten alkalmazzuk a gyermekek személyiségfejlesztésének eszközeként.

Nevelőmunkánkban nyitottak vagyunk a szakmai újításokra, az innovatív pedagógiai törekvésekre. Nagy gondot fordítunk a gyermek és a családja megismerésére, lelki gondozására.

Keresztyén pedagógiánk súlypontja, a szeretetre való képesség kialakítása, helyes kifejezési formáinak megtanítása:

igényes környezetre, rendre nevelés (Isten rendet teremtett a világban), együttműködésre, fegyelmezettségre nevelés,

személyes hitre nevelés, a hívő keresztyén ember szokásrendjének kialakítása,

a nemzeti identitás megalapozása a gyermek harmonikus fejlesztése a néphagyomány-ápolás, a természetóvás gazdag eszközrendszerével.

Helyzetkép

Óvodánk személyi feltételei

Az óvoda munkatársai megfelelően képzettek, rendelkeznek a szükséges végzettségekkel.

AZ ÓVODA DOLGOZÓI:

Óvodavezető

Óvodapedagógus: csoportonként 2 fő

Dajka: 3 fő

Pedagógiai asszisztens: lehetőség szerint

Az óvodapedagógusaink kiválasztásánál fontos szempont, hogy hitét gyakorló keresztyén ember legyen, aki hitelesen tudja közvetíteni cselekedeteivel, munkájával a keresztyén értékrendet.

Szakmai munkánkat rendszeres nevelőtestületi és szakmai-munkaközösségi megbeszélésekkel, továbbképzéseken való részvétellel, újonnan megjelent szakirodalom

beszerzésével kívánjuk színvonalasan végezni és fejleszteni. Fontosnak tartjuk, hogy a változó társadalmi környezethez rugalmasan tudjunk igazodni, fejlesztve ismereteinket és tudásunkat, a technikai újításait is alkalmazva. Ennek kontrollja az Ige mérlege.

Szükségesnek tartjuk, hogy a csoportokban együtt-munkálkodó óvodapedagógusok szakmai téren, valamint személyiségükben is úgy tudjanak együtt dolgozni, hogy az a gyermekek javát szolgálja.

Az óvodai nevelés eredményességét segíti az óvodapedagógus és a dajka közös együttműködése. Ennek érdekében a feladatok megbeszélése, a segítség formájának áttekintése, egyeztetése feltétlenül szükséges.

A gyermekek előtt példa értékű a felnőttek egymás közötti kapcsolata, beszéde, hangneme bármely munkaterületen is dolgoznak.

„Semmit se cselekedjenek versengésből, sem hiábavaló dicsőségből, hanem alázatosan egymást különbnek tartván magatoknál” (Cf. Fil 2,3:) v. Galata 5,16-17,22.) ige alapján mindenki a maga feladatát szeretetben végzi a közösség javára.

Óvodánk tárgyi feltételei:

Az óvoda 1980-ban épült, 2008-tól akadálymentesített környezettel rendelkezik. **2019-ben került sor az épület teljes körű felújítására, a fűtés korszerűsítésére (napelemtelepítés), és tornaterem megépítésére.**

A tárgyi feltételek megteremtésekor arra törekszünk, hogy:

- a gyermekek számára, optimális, biztonságos, változó testméreteihez kényelmes környezetet biztosítsunk;
- a környezet megfeleljen az egészségvédelmi szempontoknak; a játék- és mozgásigény, kielégítésének;
- biztosítsuk az óvodai dolgozók biztonságos munkakörülményeit;
- a partnerek, elsősorban a szülők fogadására alkalmas körülményeket teremtsünk.

Három csoport számára (75 gyermek befogadására) ideális működési feltételekkel rendelkezünk. Három csoportszoba, 3 mosdó – a szükséges felszerelésekkel, 3 öltöző áll rendelkezésre. A berendezés igazodik a gyermekek változó testméretéhez (asztalok, székek). Minden csoport számára biztosított a fektető és annak tárolása. Minden csoportban legalább 2 játéktartó polc, ill. szekrény, könyvespolc és élősarok található. Az eszközöket, anyagokat, amelyeket a gyermekek használnak, számukra hozzáférhető módon és biztonságukra figyelemmel helyezük el.

Minden csoportban van mód a foglalkozási eszközök tárolására.

Az óvoda helyiségeiben harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal vesszük körül a gyermekeket, ezzel is formálva ízlésvilágukat. Az ablakokon fényvédő függönyök találhatók. Az óvoda játszóudvara jól felszerelt, megfelel az előírásoknak.

Logopédiai foglalkoztatóval rendelkezünk, amely az előírások szerint felszerelt, mely helyiség több funkciót is betölt, alkalmas a szülői fogadóórák megtartására is.

Az óvodavezető számára külön iroda található.

A tálaló konyha felszerelése a férőhelyek számának megfelelő.

Megfelelő számúak és állapotúak a felnőtteket kiszolgáló szociális helyiségek (öltöző, mosdó) is.

Óvodai nevelésünk alapelvei

A gyermek jogok tiszteletbetartásának elve

- Óvodánkban a gyermeki személyiséget, elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- Minden gyermek joga, hogy óvodánkban megkapja a neki megfelelő gondoskodást és nevelést, egyenlő eséllyel részesüljön színvonalas nevelésben.

A vallásszabadság gyakorlásának elve

- A református nevelés világnézeti alapja a Szentírás és az abból táplálkozó hitvallásunk. Gyermekeinkben szeretettel, szakértelemmel (életkoruknak megfelelő módon) kívánjuk elültetni az „Ige magot”, mely igazán értékes emberré, személyiséggé formálja őket.
- Valljuk: hitre segíteni őket, egyet jelent az értékes/erkölcsös életre való felkészítéssel. Gyermekeinket elindítjuk azon az úton, ahol az evangélium megismerése által életük egy bizonyos pontján Jézus Krisztus követőjévé válnak.
- Azok a gyermekek, akik keresztyén családban születtek, a szülők hite és döntése alapján váltak az egyházközség/gyülekezet tagjává.

Az egyéni szükségletek figyelembe vétele, a differenciált foglalkoztatás elve

- A 3-7 éves korú gyermekeknek egyénenként változó testi és lelki szükségleteik vannak, ezért a differenciált személyiségfejlesztés, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatása nevelésünk alapvető kritériuma.
- A nevelésünk folyamatában alkalmazott pedagógiai hatások a gyermek személyiségéhez igazodnak.

A szocializáció megalapozásának elve

- A társas együttélés és a közös tevékenységek megkívánják a következő magatartásformák hangsúlyos megalapozását: önfegyelem, a különbözőséget toleráló magatartás, segítőkészség, együttérzés, őszinteség, megfelelő szintű önérvényesítés.

Óvodánk keresztyén szellemiségű arculata

Gyermekképünk

„Mindennek rendelt ideje van...” (Prédikátor 3, 1)

Olyan gyermekeket nevelünk, akik találkoznak az Önmagát kijelentő Istennel, akik szabadnak és boldognak érzik magukat, érzelmi biztonságban vannak.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó szemléletű. Szem előtt tartjuk a gyermeki személyiség kibontakoztatását, harmonikus fejlesztését, és az egyenlő esély lehetőségének biztosítását, az esetleges meglévő hátrányok csökkentését. Figyelembe vesszük, hogy szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiségek és szociális lények egyszerre.

Valljuk, hogy a gyermekkor Isten rendelése.

Az óvodás gyermekeket hozzásegítjük, hogy:

- tudják, hogy ők Isten egyszeri és megismételhetetlen teremtményei, megfelelő szociális, kommunikációs képességekkel nyilvánulnak meg kapcsolataikban, a családban, közösségekben, baráti körben,
- álljanak helyt fizikailag, érzelmileg, lelkileg és értelmileg a feladataikban,
- tudjanak és merjenek dönteni,
- legyenek nyitottak a teremtett világ dolgai felé.

Óvodaképünk

A hitéleti nevelés, az egész napot/hetet/nevelési évet felölelő keresztyény szokásrend/ünnepekör, az egyéni törődést fokozottan biztosító légkör, a gyermekek pozitív személyiségének kialakítását nyújtja elősegítik.

Óvodai nevelésünk intézményesített formában, a családdal szoros együttműködésben kívánja biztosítani a nevelést, a gyermeki személyiség védelmét, fejlesztését és a gyermeki szükségletek kielégítését. Ennek megvalósítása során figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, a gyermek egyéni képességeinek mind teljesebb kibontakoztatását. A nevelésben alkalmazott pedagógiai módszereket a gyermekek személyiségéhez igazítjuk. Pedagógiai tevékenységrendszerünkkel, tárgyi környezetünkkel segítjük a személyiség fizikai, kognitív és mentális fejlődését, biztosítjuk, hogy megteremtődjene benne a következő életszakaszba - a kisiskolás korba való átlépés belső pszichikus szükségletei.

A gyermeki tevékenységformák a néphagyományörzésbe ágyazódnak, a népi hagyományokhoz kötődő tartalmak közösen megélt élményekkel jutnak el a gyermekekhez, gazdagítva ezzel a személyiségüket.

Biztosítjuk a gyermek számára a nyugodt, szeretetteljes légkört, ahol a Krisztusi példa áll előttünk. A gyermek személyiségéhez, a legfőbb tevékenységén a – játékon – keresztül kívánunk eljutni és átadni neki mindazokat az egyéni képességekhez igazodó műveltségtartalmakat, emberi értékeket, amelyek az egészséges fejlődéséhez szükségesek.

Pedagógusképünk

Óvodánkban a nevelést megfelelő szakképesítéssel rendelkező szakemberek végezhetik.

Az intézmény vezetője és a fenntartó képviselőjében lévő lelkipásztor minden új dolgozó esetében tájékoztatót tart a leendő munkatárs hitvallásáról.

A keresztyény óvodapedagógussal szembeni elvárás:

- legyen hívő ember – a példa erejével tanító
- legyen tanítva tanuló – tanulva tanító
- ismerje a Bibliát.

A keresztyény óvodapedagógus személyisége, elfogadó, segítő, támogató attitűdje meghatározó modell a gyermek számára, a nevelés egész időtartama alatt jelen van.

A gyermeket mindig fókuszba állítja, tekintélyelvűtől, sztereotípiáktól függetlenül, olyan atmoszférát teremt maga körül, hogy a gyermek félelem nélkül hagyatkozik rá. Bíz benne.

Óvodai nevelésünk célrendszere

Általános céljaink

Óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése az iskolai beilleszkedés elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem fegyelembevételével. Harmonikusan fejlődő személyiség kialakítása, aki képességeinek fejlesztése eredményeképpen alkalmas az iskolai életre, képes feladatok megoldása közben társaival együttműködni, magatartása, megfelelően fegyelmezett, önkiszolgálása jó szintű.

Keresztyén nevelésünk célja

A gyermekek ismerjék meg a közvetlen körülöttük lévő világot, a magyar kultúra értékeit, a keresztyéniséggel összefüggő tartalmakat, mint a teremtő Isten csodálatos művét.

Kiemelt feladatunk a hitéleti nevelés, óvodai nevelésünk feladatai

**„ A hit hallásból van, a hallás Isten Igéje által.”
(Róma 10, 17)**

Az óvodai hittanoktatás távlati célja:

A gyermekek hitre juttatása és Jézus Krisztus melletti, korának megfelelő, döntéséhez való segítése. Majdan hívő református gyülekezeti tagokká nevelés.

Az óvodapedagógus feladatai:

- alakítson ki a gyermekekben olyan Isten- képet, aki szeret, aki gondoskodik rólunk, s mint egy védőernyő alatt megőriz minket minden körülmények között,
- akinek minden döntése a javunkat szolgálja. Legnagyobb ajándéka számunkra fia Jézus Krisztus, aki meghallgat, aki mindig velünk van, és úgy fogad el amint vagyunk,
- támaszkodjon a spontán gyermeki érdeklődésre,
- plántáljon el keresztyén erkölcsi tartalmakat pl.: személyválogatás nélküli szeretet, megbocsátás, önzetlenség, türelem, segítőkészség, ragaszkodás,
- törekedjen arra, hogy a bibliai történetek tartalmi, formai felépítése illeszkedjen az óvodáskorú gyermek alapvető tevékenységi formáihoz (játék, munka, tanulás),
- vegye figyelembe a történetek kiválasztásánál a gyermekek életkorát, fejlettségi szintjét, csoportja aktuális problémáit, eredményeit és az ünnepek aktualitását,
- adjon lehetőséget arra, hogy a történeteket dramatizálhassák és rajzaikban,
- vizuális tevékenységükben, játékaikban élményeiket újra átélhessék, nevelőmunkájában a keresztyén tanítás terjedjen ki az érzelmi-, értelmi- és közösségi életre,
- az imádságok elfogadó légkörében éreztesse meg Isten jelenlétét, közelségét,

- az énekekkel a bibliai tanítás elmélyülését valamint esztétikai élmények erősödését szolgálja,
- az anyanyelvi, értelmi, érzelmi nevelésben, a gyermeki kompetenciák fejlesztésében használja ki a hitoktatásban rejlő lehetőségeket,

A történetek elmondásának célja ebben az életkorban alapvetően nem az ismeretek elsajátítása, hanem a mindenható Isten szeretetének, kegyelmének és jóságának megéreztetése. Az óvodáskor az a legfogékonyabb időszak, amikor egy egész életre meghatározó lehet Isten közelségének élménye.

A történet kiválasztásának alapvető kritériumai:

- A történet ne keltsen félelmet a gyermekekben, és ne tartalmazzon számukra feldolgozhatatlan tartalmakat és érzelmeket.
- Olyan történetek közül válasszunk, amelyek pozitív érzelmi töltettel rendelkeznek, amelyek a szerető, gondoskodó Isten - képet erősítik meg.
- Mindig Isten gondoskodó szeretetét emeljük ki és soha ne hangsúlyozzuk a bűnt, a rosszat, mivel a bibliai történetek elsősorban Isten kegyelméről és szeretetéről szólnak.
- Az Ige valódi üzenetétől ne térjünk el, ugyanakkor gyermekhez közeli, érthető legyen az előadásmódunk. Fontos, hogy a bibliai történeteket különböztessük meg a meséktől, ehhez hiteles történetmondás szükséges. Mielőtt a gyermekek elé vesszük a történetet, tanulmányozzuk az adott igeszakaszt, hogy nekünk ma mit üzen, és azután fogalmazzuk meg, hogy mit mondhat a gyermekeknek.
- Lehetőleg egy fő gondolat mellett döntsünk, és csak egy nézőpontból mondjuk el a történetet (így a gyermek azonosul az adott szereplővel és beleéli magát a helyzetébe), mert a gyermek még nem képes egyszerre több nézőpontot figyelembe venni.

Az Ige fő üzenete lesz a belső cél, vagyis e köré csoportosítunk mindent. Ezt a gyermekeknek nem áruljuk el, de a történet végére ennek a fő célnak ki kell domborodnia.

Ha több üzenet van, keressük ki azt, ami a leginkább közel áll a gyermekekhez. Ügyeljünk arra, hogy mindig csak egy belső célunk legyen.

A belső cél mindig:

- egyszerű legyen, valóságos és igaz legyen.

Óvodáskorban túlnyomórészt evangéliumot hirdetünk.. Pl. Jézus mit tett érted? (evangélium) Neked mit kell tenned? (törvény).

A történet elmondásának hat aranyszabálya:

- Igeszerűen (az Ige belső szabályának megfelelően),
- egyszerűen (egy nézőponttal),
- a gyermekek számára érdekesen,
- szemléletesen (lássa a gyermek azt, amiről szó van),
- érthetően,
- befogadható módon.

Gyermekáhitatok, imádságra való nevelés

A Bibliai történetekkel való ismerkedésen kívül a másik sarkalatos terület az imádság, vagyis a mindennapi áhítatok rendje.

Feladatunk, hogy a gyermeket megtanítsuk imádkozni vagy továbbfejleszteni azt, amit a szülők/nagyszülők elkezdtek. Az imádság az Istennel való kapcsolatfelvétel formája. A gyermek számára legyen természetese dolog, hogy ahogyan hozzánk beszélhetnek és elmondhatják kérésüket, vágyaikat, bajaikat stb. ugyanígy elmondhatják Mennyei Atyjuknak is, aki figyel rájuk.

Az imádkozás formáját meg kell tanítanunk a gyermekeknek, mely szintén egy folyamat. Eleinte a kötött imádságokkal kezdjük (étkezések előtti-, utáni imádságok, napkezdő és hálaadó imádságok, lefekvés előtti ima stb.)

Az Úr imádságát: a „Mi Atyánk” - ot csak később tanítjuk meg, részletekben és együtt értelmezve, hogy értsék is azt. Megmagyarázzuk a gyermekeknek, hogy Isten minden imát meghallgat, de nem mindig úgy hallgatja meg, ahogy mi szeretnénk, nem mindent teljesít. Saját szavainkkal elmondott egyszerű imáinkat adjuk nekik példaként, mintaként. A gyermekek érezzék meg, hogy az imának ereje van, hisz Istennek mindenre van hatalma. Saját példák elmondásával erre bátorítsuk őket. Fokozatosan szoktassuk rá a gyermekeket, hogy ők is imádkozhatnak saját szavaikkal. Tanítsuk meg őket, helyesen kérni és hálát adni, megköszönni mindazt, amit az Úrtól kaptunk. Ismertessük fel, hogy mindennap van miért hálát adni, (egészségért, táplálékért, családjunkért) és ezekre kerüljön sor a mindennapi áhítatok során. Tanuljunk meg együtt öröendezni a gyermekekkel az élet apró örömei felett, ehhez jó eszköz lehet a hálaadó, dicsőítő dalok éneklése. Az áhítatok jó alkalmat adnak arra is, hogy beszélgessen közösen az egész csoport, és az egyéni kívánságok, bánatok, örömök kiderülhessenek. Érezzék, hogy fontosak a számunkra. Az imádságot soha ne erőszakoljuk ki, várjuk meg míg a szívükből fakad. Kezdetben azt is meg kell szokják, hogy az imádság szent dolog, olyankor ne figyeljenek másra, hiszen elcsendesedés és Istenre figyelő szív és fül kell hozzá. Akkor eredményes az áhítat, ha a gyermek megérzi, megsejti a mennyi légkörét.

Kiscsoportban a bibliai történetek feldolgozása a karácsonyi történettel kezdődik.

Szeptembertől november végéig az áhítat témája, jellege kissé különbözik a többi csoporttól. Az áhítat már a beszoktatás alatt szerves része a napunknak. Eleinte az egymás-, az óvoda-, a csoport megismerése az összetartozás élményének felismertetése a cél.

Középső és nagycsoportban a gyermekek életében megjelenő konfliktusok kezelésének biblikus megoldásait is tanítjuk. Továbbá a bibliai történetek megértéséhez nélkülözhetetlen fogalmak, korabeli eszközök, tárgyak, szokások megismertetése a feladat.

Később a Bibliában található, életünkben nap mint nap előforduló fogalmakról beszélgetünk, mint például: a szeretet, boldogság, szomorúság, barátság, együttérzés, ünneplés, meglepetés, várakozás, megbocsátás, elengedés stb.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- a gyermekekben alakuljon ki a 3-7 éves gyermek szintjének megfelelő Istenkép,
- tudják hogy a Biblia szent könyv, mely Isten Igéjét (tanácsait, útmutatását, parancsait) tartalmazza,
- ismerjenek és szeressenek bibliai történeteket,
- ismerjenek egyházi énekeket, tudják, hogy az ének Isten dicséretére történik,
- tudják, hogy a templom Isten háza és annak megfelelően kell ott viselkedni,
- tudják, hogy ezt a világot Isten teremtette és minket is ő alkotott,
- alakuljon ki bennük Jézus Krisztussal való kapcsolatteremtés igénye - az imádság,
- jelenjen meg az életükben a keresztyén erkölcsi magatartás néhány jellemzője.

Általános feladataink

Az egészséges életmód alakítása - Egészségfejlesztési program

„Avagy nem tudjátok-é, hogy a ti testetek a bennetek lakozó Szent Léleknek temploma, amelyet Istentől nyertetek; és nem a magatokéi vagytok?” (1Kor 6,19)

A feladat megvalósításánál abból indulunk ki, hogy Isten minden létezőnek Istene és mindenkor gondja van teremtményeire. Szeretete biztosít arról, hogy minden ránk bízott gyermek fejleszthető, erősíthető.

Célunk:

Az egészséges életvitel igényének kialakítása a fizikai állapot védelme, edzése, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, teljes körű egészségfejlesztése

Az egészségfejlesztés az óvodai nevelésben kiemelt jelentőségű, egész óvodai nevelésünket átható tevékenység. Elősegíti növekedését, fejlődését. Ezek mellett hozzájárul egészségének megőrzéséhez, jó közérzetéhez és megteremti a nevelési hatások érvényesülésének feltételeit.

Feladatunk:

- minden gyermek bevonása,
- a teljes nevelőtestület aktivizálása, szükség szerinti képzése e területen,
- nevelőmunkánkban – a gyermekek és a szülők körében egyaránt – a szemléletformáló, felvilágosító tevékenység érvényesítése,
- a munka- és balesetvédelmi előírások betartása, és betartatása, a veszélyhelyzetek feltárása, elhárítása,
- a szülők bevonása (egészségvédelmi nap, Közös mocorgó - sportnap), a védőnők, gyermekorvosok, bevonása az egészségnevelésbe.

A gyermek megismerése nélkülözhetetlen. Az óvodapedagógus az ismerkedés folyamatát a gyermekről készített anamnézissel indítja el. Fontos, hogy ismerje igényeiket, egyéni jelzéseiket, otthonról hozott szokásaikat.

Az óvodapedagógus feladata, hogy:

- folyamatosan figyelje a gyermek fejlődését mind testileg, mind lelkileg és működjön együtt a megfelelő szakemberekkel (védőnővel, gyermekorvossal, az intézményben működő pedagógiai szakszolgálattal), a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel,
- ismerje meg a családbeli szokásokat, tapintatosan kezdeményezzen változtatást az esetleges helytelen gyakorlatokon,
- a gyermek számára elérhető magasságban biztosítson lehetőséget a víz ivására,
- segítse és teremtsen meg az önállósodáshoz vezető utat,
- hívja fel a figyelmet az egészségkárosító hatásokra,
- gondozási feladatok sorrendiségét türelemmel gyakoroltassa,
- a tevékenységek gyakorlásának pontos menetét a csoportban dolgozó dajkák bevonásával végezze a rögzülés érdekében,
- az egészséges életmód megalapozása érdekében szervezze meg a gyermekek napirendjét,

a rendszeresen megvalósuló teljes körű egészségfejlesztési tevékenységgel pozitív irányba befolyásolja a gyermekek egészségügyi állapotát.

A gondozás alapja az óvodapedagógus és a kisgyermek közötti meghitt viszony, természetes testközelség.

A gyermekek fokozatosan válnak képessé szükségleteik önálló kielégítésére, ezért az óvodába lépéskor az önkiszolgálásban fejlettségi fokuknak megfelelően, eltérő ütemben fejlődnek. Az önálló étkezés, testápolás, öltözködés szervezettségét az óvodába lépéstől biztosítja az óvodapedagógus. A gyermekek önkiszolgálási fázisainak kialakítását az óvodapedagógus-dajka minden gyermekkel együtt végzi.

Az öltözködnél az önállóságra nevelés fokozatosságát szem előtt tartva, az óvodapedagógus segítse elő a fűzés, kötés, gombolás és cipzárhúzás gyakorlását és tanulását.

Az egészséges táplálkozás a növekedés és fejlődés egyik legfontosabb feltétele, melynek során nemcsak az energiát pótolják, hanem a testépítéshez is nélkülözhetetlen.

Az óvodapedagógus ismerje meg az egyes gyermekek étkezési szokásait. Az eddig ismeretlen ételféleségeket ismertesse meg a gyermekekkel, majd nagy tapintattal szoktassa őket a korszerű táplálkozást képviselő új ízekhez, a kívánt táplálkozási követelményekhez. Biztosítjuk a szükséglet szerinti folyadék és ételfogyasztást. A szülők körében és az intézményes gyermekélelmezésben szorgalmazzuk az OÉTI táplálkozás-egészségügyi ajánlásának betartását. A gyakorlókert rendszeres művelésével is elősegítjük, hogy a gyermekek fogyasszanak minél több gyümölcsöt, zöldséget.

Az óvodapedagógus és a gyermek igényessége terjedjen ki az esztétikus terítésre. A gyermekek ismerjék meg és sajátítsák el a kulturált étkezés szokásait, tanulják meg a kulturált étkezést, az evőeszközök - nagycsoportra a kés, villa - helyes használatát is sajátítsák el. Válgjon természetessé az étkezés előtti és utáni hálaadó imádság.

A testápolás - tisztálkodás a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres, szükség szerinti tisztálkodásukat és tisztaságigényük kialakulását szolgálja. Törekszünk a családi és óvodai gondozás, szokások összehangolására, a gyermekkel való bensőséges kapcsolat kialakítására, hogy az óvodapedagógusi modell személyes értéké válják.

Megteremtjük a hajápoláshoz, fogmosáshoz, a WC használatához a feltételeket úgy, hogy a gyermekek fokozatosan, önállóan és a tumultus elkerülésével, kellő intimitással végezhesék ezeket a tevékenységeket.

A mozgás nemcsak a gyermek szervezetére, egész személyiségének fejlődésére pozitív hatással van, ezért nem korlátozódik a testnevelés foglalkozásokra, hanem az egész napi tevékenységéhez szervesen illeszkedik. Mivel az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató-, és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, ezért sokszínű, változatos és örömteli mozgásos játékokkal igyekszünk segíteni, mert ezek hozzájárulnak a tanulási képességek, kompetenciák kialakulásához, fejlődéséhez, biztosítják a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatását.

A mindennapos szabad mozgás során – teremben és udvaron egyaránt – egyénileg gyakorolhatják a természetes nagymozgásokat, mozgáselemeket, a finommotorikát fejlesztő, a testtartást javító és egyéb prevenciós játékokat, gyakorlatokat, továbbá a légzéstechnika, a mindennapi levegőzés (téli is), séták, kirándulások szervezését.

Mindezzel fejlesztjük az általános testi képességeket, a téri tájékozódást, a testséma kialakulását, elősegítjük a koordinált mozgást, biztosítjuk az egészségmegőrzést és a prevenciót.

E mellett fontosnak tartjuk a mindennapos frissítő testnevelést. A mindennapos testnevelés, testmozgás egészségpedagógiai célja a testedzés mellett a mozgás megszerettetése, a közös mozgás által kiváltott öröm átélése. Megalapozzuk a gyermek mozgáskultúráját, fejlesztjük motoros képességeit. A sikeresen elvégzett mozgásos feladat növeli hatékonyságérzetüket, Az összpontosítással fokozzuk a figyelemkoncentrációt, a kitartást, az erőfeszítésekre való képességet, erősítjük a mozgás feletti önkontrollt.

Az egészségfejlesztő testmozgás hatékony megvalósítása érdekében a csoport ill. az egyes gyermek mozgásigényének, a terhelhetőségének ismeretében kínáljuk a mozgáslehetőségeket, ismertetjük meg a mozgásos játékeszközök biztonságos használatát.

A gyermeknek arra van szüksége, hogy saját ritmusának megfelelően éljen és pihenjen.

A pihenés, az alvás nagy jelentőségű ebben a korban, ezért a helyes életritmus kialakítása első pillanattól kezdve elengedhetetlen.

Ezt egyrészt a rugalmas napirenddel, másrészt egy adott intervallumban ismétlődő tevékenységek sorozatával alakítjuk ki: lefekhet reggel, ha korán érkezik, minden gyermek ugyan azon a helyen fekszik nap, mint nap; mindenkit betakarunk; ismert mesét mesélünk, vagy altatódalt, altató verset, a lefekvéshez kapcsolódó imát mondunk; a gyermekek a pihenéshez akár otthonról hozott „alvókát” is használhatnak. Toleráljuk, ha a nem alvó gyermekek csendben pihennek, nem zavarják társaikat. A pihenés fontos feltételei a szellőztetés, a nyugodt légkör megtermése. Egészségvédelem: a gyermek testi épségének védelme

A gondozási, a testi nevelés és a mozgásfejlesztési feladatok megfelelő ellátása elősegíti a gyermekek egészségének megóvását:

- hangsúlyos a környezet tisztántartása, portalanítás, fertőtlenítés, az időjárásnak megfelelő réteges öltözködés, folyamatos levegőcsere, minél több zöld növény ápolása, párasítás;
- a napközben megbetegedett gyermeket az óvodapedagógus elkülönítve gondozza, amíg szülei az értesítés alapján meg nem érkeznek. Ezek a gyermekek fokozottabb gondozást, türelmet és figyelmet igényelnek.
- A személyes higiénia betartása – külön törölköző, pohár, fésű, ágynemű, ruha stb. használata elengedhetetlen;
- figyelünk a különleges betegségekre (reflux, asztma, allergia, stb.).
- A védőnőkkel, való kapcsolattartással segítjük a betegségek megelőzését, a rendszeres szűrések lebonyolítását (látás, hallás, ortopédia, fogászat).
- A balesetek megelőzése érdekében jelezzük az eszközök, használati tárgyak meghibásodását.
- Önmaguk és társaik testi épségének megóvására neveljük gyermekeinket.

A gyermek testi, lelki mentális egészségének fejlesztése

Célunk, hogy elősegítsük a gyermek pszichés fejlődését, támogassuk a környezetéhez történő alkalmazkodását és ezzel is pozitív hatást gyakoroljunk személyiségének fejlődésére, a magatartási függőség, a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának megakadályozása érdekében; a gyermekbántalmazás megelőzése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- kísérje figyelemmel a gyermekek egészségi állapotát,
- tájékoztassa a szülőket az esetleges változásokról,
- jelezze az óvoda orvosának, védőnőjének,
- segítse a rendszeres (évente egyszeri) szűrések zökkenőmentes lebonyolítását (látás, hallás, ortopédiai, fogászati, logopédiai stb.),
- folyamatosan kísérje figyelemmel a gyermekek mozgás tevékenységét, adjon sok pozitív megerősítést a gyermek énképének alakításához, a társak észlelésének megtanulásához, a kooperáció kialakításához,

- a balesetek megelőzése érdekében jelezze az eszközök, használati tárgyak meghibásodását,
- alakítsa ki a gyermekekben saját testi épségük és társaik testi épségének megőrzésének igényét;
- a gyermek bántalmazásának vagy deviáns magatartásának észlelésekor esetmegbeszélést kezdeményez,

A gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges egészséges környezet biztosítása

Az óvodai környezet feltételei nagymértékben befolyásolják a gondozás hatékonyságát, a gyermekek egészséges életmódjának szintjét. A gyermekek számára nélkülözhetetlen az egészségügyi előírásoknak megfelelő, nyugalmat árasztó, balesetmentes, biztonságos, esztétikus környezet. A gyermekek testmagasságához illő asztalokat és székeket, megfelelő méretű ágyakat biztosítunk.

Az öltözők berendezése, világítása, fűtése a gyermekek kényelmes öltözését, vetkőzését biztosítja, külön ruha- cipőtartó polccal.

A csoportszoba több funkciót tölt be: a játék, a különböző tevékenységek, az étkezés, pihenés színtere. Így naponta többször szükség van levegőcserére és fűtési időnyben a folyamatos párologtatásra. A kuckók, sarkok létrehozása az intimitást, az egyéni tevékenységeket szolgálják.

Az óvoda udvarának és gyakorlókertjének kialakítása a gyermekek tevékenységének sokféleségét szolgálják.

Az óvodapedagógus feladata:

- a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák kialakítása,
- a környezet védelméhez és megóvásához szükséges szokások, a környezettudatos magatartás megalapozása,
- az óvoda egyéb dokumentumaiban meghatározott védő, óvó, baleset megelőzési előírásainak betartása; a gyermekbalesetek megelőzése.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- önállóan mosakodnak, törölköznek, figyelmeztetés nélkül szükség szerint tisztálkodnak,
- belső igényükké válik a fogmosás és a fogápolási eszközök tisztántartása,
- hajukat rendben tartják,
- teljes önállósággal végzik az önkiszolgálást, s ezt természetes teendőjüknek tekintik
- tudnak helyesen teríteni, a naposi feladatokat ellátni,
- étkezéskor eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, annak megfelelően igényelnek,
- az evőeszközöket megfelelően használják, gyakorolják a kulturált étkezés szabályait,
- önállóan öltöznek-vetkőznek, cipőjüket befűzik-bekötik, becsatolják, ruhájukat

- ki-be gombolják, cipzárazzák,
- tudják a zsebkendőt helyesen használni,
- ruhájukat, ágyneműjüket hajtogatva teszik helyre,
- maguk és környezetük rendjére ügyelnek, a körülöttük lévő rendetlenséget belső igény alapján megszüntetik, kialakulnak a környezettudatosság alapjai.

Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés

Az óvodás korú gyermek jellemző sajátossága, hogy magatartása érzelmektől vezérelt. Ezért alapvető feladat a kiegyensúlyozott, szeretetteljes, biztonságot nyújtó légkör megteremtése. A tárgyi feltételeken túl óriási felelőssége van az óvodapedagógusnak, hiszen az ő példáján keresztül tanulják meg a gyermekek a társas viselkedés normáit. Keresztyén óvodában az óvodapedagógus hite, elhivatottsága semmivel nem pótolható érték. Az óvodapedagógus megerősítő-elfogadó magatartása az egyik biztosítéka a kiegyensúlyozott gyermeki magatartás kialakításának. Keresztyén nevelésünkkel biztosítjuk, hogy a gyermeket állandó értékrend vegye körül.

Az óvodapedagógus/ dajka – gyermek kapcsolatában ki kell alakítani a pozitív attitűdöt a szereteten és kötődésen alapuló együttműködést. E szoros érzelmi kapcsolat a beszoktatással kezdődik, melynek nélkülözhetetlen eleme az empátiakészség, valamint a pozitív élmények.

Kiemelten kezeljük:

- a keresztyén szellemiség napi közvetítését,
- keresztyén ünnepeink méltó megünneplését, átélését, az együtt ünneplést,
- a születésnapokat,
- a jeles napokat (népszokással, természetórással összefüggően),
- a közös készülődéseket,
- a hagyományörző életmód szokásörző napjai (betakarítás, határjárás, stb.).

A gyermek-gyermek kapcsolat során alakulnak ki az alkalmazkodás, a társas kapcsolat erkölcsi normái, az érzelmi alapokon létrejövő kooperáció és kommunikáció. A gyermekeket arra neveljük, hogy megértsék az emberek, társaik különbözőségét.

Az életkori sajátosságokat tükröző társas együttélés és az „én - kép” alakulása folyamatos fejlődésen megy keresztül:

- mások akaratának tudomásul vétele,
- konfliktushelyzetek kivédése, megoldása,
- a csoportban kialakult helyzet reális felmérése.

A gyermekek érzelmi intelligenciáját három fő szinten fejleszthetjük:

- szociális érzelmek (együttérzés, bizalom, segítőkészség, bánat, örömszerzés)
- esztétikai érzelmek (szép iránti fogékonyság, a művészeti élmény befogadására való igény és képesség fejlesztése),
- erkölcsi érzelmek (igazságosság, lelkiismeretesség, őszinteség, felelősség,

igazmondás)

Az óvodapedagógus feladatai:

Mind ezek megvalósításához elengedhetetlen a jól kidolgozott napirend, szokás és szabályrendszer kialakítása. Az értelmes fegyelem, a közösségben megélt örömök és a csoportban szerzett közös élmények gördülékennyé teszik a napot.

Az interakciók (párbeszéd, játék) közben a gyermek éntudata erősödik, szociális érzékenysége pozitívan változik. Fontos, hogy a gyermekek tudják milyen magatartást várunk el tőlük az adott helyzetben.

Ismerniük kell, hogy mi a helyes és mi a helytelen. Ennek eldöntésében zsinórmértékünk a Szentírás.

Az iskolai beilleszkedést segítjük a pozitív énkép, önbizalom, önfegyelem, önállóság, szabálytudat, kommunikáció, együttműködés, segítőkészség segítőkészség, formálásával, a szándékos tanulás iránti pozitív attitűd megalapozásával.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- a gyermek szabadon, gátlásoktól mentesen, biztonságosan gyakorolja a társas együttélés szabályait,
- kapcsolataikban (felnőtt-gyermek, gyermek-gyermek) váljanak kooperációra alkalmassá,
- tudjanak a jó és rossz között különbséget tenni, ennek mércéje legyen a megismert Bibliai történetekben rejlő értékek,
- ismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, amely a hazaszeretet, a szülőföldre, a hagyományokhoz való kötődés alapja,
- legyenek képesek erőszakmentesen megoldani a konfliktushelyzeteket,
- érzékeljék az alá-fölérendeltségi viszonyokat, tudják azokat elfogadni is,
- igyekezzenek legyőzni az előttük álló akadályokat,
- érzelmileg álljanak készen egy új közösségi forma elvárásainak teljesítésére.

A szocializáció eredménye a gyermek magatartásában az egyezkedés, a meggyőződés, megegyezésre való törekvés.

Az anyanyelvi, értelmi nevelés megvalósulása

Célunk:

a gyermekek értsék a beszédet és szeressenek beszélni.

Az anyanyelv használata az óvodai élet minden mozzanatában jelen van, része a nevelés teljes folyamatának. A beszéd a gyermek környezetével való érintkezésnek, önkifejezésnek, gondolkodásnak legfőbb eszköze. A beszéd által erősödik a gyermek biztonságérzete, növekszik tájékozottsága, gazdagodnak ismeretei. Fontos, hogy az életkori sajátosságokat

figyelembe véve a beszédértésük, kifejező készségük (szókincs), kommunikációs készségük gazdagodjon.

Az óvodába lépéstől kezdve építünk a gyermek természetes kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, élményeire, egyéni érdeklődésére. Ehhez változatos tevékenységeket biztosítunk. Fontosak a meghitt beszélgetések, amelyek erősítik a gyermek aktív kommunikációját. Segítsük elő, hogy érzelmeiket, érzéseiket és gondolataikat szóval, mozgással illetve vizuális eszközökkel kifejezhessék. A motiváltság elősegíti a tanulási folyamatokat.

A mindennapos tevékenységek sorozatán keresztül egyénileg, a gyermek fejlettségének függvényében fejlesztjük kognitív képességeit.

Ennek elősegítése érdekében szükséges:

- játékos helyzetek, tanulási alkalmak teremtése, amelyek fejlettségi szintjüknek megfelelően kötik le a gyermekek érdeklődését, aktív szellemi energiáját,
- a modell kommunikációs környezet megteremtése, az anyanyelv helyes közvetítése,
- olyan élményszerzési lehetőség, amelyben a gyermekek: látással, tapintással, hallással, érzelmekkel és fordulatokkal, verbális és nonverbális módon szereznek tapasztalatokat, s így válik a tanulás élménnyé, teljes személyiséget aktivizáló folyamattá,
- olyan attitűdök, motiváció és természetes tudás kialakítása, amelyek képessé teszik a gyermeket váratlan vagy komplex élethelyzetek megoldására és egyre több örömet, lelnek a kihívások legyőzésében, az önfejlesztő tanulásban,
- hogy az ismeretek ne egymástól elszigetelten jelenjenek meg, mivel a gyermek világlátása komplex,
- időt és lehetőséget teremteni az együttműködésre, próbálkozásra, gyakorlásra, tévedésre, és az elhibázott dolgok újrakezdésére!

Keresztyén nevelésünk szellemisége, mint ahogy az értelem fejlesztés, az óvoda egész napját áthatja. A játékszituációban jelentkező helyzeteket, a természeti jelenségek észrevételét, az étkezéshez és a lefekvéshez kapcsolódó imát, a hiányzó gyermekért való könyörgést, a szülők várását éppen úgy át kell hatnia.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- legyen önálló gondolata és tudjon dönteni különböző helyzetekben,
- ismerje fel a problémákat, kreatív módon oldja is meg,
- aktívan vegyen részt a különböző tevékenységekben,
- a szerzett ismereteket legyen képes megfelelő formában rendszerezni, gyakorlatban alkalmazni és közölni azokat,
- a hibákat vegye észre, rávezetéssel vagy önállóan tudja azokat kijavítani;
- rendelkezzen a saját szintjén megfelelő pozitív „én - képpel”;
- ismerje a Bibliai történeteket, azok tanulságait.

Néphagyományőrzés

Az óvodában folyó nevelésünket olyan szemléletmód szabályozza, amely tekintettel van a gyermekek egyéni fejlettségére és alkalmas arra, hogy kialakítsa az együttéléshez szükséges szokásokat. Ezt a szemléletmódot a néphagyományok ápolásával is erősítjük.

Célunk:

a múlt értékeinek átörökítése, éltetése.

A néphagyományőrzés keretét a kompetencia alapú óvodai programcsomag tématervezési javaslatait felhasználjuk.

A néphagyományőrző tevékenységek tartalma

- Játékidőben a természetes anyagok közelsége motiválja a gyermekeket. A gyermek kíváncsiságából fakadóan nyúlhat a természetes anyagokhoz: az agyaghoz, gyapjúhoz, fonalhoz. Az anyagok állandó jelenléte cselekvésre készíti, fejleszti az alkotóképességét. Az elkészült tárgyak népi gyermekjátékszerek tovább motiválják a tevékenységét, gazdagítják a játékát, alkotásra kész emberré teszik.
- A mindennapok tevékenységeiben jó alkalom nyílik a beszélgetésre, a népmesék, mondókák, dalok felidőzésére. A népszokásokhoz fűzött, az óvodapedagógus által elmesélt történetek hatást gyakorolnak erkölcsi ítéleteik alakulására, magatartáskultúrájukra, viselkedésmódjukra.
- A hagyományos udvari játékok a hagyományőrző tevékenységekkel bővülnek. A természetes anyagokkal való műveletek mellett a dalos játékok, a népi sportjátékok játszására is sor kerülhet. A dalos játékok a zenei fejlesztésben és az érzelmi nevelésben, a népi sportjátékok az állóképesség, az egészséges küzdőszellem alakításában kapnak fontos szerepet.
- Az óvoda udvara, környéke, a séták, a kirándulások, jó lehetőséget adnak a természet, a környezet megszerettetésére, az évszakok változásaiból fakadó népi időjóslások felidőzésére. A gyermekeket a közösen átélt élmények a környezetükhöz kötik, amelynek védelmezőivé válhatnak.
- A szülőföld szépségének megláttatása, a környezet alakítása, amelyben a gyermek közvetlenül részt vesz, alakítja vizuális látásmódját. Ez az alap, melyre a gyermekek művészetre nevelése épül.
- A népi kultúra tárgyai, a népköltészet alkotásai a gyermek érzelmein át hatva épülnek be a gyermek ízlésvilágába. Zenei, irodalmi és vizuális nevelése is e „gyökerekből” táplálkozik, amelynek anyaga a népművészet értékes és szép alkotásai.
- A mindennapi élet tevékenységei és a jeles napok a néphagyományokban szorosan összetartoznak.

- Az óvodában megünnepeelt jeles napokkal színesebbek lesznek a hétköznapiak, és fel lehet kelteni a gyermekek érdeklődését az egyházi, és az úgynevezett „zászlós ünnepek” iránt is.
- A névnapok közül elsősorban azok váltak jeles napokká, amelyekhez történelmi események, természeti megfigyelések és bizonyos munkafolyamatok kapcsolódtak.

Az óvodapedagógus feladata:

- Óvodapedagógusaink a néprajzi ismereteiket állandóan bővítik, összegyűjtik szűkebb környezetük hagyományait, melyben a családok segítségét is igénybe veszik.
- Kézműves délutánokat szervezünk: Mihály nap, advent, farsang, húsvét alkalmával, a családok együttműködő részvételével. Mindezekkel mélyítjük a hagyományokhoz való kötődést, melyet együttesen átélhetnek, önmaguk számára újratemethetnek.

A hagyományörzés személyiségfejlesztő hatása:

A néphagyományörző szellemben nevelkedett gyermek alkotó kölcsönhatásban él a természettel, ráérez arra, hogy a világot képes alakítani. Megismeri a közös alkotás örömeit, a múlt értékeit, a környezetért érzett felelősséget. Érzelmileg gazdagabbá, értelmileg fogékonyabbá válik. Alapozódik benne a környezet és a haza iránti szeretet érzése.

Óvodai életünk tevékenységi formái

Játék

A játék a 3-7 éves gyermek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A gyermek elemi pszichikus szükséglete, mindennapos, önkéntes, önmagáért való szabad, élményeken alapuló, tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiségét fejlesztő örömforrás.

A gyermek több síkon, így érzékeléssel, észleléssel, mozgással, emocionálisan és intellektuálisan tapasztalja meg az őt körülvevő világot. A benyomásait személyiségén átszűrve, játékban spontán adja vissza. Az általunk biztosított ösztönző környezetben formálódik a gyermeki pszichikum valamennyi funkciója, fejlődik megismerő képessége, kezűgyessége, kreativitása, motorikuma, mozgása, testi erőnléte, képzelő ereje, nyelvi kommunikációja, értelme, gondolkodása. Gazdagodik ismerete, tapasztalata, érdeklődési köre, integrálja a külső és belső világot.

Az óvodapedagógus jelenléte lehetővé teszi, hogy kialakuljon az élményszerű, elmélyült játék, hogy a gyermek megtanulja a társakhoz való alkalmazkodást, az érzelmi odafordulást, a közösségi élet alapformáit, gyakorolja a keresztyén erkölcs jellemzőit.

Célunk:

A belülről indított és vezérelt játéktevékenységgel a gyermekek szabad képzettségének elősegítése.

- Az intellektuális, mozgásos, szociális tapasztalatok, élmények többszöri átélésével a gyermekek egyéni vágyainak és ötleteinek kibontakoztatása.
- A játék legyen a minél sokrétűbb tájékozódás tevékenysége.

Az óvodapedagógus feladata a játék feltételeinek megteremtése:

- a) élményszerzési lehetőségek biztosítása,
- b) többfajta játékhoz megfelelő hely biztosítása,
- c) elegendő, zavartalan összefüggő játékidő biztosítása,
- d) a játék tartalmának megfelelő anyagok, eszköz biztosítása,
- e) biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag légkör biztosítása,
- f) az óvodapedagógus anyanyelvi nevelési feladata a szabad játékban.

a) Élményszerzési lehetőségek biztosítása

A gyermek játékának tartalma mindig összefügg az általa átélt élményekkel, azok alkalmával szerzett tapasztalatokkal. A szeretetet, megértést, igazságosságot, alkalmazkodást, rendet, az átélt pozitív vagy negatív élményeket dolgozza fel a gyermek a játékában.

A megváltozott társadalmi viszonyok miatt a gyermekek családból hozott élményei erősen különböznek. Ezek az egyéni tapasztalatok az óvodában, a közös játékban megelevenednek, új közös játék forrásává válnak.

Az óvodán kívül és belül közösen átélt élmények: séták, kirándulások, kulturális programok alkalmával is szerezzenek tapasztalatokat a gyermekek. Ezek majdan egyedi módon gazdagítják a játék tartalmát, kihatnak az óvodán kívüli játéklehetőségekre is.

Az agresszió keltette feszültségoldás, a negatív élmények feldolgozása, az óvodapedagógustól kellő tapintatot igényel. Engedjük ezek kijátszását, de úgy, hogy a többi gyermeknek védelmet nyújtunk velük szemben.

A bibliai történetek megismerése során gyakran azonosulnak a szereplőkkel és átélnek újra a „szeretet győzelmét”. A keresztyén szellemiség kialakulásához szükséges élményszerző átélést igyekszünk biztosítani.

b) Többfajta játékhoz megfelelő hely biztosítása

Az óvodai játék színtere: a csoportszoba és az óvoda udvara. Az óvodapedagógusok minden esetben sajátos körülményeket teremtenek a gyermekek életkorának és

tevékenységének megfelelően: a gyakorló játékokhoz (pl. mozgásos játék), a szerep-, és szimbolikus játékokhoz (dramatikus játék, bábozás), konstruáló és a szabályjátékokhoz állandó illetve ideiglenes játszóhelyet létesítünk. Emellett a gyermekek önállóan, akár a bútorok mozgásával is kialakíthatják a nekik megfelelő körülményeket. Fontos szempont, hogy egymást ne zavarják. A gyakorló játékokhoz bővebb helyet, a szerepjátékokhoz, a szimbolikus játékokhoz több, kisebb zugot biztosítunk. Az építés, barkácsolás védett helyen zajlik, hogy a gyermekek igénye szerint akár több napon át folytatódhasson, és ne legyen balesetveszély forrása. A bábozás eszközeit, a meséhez, a szerep-, és szimbolikus játékokhoz szükséges kellékes kosarat elérhető helyen tároljuk.

Az udvaron biztosítottak a nagymozgásos, labda-, énekes-, szerep-, és szimbolikus játék térbeli feltételei, valamint az időjárásnak megfelelően vizuális tevékenységhez, az építéshez és konstruáló játékokhoz is biztosítjuk a teret.

Az óvodapedagógus segítse a gyermeket elképzeléseinek megvalósításában, a komplex játékok kibontakozásában és biztosítsa a szükséges területet.

c) Elegendő, zavartalan, összefüggő játékidő biztosítása

Az óvoda nyitvatartási idejében folyamatos, rugalmas napirenddel érvényesítjük a szabad játék túlsúlyát más tevékenységekkel szemben. A gyermekek egybefüggően, a játékok elrakása nélkül több órán keresztül játszhatnak. A legkisebbek az étkezés, alvás, tisztálkodás, öltözés kivételével egész nap játszanak.

A nagyobbak számára az elkezdett játéktevékenység több napon át tarthat, különösen akkor, ha az eszköz barkácsolással készül, vagy a játéktéma még nem merült ki. A játékot az érdeklődés tartja fenn, ezért ideje nem behatárolható.

Az óvodapedagógus támogatja a gyermeki törekvéseket, hogy a játék gazdag, tartalmas, sokrétű és hosszantartó lehessen.

A nevelési év folyamán minden lehetőséget kihasználunk az udvaron tartózkodásra. Az udvari játékidőt, a téli időszak kivételével, a lehető leghosszabbra nyújtjuk.

d) A játék tartalmának megfelelő anyagok, eszközök biztosítása

A jó eszköz motiválja a cselekvést, kibontakoztatja a fantáziát, a játék során életre kel, emóciókkal itatódik át és annak szerves részévé válik. A világ szimbolikus újrateremtésére ösztönöz. Minden gyermek számára, az ő adott fejlettségi szintjén gondoskodjunk a különféle játékokhoz szükséges félkész- kész, alkotásra, cselekvésre inspiráló anyagokról, eszközről, játékszerről. Szükség van a környezetünkben és a természetben megtalálható kellékekre, melyek a gyermek szimbolizmusát, kreativitását, a környezetből vett élmények meglevenítését, érzelmi kötődését teszik lehetővé.

A kisebb korosztály számára több, egyforma eszközt biztosítunk. A szerepjáték, a szimbolikus játék eszközkészlete mellett gondoskodunk képességfejlesztő játékokról, valamint a bábozás, dramatizálás kellékeiről is.

A gyermekek – a szokások betartása közben – éljék át az eszközök megosztásának élményét.

A rajzolásnak, festésnek, szövésnek, tárgykészítő népi játékoknak is meg van az állandó helye. Az ehhez szükséges kellékek, anyagok, eszközök mindegyik játékidőben a gyermekek rendelkezésére állnak.

A gyermekek játéktere lényegesen megnövekedik az udvaron, ezért arra ösztönözzük őket, hogy minél több nagymozgásos tevékenységet folytassanak. Az időjárás függvényében segítjük az udvari szerepjátékok, szimbolikus játékok kibontakozását, biztosítjuk a népi játékok, ügyességi és sportjátékok, valamint a vizuális tevékenységek feltételeit.

e) Biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag légkör biztosítása

A családban a szülő, az óvodában az óvodapedagógus a gyermek első igazi játszótársa. Olyan tulajdonságokkal rendelkeznek, ami által utánozható mintát ad a játékban a gyermek számára. Fogadja el és szeresse a gyermeket, mély empátiás készséggel, toleranciával, pedagógiai érzékenységgel, kritikai érzéssel, következetességgel és játékosággal bírjon.

Óvodánkban derűs, szeretetteljes, biztonságot nyújtó, alkotó légkört alakítunk ki, melyet tovább fokozunk a kellő időben nyújtott segítséggel, megerősítéssel, ötlettel. Figyelünk és reagálunk a gyermekek spontán szerzett élményeire, segítjük a tapasztalatok beépítését.

Kezdeményezzük, segítjük a játékot, ha elakad. Támogatjuk a gyermekek közötti baráti kapcsolatok alakulását. A játékban is építünk a gyermek egyéni képességeire.

Tiszteletben tartjuk a gyermeki játékot, engedjük, hogy a gyermekek szabadon szervezhessék a helyét, eszközét, társaikat önállóan választhassák meg. Nyugodt játék esetén hagyjuk, hogy a gyermekek szabadon tevékenykedjenek, ilyenkor a játék szemlélője, követője maradunk.

A nyugodt játék érdekében stabil szokás- és normarendszert alakítunk ki. A csoportban csak annyit szabályt vezetünk be, ami segíti a rugalmas, oldott légkör fenntartását, az alkotó cselekvést, a sokféle manipulációt, az elképzelések valóra váltását.

Játéksegítő, játékirányító módszer alkalmazása

A játéksegítő módszerünk szituációtól függőek. A gyermekek nyugodt játéka esetében, vagy ha érezhető, hogy a gyermekek problémamegoldóak, irányításunk játékot követő, szemlélő, hagyja a gyermekeket cselekedni.

A kiscsoportosok esetében - ha szükség van rá - játékot kezdeményező, modellnyújtó játszótársak is vagyunk. Ebben a játékhelyzetben is támogatók, engedők és elfogadók vagyunk.

Segítünk azok játékában, akik kevésbé kreatívak, ötletszegények. Beavatkozunk a játékba, ha a gyermekek durvák egymáshoz, vagy ha veszélyeztetik egymás épségét, nyugodt játékát.

A játék folyamatában tudatos jelenlétünkkel szükség szerint alkalmazzuk az együtt-játszást, az indirekt, a reflektív (visszaható), játéktámogató magatartást.

A játékirányítás közben is gyakoroljuk az egyéni bánásmódot, a differenciált fejlesztést.

Segítjük a nemi identitás fejlődését (a fiúk óvó-védő késztetéseiből, a csoporton belüli társas pozíciók elfoglalásából adódó harcias szellemű játékaikat elfogadjuk ésszerű határokkal, a lányok anyáskodó, gondoskodó, aktívan kommunikáló hajlamait támogatjuk).

f) Az óvodapedagógus anyanyelvi nevelési feladata a szabad játékban

A sajátos kommunikációs stílus, nyelvi formák gazdagítása; beszédkedv, közlésvágy motiválása, meghallgatni tudásra szoktatás, a komoly figyelem kifejezése, érdeklődő „odafordulás a gyermeki közlések iránt; hiteles, (verbális és metakommunikációs) válaszadás a kérdésekre; a gyermeki üzenetek dekódolása, egyedi jelrendszerének megértése; játszótársként nyelvi kifejezőmód – modell adása.

A szókincs gazdagítása: új szavak, szófajok bevezetése; különböző igeidők, ragozás alkalmazása; fogalmak megértésének segítése; magyaros mondatalkotás erősítése (jelzős szerkezetek); a kontextusos beszéd kialakulásának segítése.

A 3 – 6 – 7 éves korban megjelenő játékfajták, azok tartalmának, minőségének alakítása, a gyermekek egyéni sajátosságaihoz igazodva

Játékformák:

- Gyakorlójáték
- Szerepjáték, szimbolikus játék: színlelő-, szerep-, fantázia játék, bábozás, dramatizálás, alkotójáték, barkácsolás.
- Szabályjáték

A gyermekek játékában keverednek a különböző játékfajták, folytatódik az a fajta manipulálás, amely a eszközök rakosgatásában érhető utól, vagyis a **gyakorló játék**. Ezért lehetőséget biztosítunk az gyermekeknek arra, hogy megismerjék az eszközök, tárgyak különböző tulajdonságait, mert a véletlen cselekvéshez kapcsolódó „AHÁ” sokféle felfedezési lehetőséget tartogat számukra. Ezzel az örömmézzéssel adunk alapot a cselekvés többszöri megismétléséhez, amely szinte ritmikusan jelentkezik. Ezekkel a tevékenységekkel fejlesztjük a szem – kéz koordinációt, kezesség – szemesség kialakulását, hatnak a laterális dominancia kialakulására.

Az udvaron is biztosítjuk a gyakorló játék lehetőségét. Erre legalkalmasabb a homok, víz, kavics és olyan kisebb- nagyobb tárgy, amelyet a gyermek saját szabályai szerint rakogat.

Segítjük a gyermekek játékát továbbfejlődni. Már a legkisebbeknél is megjelenik a **szerepjáték, a szimbolikus játék**. Szervezünk, és szerepeket vállalunk, hogy a különböző szerepek megformálása minta legyen a közös cselekvésekhez. A kicsik játékában teret kap a feltételek biztosítása, a papás-mamás játék, a fodrászos, orvosos, kalauzos játék, ezek mindegyike egyszerű mozzanatokat jelenít meg együttlét, együttmozgás formájában. A gyermekek szerepvállalását segítjük, hogy a szimbólumok, a „mintha” helyzetek minél gyakrabban megjelenhessenek.

A rendszeres, többször ismétlődő meseélménnyel ösztönözzük őket a **dramatikus játékra**, bábozásra. A mesék megelevenítésében résztvevők vagyunk, modellt adunk egy-egy szereplő megformálásához. Kezdetben minél több kelléket használunk a képzeleti képek megjelenítéséhez, illetve a beleélő képesség, önkifejezés fokozása érdekében. A drámajáték eszközeivel a gyermekek magasabb rendű érzelmeinek kibontakoztatását, gazdag személyiségfejlesztő hatását képviseljük. A drámajáték fajtáit alkalmazzuk a gyermekek társas kapcsolatainak alakításában, a fantáziavilág megélésével a kreatív, alkalmazkodó attitűd fejlesztésében, a szorongások feloldódni, az egyén sikere közös élménnyé válik. A váratlan események, helyzetek megélése során a gyermekek saját határaikat bemérhetik, ezzel fejlesztjük önismeretüket.

A **bábozás** először előadásunkkal jelenik meg. Van a csoportnak kedvenc bábja, akinek szívesen elmondják sikereiket, örömeiket, bánatukat. Ezt a bábót is a többi közé helyezzük, a gyermekek játszhatnak vele, tapogattják, megszeretik.

Arra törekszünk, hogy a gyermek a **konstrukciós** játékában minél gyakrabban élje át az „én készítettem” alkotás örömét, mely eredményezi a sokféle formájú játékelemből kialakított forma-, szín-, térvariált gazdagságot.

A konstrukciós játékhoz kapcsolva is megjelenítjük a **barkácsolást**, elsősorban az általunk barkácsolt kellékek készítésével, amit a gyermekek aktív bevonásával hozunk létre.

Olyan nyugalmas udvarrészt biztosítunk, ahol szabadon kezdeményezhetik az egyszerű szabályokhoz kötött **népi játékokat**, énekes játékokat, ügyességi játékokat. Felajánlunk **szabályjátékot**, amit a gyermekek könnyen betarthatnak és szívesen, önállóan is kezdeményezhetnek.

A szülők, a gyermekek bevonásával is barkácsolunk különböző típusú bábokat, hogy együttes, cselekvő megjelenítésre ösztönözzük őket.

A szerepjátékot, a szimbolikus játékot és a dramatikus játékot a gyermekek készítik építő, konstrukciós játékkal. Később bonyolultabb formákat, tárgyakat, alkotásokat hoznak létre.

A játék és a matematika összefüggése:

A játék során adódó lehetőségek kihasználjuk a matematikai kompetenciák megszerzésére, fejlesztésére.

A matematikai ismeretek megalapozásában, megszerettetésében nagy szerepe van a játéknak, a játékba való beépítésnek. A matematikai témák feldolgozásához az építő, a társasjátékokat, és szabályjátékokat alkalmazunk. Konstruktív játék, építő játék: válogatás, csoportosítás, tulajdonságok szerinti számlálás, sorakoztatás, párosítás, irányok, relációk gyakorlása.

Mozgásos játékok: több – kevesebb, számlálás, sorakozás, soralkotás, hosszabb- rövidebb, magasabb-alacsonyabb, gyorsabb-lassúbb.

Udvari játék: térfogatmérés, alatta-fölötte, magasabb-alacsonyabb Szerep-, és szimbolikus játék: kicsi-nagy, öreg - fiatal

Szabályjáték: több-kevesebb, kívül-belül, nyitott-zárt vonalak, egyenes, görbe.

Az óvodapedagógus által kezdeményezett játék jellemzői:

- helyét, tartalmát, eszközeit tervezi, lebonyolítását szervezi, de a napi gyakorlatban a gyermekek reakcióihoz, jelzéseikhez igazítja a tényleges megvalósítást, akkor a legeredményesebb és a legérdekesebb, ha komplex módon, több nevelési területhez kapcsolódó tartalmat hordoz,

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- társaik iránt pozitív megnyilvánulásaik alakulnak ki,
- önállóan kezdeményeznek, vagy bekapcsolódnak a közös játéktevékenységekbe,
- játékszabályokat állítanak fel és tartanak be, vagy bekapcsolódnak a közös játéktevékenységekbe,
- erőfeszítéseket tesznek mozgásos ügyességet igénylő játékokban,
- képesek végighallgatni, elfogadni társaik javaslatait is,
- képesek lemondani egy-egy eszközről,
- nyugodt tevékenységekhez önállóan megkeresik a helyet, az eszközöket,
- kedvezőtlen szerepeket is tudnak vállalni,
- kudarcélményt is tudnak elviselni;
- a gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, elmehetnek vagy visszatérhetnek a tevékenységbe.

A külső világ tevékeny megismerése

Célunk:

- A közvetlen és tágabb környezet felfedeztetése, a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti, társadalmi, tárgyi világ értékei iránt.
- A gyermekek minél több tapasztalatot szerezzenek (mozgásos, érzékszervi) az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből életkoruknak megfelelő szinten.
- A környezet megismerése közben Isten csodálatos teremtménye szépségeinek megszerettetése.
- A szülőföld, az itt élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, a keresztyén értékekkel egyező néphagyományok és szokások, a családi-, a tárgyi kultúra

értékeinek megszerettetése, védelme.

- Biztonsággal igazodjanak el környezetükben, érezve azt a felelősséget, hogy a természet és a környezet megóvásában nekik is fontos feladatuk van.

A természeti környezet megismertetése:

Az élő természet szépségének, esztétikumának, ökológiai összefüggésének megismertetése során szem előtt tartjuk az óvodáskorú gyermek érzelmi dominanciáját, aktivitását és érdeklődését. A megismerés folyamatában különösen a meglévő és az óvodában megszerezhető élményekre és a tapasztalatszerzésre építünk.

A természetes környezetben való megfigyelés során felismerik, hogy a teremtett világnak sokféle segítségre van szüksége a fennmaradáshoz. E közben megtapasztalják Isten tulajdonságait: teremtő Úr, bölcsen alkotó, gondviselő, szerető Atya stb.

A tapasztalatszerzés közvetlen és tágabb – valódi – környezetükben történik: a csoportszobában, udvarunkon, városunkban, városon kívül.

A kerti munka megkedveltetése is hozzátartozik mindennapi életünkhöz. Ezen tevékenységek közben is (ásás, gereblyezés, kapálás, magvetés, ültetés, locsolás) lehetőség nyílik a bőséges tapasztalatszerzésre.

Ismereteket szerezhetnek:

- növényekről, állatokról,
- évszakokról, időjárásról.

Megemlékezünk: az Állatok napjáról (október 4.), a Víz világnapjáról (március 22.) a Föld napjáról (ápr. 22.), a Madarak és Fák napjáról (május 10.).

Megtanítjuk őket szépnek látni, értékelni és megbecsülni a természetet. A természetvédelem, környezetvédelem hitünkéből fakadó feladatunk. A „globálisan gondolkodni- lokálisan cselekedni” alapelv érvényesülését és szokássá válását megalapozzuk.

A társadalmi környezet megismertetése:

A gyermekhez legközelebb álló közösség a család. A gyermekeknek segítünk abban, hogy a családi környezet zárt világából kikerülve, az óvodában, új környezetükbe beilleszkedhessenek.

Fontos tehát, hogy:

- megismerjék, kötődjenek, biztonságban mozogjanak az őket körülvevő társadalmi környezetben,

- a családról egészséges kép alakuljon ki bennük, tudatosodjon a családtagok egymáshoz fűződő viszonya, a gyermekek tiszteletadása szüleik felé,
- ismerjék meg óvodájukat (különböző helyiségeket és azok rendeltetését),
- tudják csoporttársaik nevét, jelét, az óvodában dolgozó munkatársak nevét,
- aktívan alakítsák környezetüket, érezve, hogy annak szépítése esztétikai hatással bír,
- alakuljon ki bennük az érték féltése, megóvása,
- ismerjék a viselkedés szabályait, a közösségi élet szabályait,
- tudják a hét napjait, ismerjék a napszakokat és az évszakokat,
- ismerjék a közlekedési eszközöket, az alapszabályokat,
- találkozzanak saját fejlődésük jellemzőivel (növekedés, érés stb.)
- ismerjék az őket körülvevő környezeti világot és a szolgáltatásokat pl.: templomunkat, a lelkipásztor munkáját, orvosi rendelőt, a doktor munkáját, fodrászatot, péket, iskolát, bölcsődét, piacot, stb.

Az óvodapedagógus feladata, hogy:

- tanítsa meg a gyermeket rácsodálkozni a teremtet világ szépségeire, - nevelje őket azok megbecsülésére
- minél több alkalmat biztosítson az élményszerző megtapasztalásra,
- láttassa meg a gyermekekkel, hogy amit Isten teremtet az jó és szép, ébressze fel a gyermekekben a feladattudatot,
- biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre,
- biztosítsa a tartós, változatos, biztonságos tárgyakat, melyeket önállóan használhatnak,
- a nyugalom érdekében fokozatosan segítse az óvatosságot igénylő cselekvések és tárgyak helyének szokásszintű, önálló megválasztását,
- segítse elő a képességfejlesztést: a verbális kifejezőképesség fejlesztését és a problémamegoldó gondolkodást,
- figyeljen a matematikai vonatkozásokra,
- érzékszervek cselekvéssel, való bekapcsolásával irányított ismeretszerzést, megtapasztalást nyújtson,
- segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a környezet alakításában.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- a gyermekek meg tudják mondani pontosan a lakcímüket, testvéreik nevét, szüleik nevét, foglalkozását, munkahelyét, óvodájuk nevét,
- ismerik az évszakokat és jellegzetességeiket, tudják, hogy a növények fejlődés és az időjárás között összefüggés van,
- önállóan gyakorolják a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit,
- meg tudják nevezni a napokat, felismerik a napszakokat,
- az általuk ismert állatokat csoportosítják aszerint, hogy hol élnek, összehasonlíttatnak, ismerik a hasznukat,
- ismerik a közlekedési eszközöket, gyakorlottak elemi közlekedési szabályok betartásában,
- megnevezik saját testrészeit, érzékszerveiket,
- ismerik a színeket,
- ismerik a környezetükben működő intézmények rendeltetését,

- részt vesznek elemi természetvédelmi tevékenységekben (egész éves madárvédelem);
- környezetükben lévő matematikai összefüggéseket felismernek, matematikai fogalmaik alapszinten a számosság tekintetében kialakultak (10-ig számlálnak, összehasonlítanak mennyiség, nagyság, forma, szín szerint),
- megkülönböztetnek irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat.

A külső világ tevékeny megismerése és a matematika összefüggése:

A gyermek a környezet megismerése során gyakran találkozik matematikai jelenségekkel. A változások észlelése, továbbgondolása és befolyásolása elképzelhetetlen matematikai alapismeretek nélkül. Az óvodapedagógus feladata, hogy kihasználjon minden spontán lehetőséget a gyermek fejlesztésére:

- megfigyeltetésre, csoportosításra, halmazképzésre,
- számlálásra, mennyiségi összefüggésekre,
- irányok megkülönböztetésére, névutók használására,
- hasonlításra, viszonyításra, logikus gondolkodásra,
- térbeli formák érzékeltetésére.

Az óvodapedagógus irányításával szerzett ismeretek formáját minden esetben a gyermek érettsége és az adott téma határozza meg. Matematikai ismeretek intenzív fejlesztése nagycsoportban:

A matematikai nevelés a családi és az óvodai élet területén megjelenő tevékenységek, szituációk alkalmával folyamatosan történik. A gyermeki kíváncsiság, megismerési vágy, a kérdések megválaszolása, az előttünk lévő lehetőségek kihasználása során kell megalapozni a matematikai beállítódást, szemléletet. A természetes környezetben szerzett tapasztalatok, cselekedetek során lehetőségünk van matematikai összefüggések meglátására, számlálásra.

Minden tevékenységbe, de elsősorban a külső világ tevékeny megismerésébe ágyazva közvetítjük a matematikát.

Az 5-6-7 éves korban a gyermekek igénylik, hogy kisebb – nagyobb csoportokban irányított formában, kötelező módon is elsajátítsák azokat az ismereteket, amelyek szükségesek a matematikai részképességek, képességek, gondolkodási műveletek fejlesztéséhez: érzékelés, észlelés, megfigyelés, ok-okozati összefüggések megláttatása, probléma meglátás, megoldás képessége.

Ebben a szakaszban az óvodapedagógusok feladata a meglévő ismeretek felmérése, a matematikai hiányosságok korrigálása.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére a matematika területén:

- relációk, névutók helyes használata,
- térirányok helyes használata, tér-, sík- és mennyiségsszemlélete megalapozott,
- tárgyak, személyek, halmazok sorba rendezése megnevezett mennyiségű

tulajdonságok alapján,

- irányított összehasonlítások: játék a „leg”-ekkel,
- szavakban történő összehasonlítás, becslések, az összefüggés fenn áll- e adott tárgyak, személyek, halmazok között,
- mennyiségek összemérése tömegük szerint.
- számlálásban két mennyiség összehasonlítása: melyik több, mennyivel több, különbség megállapítása,
- semmi és az üres fogalmainak ismerete,
- tő és sorszámnevek fogalmának ismerete,
- melléknevek fokozatainak helyes használata,
- ellentétek, ellentétpárok felismerése, logikus gondolkodás,
- a környezet megismerése során szerzett matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek tevékenységben történő alkalmazása.

Verselés, mesélés

Az irodalmi nevelés, a mesélés és mondókázás sokféle tevékenységhez spontán kapcsolódik, így automatikusan a mindennapok szerves részét képezik.

Az érzelmi intelligencia fejlesztésének alapvető eszköze a gyermekirodalom.

Célunk:

- A gyermekek érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődésének segítése, a pozitív személyiségjegyeinek megalapozása elsősorban a népmesék és bibliai történetek segítségével.
- A mesék, történetek mágikusságával, a csodás meseélményekkel, a versek zeneiségével, rímeinek csengésével, valamint a mesék feldolgozásával a gyermekeknek igazi irodalmi művészi élmény biztosítása.
- A mindennapi meséléssel a mese megszerettetése.
- A gyermeki önkifejezés fejlődésének segítése, a saját vers és mesealkotás megalapozása.
- Az irodalmi anyag megválasztásával, a multi- és interkulturális nevelés megvalósítása.

Az óvodáskorú gyermekek fogékonyak az esztétikumra. A szeretet, a jóság, a gyűlölet, a nagyravágyás, szerénység, összefogás, részvét elvont fogalmait, az emberi érzések tükrében, konkrét belső képi formában ismerhetők meg. A tárgyi világot is megelevenítő a szigorú ok – okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világkép, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszti a gyermekeket a pszichikus realitásra.

A népmesék, népköltészeti alkotások, magyar költők versei, elbeszélései által megismertetjük a népi kultúra kincseit. A ritmikus és humoros versek, népi mondókák, szólások, közmondások, nyelvtörők az anyanyelvi nevelés legfontosabb eszközei.

Óvodánkban a népi-, a klasszikus- és a kortárs irodalmi műveknek valamint a kortárs keresztyén irodalomnak egyaránt helye van.

Az irodalmi nevelés szerves része a bábozás és a dramatikus játék, amely lehetővé teszi, hogy újabb tapasztalatokra tegyenek szert a gyermekek a mesék, történetek eljátszásával, színházi élmények nyújtásával, dramatikus népszokások megismertetésével.

Az óvodapedagógus feladatai:

- meghitt körülmények biztosítása; minden csoportban mesesarkot alakítunk ki, ahol lehetőség nyílik a napi mesélésre, dramatizálásra és meghitt beszélgetésekre,
- szokásrend kialakítása a mesekezdeményezésre, befogadásra,
- lehetőséget nyújtani az élményfeldolgozásra (bábjáték, dramatizálás, mimetikus játék),
- differenciált foglalkozás a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű gyermekekkel (beszédhibás, érzelmileg elhanyagolt stb.).
- Az anyanyelvi nevelés feladatai a vers, mese tevékenység területén:
- az anyanyelv gazdagságának megéreztetése; a gyermekek nyelvi kultúrájának fejlesztése, igényes beszédstílus, kommunikáció;
- az életkornak, fejlettségek megfelelő anyagválasztás, kifejező előadásmód, az irodalom nyelvi-stilisztikai eszközeinek használata, a gyermeki beszéd-kommunikáció tudatos fejlődése, fejlesztése érdekében mintaadás;
- az irodalmi élmény együttesből fakadó beszédfejlesztő módszerek változatos alkalmazása: vers, mesereprodukálás, mesefolytatás, saját mese kitalálása - összefüggő szövegmondás, drámajáték és dramatizálás, bábjáték, képolvasás;
- beszédészlelés fejlesztése, megértés/reprodukció fejlesztése; anyanyelvi játékok: helyes légzés, beszédszervek fejlesztése, tiszta hangzók ejtése, artikuláció;
- beszédtempó, ritmus, hangsúly, hanglejtés, szókincs, mondatalkotás, mondatfűzés, helyes nyelvtani struktúra, verbális és nonverbális jelzések azonossága - verbális és nonverbális jelzések közötti eltérés tudatos használata, interakció (kölcönhatás) megjelenítése.

A mese, vers mondóka összefüggése a matematikával:

Számlálás (3 kívánság, 7 fejű sárkány), kisebb, nagyobb, középső fogalmának ismerete (legkisebb fiú), névutók gyakorisága (elbújt a fa mögé), párosítás (dramatikus játékoknál), ok - okozati összefüggések megértését segítő kommunikációs játékok.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- a gyermekek szívesen ismétlik a verseket, rigmusokat,
- képesek végighallgatni türelmesen a mesét, várják, a mesehallgatást,
- igényük van a hallott mű újrachallgatására,
- képesek magukat önállóan, összefüggően kifejezni,
- tudnak mesét, történetet kitalálni, elkezdett történetet befejezni, azt mozgással megjeleníteni, dramatizálni, bábozni,
- az élmények hatására kialakul a népköltészeti kötődés,
- ismernek evangéliumi verseket, történeteket,

- meg tudják különböztetni a bibliai történeteket a meséktől,
- kialakul a beszédfigyelmük, érdeklődnek a betűk iránt,
- vigyáznak a mesekönyvekre.

Olvasóvá nevelés

„Mesével indul az olvasóvá nevelés. Nem lesz jó olvasó az, aki nem hallgatott elég mesét.”

/Vekerdy Tamás/

Célunk:

- A gyermekek érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődésének segítése, a pozitív személyiségjegyek megalapozása.
- A mindennapi meséléssel a mese megszerettetése.
- A gyermeki önkifejezés fejlődésének segítése, a saját vers és mesealkotás megalapozása
- A könyvek szeretetének megalapozása, fokozása; az olvasás iránti vágy felébresztése; felnőtt korra olvasóvá nevelés.

Feladatunk:

- Meghitt körülmények biztosítása – mesesarok
- Szokásrend kialakítása a mesekezdemenyezésre, befogadásra
- Életkornak, fejlettségnek megfelelő anyagválasztás, kifejező előadásmód,
- Beszédfejlesztő módszerek együttes alkalmazása: vers, mesereprodukálás, mesefolytatás, saját mese kitalálása – összefüggő szövegmondás, drámajáték és dramatizálás, bábjáték, képolvasás stb.

Tevékenységek, módszerek:

- Mindennapi mesemondás
- Ismerkedés a bibliával, mindennapi áhítat, imádság
- Film és diavetítés
- Dramatizálás
- Színházlátogatás
- A szülők bevonása, rendszeres tájékoztatása

Fejlesztési területek

Értelmi képességek fejlesztése

A mese élményszerű bemutatásával a figyelem, a képzelet és a beleélő-képesség fejlesztése.

A képrészletek sorbarendezeésével az emlékezet fejlesztése, a történeti és az időrendi sorrend érzékeltetése. A képek rendezése során az adott cselekményrész által kiváltott érzelmek megnevezése.

Erkölcsi ítéletek, megfogalmazása, következtetések levonása A mese tartalmának, összefüggő részleteinek felidézésével az emlékezet és a történeti sorrend (szerialitás) felidéző képességének fejlesztése.

Az analízáló és a szintetizáló képesség fejlesztése a meserészlet(ek) kiválasztásával A képzelet fejlesztése a helyszín(ek)hez szükséges tárgyak, és a szereplők megszemélyesítéséhez szükséges kiegészítők kiválasztásával, használatával, a rendelkezésre álló tér kitöltésével.

Erkölcsei ítéletek, következtetések megfogalmazása. A személyiségjegyek megbeszélésével, elemzésével a képzelet fejlesztése. Az érzelmek felismerése és megnevezése.

Érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés területén

A mese erkölcsi összefüggéseivel kitartásra és küzdőképességre nevelés.

Az empátia, az azonosulási készség fejlesztése a mese szereplőivel való azonosulással.

Együttműködő képesség fejlesztése gyermek és gyermek között a mese dramatizálásához szükséges szerepek megosztásával, az eszközök kiválasztásával, az előadásmód összehangolásával

Kommunikáció területén

A mese erkölcsi összefüggéseinek megfogalmazásával a mese szövegének tartalmi megjelenítésével a beszédértés fejlesztése.

Az aktív és a passzív szókincs fejlesztése az új szavak megismertetésével és szükség szerinti használatával. Vizuális kommunikáció fejlesztése a vers tartalmának hívóképeken való megjelenítésével.

Mozgás területén

A mese befogadásával és figyelmes meghallgatásával az izmok ellazító képességének fejlesztése. A dramatizálás során a nagy- és a finommozgások fejlesztése.

A nagymozgások és a téri tájékozódás fejlesztése a megjelenítések során.

A bábok, illetve a kiegészítők díszítésével, elkészítésével a finommotoros képességek fejlesztése

A tervezés a heti tervezéssel együtt – a verselés, mesélés címszó alatt a következők feltüntetésével egészül ki: mese címe, feladat, módszer/eszköz, gyermeki tevékenység

Az olvasóvá nevelési folyamat várható eredménye:

- Képesek végighallgatni türelmesen a mesét, várják a mesehallgatást
- Igényük van a hallott mű végighallgatására
- Képesek magukat önállóan, összefüggően kifejezni
- Tudnak mesélni, dramatizálni, bábozni
- Képesek az önkifejezésre - saját mesealkotásra, annak mozgással, vagy ábrázolással történő kombinálására

- Vigyáznak a mesekönyvekre
- Megbecsülik az általuk elkészített illusztrációkat
- Szokássá válik a családban egy-egy mese közös hallgatása, esetleg a mindennapos mesélés

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - Vizuális nevelés

A gyermekeket körülvevő esztétikai környezeten túl a vizuális nevelés magában foglalja az építés, képalakítás, plasztikai munkák és ezen technikák tanulási folyamatát. Az óvodapedagógus segítő szeretete és a gyermekek iránti tisztelete megköveteli, hogy ezeket a tevékenységeket bármikor felkínálja a gyermekeknek kizárva a kényszer jelleget.

Célunk:

- a kisgyermekben rejlő szépség, tenni akarás, az alkotásvágy felébresztése, a spontán, kreatív alkotás örömeinek megélése vagy újraélésének elősegítése,
- az esztétikai élmények befogadási készségének kialakítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- alakítson ki vizuális sarkot,
- ébresszen a gyermekben kedvet az ábrázoláshoz, éljen át velük élményeket,
- ismerje jól azt a technikát, amelyet felkínál, biztosítson változatos eszközöket az egész nap folyamán, ismertesse meg az eszközök helyes használatát,
- teremtsen nyugodt és elegendő időt egy – egy tevékenységhez,
- a gyermekek munkáiban csak technikai segítséget adjon,
- pontosítsa a szokásokat, szabályokat de ne szűkítse le a gyermekek lehetőségeit,
- tartsa tiszteletben a gyermekek alkotásait, gyűjtésükről gondoskodjon;
- ismerje a gyermekrajz fejlődésének fokozatait,
- a szabad alkotás örömein kívül esztétikai érzéseiket fejlessze,
- vonja be a gyermekeket a terem rendezésébe, esztétikus megoldásokat keressen,
- ismertesse meg a gyermeket műalkotásokkal,
- a környezet esztétikumára hívja fel a figyelmet,
- az ábrázolást előzze meg élménynyújtás, Isten csodálatos alkotásai a teremtet világ, természeti szépségekre való rácsodálkozás,
- mindig nagymozgásból indítson, és fokozatosan juttassa el a gyermeket a finommotorikus mozgásig,
- a gyermek aktuális érzelmi állapotának megjelenítését segítse elő változatos színek kompozíciók felkínálásával,
- segítse a gyermek kíváncsiságából fakadó önálló tevékenységet.
- Az anyanyelvi nevelés feladatai a rajz, mintázás, kézi munka tevékenységben:
- a beszéd mellett az ábrázolás egy újfajta önkifejezési módként, közlő nyelvként jelenjen meg; az alkotó tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozások, véleménynyilvánítás, szorgalmazása;
- a spontán beszéd formáinak fejlesztése: megszólítás, szándéknyilvánítás, kérdés, tudakozódás, különböző mondatfajták használata;
- aktív és passzív szókincs bővítése, az ábrázoltak szóbeli elmondatása, pl. formák, színek magyarázata;
- a barkácsoláshoz szükséges eszközök, anyagok megismertetése, megnevezése;
- kiállítás látogatáshoz kapcsolódó élmények megbeszélése.

A gyermek tevékenységei:

- A különböző vizuális tevékenységek során tapasztalatokat szerez saját magáról és a külvilágról.
- Megismerkedik sokféle anyaggal, színnel, formával, saját testéhez viszonyítva alakul ki téri tájékozódása, bemozogja a teret irányokat, viszonyításokat ismer meg.
- Megismerkedik az alkotás folyamatával, képet alakít, firkál, rajzol, fest papírra, aszfaltra, ablakra, ehhez ceruzát, zsírkrétát, filctollat, festéket stb. használ, képet hoz létre tépéssel, vágással, gyűréssel, hajtogatással. lenyomatot készít levéllel, termésekkel, ujjal, krumpli nyomdával, fonallal stb.,
- Plasztikai munkát hoz létre: anyagból, gyurmából, só-lisztből, természetben található anyagokból vagy sütés folyamán, formáz, hajtogat, sző, hímez.
- Barkácsolással bábokat készít, fűzéssel karkötőt, nyakláncot készít, egyéb technikákkal hoz létre alkotásokat.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- felfedezik a téri viszonyokat, téri kiterjedéseket,
- megnevezik a térben elhelyezett alakzatokat, formákat különböztetnek meg,
- felismerik az anyagok használhatóságát, formázzák, díszítik,
- kreatív módon újra alkotják vagy megalkotják elképzeléseiket, élményeiket,
- felismerhető és aprólékos módon formáznak, mozgásokat utánognak plasztikai, illetve képi formában megjelenítik az egyszerű mozgásokat,
- a színeket jól ismerik, hangsúlyt adnak kedvenc színüknek,
- véleményt alkotnak társaik, illetve saját alkotásaikról,
- az ismert technikákat önállóan jó szinten alkalmazzák,
- képi kifejezéseikben emlékezetükre hagyatkoznak,
- környezetük szépítésében részt vesznek, véleményt alkotnak,
- munkáikat képesek előre megtervezni,
- műalkotásokról véleményt mondanak, igényessé válnak a szép, esztétikus befogadására,
- eszközöket készségszinten használják (finommotorika).

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc - Zenei nevelés

„A Krisztusnak beszéde lakozzék ti bennetek...zsoltárokkal, dicséretekkel, lelki énekekkel, hálával zengedezvén a ti szívetekben az Úrnak”

(Kolossé 3, 16)

A zenei nevelést óvodáskorban kell elkezdni, mert a korai években a legfogékonyabbak a zenei hallás megalapozására.

A zene elsősorban érzelmi töltésével hat a gyermekekre. A gyermeket első esztendeiben olyan hatások érhetik a zene területén, amelyek későbbi életében meghatározzák a zenéhez főződő viszonyát.

Ezt hangsúlyozza Kodály Zoltán a magyar zenei nevelés területén. „A zenei nevelés a 3-7 évig terjedő korban, a gyermeki értelem és lélek fejlődésének legfontosabb idejében rendkívül nagy jelentőségű. Egyrészt, mert az emberi lélek nemesítését szolgálja, másrészt mert a magyarrá nevelést hatásosan segíti elő.”

Célunk:

- a zene megszerettetése,
- nemzeti, népi, egyházi kultúránk megőrzése,
- a zenei anyanyelv megalapozása,
- igényesen válogatott klasszikus és kortárs művészeti alkotások megismertetése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- értékes zenével, játékosan, biztosítsa a zenei élményhez jutást,
- alakítsa, fejlessze a gyermek zenei ízlését és mozgáskultúráját,
- ösztönözze a gyermekek zenei alkotókedvét,
- biztosítsa a szabad improvizáció lehetőségét,
- gondoskodjék arról, hogy a zene mindig örömforrás legyen a gyermek számára,
- törekedjen mindig a tiszta éneklésre,
- használja ki a nap bármely szakában a zene feszültségoldó hatását,
- segítse elő a zenei készségek, képességek (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) fejlődését,
- vegye figyelembe a csoportja életkorát, összetételét, fejlettségi szintjét, ez alapján állítsa össze a tanulandó énekek hanganyagkészletét figyelve a játék és mozgásos anyagra is, ugyancsak ez alapján tervezze meg csoportjában a ritmus, hallás-, és a zenei mozgásfejlesztést.
- A nyelvi-kommunikáció fejlesztése:
 - Az attitűdök, gondolkodásbeli és kommunikációs tulajdonságok kiteljesítése zenei élményekkel.
 - Beszéd és zenei hallás fejlesztése.
 - Különböző grammatikai megoldások, választékos kifejezések, párbeszéd, dramatizálás gyakorlása.
 - A beszédszervek koordinált mozgásának fejlesztése, a hangzók helyes formálásának gyakorlása, beszédtechnika fejlesztése, fogalomalkotás, szókincsbővítés, beszédhibák javulása.
 - Az egyéni megszólalás bátorítása természetes játékhelyzetekben (felelgetős énekes játékok).

A zenei nevelés helye a keresztyén nevelésben

**„A zene lelki táplálék és semmi mással
nem pótolható. Aki nem él vele:
lelki vérszegénységben él és hal.**

Teljes lelki élet zene nélkül nincs. Vannak a léleknek régiói, amelyekbe csak a zene világít be.”

(Kodály Zoltán)

Az ének lélektani hatása: a zene hasznos eszköze az Istenre való odafigyelésnek és az Istennel való kapcsolattartásnak. Fontos hogy a keresztyén lelki élet a zenei nevelésen keresztül is áthassa az egész napot. A különböző tevékenységi formákhoz szorosan kapcsolhatunk egy-egy éneket, és csoportszokások szintjére emelhetjük a dalokat.

Az óvodapedagógus feladatai (a keresztyén énekek kiválasztásánál):

- szöveg szerint: olyan énekeket válogasson, amelyeknek szövege érthető, viszonylag rövid, kapcsolódjon bibliai történetekhez, alkalmazkodjon az ünnepek aktualitásához.
- dallam szerint: az ének dallama is szép legyen és értékes, szolgálja a zenei ízlés alakítását, lehetőleg a református zenei anyanyelvet használja fel (genfi zsoltárok XVI-XVII. századi reformátori magyar énekek közül válasszon), feleljen meg a gyermekek hangterjedelmének és énektechnikai követelményének.

A zenei anyag ajánlás, amelytől el lehet térni, ha a csoport fejlettsége ezt megkívánja.

		Kiscsoport	Középső csoport	Nagy csoport
Hangkészlet	s-m	3-4 dal	2-3 dal	2 dal
	l-s-m	3-5 dal	3-5 dal	2 dal
	s-m-d	-	1-2 dal	1-2 dal
	m-r-d	1-2 dal	3-4 dal	1-2 dal
	s-m-r-d	2 dal	3-5 dal	2-4 dal
	l-s-m-r-d	-	-	6-8 dal
	m-r-d-l	-	2 dal	2-3 dal
	d-l-s	1 dal	1-2 dal	-
	r-d-l-r	-	-	2 dal
	m-r-d-l-s	-	-	2 dal
	Mondók a	5-6	4-5	3-4
	Ritmus	tá-ti-ti	ti-tá-ti	Tá, tá, ti-ti-tá
	Mozgás	- álló helyzet - kéz-láb mozgás - körforma,- áll, indul	- kör, csigavonal, hullámvonal, guggolás - szerepcsere - taps,- utánzómozgás	- bonyolultabb játékok - párcsere - hidas, kapus - sorgyarapító ugró

Az ének – zene és a matematika összefüggése:

Énekes játékok során találkoznak a gyermekek térformákkal (nyitott - zárt vonalak, csigavonal, köralakítás), tőszámnevekkel, sorszámnevekkel (mondókák, kiszámolók), párosítással, párba rendezéssel (párválasztásos játékok), halmazalkotással (pl. népi játékok), változások felismerésével (mennyiségek illetve hangok, zörejek felismerése), névutók használatával, térbeli tájékozódással (magas – mély jelzések), darabszám változással (fogó – gyarapodó játékok), becsléssel.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- a gyermekek szeretnek énekelni, szívesen kapcsolódnak be a közös éneklésbe
- vannak kedvenc mondókái, megtanult énekei,
- korának megfelelő egyházi énekeket ismer,
- természetes módon jelenik meg az éneklés mindennapjaiban (születésnapok köszöntésekor, játékban, kiránduláson stb.),
- énekkel is imádkozik,
- ritmusérzékük, hallásuk, éneklési képességük stb. fejlődik,
- képesek megadott kezdőhangot átvenni,

- szívesen hallgatják az óvodapedagógus énekét, zenehallgatásra szánt műveket,
- egyszerű ritmushangszereket ismernek és azokat tudják használni,
- felismerik a hangszerek hangját (furulya, xilofon),
- egyszerűbb táncos mozgást tudnak végezni.

Mozgás

Az óvodás gyermekek számára a mozgásos játékok az örömelemény forrásai, s minden időben és helyen keresik rá az alkalmat. Egyénileg vagy kiscsoportban, gazdag fantáziaviláguk folytán, sokféle módon változatossá teszik az átélt játékokat, játékos gyakorlatokat.

A gyermekek mozgását két nagy csoportba kell besorolnunk:

- Szabad, spontán mozgás
- Szervezett mozgások (mindennapos testnevelés, testnevelés foglalkozások).

A szabad játékba ágyazott mozgástevékenységeket, az egyéb tevékenységeibe beépített testmozgást kiegészítik az irányított mozgástevékenységek, amelyek együtt hatnak a gyermek személyiségének fejlődésére (pl. pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás).

Az egyéni szükségletek és képességek figyelembe vételével, minden gyermek számára, minden nap lehetőséget biztosítunk a spontán, a szabad játékba ágyazott mozgástevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak. Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A mozgásfejlesztés komplexitásának biztosítása érdekében alkalmazzuk a „Mozgáskotta program” eszközeit, módszertanát.

A szabad, spontán mozgás alkalmával lehetőséget biztosítunk a mondókák, énekek ritmusára történő testgyakorlatok végzésére, körjátékok, dalos népi játékok játszására, melyek fejlesztik a gyermekek figyelmét, s formálják zenei ízlésüket is.

A mindennapos testnevelés, testmozgás feladata az egészség megszilárdítása, a jártasságok, elért mozgáskészség megszilárdítása, a gyermekek mozgásigényének kielégítése és a rendszeres testgyakorlás szokásának kialakítása. Mindezt az időjárás függvényében elsősorban a szabadban valósítjuk meg, de természetesen a tornaterem adta lehetőségeket is kihasználjuk.

Lehetőséget adunk a gyermekeknek az állóképesség fejlesztésére. Ezt a futások, a kúszó- mászó gyakorlatok, szökdelések segítségével oldjuk meg. A mindennapos

testnevelésben fontos szerepe van a kézi szerek felhasználásának (labda, karika, tornabot, kötél, szalag, babzsák).

A mozgásos népi játékok beiktatása a mindennapos testnevelésekbe, jól kiegészítik a tanult mozgásformák készségszintű fejlesztését (szembekötösdí, labdajátékok, bújócska, célba dobás kavicsokkal, ugróiskola, kötélhúzás). A testnevelés foglalkozások és a sport nemcsak a testi fejlődés, az erőnlét és a mozgásos teljesítmények továbbfejlesztésének az eszközei, hanem célszerű és tudatos pedagógiai munkával a sokoldalú személyiségformálás és az egészséges életmód megalapozásának eszköze is.

A testnevelés foglalkozásokon megjelennek a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó játékok (szerep, szabály), feladatok, gimnasztika, szabadgyakorlatok, kéziszer gyakorlatok, járás, futás, ugrás, csúszás, mászás, dobások, támasz, függés, és egyensúlyozó gyakorlatok, melyek a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Közvetlen pozitív hatást gyakorolnak az erő, az állóképesség fejlődésére, közvetetten fejlesztik a teherbíró képességet, a helyes testtartást.

Az óvodapedagógus feladatai:

- használja ki a gyermekek életkorából adódó mozgáskedvét, mozgásszeretetét és biztosítsa a spontán mozgáslehetőségeket,
- rendszeres mozgással segítse elő a gyermekek erőnlétét, fizikai állóképességének növekedését,
- vegye figyelembe a gyermekek egyéni szükségleteit és képességeit,
- a fejlesztésre szánt anyagot játékos formában építse be a fejlesztő foglalkozásokba, és a szabad tevékenységekbe,
- motiválja a gyermekeket a feladatok bemutatásával, személyes hozzáállásával,
- használja ki az udvar adta lehetőségeket,
- építsen a gyermekek kitartására, bátorságára a differenciált feladatvégzésnél,
- a testnevelési foglalkozás megszervezésénél minden korcsoportnál vegye figyelembe, hogy:
 - minden izomcsoport részesüljön erősítő, nyújtó hatásban,
 - váltogassák egymást a könnyebb és a nehezebb gyakorlatok,
 - ne maradjon el a megfelelő bemelegítés,
 - biztosítsa a játékosságot a mozgástevékenység során,
- a gyakorlatok ismétlésével segítse elő a motoros képességek fejlesztését. A mozgás és a matematika összefüggése:

A mozgásos játékok és a testnevelés foglalkozások alkalmával elkerülhetetlen a számlálás. Sorversenyek alkalmával: számlálunk, mennyiséget hasonlítunk (többkevesebb- ugyanannyi, kisebb – nagyobb, hosszabb – rövidebb, alacsonyabb – magasabb), meghatározunk irányokat (jobb – bal, előre – hátra, elé – mögé, alatta – felette).

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- gyermekek testi fejlődésével arányosan nő teherbíró képességük,
- mozgásuk összerendezetté válik,
- a gyakorlatok végzésében kitartóak lesznek, alkalmazzák a problémamegoldó gondolkodást,
- kialakul szabálytudatuk, önkontrolljuk,
- egészséges versenyszellem alakul ki bennük,
- téri tájékozódó képességük, testsémájuk kialakul,
- képesek mozgásukat különböző helyzetekben irányítani,
- önfegyelmük, kudarctűrő képességük érzelmszabályozásuk, megerősödik,
- kialakul a társakkal való kooperáció képességük, szabálykövető társas viselkedésük, együttműködésük, kommunikációjuk,
- erősödik pozitív énképük.

Munka jellegű tevékenységek

„És fogta az Úristen az embert és helyezte az Éden kertébe, hogy az művelje és őrizze” (1 Mózes 2, 15)

A munka tevékenysége az óvodáskorú gyermek számára játékos jellegű, önként vállalt, aktív tevékenység, a szükség motiválja.

Célunk:

A munka jellegű tevékenységek végzésével - a szolgáló élet alapjainak lerakása.

A játékkal és a cselekvő tanulással egybeeső munka jellegű tevékenység a személyiségfejlesztés, a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök, képességek és tulajdonságok (kitartás, céltudatosság, felelősség, fegyelem, önállóság) alakításának fontos eszköze.

A csoporttársakkal együtt és értük végzett munka során alakulnak a közösségi kapcsolatok, pozitív élmények átélésére ad lehetőséget, melyek újabb motivációként hatnak.

Törekedjünk arra, hogy a gyermek számára önként – örömmel és szívesen végzett, aktív tevékenység legyen a munka, pozitív élményeken keresztül értse meg, hogy Istentől kapjuk feladatunkat. Nem zárható ki azonban, hogy a gyermek tettei következményeként, nevelő célzattal munka jellegű feladatot kapjon. Ez esetben is fontos az óvodapedagógusi példaadás, a megfelelő segítségnyújtás, irányítás.

Az óvodapedagógus feladata:

- életkornak megfelelő feladatok adása, tudatos szervezése
- a munka feltételeinek, eszközeinek biztosítása,
- álljon mindig modellként a gyermek előtt, működjön együtt a gyermekekkel,
- tanítsa meg a gyermekeket a munka helyes menetére, a balesetveszély elkerülésére, a munkaeszközök helyes használatára; a többiekkel való együttműködésre,
- segítse a feladattudat kialakulását,
- segítse a gyermeket az önkiszolgálásban; (jártasság kialakulásában,

- munkafogások megtanulásában, egyre önállóbb munkavégzésben),
- biztassa a gyermeket az alkalomszerű munkák vállalására,
- a néphagyományokhoz kötődő ünnepekre való készülődés során ismerkedjenek meg olyan munkatevékenységekkel, mint pl. mézeskalácssütés, tojásfestés, termések gyűjtése stb.
- értékelése legyen folyamatos, mindig konkrét, reális, a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő.
- az anyanyelvi nevelés feladatai a munka jellegű tevékenységekben:
- a spontán beszédhelyzetekben, tevékenységekben megjelenő különböző beszédformák ösztönzése: pl. udvarias megszólítás cselekvésre szólítás, utánzásra késztetés, kérdés, buzdítás, dicséret verbális kifejezésének gyakorlása; a munkavégzéssel kapcsolatos fogalmak elsajátítása; ok-okozati összefüggések, műveletek megnevezése, mondatba foglalása. nevelje a gyermeket a teremtett világ tisztelésére és a hozzá kapcsolódó feladatok elvégzésére, saját és mások elismerésére, megbecsülésére,
- tanítsa meg a gyermeket a hálaadás szóban történő kifejezésére,

Munka jellegű tevékenységek az óvodánkban:

- Önkiszolgálás: testápolás (egészségvédelem)
- étkezés (kulturált)
- öltözködés (rendezett külső megjelenés)
- Környezet rendjének megőrzése: rendrakás,
- teremrendezés,
- műhelymunkák után a leszóródó szemét felseprése.
- Alkalomszerű munkák: Kisebb megbízatások teljesítése.
- Egyéb: a csoportszobákban lévő növények ápolása,
- az udvari virágok gondozása,
- az udvar fáinak, bokrainak védelme,
- egész évben a madarak etetése, itatása,
- télen a madáretetők élelemmel való feltöltése,
- szelektív hulladékgyűjtés.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- a gyermekek végezzék el az önmagukkal kapcsolatos, önkiszolgálási feladatokat,
- vállaljanak a társuk érdekében is munkatevékenységet, azt örömmel és önként tegyék,
- teljesítsék a kapott feladatokat, ismerjék a munka menetét,
- becsülik meg a másik munkáját,
- érezzék a környezet és az ember kölcsönhatását,
- ismerjék a munkaeszközök helyes használatát.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás

„A hit mellé ragasszatok tudományt” (II. Péter 1, 5)

A gyermekkor az életnek az a szakasza, amikor a legnyitottabbak a gyermekek az őket ért benyomásokra, s nyitva állnak az Isten dolgai iránt. A tanulás a gyermek világképének alakulását is befolyásolja, ezt felismerve használjuk ki a tanulásban rejlő összes lehetőséget.

Célunk:

- az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése;
- olyan tanulást támogató környezet megteremtése, amely épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire,
- a tanuláshoz való pozitív viszonyulás erősítése; olyan attitűdök kialakítása, amelyek képessé teszik a gyermeket arra, hogy váratlan élethelyzetekkel megbirkózzanak és egyre több örömet leljenek az önfejlesztő tanulásban,
- az egyéni képességek fejlesztése.
- a gyermekek fokozatos, irányított fejlesztése az óvodába lépéstől kezdve, amely különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készít fel

Az óvodás korú gyermeket természetes tevékenységi vágya utánzásra, cselekvésre ösztönzi. Eközben hasznos tapasztalatokra tesz szert, tanul, fejlődik.

A kíváncsiság, a felfedezés, a megtapasztalás élménye teszi érdeklődővé, nyitottá, probléma érzékennyé a gyermeket. A tanulás feltétele a gyermek aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalatszerzés-, felfedezés lehetőségének biztosítása.

A tanulási folyamat során a gyermekeknek lehetőségük van a próbálkozásra, tévedések utáni újrakezdésre, a hibák javítására minden következmény nélkül. Így az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, hanem az egész nap folyamán adódó spontán helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulások, séták valamint az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban valósul meg.

Törekszünk a komplexitásra, mert a gyermek a világot ilyen módon ismeri meg és fogadja be. A gyermek képességeit (észlelését, emlékezését, figyelmét, képzeletét és gondolkodását) személyre szabottan fejlesztjük.

A **3-4 éves gyermekeknél** elsősorban a cselekvések, bemutatások, spontán szerzett ismeretek, tevékenységek alapozzák meg az ismeretszerzést.

Az **5-6-7 évesek** már igénylik a pedagógus által irányított, megtervezett, magyarázatokkal, cselekedtetéssel, mélyebb összefüggések feltárásával szerzett ismeretek feldolgozását, a tanultak rögzítését.

A kötött tanulásra szánható optimális időkeret:

Kiscsoport (3 évet betöltött gyermekek esetében):

**4x 5-15 perc/ nap Középső csoport: 4x21-25
perc/nap**

Nagycsoport: 4x 30-35 perc/nap

A tanulás formái:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás (szokások alakítása),
- a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- a játékos cselekvéses tanulás;
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus feladatai:

- építsen a gyermekek előzetes ismeretire,
- segítse a gyermekek újabb ismereteinek megalapozását,
- teremtsen tanulást támogató környezetet,
- segítse a jártasságainak, készségeinek kialakulását, képességeinek kibontakozását és fejlesztését,
- segítse a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak rendszerezését, bővítését,
- engedje a spontán, játékos tapasztalatszerzést,
- irányítsa és szervezze a megfigyelést, tapasztalatszerzést,
- segítse elő a cselekvő, szemléletes képi gondolkodás mellett az absztrakt gondolkodás kialakulását,
- biztosítson a gyermek igényeihez, egyéniségéhez, teherbíró képességeihez igazodó tanulási kereteket és formákat,
- tervezzen olyan feladatokat, melyek a gyermek lelki fejlődését elősegítik,
- Az iskolai beilleszkedést segítse személyre szabott, pozitív értékeléssel, a tanulási készségek, képességek differenciált fejlesztésével.
- Anyanyelvi nevelési feladatok a tanulás folyamatában: a beszéd fontos eleme a tanulási folyamatnak, ezért beszédre ösztönző közeget teremtünk; meghallgatjuk a gyermeket, és meghallgattatásra, beszédfigyelemre neveljük; a sokszínű, változatos, cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenységeket verbális megerősítéssel kísérik. A megfelelő kommunikáció serkenti a gondolkodást, a gondolkodás fejlődésével eredményesebb lesz a tanulás.
- a nagycsoportos gyermekek számára irányított foglalkozássorozat tervezése, vezetése, melynek célja a gyermekek felkészítése az iskolai nevelésre, oktatásra.

A fejlesztés várható eredménye óvodáskor végére:

- képes a különböző gondolkodási műveletekre – következtetés, ítéletalkotás, összehasonlítás,
- ismerje fel az egyszerűbb ok-okozati összefüggéseket,
- tevékenység végzésekor kreatív, többféle megoldást keres,
- szándékos figyelmét tudja irányítani, amely viszonylag tartós,
- ismert feladatvégzésnél önálló,
- szókincse, beszéde változatos, gondolatait érthetően, mondatot alkotva közölje.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Sajátos nevelési igényű gyermekek:

- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése az alábbi területen: a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján beszédfigyatékos, beszédfigyatékos és egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermek.

-Cél: Fejlesztés által, a sérülés súlyosságától függően a hátrányos csökkentése vagy ellensúlyozása, lehetőséghez képest a pszichológiai és fiziológiai tényezők összhangjának megteremtése.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek

Tanulási nehézséggel küzdők (például: lassú, motiválatlan, hosszabb betegség miatt lemaradó, családi, szociális, kulturális, nyelvi hátrányok)

Beilleszkedési nehézséggel küzdők: visszahúzódó (regresszív)és depresszív viselkedésű gyermekek (félénk, csendes, visszahúzódó, stb.). Eredményhez vezethet a csoportos és a párban folyó munka, a testre szabott differenciált egyéni munka, motiválás, stb.

Magatartási nehézséggel küzdők: ellenséges (agresszív) és inkonzekvens viselkedésű gyermekek (engedetlen, kötekedő, támadó, hiperaktív, stb.). Inkább egyéni feladattal köthető le, fontos a velük megbeszélte egyéni vállalások, követelmények következetes számonkérése az eredmények, pozitívumok kiemelése, megerősítése, segítheti a beilleszkedést, a társak általi elfogadást.

Cél: Alapképességek, készségek kialakítása, fejlesztése, differenciált módszerek alkalmazása.

Kiemelten tehetséges gyermekek

- Intellektuális tehetség (a különböző tudományterületeken kimagasló: matematikai, fizikai, nyelvi, stb.)
- Művészi tehetség (képzőművészeti, zenei)
- Pszichomotoros tehetség (sport, tánc, kézügyességet igénylő terület)
- Szociális tehetség (vezető, szervező, irányító)

Az óvoda – az iskolai tehetséggondozást megalapozó – önálló tehetséggondozási programot dolgozott ki, melynek itt a főbb elemei jelennek meg:

Cél:

- A gyermek kétéves megfigyelésén alapuló kiemelkedő, ígéretes egyéni adottságainak fejlesztése 5 éves kortól az iskolába kerülésig
- Az iskolai tehetséggondozás megalapozása

Feladat:

- A lehetőségek felkínálása
- Az érzelmi alapok lerakása
- A tehetségfejlesztés megalapozása

Alapelvek az óvodás gyermek ígéretes adottságainak gondozásához:

- **Egy gyermek veleszületett speciális adottságait** intézményes keretben – **először** – legjobban az

óvodáskorban tudjuk megfigyelni, erre kell építeni (3-4 éves kor)

- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjában a fejlődés várható jellemzőihez viszonyítva határozzuk meg a gyermekek „**átlagon felüli adottságait**”
- Nagy hangsúlyt fektetünk a „**motivációs adottságokra**”, mert ennek ismeretében végezhetünk hatékony fejlesztőmunkát; ennek ismeretében állíthatjuk a gyermekeket egyre nehezebb játékos kihívások elé
- A „**kreatív adottságok**” kibontakozásához biztosítjuk a gyermekek számára az alkotáshoz szükséges szabadságot, az eredeti ötletek megvalósításához, a problémahelyzetek többféle megoldásához szükséges feltételeket; a **kreatív közeget**; „**érezze jól magát a gyerek az óvodában**”.

Potenciális tehetség műhelyek (30 óra/év) – a gyermekek mindenkor ígéretes adottságaihoz igazodva szerveződnek, igény és lehetőség szerint változtathatók. Számuk bővíthető, ill. szűkíthető – figyelembe véve az óvodapedagógusok képzettségét is.

- Zenei tehetségterület - zeneovi
- Testi - kineztetikus tehetségterület - gyermek (nép)tánc
- Térbeli - vizuális tehetségterület - népi kismesterségek - kézműves műhely
- Természeti és logikai tehetségterület - környezetünk (szűkebb pátriánk) felfedezése, robotikai alapjai

A tehetséggondozás mérési pontjai

tehetségigérek felfedezése, azonosítása

Időpontja: 3 -5 éves kor

A megfigyelést végzik: csoportos óvodapedagógusok

A tehetségigérek beválogatása

Időpontja: 5 éves kor

A megfigyelést végzik: műhelyvezetők

Tehetség műhelyek hatásvizsgálata

Időtartam: 5-6 éves kor

A megfigyelést végzik: műhelyvezetők, óvodapedagógusok, szülők

Az óvodai élet megszervezése

Az óvodai élet szervezeti kerete – napirend, hetirend

A **napirend** és a hetirend az a szervezeti keret, ami biztosítja a gyermek számára a nyugodt kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai élet megteremtését.

A gyermek egészséges fejlődéséhez a napirend és **heti rend** biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú, **párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek** tervezésével, **szervezésével**. A napirend igazodik a különböző **tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez**, valamint a helyi szokásokhoz, igényekhez. A rendszeresség és az ismétlődések teremtenek érzelmi biztonságot a gyermeknek. A napirendünket a folyamatosság és a rugalmasság jellemzi. Szem előtt tartjuk a tevékenységek **harmonikus** arányát és **a játék elsődlegességét**. A játéktevékenység egész napos folyamatába illeszkedik a szabad levegőn való tartózkodás, a gyermekek gondozása (étkezés, tisztálkodás, alvás). A napirend biztonságot, támpontot és állandóságot jelent a gyermek számára.

Napirendünkben az egyes tevékenységek időigénye meghatározott, de ez rugalmasan kezelendő.

A napirend az évszakok változását is követi (a szabadban vagy csoportszobában töltött játékidő időtartama változik). A napirend általános időkeretei az óvodai nyitva tartás szerint:

- játék és szabadidő tevékenység 6 óra
- étkezés, pihenés 3 óra
- öltözködés, tisztálkodási tevékenység 1,5 óra
- komplex (csoportos) tevékenységek naponta
- életkortól függően - növekvő időtartamban (5 -35 perc).

Csoportjaink általános napirendje

6.00 – 7.00 - játék, összevont csoport
7.00 – 8.30 - gyülekező, játék
8.30 – 9.00 - reggeli közös áhítat (heti egy alkalommal), beszélgető kör
9.00 – 9.30 - tízórai
9.30 – 10.30 - tevékenységek, fejlesztés; hittan (heti egy alkalommal)
10.30 – 12.00 - udvari játék, levegőzés, egyéni fejlesztés, logopédia, tartásjavító torna, mindennapos testnevelés (10 – 20 perc)
12.00 – 12.45 - ebéd, tisztálkodás
12.45 – 15.00 - mindennapi mese, pihenés
15.00 – 15.30 - uzsonna
15.30 – 16.10 - egyéb foglalkozások, játékos egyéni fejlesztés
16.10 – 17.30. - játék, összevont csoport (pénteken 17.00-ig)

Az óvodapedagógus feladata a napirend összeállításánál: figyelembe venni csoportja összetételét, a játéktevékenység elsődlegességét.

A hetirend a napirendhez hasonlóan folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő a mindennapi óvodai életben.

A hetirend másképp alakul a nevelési év elején, mint a végén. A beszoktatás idején különös figyelmet fordítunk arra, hogy minél rugalmasabb és alkalmazkodóbb heti rendet valósítsunk meg.

A hetirend kialakításának elvei:

- a hitélet megalapozása: heti egy alkalommal közös áhítat, heti egy alkalommal hittan;
- a tevékenységek hetirendben elfoglalt helyét az eszközök csoportok közötti megosztása is befolyásolja (pl. testnevelés);
- a tevékenységek összeegyeztetését kívánja meg a csoportok közötti áthallás kiküszöbölése (mozgás, ének zene, vers, mese)
- egyeztetés szükséges a csoportok között a séták tervezéséhez a megfelelő kíséret biztosítása érdekében (külső világ tevékeny megismerése),
- egyeztetés szükséges a logopédiai, tartásjavító torna foglalkozások időpontja miatt.

A hetirend kialakítása az egyes óvodapedagógus feladata. Számptalan variációval az adott óvodai csoport és a gyermekek igényeinek, képességeinek figyelembevételével nemcsak a komplex foglalkoztatások helyei, de az időkeretek is megváltoztathatók.

A tevékenység szervezésének formája témától függően változhat, az óvodapedagógus döntése alapján kötött vagy kötetlen:

Korcsoport	Kötött	Kötetlen
Kiscsoport	- Testnevelés foglalkozás - Mindennapos testnevelés - Bibliai történetek, hittan (5 - 15 perc)	- Játékos fejlesztés - Ének, zene, énekes játék, gyermektánc - Verselés, mesélés, - Rajz, festés, mintázás, kézimunka - Külső világ tevékeny megismerése
Középső csoport	- Testnevelés foglalkozás - Mindennapos testnevelés - Ének, zene, énekes játék, gyermektánc - Bibliai történetek, hittan (15 - 25 perc)	- Játékos fejlesztés - Verselés, mesélés, - Rajz, festés, mintázás, kézimunka - Külső világ tevékeny megismerése
Nagy csoport	- Testnevelés foglalkozás - Mindennapos testnevelés - Ének, zene, énekes játék, gyermektánc - Külső világ tevékeny megismerése - Bibliai történetek, hittan (25 - 35 perc)	- Játékos fejlesztés - Verselés, mesélés, - Rajz, festés, mintázás, kézimunka

Az óvoda ünnepei

”Mindenek ékesen és jó renddel legyenek.”

(I. Kor 14, 40)

Az ünnep jelentősége:

A keresztyén óvodákban az ünnepek az öröm, a hálaadás alkalmi gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt. Az ünnep a teremtő Isten rendelése, aki megszentelte és megáldotta a 7. napot, ezzel elkülönítve a hét többi napjától. Óvodánk törekszik arra, hogy a családok a vasárnapot szenteljék meg, és Isten dicsőségére használják.

Az ünnepek célja:

- A református egyházban kialakult szép rendet megőrizni és továbbadni,
- történelmünk kiemelkedő eseményeinek átörökítése,
- óvodánk arculatának kialakítása.
- Az óvodánkat választó családok közelebb kerülhessenek a református egyházhoz, az óvoda minden dolgozójához, és nem utolsósorban egymáshoz.
- A hagyományápolás közösségteremtő erejének kiaknázása.

Az egyházi ünnepek alkalmával a bibliai történeteken keresztül beszélünk az ünnepi szokásokról, az ünneplés lényegéről.

Három nagy ünnepkört tartunk számon:

- Karácsonyi ünnepkör (advent első vasárnapjától, húshagyó keddig)

- Húsvéti ünnepkör (hamvasztó szerdától, áldozócsütörtökig)
- PüNKöSDi ünnepkör (áldozócsütörtöktől, advent első vasárnapjáig).

Ünnepeink egy részét megemlékezés formájában visszük közel a gyermekekhez és a hittan keretében beszélgetünk az ünnepekhez kapcsolódó eseményekről.

- Ide tartozik:
- **Október 31.** Reformáció ünnepe
- **Március 15.** 1848-49-es szabadságharc
- **Mikulás**

A gyermekek megismerik Miklós püspök történetét. A Mikulás nap megünneplése hagyomány óvodánkban. Az óvodapedagógusok által készített csomagokat ekkor kapják meg a gyermekek. Bábszínházi előadással, vagy a Mikulás látogatásának megszervezésével kedveskedünk óvodásainknak.

- **Advent** (Jézus Krisztus születését megelőző négy hét)

Óvodánk nagy hangsúlyt fektet az adventre. Célunk, hogy a gyermekek ismerjék meg és úgy éljék át a biblikus adventet, mint Jézus Krisztus születésének várását.

A december hónap a készülődés jegyében telik, melynek keretében:

adventi kézműves napot szervezünk, melyre a szülőket is meghívjuk (koszorút, képeslapot, ajándékcacskót, mécesst, kísérlőkártyát stb. készítünk)

adventi naptárt vagy házikót készítünk, melynek segítségével közösen figyelemmel kísérljük az ünnep közeledtét.

- **Karácsony** (Jézus Krisztus megszületésének, Isten testet öltésének ünnepe)
- **Virágvasárnap** Jézus Krisztus bevonulása Jeruzsálembe
- **Húsvét** (Jézus Krisztus feltámadásának ünnepe)

A nagypéntek megelőzi húsvét ünnepét, ám mi az örömhírre tesszük a hangsúlyt, Jézus Krisztus feltámadott, így a gyermekekben nem keltünk félelmet, és az igazságot, sem torzítjuk el. Az ünnepet megelőző időszakban a gyermekek tevékenységei lehetnek: ágak rügyeztetése, tojásfestés, sütés, kosárfonás.

- **PüNKöSD** Szent Lélek kitöltetése

Egyéb óvodai programjaink:

- Nevelési évnvtó Istentisztelet
- Mihály napi vásár hete
- A farsang hete

Február végén tartjuk melynek lényege, hogy egy téma köré szervezzük a beöltözést, és rendhagyó napot élünk át közösen; megszervezésénél arra figyelünk, hogy ne essen bele a

bőjti időszakba; megjelenő gyermeki tevékenységek: versenyjátékok, gyorsaságot, ügyességet fejlesztő játékok, vendégség a többi csoportban.

Anyák napja

Az életet és szüleinket Istentől kaptuk, neki tartozunk hálát adni az Édesanyákért. Ezt a jeles eseményt rendhagyó módon szervezzük meg az óvodában. Kialakítjuk a vendégsarkot, ahová egyesével invitálják be a gyermekek anyukájukat és a nagymamákat. Őlben ülve, személyesen csak nekik mondják el a köszöntést. Utána süteményre, üdítőre vendégül látják egy másik csoportszobában.

- Kirándulás a szülőkkel
- Névnepok, születésnapok
- Nevelési évzáró Istentisztelet

Az óvoda szakmai dokumentumai

A pedagógiai, szakmai munkáért, a szakmai dokumentumok naprakész vezetéséért az óvoda vezetője a felelős. Alapvető szakmai dokumentumunk a helyi **óvodai pedagógiai programunk**.

Az óvoda működési terve (éves munkaterv), mely a helyi pedagógiai programunkra és a minőség irányítási programunkra épül. Figyelembe véve a nevelési év aktuális tanügyigazgatási és szervezési feladatait.

FELVÉTELI ÉS MULASZTÁSI NAPLÓ

Pontos, naprakész nyilvántartás az óvodába felvett gyermekek adatairól, napi jelenlétéről.

Csoportnapló, melynek részei:

- Csoportok éves terve (tevékenységi területek anyaga)
- Csoportok éves szokás- szabályrendszere
- Tevékenységterületek félévi ütemterve, mely az aktualitások jegyében rugalmasan változtatható
- Nevelési tervek értékelése
- Heti nevelési – tanulási terv
- Heti rend, napirend

A FEJLŐDÉS NYOMONKÖVETÉSÉNEK DOKUMENTUMA

Egyéni fejlődési napló, melyet folyamatosan, de legalább félévente rögzítünk a gyermek fejlődéséről; ennek alapján készítjük az egyéni fejlesztési terveket, és félévente tájékoztatjuk a szülőket.

A kimenet évében készült dokumentumot az iskola kérésére átadjuk, a Bethlen G. Református Általános iskolába kerülő gyermekek tanítóial konzultációt folytatnak a kibocsájtó óvodapedagógusok.

Sajátos nevelési feladataink

Gyermekvédelem az óvodában

Hitünk szerint a gyermek nevelésfeladatát a családok kapták Istentől. Így a család számunkra olyan, amit óvni és védeni kell. Ebben segítségünkre van a fenntartó egyház, melynek felvállalt feladata, hogy a családok mögött és a nevelési intézmények mellett álljon.

A gyermek fejlődését az óvoda csak a szülővel egyetértésben tudja biztosítani. A gyermekek védelmi rendszerében fontos feladatokat látunk el, mint nevelési intézmény. Az óvodánkban folyó gyermekvédelem célja, hogy a gyermekek problémáit minél korábban felismerjük, minél hatékonyabban kezeljük, megelőzzük súlyosabbá válásukat.

Az óvodai nevelés alapprogramja megfogalmazza, hogy az óvoda óvó – védő funkciót is betölt.

Ebből adódó feladataink:

- a gyermeki jogok védelme,
- minden gyermek részére biztosítani a fejlődéshez szükséges feltételeket,
- biztosítani a lehetőségeket, hogy szükség esetén leküzdhesse születésénél, családi, vagyoni helyzeténél vagy bármely okból fennálló hátrányait,
- családokkal, szülőkkel tapintatos, személyes viszony kialakítása,
- titoktartási kötelezettségünk betartása,
- közreműködés a gyermekek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában.

A gyermekvédelmi munka koordinátora a gyermekvédelmi felelős.

Feladata:

- a gyermekvédelmi esetek feltérképezése, feladatok meghatározása

- (esetmegbeszélések),
- gyermekvédelmi szempontból szükséges nyilvántartások vezetése,
- illetékeseknek adatszolgáltatás,
- környezettanulmányok készítése a hatóság felkérésére,
- kapcsolattartás a Gyermekvédelmi Szolgálat-, Családsegítő, a helyi Nevelési Tanácsadó területfelelősével,
- pedagógiai munka koordinálása a gyermekvédelmi esetekben, valamennyi csoportban.

Óvodánk speciális szolgáltatásai

Nevelési időben szervezett térítésmentes szolgáltatás:

- Logopédia – speciális fejlesztés - akadályozott beszédfejlődésű gyermekek részére

Nevelési időn kívül szervezett térítésmentes szolgáltatások:

- Néphagyományőrzés: néptánc - gyermektánc, kézműves műhely.
- Angol nyelvvel való ismerkedés - nagycsoportosok számára (a lehetőségek függvényében)
- Zeneovi (óvodapedagógusok végzik)
- Vízhez szoktatás, úszás-oktatás, a lehetőségek függvényében (úszásoktató szakember végzi)

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Bármilyen hátrányos helyzetből származó lemaradás csakis szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel, a szülőket partnerré téve ellensúlyozható. A szülőkkel való együttműködés az otthon és az óvoda világának találkozásával, szülők és nevelők közötti kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, melyben az óvodapedagógusoknak helyzetüknél és képzettségüknél fogva kiemelt szerepük és felelősségük van. Az óvodai programunk jellemzője a gyermekközpontú és családoorientált szemlélet, valamint az interdiszciplináris megközelítés, mely a kora gyermekkori fejlődés kérdésében kompetens minden szakma szerepét egyenrangúan fontosnak és egymást kiegészítőnek tartja. Így ösztönzi az együttműködések kialakítását azokkal a szolgáltatásokkal, melyek a szülőket támogatják, számukra erőforrást jelentenek, illetve a gyermekeknek szolgáltatásokat biztosítanak.

Minden óvodai tevékenységünkben tudatosan megjelenik a szociális hátránykompenzáló tevékenység

Egészség és környezeti nevelés

Az egészségnevelésnek a társadalmi együttélésből adódó feladatát nevezzük szocio-higiénés nevelésnek. Fő területei az óvodában:

- kedvező társas kapcsolatok zavartalansága (család, óvoda)
- a személyiség kibontakoztatása
- a sajátos fejlődésű gyerekek beilleszkedésének segítése, konfliktuskezelésre tanítás

Óvodánkban a mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek, egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- 1) az egészséges táplálkozásra,
- 2) a mindennapos testnevelésre, testmozgásra,
- 3) a testi és lelki egészség fejlesztésére
- 4) a bántalmazás és a bármilyen erőszak megelőzésére,
- 5) a baleset-megelőzésre és elsősegélynyújtásra,
- 6) a személyi higiéniére terjed ki.

Célunk a gyermekek testi és lelki egészségének erősítése, komfortérzésének megteremtése.

Az egészségmegőrzésre és a betegségek megelőzésre nagy gondot fordítunk a szülők, a családok aktív bevonásával szervezett programok keretében is. (pl. családi egészségnap, felvilágosító előadás stb). Az életmód kialakulásában meghatározó a család szerepe. Valljuk, hogy az egészséges életmódot az óvodáskorú gyermek a környezetétől sajátítja el, tapasztalatok, tevékenységek gyakorlása, ismeretszerzés során.

Óvodánkban a helyes szokásrendszer kialakításával, erősítésével és az alkalmazotti közösségünk modellszerepével, viselkedésével pozitív hatást kívánjuk gyakorolni a gyermekekre.

Feladataink:

- A gyermekek önmaguk és környezetük tisztasága és esztétikuma iránti igényük fejlesztése
- Higiénikus szokások, szabályok megerősítése, kialakítása, az egész nap folyamán történik, ahol az önállóságra való ösztönzés és a pozitív megerősítés módszerét alkalmazzuk.
- Tisztálkodás, WC-használat, kézmosás, törülközés, fésülködés, fogápolás helyes, rendszeres végzésére nevelés az egészség megóvása érdekében történik, az intimitás tiszteletben tartásával és a nemi identitás figyelembevételével.
- Megteremtjük, hogy olyan nyitott és rugalmas rendszerben fejlődhessen a gyermek, mely igazodik egyéni szükségleteihez, életkori és egyéni sajátosságaihoz, kompetenciájához, fejlődési üteméhez.
- A tevékenységekhez nyugodt, sürgetésmentes légkört teremtünk (csoportszobákban udvaron és más helyiségekben) ügyelve a hőmérséklete, a szellőztetésre, fényviszonyokra, páratartalomra, zajártalomra.
- Az étkezési kultúra alakítása- és erősítésekor a gyermekközösség mintaadó erejére is építünk.

- A korszerű táplálkozásra a közétkeztetésben is törekszünk, ami kiegészül a rendszeres zöldség és gyümölcsnapokon való, nyers formában történő zöldség és gyümölcsfogyasztással is.

Az óvodánk szellemiségében a környezeti nevelés alapján működik.

- A helyi pedagógiai programunk a környezeti nevelést kiemelten „kezeli”, erre építve a fejlődést elősegítő tevékenységeket tartalmaz a fenntarthatóság pedagógiája iránti elkötelezettséggel.
- A nevelési célok és feladatok megfogalmazásában a természet- és környezetvédelmi feladatokat kiemelten kezeljük a helyi adottságok alapján (pl. fák védelme, faápolás, faültetés, madárvédelem, hulladék kezelése és felhasználása, egészséges táplálkozás, energiatakarékosság, a lakóhely-megismerési tevékenységek, az épített és a természeti környezet védelme stb.).
- Az óvodai nevelőmunkánk tervezésében és a megvalósítás gyakorlatában megtalálhatók a környezeti nevelés elvei, tartalmi jellemzői.
- A nevelőmunka hatékonysága érdekében a nevelési eljárások során a mit, mivel, mikor, hogyan és kivel kérdésekre épített fejlődést elősegítő tevékenységek kerülnek megvalósításra (pl. az igényeknek megfelelően megvalósul a képességek fejlesztése, eszközhasználat megtanulása, ismeretszerzés és alkalmazás modern módszereinek használata, kirándulások stb.)
- A gyerekek nevelése az egyéni fejlettségükhöz igazodó differenciált bánásmód elve alapján a cselekvő, felfedező tevékenységszervezés módszerével zajlik.
- Az óvodapedagógus alkalmazott módszerei segítik a tanulási környezet megteremtését, a tanulás tanulásának megvalósítását (játék, szenzitív módszerek, életközösségek terepi tapasztaltatása, felfedezés, élménypedagógia, projekt módszer alkalmazása, kooperatív tanulás, erdei óvoda stb.)
- Az óvodában a gyermekek életkorának megfelelő hagyományok ápolása, gazdagítása a szülők bevonásával, a családdal való közvetlen kapcsolatban zajlik.
- Óvodánk kapcsolódik a települési, a tágabb környezeti színterek zöld jeles napi hagyományaihoz. (természet-ünnepek, egészségi jeles napok, madar-fák napja, a víz világnapja).
- Az óvodánk dolgozói szem előtt tartják a fenntarthatóság tartalmi jellemzőit és ez a mindennapi munkájukban is megnyilvánul. Az óvoda felnőtt közössége munkahelyi életmódjával és munkájával pozitív mintát nyújt a környezettudatos magatartásra, az ökológiai szemléletformálásra, megalapozására. (Kapcsold le a villanyt! Zárd el a csapot! ne folyasd a vizet feleslegesen!)
- Az óvodaépületünk helyiségeinek berendezése tükrözi a környezetbarát szemléletmódot, Az óvoda berendezését az egyszerűség, a takarékoság a praktikusság jellemzi, helyi sajátosságok figyelembevételével a természetes anyagok felhasználása érvényesül.
- A gyerekek által használt eszközöket vásárlásánál is prioritás a környezetbarát eszközök, játékok beszerzése.
- Minden csoportszobának egyéni hangulata, arculata van, sok-sok növényvel, a természetsarokban a természet által adott „kincsekkel”. A gyermekek a munka tevékenységen belül növényápolási, állatgondozási feladatokat látnak el, az egészségügyi előírásoknak megfelelő és megengedett mértékben.

- Az óvodánk udvara mentes az allergiát, a mérgezést és sérülést okozó növényektől.

A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az óvodánk a pedagógiai program megvalósítása során kiemelt figyelmet fordít az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre.

Óvodánkban tilos a jogellenes elkülönítés minden formája.

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesítjük különösen

- az óvodai nevelésbe történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározásakor, a felvételi kérelmek elbírálásánál
- az óvodai szabályrendszer megállapítása és a követelménytámasztás során
- a teljesítmények értékelésénél
- az óvodai neveléshez kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során
- a különböző juttatásokhoz való hozzáférés során
- az óvodai nevelésben való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során

Intézményünk éves munkatervében tervezi az esélyegyenlőségi terv megvalósítását segítő konkrét feladatokat, melyben jelöli a felelősöket és a határidőket. Év végi beszámolójában pedig értékeli azok megvalósulását, a szükséges korrekciókat megteszi.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

Az óvodáskor végére a gyermek belép az átmenetnek abba az állapotába, amelyben óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolai alkalmasság eldöntésébe az óvoda tanácsadó szerepet tölt be; a szülői döntés megkönnyítése érdekében (félévente) folyamatos, hiteles tájékoztatást adunk a gyermek fejlődéséről.

- Kialakul a gyermekekben Jézus Krisztussal való kapcsolatteremtés igénye - az imádság iránti igény.
- Az életükben megjelenik a keresztyén erkölcsi magatartás néhány jellemzője.
- Tudják, hogy ők Isten egyszeri és megismételhetetlen teremtményei.
- Megfelelő szociális, kommunikációs képességekkel nyilvánulnak meg kapcsolataikban, a családban, közösségekben, baráti körben egyaránt.
- Rendelkeznek az iskolakezdéshez szükséges feltételekkel:
 - testi, lelki és szociális érettség,
 - fejlett kommunikáció, a megváltozott élethelyzetben, közegben képes legyen a gyermek a személyét érintő kérdésekre bővített mondatban válaszolni, vegyen fel szemkontaktust

- kudarcűrő képesség,
- monotónia tűrésének képesség.

(kiegészíthető a gyermekről készült feljegyzés, a fejlődés nyomonkövetése alapján)

A sajátos nevelési igényű gyermekek speciális szakemberekkel végzett pedagógiai munka mellett érhetik el csak a fentiekben leírt fejlettségi szintet.

Az óvoda kapcsolatai

Óvodánk nyitott és kezdeményező a kapcsolatok kialakításában és fenntartásában.

Az óvoda és a Fenntartó Gyülekezet kapcsolata

A gyülekezeten keresztül a gyermek tapasztalatot szerez arról, hogy a felnőttek éppen olyan bizalommal, szeretettel és alázattal fordulnak Istenhez, mint ahogyan azt az óvodai közösségben átélte.

Örömmel hallja az óvodában megismert bibliai történeteket, aranymondásokat, s ezek megerősítést jelentenek, igazi kincsé válnak számára.

A gyülekezet tagjai megismerik óvodánk nevelőmunkájának áldásait, s felismerve e szolgálat fontosságát, segítik azt.

A kapcsolattartás formái:

- meghívjuk a gyülekezet lelkipásztorát, presbitériumát és az érdeklődő egyháztagokat az ünnepségeinkre,
- nevelési évnyitó és nevelési évzáró Istentiszteletre megyünk a templomba,
- reformáció idején nagycsoportosaink ellátogatnak a templomba, az iskolai rendezvényekre
- a karácsonyi ünnepünkön részt vesznek a „Száz angyal hirdeti jó hírt” c. műsorban,
- a Fenntartó gyülekezet egyik lelkipásztora havonta egyszer felnőtt áhítatot tart óvodánkban,
- évente egy alkalommal „Óvoda nap” szervezése a Református templomban: egy csoport felkészülésével, a vasárnapi istentisztelet keretében,
- a kiemelkedő jelentőségű intézményi eseményeinket hirdetik a vasárnapi Istentiszteleten,
- a gyülekezet evangelizációs heteit, rendezvényeit, koncertjeit hirdetjük az óvodában,

Az óvoda és a családok kapcsolata

A gyermeknek elsősorban a szüleitől kell kapnia a szeretetet, a megértést és a nevelést, melyre szüksége van.

A Biblia mikor nevelésről szól, mindig a családot helyezi előtérbe. A keresztyén pedagógustól ez fokozott alázatot kíván, a gyermekek életében nem mi vagyunk a legfontosabb személy, hanem a szülő.

Feladat:

a család és az óvoda együttműködésének megszervezése, a családok segítése a gyermek keresztyén lelkiségben való neveléséhez. Ezt nagy türelemmel, megértéssel és szeretettel kell végezni.

A gyermek fejlődéséért kölcsönös a felelősség, az együttműködés célja mindig a gyermek optimális fejlesztése. A szülő nevelőpartner ebben a folyamatban. Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, feladat a nevelési szokásaik előítélet- mentes feltárása.

A gyermekek egyéni fejlődéséről folyamatos konzultáció szükséges a szülőkkel. Fontos a hiteles tájékoztatás, a problémaérzékenység, a tapintat és az előremutató segítség.

Feladatunk a szemléletformálás: az iskolára való előkészítés az óvodában nem külön feladat, foglalkozás, hanem a gyermeki személyiséget kibontakoztató 3-4 éves nevelési folyamat eredménye, az iskolai beilleszkedés közvetett segítségével az óvoda a családdal szorosan együttműködve végzi a nevelőmunkát. A szülőket tájékoztatjuk a kimenő gyermekek aktuális fejlettségi szintjét, fejlődési jellemzőit, fejlesztési feladatait tartalmazó dokumentum kérésének és iskolába általuk való továbbításának lehetőségéről.

Az óvoda nyitott: a szülők igényeinek megfelelően lehetőséget adni arra, hogy bármikor betekintést nyerjenek gyermekeik óvodai életébe.

A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában törekszünk a nyitottságra és a kezdeményezésre. A jobb együttműködés megszervezéséhez ismerni kell:

- a család értékrendjét, életvitelét, nyitottságát,
- a család szerkezetét, generációk, szülők kapcsolatát,
- a gyermek helyét a testvérkapcsolatban,
- a szülők ambícióit, szokásait, hobbiját,
- a szülők gyermekismeretét, nevelési kérdésekben való jártasságukat, elképzeléseiket, nevelési problémáikat,
- a család anyagi helyzetét, (lakásmegoldás, munkanélküliség)
- az óvodai neveléssel szembeni elvárásokat.

Az együttműködés és a kapcsolat formái:

- május első hete az óvodai beíratás ideje- az első személyes kapcsolat felvétele,
- beszoktatási idő- szülő és gyermek együtt ismerkedik a csoport szokásaival, szabályrendszerével,
- összevont és csoport szülői értekezlet,
- előzetes családlátogatások, (a gyermekek megismerése az óvodába kerülés előtt),
- napi kapcsolattartás- szülő tájékozott legyen a gyermekével történt napi lényeges eseményekről,
- nyílt napok,
- munkadélutánok,
- közös ünnepek (egyházi, Anyák napja, Gyermeknap, évzáró stb.),
- fogadóóra igény szerint, előre egyeztetett időpontban.

Az óvodában a szülői képviselőt a Szülői munkaközösség látja el, választás útján.

Beszoktatási rendszerünkben a fokozatosság elve érvényesül. A sikeres beszoktatáshoz minden résztvevőnek együtt kell működnie.

A beszoktatást meghatározó elemek:

- óvoda munkatársai,
- az óvodába kerülő és a már bent lévő gyermekek,
- az új óvodások szülei, családja

Az óvodába kerülés az első komolyabb szeparáció (elszakadás) a családtól. Az elválás egyaránt megviseli a szülőket, a testvéreket és az óvodába kerülő gyermeket. A gyermek általában a következőt érzi: félelem, bizonytalanság, magány, szorongás.

A beszoktatás előkészítése/javaslat a családban:

- beszélgetés arról, hogy mi történik egy óvodában, kik lesznek ott, hol van az óvoda,
- csak pozitív hangsúllyal kerüljön elő az óvodáztatás, soha ne fenyegetőleg,
- próbálják a gyermekek bioritmusát az óvodai napirendhez igazítani,
- augusztusban, az előre megadott napokon, használják ki az óvodai játszótérezés lehetőségét, töltsék az udvaron a délelőttöt,
- lehetőleg kerüljék nyáron a nagyobb változásokat (költözés)
- a nyári szülői értekezleten válasszák ki a gyermekük jelét, rajzolják, varrják fel az óvodai ruhákra, cipőkre,
- egyeztessenek időpontot az óvodapedagógusokkal családlátogatásra, melyet a nevelési év elején megszervezünk,
- előre egyeztetett időpontban érkezzenek meg szeptember 1-jén, amikor az óvodapedagógusok egyénenként fogadnak minden kiscsoportost és kísérijét,
- legyen határozott, de megértő gyermekével, ha tiltakozik az óvoda ellen
- soha ne hagyja az óvodában búsú nélkül a gyermekét,
- tartsa meg ígéretét, hogy mikor jön a gyermekért,
- számítsanak rá, hogy az első héten nincs az óvodában bent alvás, az altatás a 2. héttel kezdődik,
- kérje ki az óvodapedagógusok véleményét és kérjen tájékoztatás gyermekéről

A beszoktatási idő hosszúságát és módját (anyával, apával, nagyszülővel) az egyéni igényekhez igazítjuk. Sikeresnek tekinthető az a folyamat, melyben a rendszer szereplői a lehető legjobban együttműködnek és ennek eredményeképpen:

- a beszoktatási folyamat végén a felek megismerik és elfogadják, megszeretik egymást,
- a gyermekek és szülei elfogadják a közösen megbeszélte szabályokat,
- az óvoda dolgozói elfogadják a gyermekeket (és szüleiket),
- korrekt információ áramlás alakul ki az érintettek között,
- az esetlegesen felmerülő problémákra konstruktív megoldás születik,
- kialakul – rögzül a napirend, a házirend rutinszerűen működik,
- a felek elégedettek, a gyermekek jól érzik magukat az óvodában, szívesen mennek reggelente.

Kapcsolat az intézmény iskoláival

Az óvoda napi kapcsolatban áll az intézményvezetéssel, az intézményvezető gondoskodik az információk oda-vissza áramlásának megfelelő minőségéről. Erről a szervezeti és működési szabályzatban rendelkeznek.

Az óvodapedagógusok részt vesznek az intézmény rendezvényein, részt vállalnak a közös feladatokból.

A kapcsolattartás formái:

- Logopédiai szűrés és ellátás
- A nagycsoportos gyermekek számára iskolalátogatási alkalmak biztosítása.
- Kölcsönös hospitálások szervezése az intézményegységek között, szakmai együttműködés.
- Konzultáció óvodából iskolába érkező gyermek átmeneti állapotának jellemzőiről.
- Korrekt információáramlás, folyamatos együttműködés az óvodapedagógusok és a tanítók között az óvodából az iskolába való átmenet megkönnyítése érdekében. Konzultáció az óvodai nevelésről, kölcsönös visszacsatolás.

Társintézményekkel való kapcsolattartás

A hétköznapi/alkalmi feladatok közös megoldása érdekében:

- a település általános iskoláival
- a város többi óvodájával,
- Szent Kristóf Katolikus óvodával
- az egyházmegye református óvodáival.

Kapcsolat a helyi közművelődési intézményekkel:

- Helytörténeti Múzeummal,
- Városi Könyvtár és Művelődési Házzal.

Az intézmények programjaiból, szolgáltatásaiból úgy válogatunk, hogy az elősegítse nevelési feladataink sokoldalú, színes megoldását. Viszont kizárjuk azokat a kezdeményezéseket, amelyek az óvoda pedagógiai elveivel, értékközvetítésével, tartalmával nem összeegyeztethetők.

A kapcsolattartás formái:

- népművészettel kapcsolatos kiállítások látogatása,
- múzeumi kiállítások látogatása,
- gyermekműsorok megtekintése,
- könyvtárlátogatások.

Kapcsolat az egészségügyi szervekkel:

Védőnőkkal, gyermekorvossal, fogorvossal, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szervével.

A kapcsolattartás formái:

- alkalmanként esetmegbeszélések,
- tájékoztató előadások szervezése a szülőknek,
- évente orvosi vizsgálat a gyermekeknek,
- tanköteles korú gyermekek részére iskola alkalmassági vizsgálat,
- évente hallásvizsgálat, testsúly, testmagasság mérése,
- ismerkedés a fogorvos munkájával.

Kapcsolat a szakmai szervekkel:

- Igény szerinti iskolaérettségi, és egyéb képességvizsgálat lebonyolítása – a pedagógiai szakszolgálattal,
- Református Pedagógiai Intézettel,
- J-N-SZ Megyei Pedagógiai Intézettel,
- Gyermekjóléti Szolgálattal,
- A helyi önkormányzat oktatási és művelődési irodájával,
- a Magyar Óvodapedagógiai Egyesülettel.

A kapcsolattartás formái:

- Szakmai tevékenységünk fejlesztése, megújulása érdekében igénybe vesszük segítségüket.
- Folyamatosan figyelemmel kísérjük a felkínált szakmai képzéseket, programokat és érdeklődésünknek, illetve a programunk megkívánta fejlesztési lehetőségeknek megfelelően részt veszünk azokon.

Kapcsolatunk a civil szervezetekkel:

Az óvoda pedagógiai programjában meghatározott célok elérése érdekében a kapcsolattartás szakmai alapú. Játszóházak, gyermekprogramok, közös rendezvények szervezése.

- „Apáról fiúra Egyesület”

Kapcsolat a Noé bölcsőde szervezeti egységgel

Alapító okiratunk szerint a Református Oktatási központ feladatellátása: **Többcélú, közös igazgatású köznevelési intézmény, amely szakképzési és szociális alapfeladatot is ellát.** A bölcsőde az óvoda telephelyén (Törökszentmiklós Kutas Bálint út 3.) működik vezetője az óvoda vezetője. Önálló szakmai programmal és házirenddel működik a TROK keretein belül, amit az SZMSZ rögzít. A szakmai program a jelen PP és SZP melléklete.

Óvodánk programjának megvalósításához biztosított eszközzrendszer

Óvodánk helyiségei és felszereltsége eleget tesz a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 2. sz. mellékletében előírtaknak. A csoportszobák játéklehetőségének feltételei, a fantáziát és a kreativitást kívánjuk bővíteni azokkal a gyűjtött anyagokkal, amelyek természetes állapotukban bármilyen eszközzé válhatnak a gyermeki világban.

A világ tevékeny megismeréséhez új eszközöket, környezetismeret és matematika tárgykörébe sorolható, egyénileg használható fejlesztőjátékokat kívánunk beszerezni.

A bábjátás és dramatizálás lehetőségeit bővíteni kívánjuk részben általunk készített bábokkal, másrészt vásárolt maszk-készletekkel.

Az óvoda rendelkezik a Mozgáskotta programhoz szükséges alapkészlettel.

Feladatunk az udvari élethez szükséges, jelenleg rendelkezésre álló mozgásfejlesztő játékok folyamatos karbantartása.

Könyvtárunk bővítése folyamatos.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. A nevelési program és a helyi tanterv engedélyeztetésének, nyilvánosságra hozatalának és módosításának mechanizmusa

a./ A tájékoztatás, megismertetés formája, rendje

A nevelőtestület számára, a program elfogadása előtt, az igazgató biztosítja a programtervezet 1-1 példányának átadásával a megismertetést 30 napos véleményezési határidővel.

b./ A hozzáférhető elhelyezés biztosítása

A helyi pedagógiai program 1-1 példánya az intézmény igazgatói irodájában, irattárában, ill. könyvtárában kerül elhelyezésre

c./ A tájékoztatás kérés és erre a tájékoztatás adás rendje

Az intézményhasználók az igazgatótól kérhetik a pedagógiai programba történő betekintést. Az érdeklődők a könyvtárban olvashatják el a dokumentumot, ill. az intézmény honlapjáról is lehetőség van azt letölteni.

d./ A pedagógiai program módosítása

Az intézmény Pedagógiai Programjának módosítását - indoklás mellett - kezdeményezheti az igazgató, az intézmény vezetősége, az egyes tantárgyi munkacsoportok/munkaközösségek. A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását az igazgató köteles 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszteni. A nevelőtestület többségi határozattal (a jelenlévők 50%-a + 1 fő) dönt a javaslatról.

Amennyiben a nevelőtestület a módosítás mellett dönt, az igazgató a döntés után 10 napon belül köteles a módosítási kérelmet a fenntartónak felterjeszteni.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Intézményünk helyi pedagógiai programját a nevelőtestület **2024. augusztus 30-én** elfogadta és a fenntartónak jóváhagyásra javasolja.

Felülvizsgálatát 2026. évben határozta meg.

Törökszentmiklós, 2024. augusztus 30.

.....
Budai Ferenc főigazgató

A Törökszentmiklósi Református Egyházközség számú határozatával a pedagógiai programot jóváhagyta. (jegyzőkönyvi kivonat mellékelve)

.....
Szabó József elnöklelkész fenntartó

A nevelőtestületi elfogadást igazoló jegyzőkönyvi kivonat csatolva

Mellékletek

1. Az iskola szakmai programjához tartozó központi szabályozók kivonata.
2. Legitimálási jegyzőkönyvek
3. Noé bölcsőde Szakmai programja

Noé Bölcsőde Szakmai Program

Tartalom

1.	Az intézmény adatai.....	Error! Bookmark not defined.
1.1.	Bevezető.....	Error! Bookmark not defined.
1.2.	A Református bölcsőde szellemisége	Error! Bookmark not defined.
1.3.	Küldetésünk.....	Error! Bookmark not defined.
2.	Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	Error! Bookmark not defined.
2.1.	Az intézmény földrajzi elhelyezkedése	Error! Bookmark not defined.
2.2.	A bölcsődénk nyitvatartási rendje.....	Error! Bookmark not defined.
3.	Az ellátás igénybevételének módja	Error! Bookmark not defined.
3.1.	A gyermekek felvételének rendje.....	Error! Bookmark not defined.
4.	A Bölcsőde bemutatása.....	Error! Bookmark not defined.
4.1	. Személyi feltételek.....	Error! Bookmark not defined.
4.2	.Tárgyi feltételek.....	Error! Bookmark not defined.
4.3	. A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek:.....	Error! Bookmark not defined.
4.4.	Bölcsődei dokumentáció.....	Error! Bookmark not defined.
5.	Az ellátás célja, alapelvei, feladatai, főbb helyzetei.....	Error! Bookmark not defined.
5.1	. A bölcsődei nevelés alapelvei	Error! Bookmark not defined.
5.2	. A bölcsődei nevelésünk feladatai	Error! Bookmark not defined.
5.3	. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	Error! Bookmark not defined.
•	Tanulás.....	Error! Bookmark not defined.
•	Gondozás.....	Error! Bookmark not defined.
•	Játék	Error! Bookmark not defined.
•	Mozgás	Error! Bookmark not defined.
•	Mondóka, ének.....	Error! Bookmark not defined.
•	Vers, mese	Error! Bookmark not defined.
•	Alkotó tevékenységek	Error! Bookmark not defined.
•	Egyéb tevékenységek.....	Error! Bookmark not defined.
5.4	. A bölcsődei nevelés megvalósításának feltételei.....	Error! Bookmark not defined.
5.4.1.	„Saját kisgyermeknevelő”-rendszer	Error! Bookmark not defined.
5.4.2.	Gyermekcsoportok szervezése	Error! Bookmark not defined.
5.4.3.	Napirend.....	Error! Bookmark not defined.
6.	Családok támogatásának módszerei és lehetőségei	Error! Bookmark not defined.
6.1.	Családlátogatás	Error! Bookmark not defined.

6.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás.....	Error! Bookmark not defined.
6.3. Napi kapcsolattartás.....	Error! Bookmark not defined.
6.4. Egyéni beszélgetés.....	Error! Bookmark not defined.
6.5. A szülőcsoportos beszélgetések.....	Error! Bookmark not defined.
6.6. Szülői értekezlet.....	Error! Bookmark not defined.
6.7. Indirekt kapcsolattartási formák.....	Error! Bookmark not defined.
7. A Bölcsőde kapcsolatrendszere, intézményekkel történő együttműködése.....	Error! Bookmark not defined.
8. Hagyományok, ünnepek.....	Error! Bookmark not defined.
9. A fejlődés várható jellemzői bölcsődés kor végére	Error! Bookmark not defined.
10. Élelmezés.....	Error! Bookmark not defined.
11. Házi rend.....	Error! Bookmark not defined.
12. Szakmai továbbképzés	Error! Bookmark not defined.
13. Igénybevevők és személyes gondoskodást végző személyek jogai és kötelezettségei	Error! Bookmark not defined.
14. Záró rendelkezés	Error! Bookmark not defined.

1. intézmény adatai

Fenntartó neve: Törökszentmiklósi Református Egyházközség

Fenntartó címe: 5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos utca 114.

Intézmény neve: Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ – Bethlen Gábor Óvoda és Noé Bölcsőde

Intézmény székhelye: 5200 Törökszentmiklós, Petőfi utca 33.

Intézmény címe/telephelye: 5200 Törökszentmiklós, Kutas Bálint utca 3.

OM azonosító: 035899

Ágazati azonosító: 889110

Telefon: +36 30 212 97 95

Email: bethlenovi@gmail.com

Ellátásiterület: Törökszentmiklós Város közigazgatási területe és a környező települések

A program érvényessége: 2024-től 2028-ig

A programért felelős: Varga Tímea

Az intézmény Gyvt. szerinti besorolása: Gyermekjóléti alapellátás

Nyilvántartási száma:

Szakágazat megnevezése: Bölcsődei alapellátás

Férőhelyek száma: 24 fő (+ 4 fő a működési engedélyben kérelmezve)

Csoportszáma: 2 gyermek csoport

1.1. Bevezető

Mi elsősorban református családok számára kívánunk segítő kezet nyújtani gyermekeik neveléséhez, de nem zárkozunk el azoktól a családoktól sem, akik elfogadják értékrendünket és módszereinket. Bölcsődei ellátásunk gyermekközpontú, befogadó, elfogadó, szeretetteljes. A Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramjában (a továbbiakban: Alapprogram) foglaltakkal összhangban, és a szakmai programunk elkészítésénél a keresztyén világkép kialakítását, a keresztyén erkölcs megalapozását, a Bibliai integrációt tartjuk szem előtt.

A Bölcsődei nevelés-gondozás alapprogram tartalma és szemlélete összhangban van a Magyarország Alaptörvényének, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés-gondozás hagyományaival, értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeire építve, a református keresztyén pedagógiai elvekkel és hagyományokkal kiegészítve az Alapprogram alapján.

A bölcsődei nevelésünk középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A családra, mint komplex rendszerre tekintünk, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozzuk meg. A bölcsődei nevelő munka a családnevelésre épül, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A gyermek harmonikus fejlődése-fejlesztése szempontjából fontos, a család és a bölcsőde együttműködése a nevelő és szocializáció tevékenysége összhangban történjen.

A bölcsőde a családok és a gyermekek életében az első intézmény, amellyel kapcsolatba kerül, ahol a nevelés-gondozás családias, derűs, nyugodt légkörben folyik.

A családok számára lehetőséget biztosítunk, hogy gyermekük bölcsődei mindennapjaiba betekinthesse, mellyel könnyítjük az elválás folyamatát. Bölcsődénk programjai lehetőséget adnak a bölcsődén belüli és kívüli találkozásoknak, mellyel mélyítjük a kisgyermeknevelők, szülők közötti egészséges és harmonikus kapcsolattartást.

Fontos a számunkra a napi rendszerességű információcsere lehetőségének biztosítása. A kisgyermeknevelők részletesen tájékoztatják a szülőket a gyermeküket érintő történésekről. Csoportos szülői értekezleteket, és egyéni megbeszélés lehetőségét biztosítjuk a szülők számára. Az értekezletek témáit a szülők körében felmerülő kérdések figyelembevételével építjük fel.

1.2. A Református bölcsőde szellemisége

A kisgyermek személyiségének kialakítása, ismereteinek megalapozása, készségek, képességek elsajátítása kisgyermekkorban kezdődik el. Az emberi személyiségből indulunk ki, abból a tényből, hogy a gyermek egyedi személyiség, számon van tartva Istennél. A kisgyermek, fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és a tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. A Református Bölcsőde keresztyén szellemiség tükrében látja a legértékesebb személyi tulajdonságok hangsúlyos megalapozását: - másokat toleráló magatartás, - együttérzés, segítőkészség; - megértés, azonosulás, - az egyéni szükségletek felismerése, és az érvényesítést szolgáló megegyezések stratégiájának elsajátítása. A keresztyén bölcsőde felnőtt közösségének olyanná kell formálódnia a Szentlélek Isten segítségével, - ahol a gyermek megérez, megtapasztal valamit Jézus Krisztus szeretetéből.

„A református bölcsőde szellemiségének gyökere a Szabadító Istenben van.”

A református bölcsőde a családi szellemre épít, módszere a prevenció, melynek belső tartalma a szeretet és a bizalom. Épít a keresztyén értékekre, hagyományokra, s átörökíti azokat a gyermek tárgyi, értelmi, szellemi és lelki világába.

Bölcsődénk azzal válik reformátussá, hogy a bölcsődei közösség minden tagja osztozik a keresztyén világszemléletben. Ezért az evangéliumi elvek válnak nevelési-gondozási eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.

1.3. Küldetésünk

Bölcsődénk a keresztyén értékekre, a református szellemiségre alapozva, szeretetteljes légkörben boldog, kiegyensúlyozott kisgyermekeket kíván nevelni-gondozni. Ebben a folyamatban kiemelt szerepet kap a játék, mint a legfontosabb életkori tevékenység. A kisgyermeknevelőink elkötelezetten támogatják a magyarsággal, nemzettel összefüggő értékeket, ezért (figyelembe véve az életkori sajátosságokat) a néphagyomány egyes elemeit

kiemelten alkalmazzák a gyermekek személyiségfejlesztésének eszközeként. Nevelő-gondozó munkánkban nyitottak vagyunk a szakmai újításokra, az innovatív lehetőségekre. Nagy gondot fordítunk a kisgyermekek és a családok megismerésére, lelki gondozására. Keresztény pedagógiánk súlypontja, a szeretetre való képesség kialakítása, helyes kifejezési formáinak átadása: igényes környezetre, együttműködésre, a gyermek harmonikus fejlesztése a természetóvás gazdag eszközrendszerével.

2. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Ellátandó célcsoport: A Gyvt. 41-42 0-a és a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 36.§-a alapján az intézménybe a gyermek húsz hetes korától harmadik életévének, illetve annak az évnek december 31-ig vehető fel, amelyben harmadik életévét betölti. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és az óvodai jelentkezését a bölcsőde orvos nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Ellátottak köre:

A Törökszentmiklósi Református Egyházközség által működtetett – Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ- Bethlen Gábor Óvoda és Noé Bölcsőde egy folyamatosan fejlődő településen helyezkedik el. Oktatási Központunk az egyetlen központ Törökszentmiklóson, ahol a kisgyermekkortól egészen az felnőtt korig ellátást biztosít a családok számára. A település lakosságának igényét tekintve a bölcsődei ellátásra való igény folyamatosan növekszik.

A lakosság összetétele változatos, megtalálható magasan kvalifikált réteg kiemelt anyagi háttérrel, egyre több a nagycsaládosok száma, ugyanakkor hátrányos helyzetű nehéz körülmények között élő családok és az egyedülálló szülők is. Célunk minden olyan családnak segíteni, akik elfogadják keresztyén értékrendünket és nevelési módszereinket. Családok támogatása érdekében együttműködünk a gyermekorvossal, védőnővel, gyermekvédelmi szervezetekkel.

Az új bölcsődei épület felépítésével célunk a gyermekjóléti alapellátáshoz való csatlakozás, az óvodai ellátáshoz való becsatlakozás, valamint az ellátásokhoz való hozzáférés javítása és a szolgáltatások minőségi fejlesztésének megvalósítása.

A kisgyermeknevelés területén szerzett szakmai tapasztalattal és a bölcsődei nevelésgondozására jogszabályokban foglaltakkal összhangban olyan tárgyi környezet kialakítása, amely a 0-3 éves korosztály fejlődését minden területen elősegíti. Az új, a mai kor követelményeinek megfelelő bölcsőde működtetésével jelentősen javul a szolgáltatás minősége és elősegíti a családok helyben tartását, valamint az anyák munkába állását.

2.1. Az intézmény földrajzi elhelyezkedése

Törökszentmiklós Szolnoktól 20 kilométerre, keletre fekszik, a Nagykunság szélén. Északról természetes határként a Tisza, valamint annak fegyverneki holtága határolja, szomszédos továbbá Fegyvernek, Örményes, Kuncsorba, Kétpó, Tiszatenyő, Szajol, Tiszapüspöki településekkel is. Fontosabb (belterületi) külső településrészei: Óballa, Surjány és Szakállas. A város központi részénél, a bölcsődénk szomszédságában található a késő barokk stílusú Református templom, amely 1787-89 között épült a galériás homlokzat előtti toronnyal, Rábel Károly gyöngyösi építész tervei alapján. Törökszentmiklós városa egy dinamikusan fejlődő terület, ahol a gyermeklétszámot tekintve folyamatos növekedést tapasztalhatunk. A Törökszentmiklói Református Egyházközség számára kiemelt cél a családok segítése, támogatása.

Az elmúlt évtizedekben és jelenleg is nyitott, családias, egymással törődő, befogadó gyülekezet figyel az itt élők testi és lelki igényekre és szükségletekre!

“Arra hivattatok el, hogy áldást örököljetek” (1Pét 3,9b)

Ezen igényeket és szükségleteket figyelembe véve, pályázati segítséggel a Törökszentmiklói Református Oktatási Központunkat 2024-től, bölcsődei ellátással bővítjük, amely támogatja a szülők munkába állásának lehetőségét. Bölcsődénk esztétikus, modern és a legújabb előírásoknak megfelelően készült el.

2.2. A bölcsődénk nyitvatartási rendje

A fenntartó – a Törökszentmiklói Református Egyházközség – határozza meg a napi nyitvatartási időt. Ennek értelmében bölcsődénk reggel 6 órától, este 17 óráig tart nyitva. A

fenntartó dönt az intézmény nyári-, illetve téli zárva tartásáról. A bölcsőde nyáron 3 hetet van zárva, melynek időpontjáról a szülők minden év február 15-ig tájékoztatást kapnak.

A Bölcsődék Világnapja április 21, ha az heti pihenőnapra vagy munkaszünetinapra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nevelés-gondozás nélküli munkanapok a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetést biztosítani kell. A szülőket február 15-ig tájékoztatni kell a nevelés-gondozás nélküli munkanapokról.

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart.

3. Az ellátás igénybevételének módja

3.1. A gyermekek felvételének rendje

A Gyvt. 31. § alapján a személyes gondoskodás körébe tartozó, gyermekjóléti alapellátást nyújtó napközbeni kisgyermek ellátás igénybevétele – ha a törvény másként nem rendelkezik – önkéntesen, az ellátást igénylő kérésére történik. Kiskorú igénylő esetén a kérelmet a törvényes képviselője terjeszti elő. A bölcsődei jelentkezés egész évben folyamatos. A személyes gondoskodás igénybevételére irányuló kérelmet a Bölcsőde vezetőjéhez kell benyújtani. A jelentkezéshez bölcsődei felvételi kérelem kitöltése és okiratok szükségesek.

- TAJ kártya
- Lakcím kártya
- Oltási kiskönyv
- Munkáltatói igazolás

Gyvt. 43. § (3) bekezdése alapján a bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni.

- ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és
- a védelembe vett gyermeket.

A felvételi döntésről a Bölcsődevezető írásban tájékoztatja a kérelmezőt. A döntés után, az ellátás igénybevétele esetén a kérelmező és az Bölcsőde vezetője a Gyvt.32. § (5) bekezdése

alapján megállapodást köt, mely tartalmazza az ellátás kezdetének időpontját, az ellátás várható időtartamát, a nyújtott szolgáltatás tartalmát és módját, a térítési díjak megállapításáról, és fizetési módjára vonatkozó szabályokról, az ellátás megszüntetésének módjait, a gyermek és törvényes képviselője, személyazonosító adatait, továbbá az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője nyilatkozatát a Gyvt. 33. § (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatás megtörténtéről.

Az NM rendelet 42. § (2) bekezdése szerint amennyiben a bölcsődei nevelési év közben a gyermek bölcsődébe, mini bölcsődébe történő felvételére veszélyeztetettsége miatt kerül sor, a bölcsődére, mini bölcsődére az e rendeletben meghatározott csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig 1 fővel túlléphető.

Bölcsődei ellátás megszűnik:

Ha a gyermek a harmadik életévét az adott nevelési évben január 1-je és augusztus 31-e között tölti be. Aki az adott évben szeptember 1-je és december 31-e között tölti be a harmadik életévét, a bölcsődei nevelési év végéig maradhat.

Megszűnik annak a kisgyermeknek az ellátása, aki orvosi szakvélemény szerinti egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, ellátását.

Az ellátásról szóló helyi tájékoztatás módja:

A szolgáltatásról, a beiratkozáshoz szükséges tudnivalókról személyesen, telefonon, emailen, vagy az intézmény honlapján is tájékozódhatnak az érdeklődők. Emellett a személyes találkozást szorgalmazzuk, így alkalmunk nyílik egymás megismerésére, kötetlen beszélgetés alkalmával a szülők közvetlenül feltehetik kérdéseiket, közölhetnek fontos információkat a bölcsődei ellátás igénybevételével kapcsolatban.

Bölcsődekezdés előtt, általában június hónapban ismertetőt tart az tagintézményvezető a bölcsődébe jelentkezett gyermekek szüleinek, ahol bemutatja az intézményt, az igénybe vehető szolgáltatást.

Az aktuális programokról, étrendről az gyermekátadó előtt faliújságról és a kisgyermeknevelőktől tájékozódhatnak a szülők és a bölcsődénkbe látogató vendégek.

A kisgyermeknevelők által készített havi/negyedéves összefoglalás a gyermekek fejlettségi szintjéről, ismereteiről, szokásairól, lelki világára vonatkozó jellemzőkről a kisgyermeknevelők egyéni fogadóórák alkalmával tájékoztatják a szülőket.

4. A Bölcsőde bemutatása

Bölcsődénk szervezeti egysége

A bölcsődénk szervezeti alapegységei a gyermekcsoportok. Egy bölcsődei csoportba, ha minden gyermek betöltötte a 2. életévét, akkor 14, ha 2 évesnél fiatalabb gyermek is van, akkor 12 fő vehető fel. Ennek figyelembevételével szervezzük a csoport létszámainkat, ami maximum 28 fő lehet. A csoportokba való felvétel általában az egyes gyermekek életkora, egyéni fejlettségi szintje alapján történik. Integrált ellátás keretében sajátos nevelési igényű gyermekeket is fogadhatunk. Az integráltcsoportban 2 fő sajátos nevelési igényű gyermek esetén a létszám 10 fő, egy fő sajátos nevelési igényű gyermek esetén 11 fő lehet.

A bölcsődei gyermekcsoportban a gyerekeket 2 szakképzett kisgyermeknevelő látja el. Két csoport, képez egy bölcsődei egységet. Bölcsődei egységünkben 2 bölcsődei dajka segíti a kisgyermeknevelők munkáját.

Gyermekcsoportok:

- Napsugár csoport
- Szívecske csoport

4.1. Noé Bölcsőde elhelyezkedése, megközelíthetősége

Bölcsődénk a Törökszentmiklós város frekventált részénél található, a bölcsődénk szomszédságában található a késő barokk stílusú Református templomunk és a törökszentmiklói Autóbusz-állomás. A bölcsődei épületünk építkezésénél elsődleges szempont volt, hogy a családok könnyen megközelíthessék a Református templomunkat és a munkába járás támogatása, melyet a közvetlen szomszédságunkban található Autóbusz-Állomás biztosít. A Bethlen Gábor út felől haladva a Kutas Bálint utcára fordulva könnyen megközelíthető és a családok és vendégek számára a belső udvarészben 16 férőhelyes parkoló lett kialakítva. A belső/privát parkoló használatát a távvezérlésű kapunyitó és kaput telefon segítségével tudják a hozzánk látogatók igénybe venni.

4.2 Személyi feltételek

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30) NM rendelet a létszámminimumra vonatkozó 1. sz. melléklete rendelkezik a bölcsődében foglalkoztatottak létszámáról. A bölcsődénkben felsőfokú szakképesítéssel minden kisgyermeknevelő rendelkezik. Az önképzés támogatását fontosnak tartjuk, hogy minél magasabban kvalifikált kisgyermeknevelők neveljék-gondozzák a ránk bízott gyermekeket. A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és szakmai vizsgáról szóló 9/2000 (VIII.4.) SZCSM rendelet értelmében, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakdolgozó folyamatos szakmai továbbképzésen köteles részt venni. A bölcsődevezető feladata évenként továbbképzési terv készítése, amelynek tartalmaznia kell a rendelet 15§.-ban megfogalmazottakat.

A Bethlen Gábor Óvoda és Noé Bölcsőde tagintézmény - Noé Bölcsőde alapfeladatainak ellátásához a személyi feltételek státuszai az alábbiak:

- 4 fő kisgyermeknevelő (ebből 1 fő a szakmai vezető)
- 2 fő bölcsődei dajka
- 1 fő Óvodai és Bölcsődei tagintézmény-igazgató

A kisgyermeknevelők a gyermekek egyéniségének tiszteletben tartásával és a bölcsődei gondozás-nevelés alapelveinek maximális betartásával végzik munkájukat. A gyermekszeretet és a gyermekközpontú gondolkodás minden dolgozóra jellemző, valamint igény a minőségi munkavégzésre és törekvés annak megvalósítására. Törekszünk arra, hogy összetartó csapattá formáljuk közösségünket, segítsük egymást, hiszen, ha a kisgyermeknevelő jól érzi magát érzelmileg és mentálisan a munkahelyén, akkor a gyerekek, illetve szüleik felé is ezt sugározza.

Fontosnak tartjuk tehát a jó munkahelyi légkör megteremtését. Biztosak vagyunk abban, hogy minden egyes dolgozó munkájára szükség van, hiszen így alkotunk egy egységet. A bölcsődei dajka feladatainak ellátása során éppoly nélkülözhetetlen, mint a kisgyermeknevelő.

A kisgyermeknevelők fő feladatai:

Ez a hivatás a családok segítéséről, a gyermekekről való gondoskodásról, elfogadásról, empátiáról, türelemről, toleranciáról szól. Nagyon fontos a rendszerszemléletű megközelítés a mindennapi munkánkban. Az elsődleges motivációs cél – a másiktól való gondoskodás, odafigyelés, törődés, érzelmi támogatás nyújtása a velünk kapcsolatban állóknak. A hangsúly a mintanyújtáson van, amely a verbális és nonverbális kommunikáció megfelelő alkalmazásával, valamint a személyes példamutatás eszközeivel valósul meg. Legfontosabb feladatunk a gyermekek szükségleteinek és érzéseik jogosságának elismerése, a gyermek érzelmi állapotának támogatása, helyes szokások kialakításának segítése. Célunk, minden csoportban megteremteni a gyermekek számára az érzelmi biztonságot, a családi, szeretetteljes nevelői légkört. Mindezeket a bölcsődei nevelés alapelvei, feladatai, főbb helyzetei, sajátos feltételei, a családok támogatásának módszerei és lehetőségei, az ellátás kapcsolatrendszerének előírásaival szeretnénk biztosítani.

A kisgyermeknevelőink kiválasztásánál fontos szempont, hogy hitét gyakorló keresztyénember legyen, aki hitelesen tudja közvetíteni cselekedeteivel, munkájával a keresztyén értékrendet.

4.3Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődénk épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit-, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja. Új Bölcsődei intézményünkben esztétikus, szép, korszerű épületben kialakított helyiségek a megfelelő berendezési, felszerelési tárgyak biztosításával, a jól felszerelt játszókert kialakításával a magas színvonalú napközbeni ellátás feltételeit tudjuk biztosítani.

Csoportszobáink:

A csoportszoba berendezésénél, a játékok kiválasztásánál a gyermekek életkori sajátosságait, eltérő igényeit is figyelembe vesszük. A gyermekszobák bútorzata, berendezése – felszerelése megfelelő. A csoportszobákban funkciószarkok kialakításával biztosítjuk a gyerekek számára a biztonságos, hangulatos és motiváló környezetet. Fontos szempontunk, hogy gyermekek egészséges fejlődése biztosítva legyen, mozgás és játékigényük kielégítést nyerhessen,

kedvükre játszhasanak társaikkal és kisgyermeknevelőjükkel. Minden szobában van elkülönülésre alkalmas puha sarok, ahol a gyermek pihenhet.

A játékkészlet kialakításánál fontos célunk az egészségügyi és pedagógiai szempontokat figyelembe véve a gyerekek fejlettségi szintjének megfelelően történjen.

Egészségügyi szempontok:

- Könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen.
- Balesetet ne okozzon – ne legyen törött, ne legyen könnyen törhető, ne essen szét darabjaira, éles sarkai ne legyenek, ne lógjon hosszú zsinóron, ne legyen túl nehéz.
- Csecsemő és típegő korban ne legyen olyan kisméretű, hogy orrba, fülbe, garatba kerülhessen!

Pedagógiai szempontok:

- Minden tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruálás, utánozó-, szerepjáték, mozgásfejlesztő játék stb.).
- A játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését.
- Több fajta lehetőségre lehessen felhasználni.
- Legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok.
- Játékválasztásnál legyen szempont a nemek közötti egyenlőség elvének betartása (a kislányoknak is legyen autó, a fiúknak is baba).
- Kivitelezése igényes legyen. A fokozott igénybevételnek megfeleljen.

A játékok elhelyezése:

- Nyitott játékpolic. Állandó helyen, gyermekek számára elérhető magasságban.
- Tárolóedényekben (vödrökben, kosarakban, dobozban, tálakban).
- Kisgyermeknevelő által elérhető polcon (felügyeletet igénylő játékok).

Az alapjátékok minden csoportban megtalálhatóak, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a típegő korú- és a nagycsoportos gyermekek játékgénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak. Nagymozgásos játékok is rendelkezésre állnak.

Fürdőszoba:

A két csoportszobánkhoz közvetlenül kapcsolódik a gyermek fürdőszoba. A szaniterek a gyermekek méretéhez lettek kialakítva, hogy kényelmesen elsajátíthassák a fürdőszoba helyes használatát. A két csoportszobához tartozik babakocsitároló, illetve gyermek átadó- öltöző helység, melyek alapterülete és felszereltsége megfelelő. Kielégíti a különböző életkorú gyermekek öltöztetési igényeit.

A bölcsőde kiszolgáló helységei

konyha, raktárak, előkészítők, mosoda: is a funkciójuknak megfelelően kialakítottak, a HACCP előírásának figyelembevételével lettek kialakítva.

Játszókert

A bölcsődei ellátásunk másik legfontosabb helyszíne a játszókert, a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a szabad levegőn való tartózkodás biztosítása, a természettel való mindennapos érintkezés, együttélés megismerésének fontos színtere. A gyermekcsoportból teraszajtón át közvetlen megközelíthető a nyitott terasz és a játszóudvar. A pázsitos és szilárd burkolatos terek lehetővé teszik a gyermekek számára a sokrétű tapasztalatszerzés mellett a színes, változatos mozgásos tevékenykedést is, melyben a fák és cserjék övezetében a tocsogót is használni tudják a meleg nyári napok alkalmával. Az épület megfelel az akadálymentesítésre vonatkozó előírásoknak.

4.4. A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek:

Törvények, rendeletek:

- **328/2011.(XII.29) kormányrendelet** a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról,
- **1997. évi XXXI. törvény** a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,

- **15/1998. (IV.30.) NM rendelet** a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- **369/2013.(X.24.) kormányrendelet** a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről,
- **368/2011.(XII.31.) kormányrendelet** az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról,
- **9/2000.(VIII.4.) SZCSM- rendelet** a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról,
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja 2020,

4.4. Bölcsődei dokumentáció

Kisgyermeknevelők által vezetett dokumentumok:

- **csoportnapló**

A bölcsődei csoportnapló a bölcsődében nevelkedő kisgyermekek adott csoportra vonatkozó dokumentációja. Az intézmény egyik kötelezően használatos, hivatalos dokumentuma, amely fontos információkat tartalmaz a gyermekek testi-, lelki-, szociális fejlődéséről. A mindennapi fontosabb események és történések rögzítését szolgálja az egyes gyermekre és a csoport egészére vonatkozóan. Adattartamával segíti a kisgyermeknevelők közötti információcserét, a csoportban zajló pedagógiai munka tervezését és értékelését, és támpontot ad a gyermekekről vezetett fejlődési napló vezetéséhez. A csoportnapló vezetése hűen tükrözi a kisgyermeknevelők szakmai felkészültségét, tervező, szervező képességét, pedagógiai érzékét.

- **bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap**

- **fejlődési napló**

A törzslapot és a fejlődési naplót a gyermek saját kisgyermeknevelője vezeti. A kisgyermeknevelők által készített havi/negyedéves összefoglalás a gyermek fejlődéséről, felöleli a gyermekek tevékenységét és megnyilvánulásai különböző területeit: fejlettségi szintjére, ismereteire, szokásaira lelki világára vonatkozó jellemzőket.

- **családi füzet**

Az írott üzenetváltás legfőbb eszköze a családi füzet, mely esztétikumával, tartalmával nevelőmunkánk fontos tükré, s egyben a családok és a gyerekek számára örök emlékül szolgál. A családi füzetten keresztül tájékoztatjuk a szülőt a gyermek fejlődésében észlelt előre lépésekről, az egészségi állapotával kapcsolatos eseményekről, ünnepek alkalmával, kedves versekkel, képekkel, köszöntőkkel kedveskedünk a gyerekeknek.

Valamennyi dokumentáció vezetésénél figyelembe vesszük az alábbi szempontokat:

- tárgyszerűség,
- hitelesség,
- rendszeresség,

- szakszerűség,
- célszerűség,
- rendezettség.

5. Az ellátás célja, alapelvei, feladatai, főbb helyzetei

Bölcsődénk szakmai programjának összeállításában figyelembe vette a „A bölcsődei nevelésgondozás országos alapprogramja” mint a szakmai szabályozás legmagasabb szintű dokumentumát, valamint igazodott a családok igényeihez és a fenntartó elvárásaihoz is.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A gyermekek ellátását az intézményben úgy kívánjuk biztosítani, hogy összhangban legyen a családok életével, a gyermekek szükségleteivel, fejlettségével, a szülők elvárásaival.

A bölcsődei nevelésünk célja

A bölcsődei nevelésünk célja, hogy a kisgyermek el sajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelésünk mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A bölcsődei ellátást nyújtó családbarát intézményként, hozzájárulunk a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez. A családdal való harmonikus, együttműködő kapcsolat kialakítása, melynek során a felek egymást segítik a gyermekek gondozásában, nevelésében.

A családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának megteremtésével, odaforduló szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával szeretnénk segíteni a gyerekek harmonikus fejlődését.

A bölcsődei nevelés feladata:

Bölcsődénk a gyermekjóléti alapellátás részeként hozzájárul a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez. Bölcsődei intézményünk biztosítja a családban nevelkedő 20 hetes kortól 3 éves korú gyerekek napközbeni ellátását a városunk területén élő családok számára.

5.1. A bölcsődei nevelés alapelvei

- **A család rendszerszemléletű megközelítése**

A rendszerszemlélet lényege, olyan egységes látásmód alkalmazása, amely a családot, mint egészet tekinti kiinduló pontnak. A család az első és egész életünk során a legfontosabb közösség, amely a szociális környezetbe, a társadalomba való beilleszkedést segíti. A kisgyermeknevelők megismerik a bölcsődébe járó gyermekek családját családlátogatás, szülőcsoportos beszélgetések, családi délutánok, valamint a nélkülözhetetlen mindennapi kapcsolattartások során. Ezáltal képet kaphat a család erősségeiről és gyengeségeiről. Szakemberként a pozitív hatások hangsúlyozásával és az esetleges hiányosságok igény szerinti segítségével hozzájárulhat a családok életminőségének javításához.

- **A koragyermekkorai intervencíós szemlélet befogadása**

A kisgyermeknevelő feladata, hogy az esetlegesen felmerülő fejlődésben tapasztalt lemaradásokat felismerje, ezért fontos, hogy a megfigyeléseit tudatosan beépítse a napi munkájába. Ez szakmai felkészültséget követel meg az adott életkorú gyermekek fejlődési jellemzőiről valamennyi területen és sok ismeretet kíván a gyerekekről. Minél korábban kerülnek

felszínre a problémák, annál nagyobb az esély arra, hogy szakember bevonásával és segítségével megfelelő ütemben fejlődhessen tovább a gyermek. Feladatunknak tekintjük az esetleges fejlődési lemaradásokról időben a megfelelő szakember felé történő jelzését, minden esetben a szülővel való együttműködéssel, szükség esetén lelki támogatással.

- **A családi nevelés elsődleges tisztelete**

A kisgyermek nevelése elsődlegesen a család joga és kötelessége. A család az elsődleges szocializációs színtér a gyermek életében. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat segítve, a családi neveléssel együtt és azt kiegészítve biztosítja a gyermekek fejlődését. Törekszünk arra, hogy a család és a bölcsőde között kölcsönösen jó és együttműködő kapcsolat alakuljon ki. Tiszteletben tartjuk és igyekszünk erősíteni a családi nevelés értékeit, az otthonról hozott szokásokat, hagyományokat, de emellett igyekszünk lehetővé tenni, hogy a szülők megismerjék a bölcsődében folyó munkát és bekapcsolódjanak a bölcsőde életébe. A bölcsődébe érkezés előtti családlátogatás alkalmával a szülővel történő beszélgetés során ismereteket szerzünk a szülők nevelői attitűdjéről, a gyermek családi életéről, körülményeiről, az otthoni szokás és szabályok rendszeréről. A fokozatos beszoktatás alatt pedig a szülő betekintést nyerhet a csoportok életébe. A gyermek, otthoni napirendje és a bölcsődés napirend összehangolása segíti a kisgyermek közösségbe való beilleszkedését. A kisgyermeknevelők a szülőkkel együttműködve segítik a gyermek önállósodási folyamatait, helyes szokások kialakítását.

- **A kisgyermeki személyiség tisztelete**

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiségének kibontakozását segíti az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. A nevelés során figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képesség béli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

- **A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe**

A gyermekekkel foglalkozó felnőttek személyisége minden korosztálynál fontos, így a bölcsődés gyermekeknél és szüleiknél is meghatározó szerepe van a kisgyermeknevelők személyiségének. A jó kisgyermeknevelő nevelő és modellnyújtó személy, aki elfogadóan, pozitívan viszonyul a gyerekekhez, érzelmi biztonságot ad továbbá empátia, hitelesség, kedvesség jellemzi. A kisgyermeknevelői feladatok színvonalas megvalósításához megfelelő szakmai tudással, kompetenciával, kellő önismerettel, jó kommunikációs készségekkel

rendelkező szakember képes, aki empatikus és elhivatott. Ezért a kisgyermeknevelők folyamatosan fejlesztik szakmai tudásukat. A nevelés eredményessége érdekében fontosnak tartjuk, hogy a kisgyermeknevelők alapvető értékei, nézetei és erkölcsi normái egymáshoz közelítő legyen. Fontosnak tartjuk, hogy a jó alapokra lefektetett elméleti és gyakorlati szaktudást szinten tartsák, de alkalmazkodni és fejlődni tudjanak a mai kor bölcsődei ellátás változásához, a szülők és a gyermekek igényeihez. Ennek érdekében intézményen belüli „házi továbbképzéseken”, illetve kötelezően előírt külső szakmai továbbképzéseken vesznek részt.

- **A biztonság és a stabilitás megteremtése**

A szülővel történő folyamatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A „saját kisgyermeknevelő” rendszer, a jól kialakított napirend, a gondozási sorrend, a csoport és helyállandóság, a felmenőrendszer a biztonság és a stabilitás megteremtése szabályán alapul. Biztosítjuk a gyerekek számára a személyi- és tárgyi környezet állandóságát. Mindezek megléte érzelmi biztonságot ad, tájékozódásul szolgál, segíti a gyermeket a jó szokások kialakításában. A folyamatos napirend során az egyes mozzanatok egymásra épülése, ismétlődése tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot nyújtani.

- **Fokozatosság megvalósítása**

A fokozatosság elvének betartása a bölcsődei nevelés minden területén nagyon fontos. Az új helyzetekhez való alkalmazkodás, a változások elfogadása, új dolgok, helyzetek megismerése, szokások kialakítása, mind csak lassan és fokozatosan történhet. A fokozatosság elve valósul meg a fokozatos anyás befogadás során vagy a csecsemők étkeztetése, a napi alvásigény kielégítése és a helyes szokások alakítása során is.

- **Egyéni bánásmód érvényesítése**

A kisgyermeknevelő a megfelelő környezet kialakításával, a gyermekek életkori, egyéni és aktuális állapotának figyelembevételével támogatja és segíti a bölcsődébe járó kisgyermekek fejlődését. Nem szabad szem előtt téveszteni nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozást. Segítjük a sajátos nevelési igényű gyermekek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó és pozitív eredményeket értékelő környezet biztosításával. A fejlődés ütemét, mindig az adott gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Az egyéni bánásmód érvényesülése figyelhető meg például az allergiás étrend biztosításakor, a csecsemő ételének elkészítési és tálalási módjával, a délelőtti alvásigény kielégítése esetén, valamint az,

valamint a gyermek önállósági fokának szem előtt tartása gondozási tevékenység végzése során.

- **Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége**

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek számára is nagyon fontos, hiszen ekkor kapcsolatuk bensőséges, intim időszaka valósul meg. A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet kell, hogy alkosson. Gondozási művelet közben lehetőség van nevelési, tanítási helyzetek kialakítására, helyes szokások megismertetésére. A nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre, a gondozás minden helyzetében folyik nevelés is.

- **A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása**

Kiemelt jelentőséggel bírnak a bölcsődei nevelésben a társas és kognitív kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőségű a gyermek első éveiben. Biztosítjuk a gyerekek részére, hogy minél több élményhez jussanak, sokrétű tapasztalatot szerezzenek. Az önálló játékon és gondozási tevékenységeken túl igyekszünk sok mesével, mondókával, énekkel, játékos tornával, mozgással és kornak megfelelő alkotó tevékenységek kezdeményezésével kielégítsük mozgásigényüket, kíváncsiságukat, érdeklődésüket az új és az ismeretlen iránt. Az élményt nyújtó tevékenységek által a spontán tanulás örömével ajándékozzuk meg a gyerekeket. Ingergazdag környezet kialakításával fenn tudjuk tartani kíváncsiságukat, pozitív visszajelzésekkel pedig segíteni tudjuk önálló kezdeményezéseiket. A kompetenciaigény kialakulásában nagy szerepe van a kisgyermeknevelő által nyújtott mintának és a támogató, megerősítő jelenlétének.

5.2. A bölcsődei nevelésünk feladatai

- **A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése:**

A bölcsődében rendkívül fontos a szülővel való bizalmi, partneri kapcsolat kialakítása a gyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri a legjobban a gyermeket, ő tudja azokat az

ismereteket a gyerekekről átadni a kisgyermeknevelőnek, melyek az egyéni bánásmód kialakításához szükségesek. Lényeges a család erősségeinek kiemelése, és támogatása.

- Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása:

Bölcsődénkben törekszünk arra, hogy az életkornak megfelelő, változatos és minél egészségesebb ételeket adjunk a gyerekeknek. Nagy hangsúlyt fektetünk a szabad levegőn tartózkodásra, a mozgásra, a mozgásfejlesztésre. Az egészségnevelés az egyén egészséges életmód felé való irányítása. Megtanítani, megmutatni azt, hogy mit tehet az egészsége, és a betegségek megelőzése érdekében. Az egészségnevelés a családban kezdődik, majd a közösség, a kortársak, a média is befolyásolja. A bölcsődénkben igyekszünk megismertetni a gyermekeket a helyes kultúrhygiénés szokásokkal, és a prevenciós feladatokba bevonunk gyermekorvost, gyermekfogszakorvost is. Fontosnak tartjuk az egészségvédelmet, a betegségek megelőzését, éppen ezért az egyik bölcsődénkben só-szoba kialakítására is sor került.

Szájöblítés, fogmosás:

Heti 5 alkalommal naponta folyamatos gondozáskor a gondozási sorrendben.

Eszközök: jellel ellátott fogmosó pohár, fogkefe, fogkrém.

Szabad levegőn való tartózkodás:

Naponta, évszaknak, időjárásnak megfelelően.

Egészséges táplálkozás:

A kisgyermek bölcsődei ételmezésében négyzeri étkezés esetén ajánlott a napi energia- és tápanyagtartalom 75 %-át kell biztosítani. Az étrendnek változatosság, idényszerűség, ízében való összehangoltság szempontjából is megfelelőnek kell lennie.

Higiénés szabályok betartása:

- főétkezések előtti kézmosás,
- papír zsebkendő, papírszalvéta használata,

- fürdőszobai gondozásnál a higiénés szabályok betartása: pl. pólózó asztal, bili, WC, kéz fertőtlenítése,
- a csoportszoba gyakori szellőztetése,
- havi 1 alkalommal ill. soron kívüli játékmosás, fertőtlenítés,
- napi, heti ill. soron kívüli takarítás, fertőtlenítés,
- havi nagytakarítás, fertőtlenítés,
- kéthetente, ill. soron kívüli ágyneműcsere,
- heti, ill. soron kívüli törölközőcsere,
- a beteg gyermek lázcsillapítása, sebellátása, a gyermek hazavitele.

Gyógyszeradás, elsősegély:

Egyes nem fertőző vagy krónikus betegségek esetében (pl.: allergia, epilepszia, anyagcsere betegségek, stb.) amennyiben a gyermek háziorvosa előírja, gyógyszer adására kerülhet sor. Akut megbetegedés esetén csak sürgősségi lázcsillapítást végzünk.

Prevenció:

- Vitaminellátás: naponta nyers zöldség vagy gyümölcs fogyasztása.
- Gyermekfogászat: cukorfogyasztás csökkentése, rágásra nevelés, víz fogyasztása.
- 2 éves kor: szájöblítés.
- 2 és fél év körül: fogkrém nélküli fogmosás.
- 3 éves kor körül: fluoridos gyermekfogkrémmel végzett fogmosás.
-

Levegőzés:

- Időpontja, mértéke az évszaknak, időjárási viszonyoknak, gyermekek életkorának megfelelően van megválasztva. Kánikulában, esőben, erős havazáskor, nagy erejű szélben, sűrű ködben, vagy –5 foknál hidegebb időben mellőzzük!

- Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése:

A kisgyermeknevelő feladata, hogy olyan derűs, biztonságos légkört teremtsen, ahol a gyermekek jól érzik magukat, lehetőséget kapnak a társas kapcsolatok megtapasztalására, a

közös élményekre. Fontosnak tartjuk, hogy a kisgyermeknevelő nevelői magatartása hiteles legyen, támogató, nyitott és türelmes.

- A megismerési folyamatok fejlődésének segítése:

A gyermek a játékon keresztül ismerkedik a világgal, olyan környezetet kell köré teremteni, melyben tevékenykedhet, felfedezhet, hogy ismereteit gyarapítsa. A közös tevékenységek során támogatjuk önállósági törekvéseit, kreativitását.

5.3. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése. A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzá tartozik a személyi- és testi környezettel való harmónia is, ezért a nevelés - gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésnek, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához.

- **Tanulás**

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődénkben nincs helye. A bölcsődei nevelésünk területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük.

Tanulás,

minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korának és fejlettségének megfelelő tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció.

A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. Minden gyermek egy önálló egyéniség így a tanulási folyamatok is minden kisgyermeknél egyéni ütemben zajlik. A kisgyermeknevelőnek, ezeket a folyamatokat a gyermek egyéni, saját ütemében kell segítenie. A beszéd a kisgyermekkorban tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók.

- **Gondozás**

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítmény kényszer. Előfordulhat, hogy a gyermek egyik nap szívesen segít és önállóan szeretné megoldani az adott tevékenységet, míg más napon nincs hozzá kedve. Ez természetes, nincs kötelező elvárás a kisgyermekkel szemben. Minden esetben elegendő időt kell biztosítani az egyes mozzanatok elsajátítására, gyakorlására. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gyermek, a felnőtt és környezete visszajelzéseiből kezdi kialakítani a magáról alkotott képet. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát. A gyermek biztonságérzetéhez, a világban való tájékozódásához kellenek a számára megszokott forgatókönyvek, a napi megszokott tájékozódási pontok, a rendszeresség. Ezért fontos, hogy a kisgyermeknevelő a gondozási műveletekben is következetes legyen, ugyanakkor rugalmasan alkalmazkodjon a kisgyermekhez. Feladatunk elérni, hogy a bölcsődéskor végére a gyerekeink sok területen önállóak legyenek, kis segítséggel egyedül étkezzenek, öltözködjének, tisztálkodjanak, a bölcsődében kialakított szokásokat, szabályokat alkalmazzák a későbbiekben is.

- **Játék**

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segíti a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermek számára minden tevékenység játék, amelyben ki tudja fejezni érzelmeit, el tudja mondani mi bántja. Játékban megjelennek a felnőttől elcsúszott viselkedési minták. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a gyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését. A bölcsődés korú gyermekek játékára az egymás mellett játszás a jellemző, majd a bölcsődés kor végére megjelenik az együtt játszás igénye és öröme is.

Tulajdonságai:

- Örömet szerez
- A játék önmagáért való
- Nem feladat
- Mindig valamilyen aktív részvételt tételez fel a gyermek részéről
- A csecsemő és kisgyermek fő tevékenysége
- Gazdagítja ismereteit, tapasztalatait, a világ megismerésének egyik eszköze
- Megismeri a tárgyak tulajdonságait
- Eközben gyakorolja az újonnan elsajátított mozgásokat, tevékenységmódokat
- Megtanul figyelni, egyre hosszabb ideig elmélyülten tevékenykedik
- Megismeri a nehézségek leküzdésének örömét
- Fejleszti fantáziáját, megfigyelőkészségét
- Azért játszik, mert jólesik, mert örömet lel benne, mert saját játékával saját vágyait, törekvéseit valósítja meg
- A gyermeki játék a gyermek fejlettségi szintjét tükrözi

- **Mozgás**

A csecsemő-és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Mozgásuk fejlődésével egyre jobban kitárul számukra a világ, a megismerési folyamatok felgyorsulnak. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgás aktivitását, és használatuk biztonságos legyen. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Az intézményünkben a játszóudvarok nagy területűek, megfelelő a füves és a burkolt terület aránya. Sokféle mozgásformára lehetőséget adó, telepített udvari játékaink is biztosítják a mozgásigény kielégítését. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában, ez azonban nem jelenti azt, hogy a szobában nem kell biztosítani a nagymozgás lehetőségét. Ennek megfelelően a csoportszobákban is jelen vannak a labdák, ugrálólabdák és a csúszda is. Minél változatosabb mozgásra van lehetőségük a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a gyermekek szabadon próbálhatják, végezhetik az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására. A nagymozgások fejlődésével egy ütemben zajlik a finommotorikus mozgások beindulása is. Ezek fejlesztése legalább annyira fontos, mint a nagymozgásoké. Feladatunk a gyermekek vele született mozgásigényének kielégítése, a mozgásfejlődés elősegítése.

A csoportban dolgozó mindkét kisgyermeknevelő nagy hangsúlyt fektetve szervezi meg a mindennapos mozgást mind a rendszeres mozgásos kezdeményezéseket.

A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére:

- szereti és igényli a mozgást
- egyensúlyérzéke stabil
- minden lépcsőfokra egyet lép, váltott lábbal
- rendezett a mozgása
- rövid ideig tud egy lábon állni
- lendíti a karját járás közben

- **Mondóka, ének**

A bölcsődei ellátásunk sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget.

Ilyen a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és a ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését. Mindazonáltal formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és tovább élését. Célunk, hogy a gyermekeket a magyar mondókákkal, énekes játékokkal megismertessük, dalolással

kedvet keltsünk, és mintát adjunk az önkéntes utánzásra, a spontán dúdolgatásra, énekelgetésre. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A kisgyermeknevelő az énekhez, mondókához tartozó ismétlődő játékmozdulatokkal összerendezett mozgásra készíti a gyermekeket, fejleszti ritmusérzékét, az énekelgetéssel olyan légkört teremt, amelyben a gyermek jól érzi magát. Minden gyermekcsoportunkban van többféle hangszer, melyeket a gyerekek is használhatnak.

Célunk és feladatunk:

- a gyermek zenei érdeklődésének felkeltése
- érzékennyé tegye a környezet hangjai iránt
- énekes játékkal, az együtténeklés örömeivel érzelmei gazdagítása
- mondókák ismertetése énekes játékok éneklése, játssza
- dalolással kedvet keltsen, a mintaadás az önkéntes utánzásra
- rendezett mozgásra készítés
- ritmusérzék fejlesztés

Zenei nevelésünk tartalma és feltételei:

- kötetlen formában, a napszak bármely időszakában
- heti rendszerességgel, az évszaknak megfelelő terv alapján
- kisgyermeknevelő énekeljen

- rendelkezzen megfelelő számú énekanyaggal
- énekelgetés alkalma, módja korcsoportonként változó

A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére:

- egyszerű két hangból álló énekek éneklése
- érzékenyek a természet, és környezet hangjára
- ismeri a dalok, mondókák szövegét, a hozzá kapcsolódó kézmozdulatokat
- kedvelik az élő zenét, örömet jelent számukra a zene hallgatása

• **Vers, mese**

A vers, a mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre.

A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. Nagyon szeretik azokat a meséket, amelyek az általuk ismert dolgokról, eseményekről szólnak. Mesélés alkalmával újra élhetik a velük megtörtént élményeket, eseményeket. A bölcsődénkben a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A bölcsődés korú gyermekek számára a gyakori ismétlés a rövid néhány soros versek és mondókák nyújtanak sikerélményt. A helyzetek alakítását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban. tervezéskor az évszakokhoz, ünnepekhez kapcsolódó verseket, mondókákat, mesét alkalmazzuk.

Kisgyermeknevelő feladata:

- a mese, a versmondás feltételeinek megteremtése
- kívülről tudja a verseket, meséket
- arcjátékával, ritmikus mozdulatokkal, hanglejtéssel kísérje
- a hangerő változtatásával teszi érzékelhetőbbé a gyermek számára
- kihasználja a mondókázás nyugtató hatását. Megismerteti a néphagyományokhoz, kapcsolódó meséket
- a régi szokások értékét közvetíti

- **Alkotó tevékenységek**

Az öröm forrása maga a tevékenység. A kisgyermeknevelőink feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelőink segítik az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A legkedveltebb alkotó tevékenységi formák: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés. Nagyon szeretik a gyermekek a közös rajzolás élményét is.

Célunk és feladatunk:

- az építő, ábrázoló, alkotó tevékenység segítése
- a térbeli, formai, színi képzet kialakulása, gazdagítása
- a természet színeire, formáira való ráhangolódás
- az alkotó tevékenységre egész nap folyamán lehetőség biztosítása
- megismertetni a gyereket a különböző anyagokkal,
- az egyéni fejlettségnek megfelelő motiválás

A fejlődés várható jellemzői a bölcsődéskor végére:

- szívesen rajzol, egyszerű formát másol
- rajzait meg is nevezi
- ollóhasználat kezdete
- nagy szemű gyöngyöt fűz
- helyes ceruza fogás
- felismerhető formákat rajzol

- **Egyéb tevékenységek**

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak. Ehhez szeretnénk bevezetni a babafürdetést, őszi falevelek gereblyézését,

bölcsi-kert gondozását. Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

5.4. A bölcsődei nevelés megvalósításának feltételei

5.4.1. „Saját kisgyermeknevelő”-rendszer

A kisgyermeknevelőink a bölcsődei nevelésünk szakemberei, akik személyiségükkel, nevelői attitűdjükkel mintát jelentenek a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelő” rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és az ún. ölelkezési időben elsősorban ő neveli, gondozza a kisgyermeket, így teremtve lehetőséget arra, hogy a felnőtt-gyermek kapcsolat erősebbé váljon, ami a differenciált bánásmód, az egyénre szabott fejlődés segítésének az alapja. A „saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait és elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

5.4.2. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődénkben a gyermekcsoportok létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja. A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban. Felvételnél a szülői kérést a kisgyermeknevelő

megválasztásában lehetőség szerint figyelembe vesszük. A leendő csoportok kialakításánál figyelünk a jogszabályi előírásokra és a fiúk-lányok hasonló arányára. 15/1998 (IV.30.NM) rendelet 35.§ (6) bekezdése szerint, ha a bölcsődei nevelési év közben a gyermek bölcsődébe történő felvételére veszélyeztetettsége miatt kerül sor, a bölcsődére az e rendeletben meghatározott csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig 1 fővel túlléphető.

5.4.3. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitást és az önállósodás lehetőségét.

Csoportjaink napirendjében a közösség szükségleteit és igényét úgy elégítjük ki, hogy közben minden egyes gyermek szükségletét és igényét figyelembe vesszük. Az egymást követő gondozási műveleteket sietség nélkül, nyugodt, elfogadó hangulatban, a gyerekek aktivitására építve végezzük el. Ez megteremti a biztonságérzetet, kiszámíthatóságot, az időben való tájékozódást, az események előrelátását és az önállóság lehetőségét.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, a csoportlétszám és egyéb tényezők is.

A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő” rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

A napirendhez igazodik az egység munkarendjének elkészítése.

Idő	Csoport tevékenység
6. ⁰⁰ – 8. ⁰⁰	A kisgyermekek folyamatos érkezése, fogadása, mozgáskezdeményezés, játék, szükség szerint pelenkázás, WC/bili használata, kézmosás.
8. ⁰⁰ – 8. ³⁰	Reggeli
8. ³⁰ – 9. ⁴⁵	Játék a csoportszobában, szükség szerint pelenkázás, WC/bilihasználata, kézmosás

9. ⁴⁵ – 10. ⁰⁰	Tízórai
10. ⁰⁰ – 11. ⁰⁰	Öltözködés az időjárás függvényében, folyamatos kimenetel az udvarra, ha az időjárás nem engedi játék a csoportszobában.
11. ⁰⁰ – 11. ⁴⁰	Folyamatos bejövetel az udvarról, vetkőzés, WC/bili használat, pelenkázás, mosakodás, törölközés, fésülködés, játék a csoportszobában.
11. ⁴⁰ – 12. ⁰⁰	Ebédeltetés, szájápolás/szájöblítés/fogmosás
12. ⁰⁰ – 14. ³⁰	Alvás, pihenés
14. ³⁰ – 15. ⁰⁰	Ébredés sorrendjében pelenkázás, WC/bili használat, kézmosás, törölközés, fésülködés, játék.
15. ⁰⁰ – 15. ²⁰	Uzsonna
15. ²⁰ – 17. ⁰⁰	Játék a csoportszobában, folyamatos hazamenetel

6. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul. Az eredményes együttműködésben nyújt segítséget a bölcsődei intézmény kisgyermeknevelői kollektívája. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük. Fontos, hogy a családok bármikor fordulhatnak a bölcsőde vezetőjéhez, kisgyermeknevelőjéhez, ha kérdésük van, esetleg elbizonytalanodnak, vagy csak megerősítésre van szükségük. Tapasztalat szerint nagyon sok információ jut el a szülőkhöz a különböző médiaforrásokon és a játszótéren. Ezek azonban sokszor ellentmondásosak és túl sok is. Megzavarja a szülőket és nehéz kiválasztani

a számukra legkedvezőbb utat. Ilyenkor a bölcsődei szakember nagy segítséget tud nyújtani a családoknak a szakmai tudásával és gyakorlati tapasztalatával.

6.1. Családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt kerül sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás lehetőséget biztosít a bizalmi kapcsolat megalapozására, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek a család és a kisgyermeknevelő között. A családlátogatás mindig előre egyeztetett időpontban történik, és soha nem lehet teher vagy zavaró a családoknak. A szülő vagy kisgyermeknevelő kezdeményezésére a nevelési év közben is sor kerülhet ismételt családlátogatásra.

6.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel megkönnyíti a gyermeknek az új környezethez való alkalmazkodást. A szülő fokozatosan adja át a kisgyermeknevelőnek gyermeke gondozását és közben betekintést nyerhet a bölcsődei életbe, illetve az együttműködés tovább erősödik a bölcsőde és a család között.

6.3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Reggel a szülő adja át a gyermekét érintő aktuális információkat a kisgyermeknevelőnek, délután pedig a szakember tájékoztatja a szülőt arról, miként töltötte a napját gyermeke az intézményben (gyermek hangulata, közérzete, mozgása, játéka, étkezése, alvása, önállósága). A beszélgetés során pozitív és

negatív eseményről is tájékoztatást kell adni a szülőnek a szakmai etikai szabályoknak megfelelően.

6.4. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékoztatást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése is.

6.5. A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések megvalósítása terveink között szerepelnek évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedésszereplőár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

6.6. Szülői értekezlet

Egy nevelési évben 3 alkalommal szervezünk szülői értekezletet. A nevelési év elején tájékoztató szülői értekezletet tartunk, amely lehetőséget ad az aktuális információk átadására, megbeszélésére. A bölcsődevezető bemutatja a bölcsődét, a kisgyermeknevelőket. Ismerteti a bölcsőde szakmai programját, a házirendet, napirendet, a megbetegedésekkel kapcsolatos tudnivalókat, a nyitva tartások tervezetét, a térítési díj befizetésével kapcsolatos kérdéseket, kéréseket. A szülői értekezleten történik az Érdekképviselői Fórum jelöltjeinek bemutatása, megválasztása. A szülői értekezlet további részében a csoportszobákban csoportos szülői értekezletre kerül sor, ahol a kisgyermeknevelők vezetésével folytatódik a beszélgetés és a szülők minden kérdésre választ kapnak. Majd második alkalommal a beszoktatást követően, és a nevelési év vége felé az óvodai beiratkozás előtt tájékoztató szülői értekezletet tartunk, ahol bemutatjuk óvodánkat, programjainkat, tehetséggondozó műhelyeinek. A bölcsődét,

vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

6.7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

7. A Bölcsőde kapcsolatrendszere, intézményekkel történő együttműködése

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Különös jelentőséggel bír ez a közös igazgatású integrált intézmények esetében. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben. A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

A Bölcsődénk és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

Bölcsődénk nyitott és kezdeményező a kapcsolatok kialakításában és fenntartásában.

➤ A bölcsőde és a Fenntartó kapcsolata

Törökszentmiklósi Református Egyházközséggel – Az Óvoda és Bölcsőde igazgatója és a kisgyermeknevelők folyamatos kapcsolatot ápolnak. A fenntartó meghatározza munkánk feltételeit és a feladatok révén annak rendjét is.

➤ A bölcsőde és a Fenntartó Gyülekezet kapcsolata

A gyülekezeten keresztül a gyermek tapasztalatot szerez arról, hogy a felnőttek éppen olyan bizalommal, szeretettel és alázattal fordulnak Istenhez, mint ahogyan azt a bölcsődei közösségben átélte. Örömmel hallja a bölcsődében megismert bibliai történeteket, melyek megerősítést jelentenek, igazi kincsé válnak számára.

A gyülekezet tagjai megismerik bölcsődénk nevelő-gondozó munkájának áldásait, s felismerve e szolgálat fontosságát, segítik azt.

A kapcsolattartásformái:

- meghívjuk a gyülekezet lelkipásztorát, presbitériumát és az érdeklődő egyháztagokat az ünnepségeinkre,
- Reformáció idején ellátogatnak a templomba, az óvodai rendezvényekre
- a karácsonyi ünnepünkön részt vesznek,
- a Fenntartó gyülekezet egyik lelkipásztora havonta egyszer felnőtt áhítatot tart bölcsődénkben,
- a gyülekezet evangélizációs heteit, rendezvényeit, koncertjeit hirdetjük a bölcsődében.

Társintézményekkel való kapcsolattartás

- A hétköznapi/alkalmi feladatok közös megoldása érdekében: a Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ – Bethlen Gábor Óvodával,
- a Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ – Bethlen Gábor Általános Iskolájával,
- a Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ – Székács Elemér Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiummal,
- a Botlik Erzsébet Református Idősek Otthonával,
- a város többi bölcsődéjével,
- az egyházmegye református bölcsődéjével.

Kapcsolat a helyi közművelődési intézményekkel:

- Helytörténeti Múzeummal,
- Városi Könyvtár és Művelődési Házzal.

Kapcsolat az egészségügyi szervekkel:

- Védőnőkkal, gyermekorvossal, fogorvossal,
- Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal - Népegészségügyi Szakigazgatási Szervével.

Kapcsolat a hatósági szervekkel

- Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal - Szociális és Gyámügyi Osztállyal

Kapcsolat szakmai szervezettel:

- Magyar Bölcsődék Egyesülete módszertani szervezet bázis intézményével és a módszertani tanácsadóval folyamatos kapcsolat az információcsere érdekében.

8. Hagyományok, ünnepek

Az ünnep jelentősége:

A keresztyén bölcsődénkben az ünnepek az öröm, a hálaadás alkalmai gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt. Az ünnep a teremtő Isten rendelése, aki megszentelte és megáldotta a 7. napot, ezzel elkülönítve a hét többi napjától. Bölcsődénk törekszik arra, hogy a családok a vasárnapot szenteljék meg, és Isten dicsőségére használják.

Az ünnepek célja:

- a református egyházban kialakult rendet megőrizni és továbbadni,
- történelmünk kiemelkedő eseményeinek átörökítése,
- bölcsődénk arculatának kialakítása,
- a bölcsődénket választó családok közelebb kerülhessenek a református egyházhoz, a bölcsőde minden dolgozójához, és nem utolsósorban egymáshoz,

- a hagyományápolás közösségteremtő erejének kiaknázása,
- az egyházi ünnepek alkalmával a bibliai történeteken keresztül beszélünk az ünnepi szokásokról, az ünneplés lényegéről.

Három nagy ünnepkört tartunk számon:

- *Karácsonyi ünnepkör* (advent első vasárnapjától, húshagyó keddig)
- *Húsvéti ünnepkör* (hamvasztó szerdától, áldozócsütörtökig)
- *Pünkösdi ünnepkör* (áldozócsütörtöktől, advent első vasárnapjáig).

Ünnepeink egy részét megemlékezés formájában visszük közel a gyermekekhez és hittan keretében beszélgetünk az ünnepekhez kapcsolódó eseményekről.

Ide tartozik:

- **Október 31.** Reformáció ünnepe,
- **Március 15.** 1848-49-es szabadságharc,
- **Mikulás** A gyermekek megismerik Miklós püspök történetét. A Mikulás nap megünneplése hagyomány bölcsődénkben.
- **Advent** (Jézus Krisztus születését megelőző négy hét)

Bölcsődénk nagy hangsúlyt fektet az adventre. Célunk, hogy a gyermekek ismerjék meg, és úgy éljék át a biblikus adventet, mint Jézus Krisztus születésének várását.

A december hónap a készülődés jegyében telik, melynek keretében: adventi kézműves napot szervezünk, melyre a szülőket is meghívjuk.

- **Karácsony** (Jézus Krisztus megszületésének, Isten testet öltésének ünnepe)
- **Virágvasárnap** Jézus Krisztus bevonulása Jeruzsálembe
- **Húsvét** (Jézus Krisztus feltámadásának ünnepe)

A nagypéntek megelőzi húsvét ünnepét, ám mi az örömhírré tesszük a hangsúlyt, Jézus Krisztus feltámadott, így a gyermekekben nem keltünk félelmet, és az igazságot, sem torzítjuk el. Az ünnepet megelőző időszakban a gyermekek tevékenységei lehetnek: ágak rügyeztetése, tojásfestés, sütés, kosárfonás.

➤ **Pünkösdi Szent Lélek kitöltése**

Egyéb Bölcsődei Programjaink:

- Mihály nap vásár
- Szüreti mulatság
- Márton napja
- Mackó hét
- Farsangi hét
- Nemzeti ünnep
- Nőnap
- Bölcsődehívogató
- Anyák napja
- Gyermek hét
- Apák napja
- Kirándulások szülőkkel
- Névnapi, Születésnapok
- Évzáró/Ballagás

9. A fejlődés várható jellemzői bölcsődés kor végére

Szociális érettség:

- képes utánozni a felnőtteket és játszótársait
- spontán érdeklődést mutat játszótársai iránt
- játékokban képes kivárni, amíg rákerül a sor
- megérti az „enyém”, „övé” koncepcióját
- nyíltan kifejezi ragaszkodását
- érzelmeit képes kifejezni
- 3 éves korára könnyen elválik szüleitől

Kognitív fejlődés:

- képes a játékok mechanikus működtetésére
- képes azonosítani a tárgyakat egy tárgyról felmutatott képpel
- szerepjátékokat játszik babákkal, állatokkal, emberekkel
- képes forma és szín szerint szortírozni

- 3-4 darabos puzzle-t kirak

Hallás és beszédfejlődés:

- képes két-három részből álló utasítást követni
- a hétköznapi tárgyakat és képeket felismeri
- érti a térre utaló kifejezéseket (rajta, benne, alatta)
- 4-5 szavas mondatokat használ
- tudja mondani nevét, korát, nemét
- használ személyes névmásokat

Mozgás:

- képes mászni, csúszni
- alkalmazza a váltott lábbal történő lépcsőzést
- képes a labdarúgásra, futásra
- elesése nélkül tud lehajolni
- függőleges és vízszintes, és körkörös vonalakat rajzol ceruzával, zsírkrétával
- képes a könyv lapozásra
- képes a ceruzát a funkciójának megfelelően alkalmazni.

10.Élelmezés

Bölcsődénkben a Törökszentmiklósi Református Oktatási Központ – Székács Elemér Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Főzőkonyhája biztosítja befejező konyha működtetésével. Napi 4- szeri étkezést biztosít a gyerekeknek, mely 2 főétkezésből áll (reggeli + ebéd) és 2 kisétkelésből (tízórai + uzsonna) A 37/2014. (IV.30) EMMI rendeletben megfogalmazott, a közétkeztetésre vonatkozóan táplálkozás – egészségügyi előírások alapján állítják össze központilag az étlapot. A szülők a faliújságon tájékozódhatnak az aktuális menüsorról. Allergiás étkeztetésre is van lehetőség, amennyiben a szülő arról szakorvosi javaslatot hoz.

Étkezéshez a Gyvt. 21/B.§ 81) bekezdés a, pontja szerinti ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés igénybevételéhez szükséges nyilatkozat nyomtatványt kell kitölteni a szülőnek. A szülő/törvényes képviselő nyilatkozata alapján történik az elbírálás, hogy a gyermek ingyenes gyermekétkeztetésre jogosult.

11.Házirend

Minden nevelési évben felülvizsgáljuk a házirendet. Változtatás esetén az Érdekképviselői Fórum tagjait egyetértési jogot gyakorolnak a házirendben foglaltakról és írásban nyilatkoznak az elfogadásról. A szülővel kötött megállapodásba foglaljuk bele a házirend átvételének és tartalma tudomásulvételének tényét. A bölcsőde egység faliújságján megtalálható a Házirend.

Noé Bölcsőde Házirendje a Szakmai Program 1.sz mellékletében olvasható.

12.Szakmai továbbképzés

A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képezik, továbbképezik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják. A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét. A 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg. A 7/2018 (II.5) EMMI rendelet értelmében a szociális szakmai továbbképzési időszak tartalma 4 év.

Továbbképzési terv készítésével rendszerezzük a kisgyermeknevelők továbbképzéseken való részvételét, lehetőség szerint igyekszünk pályázatok keretében meghirdetett képzéseken részt venni.

Kötelező továbbképzés	Munkakörhöz kötött továbbképzés	Választható továbbképzés
Mindenkinek kötelező	Adott munkakörben dolgozóknak kötelező	Szabadon választható
Cél: lényeges alapkompenciák megszerzése	Cél: ellátotti csoportokhoz kapcsolódó speciális, módszer specifikus ismeretek megszerzése	Cél: Egyéni érdeklődés alapján, önismeret, egyéni kompetenciák, egyéb speciális ismeretek megszerzése
Képzési ciklus bármely évében teljesíthető	Képzési ciklus első felében teljesítendő	Képzési ciklus bármely évében teljesíthető

A szakmai munkánk minőségének emelése érdekében több kollégának terve a BA felsőfokú képzés megszerzése, ennek megfelelően folyamatosan nő majd a főiskolai diplomával is rendelkező kisgyermeknevelőink száma.

Házi továbbképzések szervezésével felelevenítjük, frissítjük ismereteinket, tudásunkat. Évente több alkalommal tartjuk, melynek témáját a kisgyermeknevelők igénye, érdeklődése alapján, valamint aktuális szakmai kérdésekkel kapcsolatban választjuk ki. Minden évben más kisgyermeknevelő állítja össze a témákat.

13. Igénybevevők és személyes gondoskodást végző személyek jogai és kötelezettségei

A gyermekvédelmi feladatok ellátását a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló, 1997. évi XXXI. törvény szabályozza. Bölcsődei tagintézményünkben egy kisgyermeknevelő koordinálja a gyermekvédelmi munkát, az ezzel összefüggésben lévő feladatokat. Minden évben a Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett gyermekvédelmi megbeszélésekre írásos beszámolót készít.

Feladatok:

- Prevenció és a lehetséges korrekció.
- A kisgyermek jólétének biztosítása.
- A veszélyeztetettség felismerése és jelzése.
- A gyermekbántalmazás jeleinek felismerése, jelzése.

Jelzőrendszer működtetése:

- A kisgyermeknevelő, ha bármilyen problémát észlel a gyerekeivel kapcsolatban, erről tájékoztatást nyújt az intézményvezetőnek.
- Védőnővel, házi gyermekorvossal való konzultálás.
- Szülővel történő beszélgetés.
- Rendőrség, illetve a helyi gyermekjóléti szolgálat tájékoztatása írásban.

Kisgyermek joga:

- Biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkörben élhessen, fejlődhessen.
- Fejlődéshez szükséges feltételek biztosítva legyenek.
- Veszélyhelyzetben azonnali segítséget kapjon.
- Szükség esetén szakemberek segítsék a fejlődését.
- Lehetősége legyen a játékhoz, tapasztalatok szerzéséhez.
- Hátrányos szociális körülmények esetén kapjon meg minden segítséget a fejlődéshez.
- Rendszeres egészségügyi felügyeletben részesüljön.

A szülő joga:

- Megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését-gondozását bízza.
- Megismerje a nevelési-gondozási elveket, szakmai programot, melyek alapján gyermekét nevelik, gondozzák.
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől, megismerhesse a gyermekcsoport életét.
- A bölcsőde működéséről véleményt mondjon.
- Az ellátást igénybe vevőt megilleti a személyes adatainak védelme, az adatai kezelésével kapcsolatos jogok érvényesítése, valamint a magánéletével kapcsolatos titoktartás.
- Az ellátást nyújtó kötelezettségzegése az ellátással a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos problémák esetén panasszal élhetnek, melyet a bölcsőde vezetőjéhez lehet szóban vagy írásban benyújtani.

A szülő kötelessége:

- A házirendben leírtak betartása.
- Térítési díjak meghatározott időpontig történő befizetése.
- A család körülményeinek (munkaviszony megszűnése, társadalombiztosítási ellátások igénybevétele stb.) a bölcsődei ellátásra vagy a kiskorú felügyeletének ellátására való jogosultságot érintő, továbbá a személyazonosító és egyéb korábban megadott adatokban való változást 8 napon belül írásban köteles a szülő bejelenteni a Bethlen Gábor Óvoda és Noé Bölcsőde vezetőjének.

A kisgyermeknevelő joga:

- Szervezze a bölcsődei csoport életét, a nevelési-gondozási elveket, megfelelő módszereket szakmailag önállóan gyakorolja.
- A munkájához szükséges feltételek biztosítva legyenek.
- Részt vehessen továbbképzésben, kutatásokban, munkájának eredményességét szolgáló kísérletben.
- A nevelési-gondozási feladatokat a szakmai elveknek, a törvényben és a jogszabályban rögzített bér és munkaügyi előírásoknak megfelelően, meghatározott munkaidőben, az tagintézmény-igazgató irányításával és ellenőrzésével lássa el.

A kisgyermeknevelő kötelessége:

- Tartsa tiszteltben a gyermek személyiségét és jogait.

- Működjön együtt a családdal, tartsa tiszteletben a családi nevelést, kezelje etikusan a családról szerzett információit.
- Hivatásbeli kötelességként végezze gyermekvédelmi feladatát, különleges gondossággal, felelősséggel foglalkozzék a hátrányos helyzetük miatt rászorulókkal.
- Folyamatos önképzéssel és továbbképzéssel biztosítsa a naprakész szakmai tudását.

14.Záró rendelkezés

Ezen Szakmai Program a tagintézmény fenntartója, a Törökszentmiklósi Református Egyházközség elfogadásával és jóváhagyásával lép hatályba, és érvényes.

Törökszentmiklós, 2024. szeptember.hó.....1.....nap

/ Felvételi eljárásred /

Bölcsődébe felvehető: egyéni elbírálás alapján az a gyermek, aki esetében a szülők, gondviselők vállalják gyermekük református keresztyén szellemiségben történő nevelését és az erről szóló nyilatkozatot aláírják. Előnyt élveznek a Törökszentmiklósi Református Egyházközséghez tartozó szülők gyermekei. A felvételi eljárást a tagintézmény igazgató a fenntartó képviselőjének előzetes bevonásával végzi és egyetértés esetén a főigazgató hagyja jóvá.

Óvodába felvehető: egyéni elbírálás alapján az a gyermek, aki esetében a szülők, gondviselők vállalják gyermekük református keresztyén szellemiségben történő nevelését és az erről szóló nyilatkozatot aláírják. Előnyt élveznek az Törökszentmiklósi Református Egyházközséghez tartozó szülők gyermekei. A felvételi eljárást a tagintézmény igazgató a fenntartó képviselőjének előzetes bevonásával végzi és egyetértés esetén a főigazgató hagyja jóvá.

Általános Iskola első évfolyamára felvehető: egyéni elbírálás alapján az a gyermek, akit a beiratkozásig megkereszteltek a Református Egyház előírásai szerint, továbbá az egyéb Történelmi Egyház előírása szerint és a szülők, gondviselők vállalják gyermekük református keresztyén szellemiségben történő nevelését és az erről szóló nyilatkozatot aláírják. Előnyt élveznek az Törökszentmiklósi Református Egyházközséghez tartozó szülők gyermekei. A felvételi eljárást a tagintézmény igazgató a fenntartó képviselőjének előzetes bevonásával végzi és a főigazgató hagyja jóvá.

Általános Iskola 2 - 8 évfolyamára felvehető: egyéni elbírálás alapján az a gyermek, akit a beiratkozásig megkereszteltek a Református Egyház előírásai szerint, továbbá az egyéb Történelmi Egyház előírása szerint és a szülők, gondviselők vállalják gyermekük református keresztyén szellemiségben történő nevelését és az erről szóló nyilatkozatot aláírják. Aki megelőzően, korábbi iskolájában, a Református Egyház, vagy egyéb Történelmi Egyház hit és erkölcsstan oktatásában részesült, s azok követelményeit sikeresen teljesítette. A korábbi évek hitoktatásának teljesítését a tagintézmény igazgató ellenőrzi. Ennek oka, hogy pedagógiai szempontból a gyermekek egy szinten tartása fontos feladat, így nincs lehetőség az elmaradt évek hittanoktatását pótolni. Református Iskolánkban a hittanoktatás ugyanolyan fontos, sőt, kiemelt feladat,

hasonlóan, mint az idegen nyelvek, vagy a természettudományi tantárgyak tanulása. A több esztendő alatt folytatott lelki és közösségi alkalmakat pótolni nem lehet, amelyekben mindvégig hátrányban lenne a gyermek osztálytársaival szemben. Előnyt élveznek az Törökszentmiklósi Református Egyházközséghez tartozó szülők gyermekei. A felvételi eljárást a tagintézmény igazgató a fenntartó képviselőjének előzetes bevonásával végzi és a főigazgató hagyja jóvá.

Kis-Gimnáziumba felvehető: egyéni elbírálás alapján az a gyermek, akit a beiratkozásig megkereszteltek a Református Egyház előírásai szerint, továbbá az egyéb Történelmi Egyház előírása szerint és a szülők, gondviselők vállalják gyermekük református keresztyén szellemiségben történő nevelését és az erről szóló nyilatkozatot aláírják. Aki megelőzően, korábbi iskolájában, a Református Egyház, vagy egyéb Történelmi Egyház hit és erkölcstan oktatásában részesült, s azok követelményeit sikeresen teljesítette. A korábbi évek hittanoktatásának teljesítését a tagintézmény igazgató ellenőrzi. Ennek oka, hogy pedagógiai szempontból a gyermekek egy szinten tartása fontos feladat, így nincs lehetőség az elmaradt évek hittanoktatását pótolni. Református Iskolánkban a hittanoktatás ugyanolyan fontos, sőt, kiemelt feladat, hasonlóan, mint az idegen nyelvek, vagy a természettudományi tantárgyak tanulása. A több esztendő alatt folytatott lelki és közösségi alkalmakat pótolni nem lehet, amelyekben mindvégig hátrányban lenne osztálytársaival szemben. Előnyt élveznek az Törökszentmiklósi Református Egyházközséghez tartozó szülők gyermekei. A felvételi eljárást a tagintézmény igazgató a fenntartó képviselőjének előzetes bevonásával végzi és a főigazgató hagyja jóvá.

Középiskola 9 - 13 évfolyamára felvehető: egyéni elbírálás alapján az a tanuló /kiskorú esetben szülő/, aki vállalja, hogy református keresztyén nevelésben részesül és az erről szóló nyilatkozatot aláírják. A felvételi eljárást a tagintézmény igazgató végzi és a főigazgató hagyja jóvá.

Záradék: Ezen eljárási rendtől a Fenntartó és a Főigazgató egyetértése esetén, indokolt esetben el lehet térni.

Felvételi eljárásrend hatályba lépésének ideje: 2024.09.01.

